

การพัฒนาตำราตรวจสอบชาวไทย: กรณีศึกษาของบั้งการตำราจนวนครบาล 4

ร้อยตำราเอกษร พรประกฤต

คุษฎีนิพนธ์เสนอต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต (การเมือง)
ปีการศึกษา 2559
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

THE DEVELOPMENT OF THAI POLICE PATROL OFFICERS: A CASE
STUDY OF BANGKOK METROPOLITAN POLICE DIVISION FOUR

POL. CAPT. CHORN PHONPRAGIT

A DISSERTATION PRESENTED TO RAMKHAMHAENG UNIVERSITY
IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF DOCTOR OF PHILOSOPHY
(POLITICS)

2016

COPYRIGHTED BY RAMKAHMHAENG UNIVERSITY

ชื่อเรื่องคุณิพนธ์ การพัฒนาสำรวจสายตรวจไทย: กรณีศึกษากองบังคับการตำรวจนครบาล 4
ชื่อผู้เขียน ร้อยตำรวจเอกชร พรประกฤต
สาขาวิชา การเมือง
คณะกรรมการที่ปรึกษาคุณิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ธนาสฤษฎ์ สตะเวทิน)
พ.อ.อ.อ. (.....).....กรรมการ
(พลตำรวจตรี ดร. ปิยะพันธ์ ปิงเมือง)
.....กรรมการ
(พันตำรวจเอก ดร. อภิรัฐ พุ่มกุมาร)

มหาวิทยาลัยรามคำแหงอนุมัติให้คุณิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการเมือง

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. ปัญญา ศิริโรจน์)
.....ประธานกรรมการบริหาร
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุรพล ราชภัณฑารักษ์) โครงการปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการเมือง

คณะกรรมการสอบคุณิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ร้อยตำรวจเอก ดร. ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์)
.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุรพล ราชภัณฑารักษ์)
.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ธนาสฤษฎ์ สตะเวทิน)
พ.อ.อ.อ. (.....).....กรรมการ
(พลตำรวจตรี ดร. ปิยะพันธ์ ปิงเมือง)
.....กรรมการ
(พันตำรวจเอก ดร. อภิรัฐ พุ่มกุมาร)

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องคุณิพนธ์	การพัฒนาตำรวจสายตรวจไทย: กรณีศึกษากองบังคับการตำรวจนครบาล 4
ชื่อผู้เขียน	ร้อยตำรวจเอกชร พรประกฤต
ชื่อปริญญา	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชา	การเมือง
ปีการศึกษา	2559

คณะกรรมการที่ปรึกษาคุณิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์ ดร. ธนาสฤษฎ์ สตะเวทิน ประธานกรรมการ
2. พลตำรวจตรี ดร. ปิยะพันธ์ ปิงเมือง
3. พันตำรวจเอก ดร. อภิรัฐ พุ่มกุมาร

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาตำรวจสายตรวจไทย: กรณีศึกษากองบังคับการตำรวจนครบาล 4 มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ (1) เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของตำรวจสายตรวจไทย (2) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคของตำรวจสายตรวจไทย (3) เพื่อเสนอรูปแบบหรือแนวทางการพัฒนาตำรวจสายตรวจไทย โดยมีขอบเขตการวิจัยอยู่ที่การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยเฉพาะสายตรวจงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม และเน้นแนวคิดที่เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัตินำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ โดยกำหนดพื้นที่เป้าหมาย คือ กองบังคับการตำรวจนครบาล 4 ซึ่งเป็นหน่วยงานใต้บังคับบัญชาของกองบัญชาการตำรวจนครบาล

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาจากเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ การสังเกตการณ์การปฏิบัติในสถานที่จริง และการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง พบว่า การปฏิบัติงานของสายตรวจเป็นงานหัวใจสำคัญของสถานีตำรวจ มีลักษณะสำคัญคือการออกตรวจตามจุดต่าง ๆ ซึ่งผู้บังคับบัญชาเป็นผู้กำหนดแผนในการตรวจ มีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ จำนวนเขตตรวจ เวลาที่ใช้ในการตรวจ เป้าหมายการตรวจ

โดยมียุทธศาสตร์ร่วมกัน คือ การแสดงตัวให้เป็นที่ปรากฏให้มากที่สุด รวมถึงการตั้งจุดตรวจจุดสกัดเมื่อเกิดเหตุจับพยาน รวมทั้งสายตรวจทุกคนจะได้รับการกำชับจากผู้บังคับบัญชาเสมอถึงการยึดระเบียบกฎหมายในการปฏิบัติ และให้ใช้ยุทธวิธีตำรวจในการทำงาน พร้อมทั้งปลูกฝังให้รักษาความไม่ประมาทเสมอชีวิต และปฏิบัติต่อประชาชนอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน ปัจจุบันพบว่า การปฏิบัติงานของสายตรวจมีลักษณะเป็นการทำงานตามวงรอบ เป็นกระบวนการเดิมซ้ำ ๆ โดยเริ่มจากรวมแถวตรวจจำนวน ตรวจเครื่องแต่งกาย และอาวุธ หัวหน้าสายตรวจมอบนโยบายปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์อาชญากรรมในพื้นที่ และปล่อยแถวไปปฏิบัติงานจนครบเวลาที่กำหนด

จากการวิจัย พบว่า ผลจากการปฏิบัติงานนั้นมีปัญหาและอุปสรรคหลายประการ ได้แก่

1. การขาดงบประมาณงานสายตรวจ ได้แก่ งบประมาณด้านการบริหารจัดการ โดยแต่ละสถานีตำรวจผู้บริหารไม่มีงบประมาณจะมอบให้ได้ในทุกสถานีเพื่อการพัฒนาอาคารสถานที่หรือการจัดซื้ออุปกรณ์ อาวุธปืน ชุดเกราะ ไฟฉาย และอุปกรณ์จำเป็นอื่น ๆ เพื่อใช้ในการส่วนรวม งบประมาณด้านการพัฒนาที่ไม่มีในส่วนที่จะปรับปรุงระบบสารสนเทศ การติดต่อสื่อสาร การติดตั้งกล้องวงจรปิด และงบประมาณในการปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจต้องใช้จ่ายเงินส่วนตัว เพื่อซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานด้วยตนเอง ตั้งแต่ โต๊ะทำงาน เก้าอี้ กระดาษ ปากกา ปืน กระสุน โดยสรุปคือ งบประมาณภาพรวมทุกด้านยังขาดแคลน และไม่เพียงพอเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไป

2. การขาดกำลังคนเพื่อปฏิบัติงานสายตรวจ เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจในแต่ละผลัดมีจำนวนไม่เพียงพอความต้องการของประชาชนในพื้นที่ เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนประชากรทั้งหมดทั้งที่อาศัยอยู่จริง และประชากรแฝง ทำให้ประสบปัญหาไม่สามารถตอบสนองกับเหตุการณ์ได้ครอบคลุมหากเกิดเหตุฉุกเฉิน หรือเหตุเกิดขึ้นพร้อมกันหลายจุด อีกทั้งการออกแผนการตรวจแผนรับมือกับเหตุการณ์ก็ล่าสมัย ใช้แบบและแผนเดิมที่เปลี่ยน คือ ชื่อของผู้ปฏิบัติเท่านั้น

3. การปฏิบัติงานของสายตรวจในปัจจุบันดำเนินการตามโครงการที่ผู้บังคับบัญชาสั่งการเป็นหลักในลักษณะของการทำการบ้านที่ต้องได้รับการตรวจสอบ

ทุกวันตามช่องทางที่กำหนด เช่น โทรศัพท์ โน้ตบุ๊ก แต่เมื่อโครงการที่เกิดขึ้นมาใหม่มีเพิ่มขึ้น แต่ไม่มีการยกเลิกโครงการเดิมทำให้ภาระงานเพิ่มขึ้นจนล้นมือ อีกทั้งโครงการที่เกิดขึ้นใหม่นั้นไม่มีการระบุระเบียบงบประมาณแต่อย่างใด จึงทำให้การปฏิบัติที่เพิ่มขึ้นนอกจากเป็นการเพิ่มภาระงานแล้ว ยังเป็นการเพิ่มภาระหนี้สินที่ผู้บริหารสถานี รวมถึงผู้ปฏิบัติต้องชดเชยในส่วนที่ขาด โดยวิธีการต่าง ๆ เช่น การหยิบยืม การขอรับการสนับสนุนจากเอกชนไม่ว่าจะเป็นทางลายลักษณ์อักษรหรือไม่เป็นลายลักษณ์อักษร เป็นปัจจัยให้เกิดการรับเงินได้โตะหรือการคอร์ปชั่นตามมา

4. ระบบการฝึกอบรมการเรียนการสอนไม่มีคุณภาพ ขาดการฝึกฝนการอบรม ทบพทวนทางยุทธวิธีตำรวจ เมื่อตำรวจจบมาจากสถาบันแล้วมีโอกาสน้อยที่จะได้รับการฝึกทบทวนอีก ผู้ที่ได้รับเลือกให้ไปฝึกก็ปรากฏว่า ได้ถูกส่งไปฝึกเรื่อย ๆ ซ้ำ ๆ อยู่คนเดียว สาเหตุเพราะการฝึกต้องใช้ระยะเวลา และตำรวจส่วนใหญ่มองว่าเป็นการสิ้นเปลืองเวลาหรือกระทบกับเวลาที่ควรจะได้พักผ่อน

5. นโยบายจากส่วนกลางมุ่งเน้นเพิ่มปริมาณเจ้าหน้าที่แต่ไม่เพิ่มคุณภาพ ทำให้ระยะเวลาที่ตำรวจใหม่จะอยู่ในสถาบันฝึกอบรมน้อยลง มาปฏิบัติงานเร็วขึ้น ผลักภาระให้กับสถานีตำรวจในการอบรมดูแลปลูกฝัง ซึ่งถ้าตำรวจจบใหม่ได้ครุดี มีพี่เลี้ยงที่ดีก็จะเป็นคนประโยชน์แก่องค์กร แต่หากได้ครุไม่ดี พี่เลี้ยงที่ไม่ดี ก็จะก่อให้เกิดปัญหาอย่างใหญ่หลวงต่อประชาชน และกระทบต่อภาพลักษณ์ของตำรวจสายตรวจส่วนรวม

จากข้อค้นพบในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาตำรวจสายตรวจไทย: กรณีศึกษา กองบังคับการตำรวจนครบาล 4 พบว่า รูปแบบหรือแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสมควรมีการพัฒนาไปในแนวทางควบคู่กัน 3 ด้าน คือ การพัฒนาระบบงบประมาณ การพัฒนาอุปกรณ์เครื่องมือ และการพัฒนาโครงสร้างกำลังพล การพัฒนางบประมาณ จัดอยู่ในลำดับแรกของการพัฒนา โดยมีจุดเริ่มต้นเริ่มที่การตั้งงบประมาณ เพื่อการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม ควรมีการวางแผนระยะยาว นำเสนอโครงการ/กิจกรรม ต่อหน่วยบังคับบัญชาเหนือขึ้นไปพร้อมเหตุผลและความจำเป็น รวมถึงการสร้างขั้นตอนขยับเล็กโครงการที่ขาดงบประมาณสนับสนุนหรือไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้ในสภาพแวดล้อมปัจจุบัน โดยพิจารณาจากความจำเป็น ส่วนการพัฒนาอุปกรณ์เครื่องมือ

จากสภาพปัญหาที่เป็นที่ทราบกันทั่วไปว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ แต่ไม่มีการจัดซื้อ เตรียมไว้ให้ เจ้าหน้าที่ที่ต้องจัดซื้อหามาเอง ยานพาหนะล้าสมัย ขาดเครื่องมือที่จำเป็นในการตอบรับสถานการณ์ ดังนั้น หากจะคาดหวังความสำเร็จจากภารกิจของตำรวจสายตรวจในการป้องกันอาชญากรรมว่าจะมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จได้มากน้อยเพียงใดนั้น จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนปัจจัยดังกล่าวอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพเสียก่อน และการพัฒนาโครงสร้างกำลังพล ซึ่งเป็นปัญหามาอย่างยาวนานในเรื่องของการแต่งตั้งโยกย้าย กำลังคนไม่เพียงพอ หรือมีเรื่องร้องเรียนในเรื่องความเป็นธรรมที่เจ้าหน้าที่ควรได้รับ เป็นองค์ประกอบหลักที่สำคัญไม่น้อยกว่าองค์ประกอบอื่น ๆ เนื่องจากในการปฏิบัติงานจำเป็นต้องมีบุคลากรที่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้บริการได้อย่างทั่วถึงและเสมอภาค ควรมีการวางแผนพัฒนาการใช้ทรัพยากรบุคคลให้เกิดประโยชน์สูงสุด ส่งเสริมพัฒนากุศลกรในหน่วยงานให้ได้รับความเท่าเทียม สอดคล้องกับปริมาณงานตามพื้นที่อย่างแท้จริง และปรับปรุงระบบการโยกย้าย แต่งตั้งบุคลากรในองค์การให้เป็นไปอย่างเหมาะสม

การวิจัยในครั้งนี้โดยภาพรวม พบว่า การปฏิบัติงานของตำรวจสายตรวจมีรายละเอียดปลีกย่อยจำนวนมาก โดยมีที่มาของลักษณะการปฏิบัติงานอันเป็นเอกลักษณ์ซึ่งผ่านขั้นตอนและกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่มีรากฐานจากสังคม วัฒนธรรม วิถีชีวิต ความเป็นอยู่แบบไทย ผสมผสานกัน ผู้วิจัยจึงมีข้อมูลเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรมีการพัฒนาระบบงบประมาณ วางมาตรฐานเจ้าหน้าที่ตำรวจให้มีอุปกรณ์ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงานให้เพียงพอ โดยเฉพาะอาวุธปืนพกประจำกาย เสือกระแสนกระสุนที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ให้ประโยชน์เจ้าหน้าที่ในการฝึกและการปฏิบัติที่มีมาตรฐานและขั้นตอนเดียวกัน ระบบสื่อสารต้องมีความทันสมัย มีความเสถียร อำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในการแจ้งเหตุให้ได้รับบริการที่รวดเร็วทันใจ

2. เสริมสร้างระบบการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่มีมาตรฐานสากล มุ่งหวังให้เกิดการพัฒนานำไปสู่ความปลอดภัยสาธารณะที่มีความมั่นคงถาวร เช่น จัดทำ

คู่มือให้ความรู้การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจแก่ประชาชนและนักท่องเที่ยว จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ โฆษณาโทรทัศน์หรือป้ายบิลบอร์ดณรงค์ตามจุดสำคัญต่าง ๆ และเพิ่มมาตรการหรือโครงการที่มีประสิทธิภาพในการสร้างความร่วมมือให้กับประชาชน โดยอยู่บนพื้นฐานของขั้นตอนการกำหนดนโยบายที่สามารถตรวจสอบได้ และไม่สร้างภาระให้กับเจ้าหน้าที่จนเกิดความสามารถในเรื่องกำลังพลและทรัพยากร

3. มีกระบวนการในการคัดสรรและพัฒนาบุคลากร ลดการแทรกแซงทางการเมือง เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจจะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ ไม่ควรพึ่งพิงการเมืองหรือหน่วยงานเอกชนหรือภาคประชาชนสนับสนุน ควรส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกระดับ มีทักษะ ความรู้ความสามารถที่จำเป็น และทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะสมาร์ตโฟน (smartphone) เพื่อให้ใช้งานอุปกรณ์ได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทักษะด้านภาษาสากล (ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน) รวมทั้งภาษาประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เนื่องจากประเทศไทยเป็นเมืองท่องเที่ยว และมีคนต่างด้าวเข้ามาทำงานในประเทศจำนวนมาก ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติมีโอกาสดพบเจอและมีปฏิสัมพันธ์

4. แสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานและภาคส่วนอื่น ๆ เพื่อให้ร่วมบูรณาการปฏิบัติแบบองค์รวม (holistic) เพื่อให้สามารถรองรับกับความเปลี่ยนแปลงและการแก้ไขปัญหาคิดครบถ้วนในทุกมิติ

5. พัฒนาระบบการปฏิบัติงานที่มีมาตรฐานสอดคล้องกับนโยบายของผู้บังคับบัญชาตามยุทธศาสตร์หลัก ลดภารกิจที่ซ้ำซ้อนหรือไม่จำเป็นประมาณในการดำเนินการรองรับ มอบหมายงานที่เหมาะสมตามความถนัดและประสบการณ์ของแต่ละบุคคลเพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนารูปแบบตำรวจสายตรวจ

1. ควรพัฒนากิจการตำรวจสายตรวจโดยอ้างอิงจากประเทศต่าง ๆ ซึ่งประสบความสำเร็จ โดยนำแบบแผนวิธีมาประยุกต์ใช้ มิใช่การนำมาใช้ทั้งหมดหรือปฏิรูปโดยไม่มีการพิจารณาศึกษาอย่างถี่ถ้วน เนื่องจากกิจการตำรวจของประเทศต่าง ๆ มีที่มาจากประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม สภาพสังคม เป็นข้อบ่งชี้ ดังนั้น การจะดำเนินการ

ให้มีประสิทธิภาพได้ พื้นฐานของความมีเอกภาพทางการเมืองเป็นปัจจัยสำคัญ สืบเนื่อง จากทิศทางของนโยบายภาครัฐจากเบื้องบนสู่เบื้องล่าง ส่งผลอย่างมากต่อการพัฒนา การสร้างวาระแห่งชาติในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับคำสั่งมาโดยชอบ ธรรม จะช่วยให้การปฏิบัติงานต่าง ๆ ได้รับความร่วมมือมากยิ่งขึ้น เช่น การกำหนด วาระแห่งชาติในเรื่องตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ใช้นโยบายเกมบังคับหรือสร้างค่านิยมใน การเป็นหูเป็นตาสอดส่องดูแลชุมชนที่อาศัยอยู่ ให้ประชาชนร่วมมือกันจับคนร้ายใน ความผิดเล็กน้อย เพื่อนำส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือมีมาตรการในการป้องกันตนเองจาก อาชญากรรมเบื้องต้น ตำรวจสายตรวจพลิกบทบาทตนเองเป็นผู้สนับสนุนในการปฏิบัติ ทั้งอุปกรณ์ เครื่องมือ ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นผู้ให้แก่ประชาชน เป็นผู้ให้แก่ตำรวจ อาสาของชุมชนที่เข้ามาทำงานป้องกันอาชญากรรม มีใช้สถานการณ์ปัจจุบันของสาย ตรวจไทยที่รอการสนับสนุนจากภาคเอกชนหรือรอรับการบริจาคเพียงอย่างเดียว ก็จะสามารถยกระดับความปลอดภัยของคนในชาติให้มีระดับที่สูงขึ้น ยกฐานะ ความปลอดภัยประเทศที่มีชื่อเสียงด้านการท่องเที่ยว และเพิ่มผลผลิตทางเศรษฐกิจให้ มากขึ้นตามไปด้วย

2. ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกกฎหมายกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทั้งประเภทกฎหมายสารบัญญัติและประเพณีวิธี สบัญญัติที่สำคัญเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน เพราะกฎหมายเป็นหลักพื้นฐานที่ กำหนดวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ดังนั้น ควรต้องมีการพัฒนาควบคู่ไปกับการ เปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม การเมือง และเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง เพื่อรองรับ อาชญากรรมในอนาคตที่พัฒนาอยู่ตลอดเวลา

3. ตำรวจสายตรวจปัจจุบันปฏิบัติงานอยู่บนกระแสนของงานชุมชนสัมพันธ์มาก ขึ้นกว่าในสมัยก่อน สื่อประชาสัมพันธ์ ตำรวจต่าง ๆ เข้ามามีบทบาทในงานตำรวจ มากขึ้น มีความเกี่ยวข้องกับประชาชนในรูปแบบของการพึ่งพาอาศัยกันมากขึ้น แต่ด้วย ฐานะของผู้บังคับใช้กฎหมาย ฝั่งหนึ่งต้องรักษาไว้ ซึ่งความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมาย ส่วนอีกฝั่งหนึ่งต้องอุ้มชูประชาชนเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ เปรียบดังดาซึ่งที่ต้องรักษา ความสมดุลไว้ตลอดเวลา แนวทางของการพัฒนาตำรวจจึงต้องขึ้นอยู่กับนโยบายของ

ผู้ปกครองและรัฐบาล ที่จะเป็นตัวกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ หากนโยบายแห่งรัฐอยู่บนการรักษาความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมาย ตำรวจสายตรวจก็จะเข้มงวดกวัดขัน บังคับใช้กฎหมายอย่างเต็มที่ แต่หากนโยบายแห่งรัฐอิงไปในด้านการประนีประนอม ให้ความสำคัญแก่สิ่งที่ประชาชนต้องการมากกว่า การบังคับใช้กฎหมาย การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจก็ต้องอยู่บนพื้นฐานของการพึ่งพาอาศัยกัน อย่างที่ปฏิบัติกันมา

ABSTRACT

Dissertation Title The Development of Thai Police Patrol Officers:
A Case Study of Bangkok Metropolitan
Police Division Four

Student's Name Pol. Capt. Chorn Phonpragit

Degree Sought Doctor of Philosophy

Field of Study Politics

Academic Year 2016

Advisory Committee

1. Assoc. Prof. Dr. Dhanasarit Satawetin	Chairperson
2. Pol. Maj. Gen. Dr. Piyapun Pingmuang	
3. Pol. Col. Dr. Apirat Pumkumarn	

In this dissertation, the researcher has three objectives: (1) to study the performance of Thai police patrol officers; (2) to investigate problems and obstacles confronting these officers; and (3) to present a model or guidelines for the development of the officers.

The scope of research encompasses the performance of Thai police officers, especially police patrol officers in the area of crime prevention and suppression. Stressed also are concepts that police officers can use in performing their duties. The target area for investigation is Bangkok

Metropolitan Police Division Four, an agency under the command of the Metropolitan Police Bureau.

In this qualitative research investigation, the researcher studied various theoretical documents produced by academics, observed performances in actual sites, and conducted in-depth interviews with those concerned.

It was accordingly found that the performance of police patrol officers is a major concern for police stations. Certain important characteristics appertain to patrolling in different areas. Superiors determine plans for patrolling. Important components are the number of sites patrolled, the time spent in patrolling, and goals for patrolling. All police stations have the strategy that police patrol officers are to be seen as much as possible. Check points and points of interception are to be set up in cases of emergency. The superiors of all police patrol officers order them to adhere strictly to the law and regulations in carrying out their work performance.

Policing strategies are to be used for work performance. These strategies are instilled in the officers such that they place value on safeguarding the lives of residents and treat them equally.

At present, police patrol officer performance is cyclical in that it involves repetitive processes. The cycle commences with muster, counting those present, and then checking attire and weapons. Next police patrol officers are given directions as to what policies to follow in response to the current crime situation in the areas patrolled. Thereupon the officers are released such that they can carry out their duties in the time frame allotted.

Findings regarding various problems and obstacles confronting these officers in carrying out their work performance duties are as follows:

1. The patrol work budget is insufficient when it comes to the management budget. In all police stations, administrators do not have a budget sufficient for maintaining and enhancing buildings and for purchasing equipment, guns, bullet proof vests, and flashlights in addition to necessary equipment for police station use. The development budget is insufficient for making improvements in information systems, communications, and closed-circuit television (CCTV) installation. The work performance budget for police patrol officers is insufficient to the degree that officers must use their own funds in purchasing materials required for their own work performance. These include desks, chairs, paper, pens, guns and bullets. In conclusion, budgets overall are inadequate and insufficient as is already well known.

2. There is inadequate manpower for patrolling work performance. The number of officers required for each round of patrolling does not suffice in the areas patrolled when compared with the needs of residents, the number of genuine residents, and the hidden population. Severe problems occur when the officers are faced with incidents to which they cannot respond even in cases of emergencies or when incidents occur simultaneously in many areas. Plans for handling situations are also outdated. Similar plans are used with the only changes being the changes in the names of officers.

3. The performance of police patrol officers is currently mainly responsive to the projects ordered by superiors to be carried out in practice.

The officers are given assignments which must be accessed everyday through channels of communication provided by I-phones, Line and Facebook. When new projects are added, the old projects are still not curtailed. Therefore, the workload increases to such a degree it cannot be handled. New projects are not generated in tandem with exact budgetary specifications and support.

While there is an augmented workload, at the same time station administrators and officers become increasingly indebted. Often other methods are used to cover costs, including often coercive written or verbalized demands for funds from private sector entities. This state of affairs leads to the passing of under-the-table money from the entities to the officers and other forms of corruption.

4. The training system is of poor quality. The reviewing of training policies is not undertaken. Once police officers graduate from the Academy, there are few opportunities available for retraining. The same officers are repeatedly selected for retraining. Training is time consuming and the majority of those retrained see the retraining as a waste of time and resent the fact that the retraining usurps the time they need for rest and relaxation.

5. Centrally-directed policy focuses on the quantity of officers at the expense of their quality. Therefore, the time allotted for training at the Academy is lessened. Fresh graduates are put to work too quickly, thereby placing an added burden on police stations to which these new officers are assigned. If newly graduated police officers have good mentors, it is beneficial to the organization. If the mentors are not good, great problems arise, problems exerting detrimental and adverse effects on the general public

which at the same time detract from the overall image of police patrol officers.

Findings are as follows:

The model and guidelines developed by the researcher for appropriate development have three aspects: the budgetary system; equipment and tools; and the structure of manpower.

A proper development of the budgetary system is of utmost priority. The starting point must be the allocation of a realistic developmental budget. Long-term planning should be instituted. Projects and activities should be presented to superiors accompanied by justifications showing the reasons and necessities for proposed projects. In addition, steps should be taken to cancel projects for which there is no budget, which cannot meet objectives under present conditions or which were broached without taking into consideration all of the factors necessary for their full instantiation.

In regard to the development of equipment and tools, it is now known that police officers do not have sufficient equipment and tools. However, there is no procurement process for obtaining this equipment and these tools. Police officers, therefore, have to provide themselves with this equipment and these tools by using their own funds. Vehicles are outdated. Necessary tools are insufficient for providing appropriate responses to certain situations, as was seen above. In order to expect crime prevention to be successful and effective, missions must be sufficiently supported.

Manpower structure has been developmentally problematic for a long time, especially in regard to appointments to positions and transfers.

Manpower is insufficient. It is only just to officers to take into account their complaints in this connection. This is a major factor of significance no less than others.

In work performance, it is essential that there are a sufficient number of officers able to carry out their duties in a complete and equal manner. For the sake of maximum benefits for all concerned human resources must be developed. Personnel in work units should be treated equitably when having to shoulder work load when assigned to particular areas. The handling of transfers and appointments must be appropriately handled in a manner that has hitherto not been the case.

Overall, many details appertain to the work performance of police patrol officers. Work performance reflects Thai society, culture, and lifeways and changes must reflect Thai society as it is constituted.

The researcher would like to proffer the following recommendations:
Recommendations for the implementation of research findings:

1. A proper budgetary system should be developed. Standards in accordance with which police officers are assured they will have adequate equipment and tools for their work performance, especially standardized sidearms and bullet proof vests for all officers. Officers should be able to benefit from training with their suitability for training procedurally commensurate with their performance as judged by the same standards.

Communication systems must be modernized, stable, and capable of allowing residents to report incidents in a fashion such that rapid response is guaranteed.

2. The system of crime prevention and suppression must be enhanced so as to meet international standards. The aim must be to ensure public safety without surcease. Manuals for members of the general public and tourists should be drawn up so that the latter shall be informed of the details of the work performance of police officers. Public relations media should be prepared. Television commercials and billboards should be made and erected when conducting campaigns in certain areas. Efficient measures or projects should be increased for fostering cooperation with residents. Residents should be provided with the information required to grasp how policies are developed by indicating the steps they must take to understand police performance. However, this should be done in a manner that does not burden officers with excessive demands on manpower and resources.

3. A process should be set up for selecting and developing personnel. Political intervention should be decreased. Police patrol officers will work efficiently if they are not dependent on politicians, private agencies, or the people sector. Police officers at all levels should be encouraged to develop necessary skills, knowledge and capabilities in order to improve and make more efficient their work performance, especially in developing skills in using computers and smartphones. This will ensure more efficient use of equipment. Skills in international languages (English and Mandarin Chinese) should be

enhanced as well as in the languages of the ASEAN countries. Thailand is a country receiving many tourists and there are also a large number of foreign workers in the country. Police officers have many opportunities to encounter and interact with foreigners and should be accordingly prepared.

4. Cooperation with other work units and sectors should be sought such that holistic integration can be brought about, which in turn should facilitate changes and the solving of multi-dimensional problems.

5. Work performance system should be developed as based on policy standards informed by major strategy initiatives taken by superiors. Overlapping missions or missions without budgets should be reduced. Work should be appropriately assigned by reference to the expertise and experience of individual police officers so as to encourage work motivation and efficiency.

Recommendations for the development of police patrol officers are as follows:

1. The development of police patrol operations should reflect the patterns found in successful countries. Plans and methods should be adapted for use, though not taken over without thorough consideration. Police operations in other countries have their own historical, cultural, and social backgrounds. Efficient performance is mainly based on overall political consensus. Public sector policy is vertically enforced and this state of affairs greatly affects the national agenda in accordance with which police officers receive their orders. Police officers must act in a manner showing cooperation

with this state of affairs. An example of this is how a national agenda directs the relations between the police and local communities. Policy is promulgated in conjunction with enforcement of the law and the reinforcement of certain values on the part of the police in these communities. Residents are encouraged to assist police in the arrest of wrongdoers for committing petty offences. Residents are encouraged to adopt preliminary measures conducive to the prevention of crime. Police patrol officers change roles by virtue of lending appropriate support using their equipment and tools. Police officers provide assistance to residents and to volunteer police in the communities in crime prevention endeavors. In such cases, the police patrol officers are not exclusively dependent on support from the private sector. By directly working with community residents, they enhance the level of safety for local communities. If Thailand becomes known as a safe country, then the tourist trade will be enhanced and the economic results will be certainly beneficial to the country as a whole.

2. Law and regulations applied to the work performance of police officers should be improved, amended, or abolished in the case of both outdated substantive and procedural laws, inasmuch as they present obstacles to effective work performance. The law should provide basic principles guiding police officers in the methods they use. Therefore, development of the law should be continuously undertaken in the light of changes in social conditions, politics, and technology to meet the threat of continuously evolving new forms of crime.

3. At present, police patrol officers perform work with attention much more strictly paid to community relations than was the case in the past. Public relations media and news offices play a role in police work. As such, they and the general public become interdependent.

In their position as enforcers of the law, police officers play a role in maintaining the sacredness of the law and taking care of residents in fulfilling their duty as guardians of public peace. They are similar to a scale that needs to be constantly balanced. Guidelines for the development of police officers depend on the policy of rulers and the government which promulgate guidelines for their work performance. If government policy focuses on maintaining the sacredness of the law, police patrol officers will strictly adhere to their duties and fully enforce the law. If government policy tends to encourage compromise and to pay close attention to the needs of citizens to a greater extent than the requirements of law enforcement in the strict sense, then the performance of police officers will therefore tend to be based on interdependence as had been previously practiced.

The researcher would like to proffer recommendations for future research as follows:

This study is concerned only with Thai police patrol officers at the Bangkok Metropolitan Division Four, Metropolitan Police Bureau under the jurisdiction of the Royal Thai Police. Future research should be conducted on guidelines for developing other fields of work involving Provincial Police Regions in the provinces. Such a study may well lead to the discovery of other

interesting guidelines and different findings that can be compared and adjusted so as to become appropriate to the development of newer guidelines in the future.

กิตติกรรมประกาศ

คุณฉันทิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงขึ้นมาได้ ก็ด้วยความเมตตากรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร. ธนาศุภญ์ สตะเวทิน ความเอาใจใส่ของ พลตำรวจตรี ดร. ปิยะพันธ์ ปิงเมือง และความอารีของพันตำรวจเอก ดร. อภิรัฐ พุ่มกุมาร ที่ได้อบรม สั่งสอน แนะนำให้คำปรึกษาต่าง ๆ ทั้งยังได้คอยช่วยเหลือในการลงพื้นที่เก็บข้อมูล ตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง และแนะนำข้อมูลงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย จนทำให้ การวิจัยครั้งนี้สำเร็จไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยต้องขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์มา ณ ที่นี้ ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิศักดิ์ ลาภเจริญทรัพย์ อธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง ศาสตราจารย์ ร้อยตำรวจเอก ดร. ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ ประธานกรรมการสอบ รองศาสตราจารย์ ดร. สุรพล ราชภัณฑารักษ์ กรรมการสอบ และ รองศาสตราจารย์ ดร. ปัญญา ศิริโรจน์ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง ตลอดจนคณาจารย์หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการเมืองทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย

นอกจากนี้ ขอขอบพระคุณผู้บังคับการตำรวจนครบาล 4 พลตำรวจตรีนันทชาติ สุขมมงคล ที่ให้ความช่วยเหลือในการแนะนำติดต่อหัวหน้าส่วนราชการ ทำให้ผู้วิจัย สามารถเข้าไปเก็บข้อมูลได้อย่างราบรื่น ได้รับความร่วมมือ และได้ข้อมูลอันเป็น ประโยชน์ยิ่งต่องานวิจัย ต้องขอบคุณผู้ให้ข้อมูลทุกท่านที่ถ่ายทอดประสบการณ์จาก การปฏิบัติงาน ความรู้ความเชี่ยวชาญ ซึ่งทำให้งานวิจัยฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สุดท้ายนี้คุณฉันทิพนธ์จะสำเร็จไม่ได้เลย หากไม่ได้รับการสนับสนุนจากบิดา มารดา ที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจ และให้ความเข้าใจต่อผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี

ร.ต.อ. ชร พรประภฤต

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(4)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(11)
กิตติกรรมประกาศ.....	(22)
สารบัญตาราง.....	(25)
สารบัญภาพประกอบ.....	(26)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
คำถามของการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	13
2 แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	14
ความเป็นมาตำรวจไทย.....	14
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารระบบงานสายตรวจ.....	29
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม.....	55
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานตำรวจ.....	69
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนากิจการตำรวจ.....	72
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่.....	83
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	98
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	107
การออกแบบการวิจัย.....	109

บทที่	หน้า
วิธีการรวบรวมข้อมูล.....	112
แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย.....	114
ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	117
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	128
4 รูปแบบและปัญหางานตำรวจสายตรวจในปัจจุบัน.....	132
สายตรวจไทยในปัจจุบัน (พ.ศ. 2558-2559).....	132
สภาพปัญหาและอุปสรรคงานสายตรวจ.....	134
กิจการตำรวจของประเทศสมาชิกอาเซียน.....	137
5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	171
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	171
ข้อค้นพบจากผลการวิจัย.....	173
ผลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง.....	179
ผลการสังเกตและการเก็บข้อมูลในพื้นที่.....	185
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	192
6 สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	197
สรุปผลการวิจัย.....	197
ข้อเสนอแนะ.....	203
ภาคผนวก	
ก หนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์ และแบบสัมภาษณ์.....	207
ข ภาพการลงพื้นที่เก็บข้อมูล.....	213
ค ข้อมูลทั่วไปของกองบังคับการตำรวจนครบาล 4.....	225
บรรณานุกรม.....	242
ประวัติผู้เขียน.....	253

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนสถานีตำรวจและระดับตำแหน่งของหัวหน้าสถานีตำรวจ จำแนกตามหน่วยพื้นที่.....	24
2 จำนวนข้าราชการตำรวจเปรียบเทียบกับตำแหน่งที่มีอยู่ จำแนกตาม ระดับชั้นข้าราชการตำรวจ.....	29
3 บันทึกการดำเนินการเก็บข้อมูล (เดือนมกราคม พ.ศ. 2558 - กันยายน พ.ศ. 2558).....	120
4 สถานภาพกำลังพล ฝ่ายป้องกันและปราบปราม (ชั้นประทวน) ประจำปีงบประมาณ 2558.....	227
5 สถานภาพกำลังพล ฝ่ายป้องกันและปราบปราม (ชั้นสัญญาบัตร) ประจำปีงบประมาณ 2558.....	228
6 รายละเอียดการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย กองบัญชาการตำรวจนครบาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559.....	235
7 รายละเอียดงบประมาณรายจ่ายการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559.....	237

สารบัญภาพประกอบ

ภาพ	หน้า
1 โครงสร้างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ.....	22
2 รูปแบบของทฤษฎีระบบ.....	35
3 รูปแบบของการบริหารงานสายตรวจด้วยทฤษฎีระบบ.....	38
4 องค์ประกอบหลักของงานตำรวจผู้รับใช้ชุมชน 2 ประการ.....	67
5 โครงสร้างหน่วยงาน.....	226
6 ภาพแสดงพื้นที่รับผิดชอบ.....	226
7 ตัวอย่างสลิปเงินเดือนเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายป้องกันและปราบปราม- อาชญากรรม จำแนกเป็นประเภทรายรับและรายจ่าย.....	239

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระบวนการยุติธรรมของไทยประกอบด้วย 3 สถาบันหลัก คือ ตำรวจ อัยการ และศาล โดยที่ตำรวจนั้น เป็นเสมือนต้นธารแห่งกระบวนการยุติธรรม เป็นผู้มีหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย (law enforcement) ซึ่งหากมีผู้หนึ่งผู้ใดละเมิดกฎ ไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด เจ้าหน้าที่ตำรวจย่อมดำเนินการไปตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อป้องกันเหตุร้ายที่อาจจะเกิดขึ้น รวมถึงรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในพิธีพระราชทานกระบี่และปริญญาบัตร ผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ เมื่อวันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2529 ความว่า

“... การทำความดีนั้น โดยมากเป็นการเดินทวนกระแสความพอใจและความต้องการของมนุษย์ จึงทำได้ยากและเห็นผลช้า แต่ก็จำเป็นต้องทำ เพราะหาไม่ ความชั่ว ซึ่งทำได้ง่ายจะเข้ามาแทนที่ แล้วจะพอกพูนขึ้นอย่างรวดเร็วโดยไม่ทันรู้สึกตัว...”

หลักการสำคัญอีกประการที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ยึดเป็นหลักถือปฏิบัติกันมาอย่างช้านานปรากฏอยู่ในคำสั่งของมหาอำมาตย์นายก เจ้าพระยาอมราช เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย ซึ่งได้ประกาศไว้ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 39 หน้า 118 เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ. 2465 กำหนดแนวทางแก่ข้าราชการตำรวจ ถึงเรื่องของการรักษาความสงบเรียบร้อยให้กับประชาชน โดยให้ความหมายความสำคัญของการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม มากกว่าการปล่อยให้เกิดเหตุแล้วจึงจับตัวผู้ร้ายได้ ความว่า

“... การจับผู้ร้ายนั้นจะไม่ถือเป็นความชอบ เป็นแต่นับว่าผู้นั้นได้กระทำการ
ครบถ้วนแก่หน้าที่เท่านั้น แต่จะถือเป็นความชอบต่อเมื่อได้ปกครองป้องกันเหตุ
ให้ชีวิตและทรัพย์สินของข้าแผ่นดินในท้องถิ่นนั้น อยู่เย็นเป็นปกติสุข
พอสมควร เพราะไม่มีเหตุการณ์หรือมีแต่น้อยเป็นการจรแปลกมา และจะถือเป็น
ความผิด ความบกพร่อง เมื่อการปกครองยังไม่เรียบร้อย...”

ภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ ตำรวจจึงเปรียบเสมือน ผู้มีหน้าที่รับใช้ประชาชน
บำบัดทุกข์บำรุงสุข ป้องกันและบรรเทาเหตุร้ายให้กลับกลายเป็นดี อย่างไรก็ตาม อำนาจ
เมื่ออยู่กับผู้ใดมากเกินไปก็มักจะเกิดผลเสียหายนอกตัวเป็นปัญหาที่พบเห็นได้ในหน้า
ประวัติศาสตร์ ซึ่งในปัจจุบันตำรวจมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลง ตำรวจเริ่มห่างเหินจาก
ประชาชน มีความประพฤติดีมีชอบ มักลืมนึกว่ามีหน้าที่รับใช้ประชาชน มีการแสวงหา
ผลประโยชน์ และทำร้ายประชาชน ทำให้ประชาชนเกิดทัศนคติทางลบต่อพฤติกรรม
และงานในหน้าที่ของตำรวจ (นภค เทียนเพิ่มพูน, 2546, หน้า 2) ซึ่งส่งผลให้ภาพพจน์
ของตำรวจในภาพรวมเสียหาย อย่างไรก็ตาม ถึงสังคมจะมีการเปลี่ยนแปลงไปมากมาย
เพียงใด ตำรวจก็ยังคงเป็นความคาดหวังของสังคมว่าจะสามารถป้องกันไม่ให้มี
อาชญากรรมเกิดขึ้น คาดหวังว่าเมื่อมีอาชญากรรมเกิดขึ้นตำรวจจะต้องจับกุมคนร้ายได้
หรือทรัพย์สินที่ถูกโจรกรรมไป ก็คาดหวังว่าตำรวจจะนำกลับมาคืนให้ได้ (พงศพัศ
พงศ์เจริญ, 2548, หน้า 5)

ดังนั้น ในฐานะผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ และผู้รักษากฎหมายจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่
ประชาชนให้ความสนใจมาโดยตลอด และเป็นการยากที่จะทำให้ทุกฝ่ายพึงพอใจ
เพราะตำรวจมีภารกิจเกี่ยวข้องกับประชาชนในหนึ่งวันตลอด 24 ชั่วโมง และ 7 วัน
ในหนึ่งสัปดาห์ เป็นผู้ปฏิบัติที่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถเป็นพิเศษ ในการปฏิบัติ
หน้าที่ที่อาศัยความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น งานสืบสวน งานสอบสวน งานป้องกัน
ปราบปราม และงานจราจร งานที่เป็นหัวใจสำคัญของความอยู่เป็นสุขของประชาชน
ก็คือ การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม เพราะการป้องกันและปราบปราม
อาชญากรรมย่อมดีกว่าการไปตามจับ หรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นแล้ว ในภายหลัง
เนื่องจากอาชญากรรมบางประเภทเมื่อเกิดแล้ว ไม่สามารถเยียวยาเหยื่อหรือผู้เสียหาย
รักษาหรือทำให้คืนสภาพกลับเดิมได้ เจ้าหน้าที่ตำรวจสายงานป้องกันและปราบปราม

จึงเป็นกำลังสำคัญที่ต้องออกปฏิบัติงานในพื้นที่ตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อปกป้องคุ้มครองประชาชนในชุมชนมิให้ถูกคนร้าย ระบาย ช่มเหง รังแก หรือหวาดกลัวจากความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นจากอาชญากรรม โดยวิธีวิธีแสดงตัว (show of force) เพื่อตัดช่องทางของโอกาสที่คนร้ายจะกระทำความผิด และหากตรวจพบสิ่งใดที่น่าสงสัยก็จะทำการตรวจสอบ ตรวจสอบ เพื่อป้องกันเหตุตามหลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หากพบผู้กระทำความผิดซึ่งหน้าก็จะทำการจับกุม หรือเมื่อได้รับแจ้งเหตุเข้าตรวจสอบพบผู้กระทำความผิดก็จะควบคุมตัวส่งพนักงานสอบสวน เพื่อดำเนินคดีต่อไปตามกฎหมาย

กองบัญชาการตำรวจนครบาล ตระหนักว่าตำรวจนั้นมีภาระอันยิ่งใหญ่ต่อสังคมและประเทศชาติ ในการรักษาความสงบเรียบร้อย ตลอดจนการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน งานสายตรวจเป็นงานสายงานหลักของฝ่ายป้องกันและปราบปราม ถือเป็นรูปแบบการให้บริการประชาชนที่เก่าแก่ที่สุดขององค์กรตำรวจ สิ่งที่สำคัญที่เป็นกลไกในการควบคุมอาชญากรรม นอกจากประชาชนจะต้องช่วยดูแลรักษาความปลอดภัยให้กับตนเองและชุมชนแล้ว ตำรวจสายตรวจยังนับว่าเป็นส่วนสำคัญในการป้องกันอาชญากรรม โดยอาจเปรียบตำรวจสายตรวจเสมือน “กระดูกสันหลังของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ” (อินทรชัย พาณิชกุล, 2558) ประชาชนต้องการและจะเรียกหาตำรวจสายตรวจ ตั้งแต่เมื่อเกิดความรู้สึกหวาดกลัวระแวงภัยจากอาชญากรรมจนถึงการถูกคุกคามให้ได้รับความเดือดร้อน ตำรวจสายตรวจเป็นหน่วยหนึ่งของตำรวจที่จำเป็นที่ต้องทำงาน ตลอด 24 ชั่วโมง ในหนึ่งวันและ 7 วัน ในหนึ่งสัปดาห์ เพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ประชาชน

การทำหน้าที่ของตำรวจสายตรวจจึงถือได้ว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกคน จะต้องมีความคุณสมบัติเฉพาะที่ดีกว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจในงานสายอื่น ๆ ทั่วไป (ฐกรการ สืบสวนสอบสวน จราจร) เพราะตำรวจทุกคนจะทำหน้าที่เปรียบเสมือนตัวแทนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ออกไปดูแลทุกข์สุขของประชาชนในเขตพื้นที่นั้น ๆ คุณสมบัติที่ดีของสายตรวจ จึงเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งที่ทำให้งานป้องกันอาชญากรรมเกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ตรงตามวัตถุประสงค์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

หลักการปฏิบัติงานของตำรวจสายตรวจที่สำคัญ คือ การปรากฏตัวเพื่อให้คนร้ายเกรงกลัว และคนดีอบอุ่นใจ แต่เนื่องจากการแยกแยะระหว่างคนดีและคนร้ายเป็นเรื่อง

ลำบากสำหรับผู้ปฏิบัติ นอกจากนั้น เรื่องของการขาดแคลนกำลังพล ยังเป็นปัญหาขององค์กรตำรวจแทบทุกแห่ง ทำให้ไม่สามารถไปปรากฏตัวทุกแห่งทุกเวลาพร้อม ๆ กัน ทำให้เกิดช่องว่างเป็นโอกาสของคนร้ายที่ประกอบอาชญากรรม การปฏิบัติงานของตำรวจสายตรวจจะออกตรวจตราไปเรื่อย ๆ หากเกิดการกระทำความผิดหรือได้รับแจ้งว่ากำลังจะมีการกระทำความผิด ตำรวจสายตรวจจะต้องรีบไปยังจุดที่ได้รับแจ้ง ส่วนใหญ่คนร้ายจะหลบหนีไปแล้ว การที่ตำรวจสายตรวจไปถึงที่เกิดเหตุตามที่ได้รับแจ้งเป็นเพียงช่วยให้ความรู้สึกประชาชนดีขึ้นเท่านั้น (ทัชชกร ภูวศิษย์คุณ, 2554, หน้า 10) ความสำคัญ of สายตรวจ ในระบบตำรวจถือว่าตำรวจสายตรวจ คือผู้มีอำนาจหน้าที่บังคับใช้กฎหมายเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยภายในสังคม จะต้องนำความรู้ทั้งด้านทฤษฎีและยุทธวิธีที่ได้จากการศึกษาอบรมมาหล่อหลอมเข้ากับประสบการณ์ที่ได้จากการทำงาน นำมาประยุกต์ใช้โดยใช้ดุลยพินิจ และภายในขอบเขตของกฎหมายให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อสังคมจะได้มีความสุข ประชาชนมีความรู้สึกปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การตรวจท้องที่เป็นมาตรการหนึ่งในการป้องกันอาชญากรรม เพราะการตรวจท้องที่จะเป็นการลดช่องโอกาสในการกระทำความผิดของคนร้าย ตลอดจนสามารถทราบข้อมูลสถานการณ์ เตรียมพร้อมรับสถานการณ์ วางแผนป้องกันหรือแก้ไขปัญหาค้นพบได้ทันกับเหตุการณ์

สายตรวจจึงถือเป็นระบบป้องกันอาชญากรรมอันดับแรก ดังนั้น การปรากฏตัวของสายตรวจมีมากเท่าใด ก็จะเป็นผลให้การป้องกันอาชญากรรมดีขึ้นเท่านั้นและเพื่อให้การจัดระบบการตรวจดำเนินการไปอย่างครอบคลุมทุกพื้นที่ จึงจำต้องมีการจัดแบ่งพื้นที่การตรวจให้กับสายตรวจเป็นลักษณะเขตตรวจย่อย ซึ่งการแบ่งเขตสายตรวจนี้ เป็นไปตามแนวคิดความเหมาะสมของพื้นที่ ให้สายตรวจจักรยานยนต์ 1 คันสามารถเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ทั้งด้านการบริการ และป้องกันเหตุได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดเป็นองค์ประกอบ 2 ส่วน คือ ส่วนแรก เป้าหมายในการปฏิบัติหน้าที่ของสายตรวจ เรียกว่าระดับการให้บริการ ซึ่งนับเป็นเวลาในการเดินทางของตำรวจสายตรวจรถจักรยานยนต์ ส่วนที่สอง องค์ประกอบต่าง ๆ ในลักษณะของข้อมูลท้องถื่น สภาพอาชญากรรม เส้นทางคมนาคม เป็นต้น

การทำงานสายตรวจ คือ งานที่ตำรวจต้องเข้าไปพบปะเยี่ยมเยียนประชาชนในทุก ๆ ชุมชนของพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบ เข้าไปทั้งในยามปกติ เกือบไม่ปกติ และเมื่อเหตุการณ์ไม่ปกติผ่านและผ่านไปแล้ว เมื่อสายตรวจออกปฏิบัติงานในยามปกติจะทำให้ได้ข่าวสารและเป็นประโยชน์ ในงานด้านชุมชนสัมพันธ์ เพื่อในยามปกติจะเป็นการป้องกันเหตุ และตัดช่องโอกาสคนร้าย ส่วนในยามเหตุการณ์ไม่ปกติผ่านไป ตำรวจออกตรวจพื้นที่ในช่วงโอกาสนี้ จะทำให้เกิดผลโดยรวมเป็นประโยชน์ดังกล่าวข้างต้น ดังนั้น การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจสายตรวจต้องใช้เทคนิคและวิธีการหลายอย่างเข้ามาช่วย คุณภาพหรือศักยภาพของตำรวจสายตรวจจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ตำรวจที่มีความรู้ ความชำนาญในหน้าที่จะสามารถเป็นที่พึ่งของประชาชนได้อย่างแท้จริง

ด้วยเหตุนี้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจจึงมีผลกระทบต่อประชาชนทั้งในแง่บวกและแง่ลบ กล่าวคือ ถ้าตำรวจสายตรวจปฏิบัติหน้าที่อย่างดีตามกฎหมาย ข้อบังคับ และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีก็จะเป็นที่รักใคร่ ศรัทธาของประชาชนในทางตรงกันข้าม หากตำรวจทำหน้าที่บกพร่อง สิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลของประชาชนตามกฎหมายไม่ได้รับความคุ้มครอง ประชาชนก็จะขาดศรัทธา (นิตยา วัจน, 2549, หน้า 5) ดังนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจจึงควรมีลักษณะประจำตัวที่เป็นเครื่องบ่งชี้คุณภาพทั้งในด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรม และจริยธรรม ด้านความเป็นผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความรู้ ความสามารถ และด้านการปฏิบัติงาน อันจะนำไปสู่การได้รับความเชื่อถือ และไว้วางใจ รวมถึงความร่วมมืออันดีจากประชาชน ซึ่งจะทำให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลสำเร็จสูงสุด

สำหรับปัญหาและอุปสรรคของตำรวจไทยในการปฏิบัติงานที่กำลังเผชิญอยู่จากอดีต ถึงปัจจุบัน พบว่า ปัญหาแรก คือ ตำรวจ มีภาระงานหนักเกินไป (excessive workload) มีงานวิจัยหลายชิ้น รวมทั้งข้อมูลจากตำรวจสากลระบุ รวมทั้งความเห็นของผู้มีความรู้และประสบการณ์ในงานตำรวจ ต่างยืนยันเป็นเสียงเดียวกันว่า ในปัจจุบันตำรวจ (โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำสถานีตำรวจ) มีภาระงานที่หนักมากโดยเฉลี่ยประชากร 100,000 คน มีเจ้าหน้าที่ตำรวจดูแล 344 คน ในขณะที่ประเทศใกล้เคียงอย่างสิงคโปร์ มีอัตราความรับผิดชอบ ประชากร 100,000 คน ต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ 752 คน

หรือมาเก่า 737 คน ตามลำดับ ซึ่งแตกต่างถึง 2 เท่า และยังต้องแบกรับภาระการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการอีกส่วนหนึ่งด้วย (ตำรวจสากล, 2558) ประกอบกับโครงการต่าง ๆ ที่ผู้บังคับบัญชาได้มอบหมาย ยังเพิ่มภาระงานให้ตำรวจมากขึ้นอีกหลายเท่าตัว เช่น โครงการ “ฝากบ้านไว้กับตำรวจ” ที่มีลักษณะเป็นสัญญาประชาคม ให้ตำรวจมีหน้าที่รับประกันบ้านเรือนของประชาชนว่าจะไม่ถูกลักทรัพย์ หรือทรัพย์สินเกิดความเสียหายในช่วงวันหยุดยาวหรือช่วงเทศกาล นำมาสู่คำพิพากษาศาลได้ตัดสินออกเป็นบรรทัดฐานแล้วว่า ตำรวจต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายอันเกิดจากการฝากบ้าน เสมือนองค์กร-ตำรวจเป็นบริษัทประกันภัย ซึ่งในความเป็นจริงไม่มีทุนประกันใด ๆ จากเงินในหมวดงบประมาณจากประชาชน หรือจากองค์กรรัฐและเอกชนใด ๆ มาสนับสนุน แต่กระนั้นก็ยังมีการดำเนินโครงการฝากบ้านอย่างต่อเนื่องทุกปี ๆ นำเสนอผ่านสื่อมวลชนจนถึงปัจจุบัน (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ 318/2554)

ในส่วนของคดีอุบัติเหตุ-อุบัติเหตุ ก็มีปริมาณมากขึ้น อันสืบเนื่องมาจากสภาพแวดล้อมของโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว คดีอุบัติเหตุ ได้แก่ คดีเกี่ยวกับเทคโนโลยี ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การค้ามนุษย์ ฯลฯ ส่วนคดีอุบัติเหตุ ได้แก่ คดียาเสพติด ลัก วิ่ง ชิง ปล้น ฆ่า ข่มขืน ฯลฯ ซึ่งคดีเหล่านี้มักจะมากับแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้าน คดีต่าง ๆ เหล่านี้ ล้วนเป็นการเพิ่มภาระงานให้กับตำรวจไทยทั้งสิ้น

การเสียชีวิตจากการปฏิบัติหน้าที่ ความเครียด ความยากจน เป็นปัญหาที่สำคัญยิ่งประการหนึ่ง เพราะจากสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน พบว่า ตำรวจมีอัตราการเสียชีวิตมากขึ้น ไม่ว่าจะมาจากการต่อสู้ขัดขวางของคนร้าย ความเครียด ด้วยเหตุที่มีภาระงานมาก และมาตรการป้องกันเหตุขาดประสิทธิภาพ ตำรวจไม่มีสื่อเกราะกันกระสุนในการทำงาน ไม่มีอาวุธปืนที่มีประสิทธิภาพ หากต้องการอุปกรณ์ที่ดีมีประสิทธิภาพต้องจัดซื้อหามาด้วยทรัพย์สินส่วนตัว หรือกู้เงินจากแหล่งทุนมาเพื่อซื้ออุปกรณ์นั้น ๆ ทำให้ตำรวจเริ่มต้นชีวิตการทำงานด้วยความวิตกกังวล และไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

ในส่วนของการถูกร้องเรียน ถูกฟ้องร้อง เกิดขึ้นจาก 3 สาเหตุหลัก คือ ประการแรก คือ ประชาชนตั้งความคาดหวังไว้กับตำรวจสูงเกินไป เมื่อการรักษาความสงบ ความเรียบร้อยในพื้นที่รับผิดชอบไม่เป็นไปตามความคาดหวังจึงนำไปสู่การฟ้องร้อง

ร้องเรียน การปลดออก การลงโทษ ลงทัณฑ์ จนถึงไล่ออกจากราชการ โดยผู้บังคับบัญชาสั่งตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัย หรือลงโทษให้ออกจากราชการไว้ก่อน ประการที่สอง คือ เหตุสุจริตในการทำงาน ที่อาจเกิดขึ้นได้เสมอเป็นความเสี่ยงที่ควบคู่กับอาชีพตำรวจ เช่น การยิงปืนต่อสู้กับโจรผู้ร้ายที่มีอาวุธ การปฏิบัติตามหน้าที่ตั้งด่านตรวจ จุดตรวจป้องกันเหตุ หรือการตรวจวัดแอลกอฮอล์ของผู้ขับขี่มีความเสี่ยงที่จะถูกรถพุ่งชน ฝ่าด่าน ใช้อาวุธทำร้าย โดยเหตุสุจริตต่าง ๆ ฯลฯ สาเหตุนี้ตำรวจก็จะถูกฟ้องร้องได้เช่นเดียวกัน หากมีการเผยแพร่ภาพ และถูกสื่อต่าง ๆ รุมประณาม โดยไม่มีเหตุผลหรือเกิดจากความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ที่ผิดของประชาชนหรือสื่อต่าง ๆ ประการที่สาม คือ ความผิดพลาดที่เกิดจากตัวเจ้าหน้าที่ตำรวจเอง เนื่องจากมีภาระงานมากเกินไป จึงอาจจะเลยหรือข้ามขั้นตอนการทำงานบางช่วง เช่น การรวบรวมพยานหลักฐานเกี่ยวกับคดี หรือการขาดสมรรถนะอย่างแท้จริงในเรื่องที่รับผิดชอบ อาจถูกทั้งผู้เสียหาย และผู้ต้องหาฟ้องร้องได้ ยังมีปัญหาอื่นอีกมากในหลายมิติ แต่จากที่ได้มีการยกมาเป็นตัวอย่างพอสังเขป จะแสดงให้เห็นถึงสถานการณ์ความสำคัญของปัญหาได้อย่างชัดเจนพอสมควร และเป็นที่มาของการนำมาวิจัยในครั้งนี้

การวิจัยการพัฒนาตำรวจสายตรวจไทยของกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 นี้เป็นการวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับตำรวจไทยโดยเฉพาะงานสายตรวจ ซึ่งเป็นงานภารกิจหลักของสถานีตำรวจ ที่มักเป็นประเด็นสังคม ตกอยู่บนกระแสสังคมของความจำเป็นที่ต้องมีการปฏิรูปองค์กรอย่างเร่งด่วน เนื่องจากปัญหาที่มีมากมายหลายรูปแบบ ซึ่งผู้วิจัยเป็นบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวข้องในองค์กรตำรวจเคยเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ เป็นหัวหน้าสายตรวจ (police patrol unit) และชุดจู่โจมในสายงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม (crime assault and responsive team) ทั้งนี้ปัจจุบันผู้วิจัยปฏิบัติหน้าที่ในสังกัดสำนักงานกำลังพล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ รับผิดชอบงานลักษณะเกี่ยวกับทรัพยากรบุคคลโดยตรง ทำให้มองเห็นภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับปฏิบัติการครอบคลุมทั้งระบบ รวมถึงระดับของการบริหารทรัพยากรบุคคลตำรวจ ซึ่งจากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับหัวข้อเรื่องที่วิจัย เช่น แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารระบบงาน-สายตรวจ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม แนวคิดและ

ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานตำรวจ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนางานตำรวจ และแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ เป็นต้น โดยจะได้นำมาศึกษาเพื่อประมวลองค์ความรู้ เพื่อดำเนินการวิจัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของตำรวจสายตรวจไทย
2. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคของตำรวจสายตรวจไทย
3. เพื่อเสนอรูปแบบหรือแนวทางการพัฒนาตำรวจสายตรวจไทย

คำถามของการวิจัย

1. ลักษณะและวิธีการการปฏิบัติงานของตำรวจสายตรวจในปัจจุบันเป็นอย่างไร
2. ปัญหาอุปสรรคการปฏิบัติงานของตำรวจสายตรวจมีอะไรบ้าง
3. รูปแบบหรือแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสมของตำรวจสายตรวจควรมีลักษณะอย่างไร

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาตำรวจสายตรวจไทย: กรณีศึกษากองบังคับการตำรวจนครบาล 4” จะทำการศึกษาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม โดยเน้นแนวคิดของการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจผู้ปฏิบัตินำมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ภายใต้กรอบของแผนยุทธศาสตร์นโยบาย โครงการ และการจัดวางกำลังของผู้ปฏิบัติ โดยกำหนดพื้นที่เป้าหมาย คือ กองบังคับการตำรวจนครบาล 4 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกองบัญชาการตำรวจนครบาล เป็นกรณีศึกษาในการวิจัยครั้งนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื่องจากการวิจัยโดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นตำรวจสายตรวจไทย: กรณีศึกษา กองบังคับการตำรวจนครบาล 4 นี้ เป็นการศึกษาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจโดยเฉพาะ ดังนั้น จึงมีความเกี่ยวข้องกับการบริหารงานของหน่วยงานภาครัฐ หรือการบริหารรัฐกิจ โดยเน้นกระบวนการศึกษาการปฏิบัติงาน ที่เป็นลักษณะ การดำเนินงานของหน่วยงานระดับกองบังคับการตำรวจนครบาล ซึ่งใกล้ชิด และสัมผัส กับประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ที่มีลักษณะของสังคมเป็นพลวัต ผู้วิจัยจึงใช้ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารระบบงานสายตรวจ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับ การป้องกันปราบปรามอาชญากรรม แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานตำรวจ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนางานตำรวจ และแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการ บริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ มาเป็นกรอบของการศึกษาด้านเนื้อหา

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญและกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากการวิจัย การพัฒนาตำรวจสายตรวจไทย: กรณีศึกษา กองบังคับการ ตำรวจนครบาล 4 ครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้หลักกรณีศึกษา (case study method) มีกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 (ตัวย่อ บก.น. 4) เป็นพื้นที่เป้าหมาย เนื่องมาจากเป็นหน่วยงานสำคัญที่รับผิดชอบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนใน พื้นที่รับผิดชอบที่มากถึง 183,985 ตารางเมตร ซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นเขตธุรกิจ และที่พักอาศัยติดต่อไปถึงเขตชานเมือง มีจำนวนประชากร ประมาณ 3 ล้านคน แบ่งเป็น ประชากรตามทะเบียนราษฎร์ ประมาณ 2 ล้านคน และประชากรแฝง ที่พักอาศัยตาม หอพัก อพาร์ทเมนต์ และห้องเช่า อีกประมาณ 1 ล้านคน (กองบังคับการตำรวจนครบาล 4, 2558, หน้า 5) โดยมีสภาพการเติบโตของเมืองที่กำลังพัฒนามีการก่อสร้าง ห้างสรรพสินค้า ที่พักอาศัย รวมถึงโครงการรถไฟฟ้าเส้นทางใหม่หลายสาย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปพร้อมกับการเกิดขึ้น ของปัญหาอาชญากรรมรูปแบบใหม่ ดังนั้น ประชากรเป้าหมายในการวิจัยนี้ จึงเป็น กลุ่มตัวอย่างที่จะแสดงให้เห็นสภาพการทำงานในหน้าที่ของตำรวจไทยในปัจจุบัน ได้เป็นอย่างดี ได้แก่ ผู้บังคับการตำรวจนครบาล 4 รองผู้บังคับการตำรวจนครบาล 4

ผู้รับผิดชอบงานสายตรวจ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมเกี่ยวกับงานสายตรวจ และผู้ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ ซึ่งผู้วิจัยจะกำหนดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยด้วยวิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจงอย่างเป็นระบบ (systematic purposive sampling) โดยมีเหตุผลที่เลือกการกำหนดกลุ่มตัวอย่างรูปแบบนี้ เนื่องจากจะทำให้ได้ข้อมูลในเชิงลึก และมีรายละเอียดของข้อมูลอย่างรอบด้านในประเด็นที่ทำการวิจัย ทั้งนี้ ผู้ให้ข้อมูลถูกกำหนดจากตำแหน่งในองค์กร และเมื่อประกอบกับการที่ผู้วิจัยเคยมีประสบการณ์การทำงานในสถานีตำรวจพื้นที่กองบังคับการตำรวจนครบาล 4 ถึง 3 ใน 8 สถานีตำรวจ (สถานีตำรวจนครบาลโชคชัย สถานีตำรวจนครบาลหัวหมาก และสถานีตำรวจนครบาลวังทองหลาง) ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการทำงานระดับบริหารงานในสำนักงานผู้บังคับการตำรวจนครบาล 4 ทำให้สามารถเจาะจงเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ตรงกับเนื้อหาของการวิจัย และเข้าถึงกลุ่มตัวอย่างได้อย่างถูกต้อง มีความน่าเชื่อถือ ทั้งนี้จะแบ่งหน่วยในการวิเคราะห์ออกเป็น 2 หน่วย คือ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร จำนวน 2 คน ผู้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การวางแผนสายตรวจป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 จำนวน 2 คน ผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาล ในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 ทั้งหมด 8 สถานี รวม 8 คน และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานสายตรวจในสถานี อีกสถานีละ 5 คน โดยกำหนดตำแหน่งเฉพาะเจาะจง ได้แก่ รองผู้กำกับการป้องกันและปราบปราม 1 คน สารวัตรงานป้องกันฯ 1 คน รองสารวัตร และผู้บังคับหมู่ รวมกันอีก 3 คน ทั้งสิ้น 8 สถานี รวมจำนวน 40 คน ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้ รวมจำนวนทั้งสิ้น 52 คน

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยตำรวจสายตรวจไทย: กรณีศึกษาของกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 นี้ อยู่ในกรอบระยะเวลาระหว่าง เดือนมกราคม พ.ศ. 2558 - เดือนมกราคม พ.ศ. 2559 (12 เดือน) โดยจะทำการศึกษาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในรอบปี พ.ศ. 2558 ถึง พ.ศ. 2559 ช่วงที่

กระแสนการปฏิรูปองค์กรตำรวจเป็นที่กล่าวถึงในแวดวงการเมือง สังคม โดยทั่วไป และในหมู่ข้าราชการตำรวจอย่างกว้างขวาง

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ตำรวจไทย หมายถึง บุคลากรในงานวิชาชีพตำรวจมีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยเพื่อประโยชน์สุขแก่ประชาชน รักษากฎหมาย ที่เกี่ยวข้องการกระทำผิดในทางอาญา บำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้แก่ประชาชน ดูแลรักษาผลประโยชน์ของสาธารณะ ร่วมกับบุคลากรงานยุติธรรมอื่น ๆ สำหรับความหมายของตำรวจไทยในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรที่สำเร็จจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ โรงเรียนนายสิบตำรวจของรัฐที่สังกัดกองบัญชาการการศึกษา (ไม่รวมถึงเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายอื่น ๆ เช่น นายอำเภอ เจ้าหน้าที่เทศกิจ ฯลฯ) ตามที่สังคมไทย และบุคลากรในวงการตำรวจไทยมุ่งหวังที่จะให้เกิดมีหรือเกิดขึ้น

การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทีละเล็กละน้อย โดยผ่านลำดับขั้นตอนต่าง ๆ ไปสู่ระดับที่สามารถขยายตัวขึ้น เติบโตขึ้น มีการปรับปรุงให้ดีขึ้น และเหมาะสมกว่าเดิมหรืออาจก้าวหน้าไปถึงขั้นที่สมบูรณ์เป็นที่น่าพอใจ ส่วนความหมายจากรูปศัพท์ในภาษาไทยนั้น หมายถึง การทำความเจริญ การเปลี่ยนแปลงในทางที่เจริญขึ้น และคลี่คลายไปในทางที่ดี

สายตรวจ หมายถึง เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการป้องกันเหตุอาชญากรรมไม่ให้เกิดขึ้น หรือลดจำนวนคดีอาชญากรรมลง รวมถึงปราบปรามจับกุม การทำความผิดอาญาทุกประเภท โดยแต่งเครื่องแบบและใช้ยานพาหนะ รถยนต์ รถจักรยานยนต์ หรือโดยการเดินเท้า ในการตรวจตราภายในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

ปัญหาและอุปสรรค หมายถึง ประเด็นที่เป็นความยากลำบาก ความต้านทาน หรือความท้าทาย หรือเป็นสถานการณ์ใด ๆ ที่ต้องมี เป็นความไม่สอดคล้องที่ปรากฏขึ้น

ซึ่งขัดขวางมิให้ผลลัพธ์ประสบความสำเร็จ ในการวิจัยนี้ หมายถึง ปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายงานป้องกันและปราบปราม

กองบังคับการตำรวจนครบาล 4 หมายถึง หน่วยงานบังคับบัญชาตำรวจในเขตกรุงเทพมหานคร รองลงมาจากระดับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (Royal Thai Police Headquarter) และระดับกองบัญชาการ (Headquarter) แต่มีระดับสูงกว่าสถานีตำรวจนครบาลท้องที่ เป็นหน่วยงานบริหาร ทำหน้าที่รับมอบนโยบายจากกองบัญชาการตำรวจนครบาล นำนโยบายดังกล่าวที่ได้รับไปกำหนดแนวทางการปฏิบัติให้กับสถานีตำรวจ ซึ่งในกองบังคับการหนึ่ง ให้มีผู้บังคับการคนหนึ่งดำรงชั้นยศ พลตำรวจตรีเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการตำรวจ และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกองบังคับการนั้น และจะให้มีรองผู้บังคับการเป็นผู้บังคับบัญชารองจากผู้บังคับการตามที่มีผู้บังคับการมอบหมายด้วยก็ได้ โดยในการบริหารราชการของกองบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับและประกาศของทางราชการ ก.ต.ช. ก.ตร. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำหรับความหมายของกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 ในการวิจัยครั้งนี้ จึงหมายถึง กองบังคับการตำรวจนครบาล 4 และหน่วยงานใต้บังคับบัญชาในระดับสถานีตำรวจนครบาล ได้แก่

1. สถานีตำรวจนครบาลลาดพร้าว
2. สถานีตำรวจนครบาลวังทองหลาง
3. สถานีตำรวจนครบาลบางชัน
4. สถานีตำรวจนครบาลหัวหมาก
5. สถานีตำรวจนครบาลอุดมสุข
6. สถานีตำรวจนครบาลบึงกุ่ม
7. สถานีตำรวจนครบาลโชคชัย และ
8. สถานีตำรวจนครบาลประเวศ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงสภาพและลักษณะการทำงานของตำรวจสายตรวจไทยในปัจจุบัน
2. สามารถนำผลการวิจัยไปพัฒนา และเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมโดยเฉพาะตำรวจสายตรวจ
3. ผลที่ได้จากการวิจัยสามารถเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อไปปรับใช้ และพัฒนางานด้านป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ในการเสริมความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้กับประชาชนได้อย่างเหมาะสม
4. สามารถนำแนวทางและข้อเสนอแนะ ทั้งในเชิงทฤษฎี และในเชิงปฏิบัติการที่ได้จากการวิจัยไปใช้ขยายผลหรือเป็นรูปแบบปฏิบัติให้กับองค์กรภาครัฐ หรือเอกชนอื่น ๆ ที่จะนำไปปรับประยุกต์ใช้ต่อไป

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาตำรวจสายตรวจไทย: กรณีศึกษากองบังคับการตำรวจนครบาล 4” ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และความรู้พื้นฐานในเรื่องที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ โดยศึกษาสาระสำคัญ ประมวลเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็น ต่อไปนี้

1. ความเป็นมาตำรวจไทย
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารระบบงานสายตรวจ
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม
4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานตำรวจ
5. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนากิจการตำรวจ
6. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่
7. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ความเป็นมาตำรวจไทย

วิวัฒนาการขององค์กรตำรวจยุคต้น (ก่อน พ.ศ. 2403)

เอกสารเกี่ยวกับการสถาปนากิจการตำรวจขึ้นในประเทศไทยเป็นครั้งแรก ไม่ปรากฏ มีแต่เพียงการสันนิษฐานว่า น่าจะเริ่มต้นในสมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี คือราว พ.ศ. 1781 ถึง พ.ศ. 1893 พ่อขุนแต่ละพระองค์ของกรุงสุโขทัยปกครองราษฎรในลักษณะพ่อปกครองลูก เช่น พ่อขุนรามคำแหงมหาราชโปรดให้แขวนกระดิ่งไว้เพื่อให้ราษฎรผู้มีความทุกข์มีความเดือดร้อนสามารถเข้าเฝ้าถวายฎีกาได้ ดังข้อความที่ปรากฏในศิลาจารึกที่ว่า “ในปากประตูมีกระดิ่งอันหนึ่งแขวนไว้หั้น ไพร่ฟ้าหน้าปกกลางบ้านกลางเมือง มีถ้อยมีความเจ็บท้องข้องใจ มันจักกล่าวถึงเจ้าถึงขุนบ่ไว้ ไปส่นกระดิ่งอันที่

ท่านแขวนไว้ พ่อขุนรามคำแหงเจ้าเมืองใต้” (ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์, 2530, หน้า 177-179)

การรักษาความสงบเรียบร้อย การตัดสินคดีความในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช การให้ความยุติธรรมจะเริ่มต้น โดยประชาชนผู้เดือดร้อนไปยื่นกระดิ่งที่ประตูกังแล้วพ่อขุนรามคำแหงจะมาสอบสวน และตัดสินคดีความ การที่พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจตุลาการด้วยพระองค์เองนี้เป็นหลักปฏิบัติที่ใช้อยู่ที่ทั่วไปในแหลมอินโดจีน ในขณะนั้นการปราบปรามติดตามโจรผู้ร้ายถือเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของสังคมว่าเมื่อมีการกระทำผิดกฎหมายเกิดขึ้น ผู้ที่อยู่ภายในรัศมี 3 เส้น 15 วา นับจากจุดเกิดเหตุจะต้องช่วยเหลือเจ้าทรัพย์ โดยรับผิดชอบจับกุมคนร้ายในทันที หากไม่ได้ตัวคนร้ายหรือไม่ได้ทรัพย์คืนจะต้องร่วมกันชดใช้ทรัพย์นั้นด้วย ในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราชไม่มีหลักฐานยืนยันว่า มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้รักษากฎหมายโดยเฉพาะหรือไม่ แต่ในสมัยพระเจ้าลิไทย พบว่า มีเจ้าหน้าที่รักษากฎหมายเรียกว่า สุภาวดี และมีระเบียบปฏิบัติสำหรับเจ้าพนักงานผู้เกี่ยวข้องกับคดีไว้ในกฎหมาย (สุวรรณ สุวรรณเวช, 2555, หน้า 22-23)

สมัยกรุงศรีอยุธยา ในแผ่นดินสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ตราระเบียบการปกครองบ้านเมืองเป็น 4 เหล่า เรียกว่า จตุสดมภ์ ได้แก่ เวียง วัง คลัง นา ซึ่งโปรดเกล้าฯ ให้มีตำรวจขึ้นด้วย และให้ขึ้นอยู่กับเวียง มีเจ้าพระยาจักรีศรีอครักษ์-สมุหนายกอัครมหาเสนาบดีเป็นผู้บังคับบัญชา กิจการตำรวจครั้งนั้นแบ่งออกเป็นตำรวจนครบาล ตำรวจภูธร ส่วนตำรวจหลวงให้ขึ้นอยู่กับวัง มีเจ้าพระยาธรรมาธิบดีศรีรัตน-มณฑิรบาลเป็นผู้บังคับบัญชา และทรงโปรดเกล้าฯ ให้ตราศักดินาของตำรวจไว้เป็นบรรทัดฐานในบทพระอัยการ ระบุตำแหน่งนายพลเรือนเช่นเดียวกับข้าราชการฝ่ายอื่น ดังนี้ ตำรวจภูธร หลวงวาสุเทพ เจ้ากรมมหาดไทย ตำรวจภูธร ศักดินา 1,000 ขุนพิศณุแสน ปลัดขวา ศักดินา 600 ตำรวจภูบาลหลวงเพชรฉลูเทพเจ้า กรมมหาดไทย ตำรวจภูบาล ศักดินา 1,000 ขุนมหาพิชัย ปลัดขวา ศักดินา 600 ขุนเพลงสะท้าน ปลัดซ้าย ศักดินา 600 นอกจากนี้ มีเอกสารหลายชิ้นที่แสดงว่า บุคคลที่จะเป็นตำรวจได้นั้นต้องคัดเลือกจากผู้ที่มิชาติกำเนิดสืบเชื้อสายมาจากตระกูลที่ได้ทำคุณความดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และต้องเป็นบุคคลที่ทรงวางพระราชหฤทัย การบังคับ-

บัญชาตำรวจ ก็ต้องขึ้นตรงต่อพระมหากษัตริย์ โดยเฉพาะแต่พระองค์เดียว กิจการตำรวจ ในยุคนี้อาจจัดตั้งเพื่อให้ทำหน้าที่ในวงจำกัด และมีได้ขยายไปยังส่วนการปกครอง ทั่วประเทศ (ธนัชชัย ผดุงธิตติ, 2547, หน้า 5) การรักษาความสงบเรียบร้อย ยังถือเป็น ความรับผิดชอบร่วมกันของสังคมเป็นหลักเช่นเดียวกับสมัยสุโขทัย โดยมีระบบไพร่ เป็นรากฐาน มีเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้ามาช่วยเหลือ การรักษาความสงบเรียบร้อย จึงขึ้นอยู่กับ โครงสร้างทางสังคม 5 ประการ คือ ระบบไพร่ นครบาล กฎหมาย วิถีปฏิบัติใน การนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ และการถวายฎีกา (สุวรรณ สุวรรณเวช, 2555, หน้า 24)

ตำรวจไทยยุคปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน

สมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 มีกระแสความเจริญแบบ ตะวันตกเข้ามาในประเทศไทย มีชาวต่างชาติได้เดินทางเข้ามาค้าขาย และตั้งบ้านเรือนอยู่ใน พื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวนการขยายตัวทางเศรษฐกิจก่อให้เกิดปัญหาความไม่เป็น ระเบียบเรียบร้อย ปัญหาโจรผู้ร้ายที่เพิ่มมากขึ้น จึงมีความจำเป็นต้องจัดตั้งกองกำลัง- ตำรวจ ขึ้นมาทำหน้าที่ตรวจตราป้องกันเหตุอาชญากรรมโดยเฉพาะ โดยในปี พ.ศ. 2403 รัชกาลที่ 4 ทรงจ้างชาวต่างชาติ คือ กัปตัน แซมวอล โจเซฟ เบิร์ด เอ็มส์ (Captain Samuel Joseph Bird Aim) มาเป็นผู้พิจารณาวางโครงการจัดตั้งกองตำรวจสำหรับรักษา ความสงบเรียบร้อยภายในเขตนครหลวงตามแบบอย่างยุโรปขึ้นเป็นครั้งแรก รับผิดชอบ พื้นที่บริเวณย่านสำเพ็ง แต่เนื่องจากเหตุทางการเมืองระหว่างประเทศในสมัยนั้น การจัดตั้งกองกำลังตำรวจขึ้นเป็นครั้งแรก เกิดขึ้นภายใต้บริบทการเมืองระหว่างประเทศ ที่ชาติตะวันตกออกล่าอาณานิคม ปัญหาอาชญากรรมภายในประเทศที่มีมากขึ้นกว่า ในอดีต

ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 5 การปรับปรุงการตำรวจ นอกจากได้ขยายงานตำรวจ- นครบาลแล้ว ยังได้จัดตั้งตำรวจภูธรขึ้นในรูปทหาร โปลิศ เมื่อ พ.ศ. 2420 ได้เปลี่ยน กองทหารโปลิศเป็นกรมกองตระเวนหัวเมือง จนถึง พ.ศ. 2440 ได้ตั้งกรมตำรวจภูธรขึ้น แทนกรมกองตระเวนหัวเมือง ต่อมาเมื่อทหารได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติเกณฑ์ทหาร ทางตำรวจภูธรก็ได้ขออนุมัติใช้กฎหมายฉบับนี้เมื่อ พ.ศ. 2448 เกณฑ์คนเข้าเป็นตำรวจ ด้วยเช่นเดียวกัน เมื่อได้จัดตั้งกรมตำรวจภูธรขึ้น แล้วก็ได้พยายามขยายการตำรวจไปยัง

หน่วยการปกครองส่วนภูมิภาคตามลำดับ เพื่อให้มีกำลังตำรวจสำหรับป้องกัน
 ปรามปรามโจรผู้ร้าย อำนาจความร่วมมือเป็นสุขให้แก่ประชาชน กิจการตำรวจในยุคนี้
 ขึ้นอยู่กับกระทรวง 2 กระทรวง คือ กรมพลตระเวน หรือตำรวจนครบาล ขึ้นอยู่กับ
 กระทรวงพระนครบาล กรมตำรวจภูธรขึ้นอยู่กับกระทรวงมหาดไทย และได้ร่วมเป็น
 กรมเดียวกันภายใต้การบังคับบัญชาของอธิบดีคนเดียวกัน เมื่อ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2458
 เรียกว่า กรมตำรวจภูธรและกรมพลตระเวน กรมตำรวจจึงถือว่าวันที่ 13 ตุลาคมของทุกปี
 เป็นวันตำรวจ และในปลายปีนั้นเองได้เปลี่ยนเป็นกรมตำรวจภูธร และกรมตำรวจ-
 นครบาล ยกฐานะเจ้ากรมขึ้นเป็นอธิบดี ต่อมาในปี พ.ศ. 2465 ได้มีพระบรมราชโองการ
 โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้รวมกระทรวงมหาดไทยกับกระทรวงนครบาลเป็น
 กระทรวงเดียวกัน เรียกว่า กระทรวงมหาดไทย กรมตำรวจภูธรและกรมตำรวจนครบาล
 จึงโอนมาขึ้นอยู่กับกระทรวงมหาดไทย และในปี พ.ศ. 2469 ได้เปลี่ยนนามกรมตำรวจ
 ออกเป็น 2 ประเภท คือ ตำรวจที่จับกุมโจรผู้ร้าย ใต้สวน ทำสำนวนฟ้องศาลโปลิศสภา
 โดยตรง เรียกว่า ตำรวจนครบาล ตำรวจที่ทำการจับกุมโจรผู้ร้ายได้แล้วส่งให้อำเภอ
 ใต้สวนทำสำนวนให้อัยการฟ้องศาลอาญาประจำจังหวัดนั้น ๆ เรียกว่า ตำรวจภูธร
 จนกระทั่ง พ.ศ. 2475 จึงได้เปลี่ยนนาม กรมตำรวจภูธร เป็นกรมตำรวจ (ชนะชัย ผดุงจิตติ,
 2547, หน้า 1-5)

ตำรวจไทยยุคหลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง

หลังจากที่ประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย
 ในปี พ.ศ. 2475 ได้มีประกาศเสนานิติกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การแบ่งส่วนราชการ
 กรมตำรวจ พ.ศ. 2475 แบ่งกิจการตำรวจได้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นหน่วย
 บริหารงานส่วนกลาง และสำนักบริหารของอธิบดีกรมตำรวจ มีกองขึ้นตรง 6 กอง คือ
 กองกลาง กองบัญชี กองโรงเรียน กองคดี กองตรวจคนเข้าเมือง และกองทะเบียนกลาง
 ส่วนที่ 2 คือ ตำรวจนครบาล ส่วนที่ 3 คือ ตำรวจภูธร ส่วนที่ 4 คือ ตำรวจสันติบาล เป็น
 หน่วยที่ตั้งขึ้นใหม่ภายหลังที่ได้ยกเลิก ตำรวจภูบาล ตำรวจกลาง และตำรวจกองพิเศษ
 หลังจากที่ได้ปรับปรุงกิจการตำรวจ เพื่อวางรากฐานตำรวจในระบอบประชาธิปไตย
 เมื่อ พ.ศ. 2475 แล้ว กรมตำรวจได้ปรับปรุงการบริหารให้ดีขึ้นเหมาะสมสอดคล้องกับ

การเปลี่ยนแปลงของสังคม ปริมาณ และคุณภาพของงาน (ชนะชัย ผดุงธิตี, 2547, หน้า 49)

ตำรวจไทยยุคปัจจุบัน

เดิมกรมตำรวจถือเป็นหน่วยงานระดับกรมในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกาโอนกรมตำรวจเป็นส่วนราชการไม่สังกัดกระทรวง โดยเปลี่ยนชื่อเป็น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี มีพระราชบัญญัติตำรวจ-
แห่งชาติ พ.ศ. 2547 เป็นกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ และแนวทางในการบริหารราชการ
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (วิสิษฐ เดชกุญชร, 2550, หน้า 8-10) การจัดตั้งสำนักงาน-
ตำรวจแห่งชาติ เมื่อปี พ.ศ. 2541 มีการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างระดับบนขององค์กร
ครั้งสำคัญ โดยการโอนกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย ไปจัดตั้งเป็นสำนักงานตำรวจ-
แห่งชาติ เป็นส่วนราชการและมีฐานะเป็นกรม ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง
หรือทบวง และให้อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี การจัดตั้งสำนักงานตำรวจ-
แห่งชาติครั้งนี้ทำให้องค์กรตำรวจไม่อยู่ภายใต้กระทรวงมหาดไทยอีกต่อไป เหตุผลที่
ต้องมีการโอนก็เนื่องจากกรมตำรวจมีลักษณะงานระบบการบริหารที่แตกต่างจากกรม
อื่นในกระทรวงมหาดไทย มีปัญหาด้านงบประมาณที่ต้องใช้จำนวนมาก และต้องเกี่ยว
ไปใช้กับหน่วยอื่น ๆ การบริหารกำลังพล ซึ่งมีเป็นจำนวนมาก และแตกต่างไปจาก
ข้าราชการพลเรือนอื่นในกระทรวงมหาดไทย รวมทั้งข้อขัดข้องในการประสาน
หน่วยงานด้านความมั่นคง จึงจำเป็นต้องโอนและวัตถุประสงค์ในการโอนครั้งนี้ คือ
(ปรีดา สถาวร, 2557, หน้า 241-242)

1. ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและตรวจสอบ
การบริหารกิจการตำรวจในระดับต่าง ๆ
2. กระจายอำนาจการบริหารงานไปยังหน่วยงานพื้นที่อย่างเบ็ดเสร็จเด็ดขาด
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานและการบริการแก่ประชาชน
3. ตัดโอนภารกิจที่ไม่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและ
ความยุติธรรมแก่ประชาชนไปให้ส่วนราชการอื่นที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรง เช่น
ตำรวจป่าไม้ ตำรวจรถไฟ

การปรับให้องค์กรตำรวจเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรง ถือเป็นการผลักดันจากกรมตำรวจ โดยพลตำรวจเอกประสา พรหมนอ อธิบดีกรมตำรวจ ผ่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ขณะนั้น คือ นายเสนาะ เทียนทอง โดยผู้นำของ องค์กรเป็นผู้มีบทบาทสำคัญ ในการผลักดันนโยบายนี้ อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลง เซึ่งโครงสร้างครั้งสำคัญ ซึ่งแยกตำรวจออกจากกระทรวงมหาดไทย ในช่วงแรกยังไม่ เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงการบริหารอย่างชัดเจน การบริหารจัดการทอเวลาในระยะหนึ่ง จึงจะเห็นความเปลี่ยนแปลงเมื่อมีการออกพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547

รูปแบบการจัดองค์กรตำรวจ

การจัดโครงสร้างตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 ภายหลัง การโอนกรมตำรวจมาจัดตั้งเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ แล้วในปี พ.ศ. 2545 ได้มี การออกพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 ในมาตรา 45 (7) บัญญัติให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีฐานะเป็นกรมอยู่ในบังคับบัญชาของ นายกรัฐมนตรี แต่โดยที่ภารกิจเนื้อหาของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ต้องรับผิดชอบ ตามกฎหมายที่มีโทษทางอาญาจำนวนมาก งานและบทบาทมีหลายลักษณะ มีสถานี- ตำรวจที่ต้องรับผิดชอบดูแลรักษาความสงบ และบังคับใช้กฎหมายทั่วประเทศ มีข้าราชการตำรวจกระจายอยู่ทุกชุมชน และต้องรับผิดชอบงาน 24 ชั่วโมง ภารกิจและ งบประมาณค่าใช้จ่าย และการบริหารต้องอยู่ในระดับของส่วนราชการที่สูงกว่ากรม พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 มาตรา 76 จึงกำหนดให้อำนาจหน้าที่ของ ปลัดกระทรวง เป็นอำนาจ และหน้าที่ของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และตามพระราช- บัญญัติเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งฯ กำหนดอัตราเงินเดือนของผู้บัญชาการตำรวจ- แห่งชาติ ไว้เทียบเท่าอัตราเงินเดือนที่ปลัดกระทรวงได้รับ (ปรีดา สถาวร, 2557, หน้า 242)

การจัดโครงสร้างของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตามมาตรา 10 แห่งพระราช- บัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 กำหนดให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติแบ่งส่วนราชการ ออกเป็น 2 ส่วน คือ “สำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ” ซึ่งเปรียบเสมือนสำนักงาน- ปลัดกระทรวงในกระทรวงต่าง ๆ มีหน้าที่เป็นหน่วยฝ่ายบริหาร ช่วยอำนวยความสะดวก

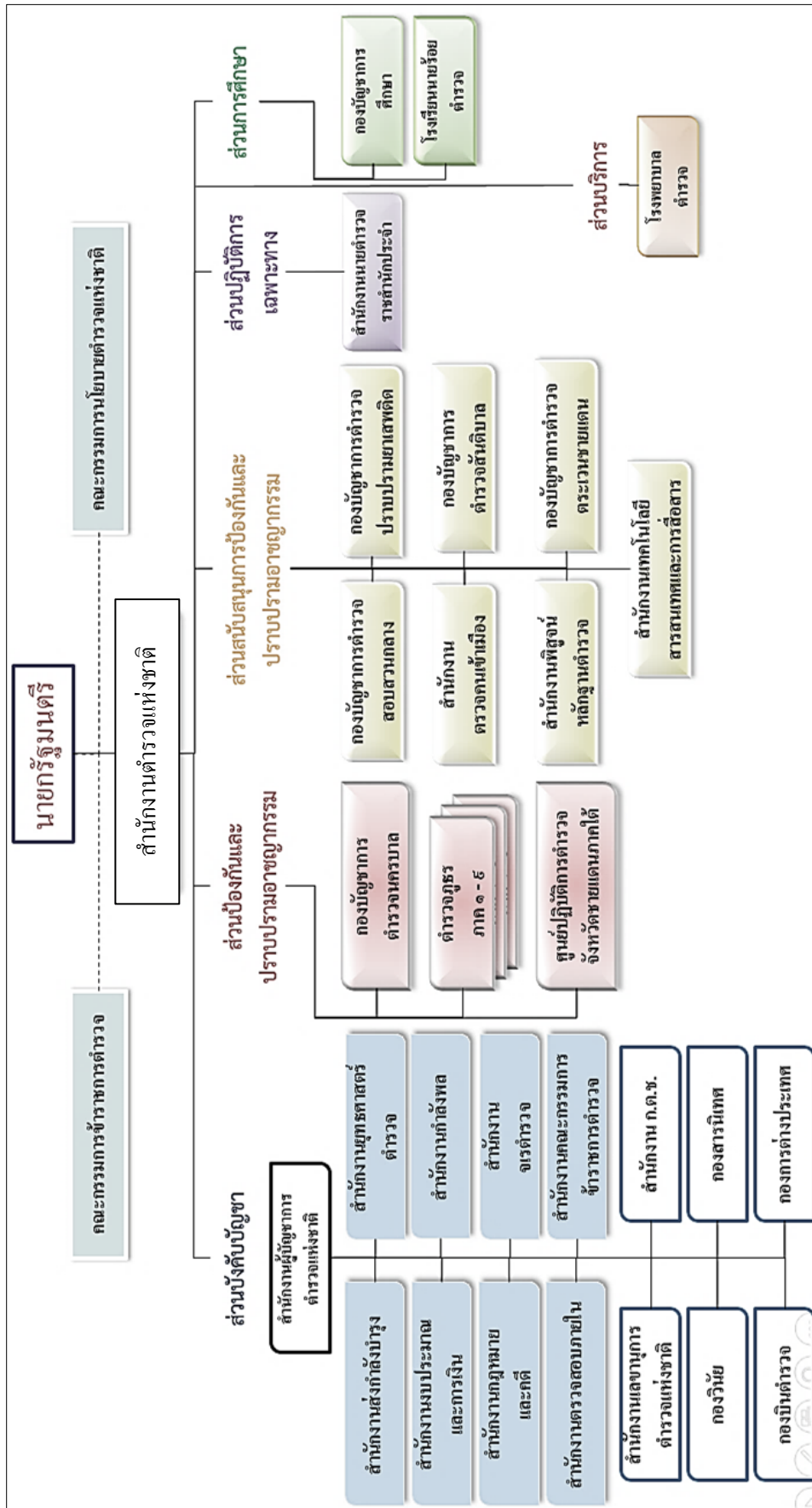
ฝ่ายบริหาร และกองบัญชาการ ซึ่งเป็นหน่วยงานฝ่ายปฏิบัติการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นกองบัญชาการหรือการจัดตั้งกองบัญชาการต่าง ๆ ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และการแบ่งส่วนราชการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการอย่างอื่น ให้ออกเป็นกฎกระทรวง การจัดโครงสร้างลักษณะนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจน และทำให้การแบ่งส่วนราชการระดับรองลงไปสามารถทำได้คล่องตัวยิ่งขึ้น โดยออกเป็นพระราชกฤษฎีกา หรือกฎกระทรวง แล้วแต่กรณี (ปรีดา สดาวร, 2557, หน้า 243)

การปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการในปี พ.ศ. 2548 เป็นการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 โดยจัดโครงสร้างเพื่อรองรับการกระจายอำนาจการบริหารงานด้านต่าง ๆ ลงไปยังหน่วยงานระดับกองบัญชาการ การปรับปรุงโครงสร้างจึงมุ่งเน้นการจัดหน่วยปฏิบัติในพื้นที่ โดยลดขนาดหน่วยงานฝ่ายอำนวยการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้เล็กลง แล้วเพิ่มฝ่ายอำนวยการของกองบัญชาการ/ภาคต่าง ๆ เพื่อให้สามารถรองรับภาระงานที่จะเกิดขึ้นจากการกระจายอำนาจการบริหารลงไปที่หน่วยดังกล่าว การจัดกลุ่มส่วนราชการที่รับผิดชอบภารกิจคล้ายคลึงกันหรือใกล้เคียงกันอยู่ในกลุ่มเดียวกัน (ปรีดา สดาวร, 2557, หน้า 243)

โครงสร้างของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในปัจจุบัน เป็นลักษณะการจัดโครงสร้างของระบบราชการแบบดั้งเดิม (bureaucracy) เน้นสายการบังคับบัญชาและอำนาจหน้าที่ การควบคุมบังคับบัญชา ส่งผลให้มีโครงสร้าง และระดับตำแหน่งที่มีสายการบังคับบัญชาเกินไป การจัดหน่วยงานภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติแบ่งระดับหน่วยงานภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีจำนวน 5 ระดับ ดังนี้ (พงษ์ธร ธีรณัฐศิริ, 2555, หน้า 18)

1. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
2. กองบัญชาการ/ตำรวจภูธรภาค
3. กองบังคับการ/ตำรวจภูธรจังหวัด
4. กองกำกับการ/สถานีตำรวจ
5. แผนก/งาน

การปรับโครงสร้างส่วนราชการภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2552 เมื่อได้ใช้โครงสร้างหน่วยงานตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2548 มาได้ระยะเวลาหนึ่ง ปรากฏว่ามีปัญหาในทางปฏิบัติ จึงได้มีการปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการอีกครั้งหนึ่ง โดยจัดโครงสร้างเป็นหน่วยงานระดับกองบัญชาการ จำนวน 30 กองบัญชาการ และ 7 กองบังคับการ ขึ้นตรงกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และจัดแบ่งกลุ่มภารกิจให้ความชัดเจนยิ่งขึ้น ได้แก่ หน่วยงานอำนวยการและยุทธศาสตร์ (administrative & strategy) หน่วยปฏิบัติการพื้นที่ (area) หน่วยปฏิบัติการเฉพาะทาง (function) หน่วยเทคนิคและสนับสนุน (technical) และ 3 กลุ่มตำแหน่ง สำหรับหน่วยปฏิบัติการพื้นที่ (area) ประกอบไปด้วย กองบัญชาการตำรวจนครบาล และตำรวจภูธรภาค 1-9 จะเห็นได้ว่า สถานีตำรวจเป็นหน่วยงานหนึ่งที่สังกัดอยู่ในหน่วยงานดังกล่าว รายละเอียดโครงสร้างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดังแสดงในภาพ 1 (ปรีดา สถาวร, 2557, หน้า 19)

ภาพ 1 โครงสร้างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ที่มา. จาก โครงสร้างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2552, ราชกิจจานุเบกษา, 126 (65), 5.

อำนาจหน้าที่ของตำรวจและการแบ่งลักษณะงาน

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีอำนาจและหน้าที่ ตามมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 (2547, หน้า 6) ดังนี้

1. รักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราช-
อาคันตุกะ
2. ดูแลควบคุม และกำกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ ซึ่งปฏิบัติการตาม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
3. ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา
4. รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชน และความมั่นคงของ
ราชอาณาจักร
5. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของข้าราชการ-
ตำรวจหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
6. ช่วยเหลือการพัฒนาประเทศตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย
7. ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้การปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่
ตามข้อ 1, 2, 3, 4 หรือ 5 เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ต้องรับผิดชอบพื้นที่ทั่วประเทศ 513,120 ตารางกิโลเมตร ในพื้นที่ของ 76 จังหวัด และกรุงเทพมหานคร โดยมีสถานีตำรวจ จำนวน 1,467 อยู่ใน
ความรับผิดชอบของ กองบัญชาการตำรวจนครบาล ตำรวจภูธรภาค 1-9 และ
ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในแต่ละหน่วยงานจะมีสถานีตำรวจ
อยู่ในสังกัด รายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ตาราง 1

จำนวนสถานีตำรวจและระดับตำแหน่งของหัวหน้าสถานีตำรวจ จำแนกตามหน่วยพื้นที่

หน่วย/ระดับตำแหน่ง หัวหน้าสถานี	ผู้กำกับการ	สารวัตร- ใหญ่	สารวัตร	รวม
กองบัญชาการตำรวจนครบาล	88	-	-	88
ตำรวจภูธรภาค 1	110	6	17	133
ตำรวจภูธรภาค 2	101	9	7	117
ตำรวจภูธรภาค 3	177	34	25	236
ตำรวจภูธรภาค 4	191	32	25	248
ตำรวจภูธรภาค 5	120	18	15	153
ตำรวจภูธรภาค 6	114	18	15	147
ตำรวจภูธรภาค 7	94	8	2	104
ตำรวจภูธรภาค 8	102	9	6	117
ตำรวจภูธรภาค 9	58	4	11	73
ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจชายแดน				
ภาคใต้	40	6	5	51
รวม	1,195	144	128	1,467

ที่มา. จาก รายงานแสดงจำนวนสถานีตำรวจและระดับตำแหน่งของหัวหน้าสถานีตำรวจ
จำแนกตามหน่วยพื้นที่ (หน้า 15), สำนักงานกำลังพล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2558,
กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

แต่ละสถานีตำรวจแบ่งออกเป็น 5 งาน ได้แก่ งานอำนวยความสะดวก งานป้องกัน
ปราบปราม งานสืบสวน งานสอบสวน และงานจราจร ในแต่ละงานมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. งานอำนวยความสะดวก ทำหน้าที่เป็นเครื่องมือของหัวหน้าสถานีตำรวจใน
การอำนวยความสะดวกการบริหาร บังคับการบริหารทั้งหลายและจัดการกิจของสถานีตำรวจให้บรรลุ
เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ งานรวบรวมสถิติข้อมูลข่าวสารจากทุกสายงานของ
สถานี แล้วนำมาทำการวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา เพื่อเสนอให้หัวหน้าสถานี

พิจารณาสั่งการให้ฝ่ายต่าง ๆ นำไปทำการวางแผน และหาทางแก้ไขปรับปรุงให้ตรงกับปัญหาที่แท้จริง ตลอดจนกำกับดูแล และประสานการปฏิบัติงานของทุกฝ่ายให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุเป้าหมายที่กำหนด รายละเอียดของงานอำนวยการ ดังนี้ (โสภณ ศรีวาทน์, 2556, หน้า 1)

1.1 เป็นหน่วยงานสารบรรณกลาง ซึ่งรับผิดชอบการรับ-ส่งหนังสือของสถานีตำรวจ การร่างโต้ตอบที่ทำในนามของหัวหน้าสถานีตำรวจ

1.2 เป็นหน่วยงานรับผิดชอบของงานทะเบียนพลของสถานี

1.3 เป็นหน่วยงานรับผิดชอบการงบประมาณ การเงินและบัญชี

1.4 เป็นหน่วยงานรับผิดชอบเกี่ยวกับการพัสดุ

1.5 เป็นหน่วยงานรับผิดชอบงานนโยบายและแผนของสถานี

1.6 ให้บริการ ได้แก่ การจัดเลี้ยงผู้ต้องหา และงานทะเบียนคนต่างด้าว

2. งานป้องกันปราบปราม เป็นหัวใจสำคัญของภารกิจตำรวจเป็นงานที่เน้นการปฏิบัติในการป้องกันเหตุอาชญากรรม โดยการจัดเจ้าหน้าที่สายตรวจออกตรวจตรา ป้องกันเหตุ การให้ความรู้แก่ประชาชน เพื่อป้องกันตนเองจากอาชญากรรม การแสวงหาความร่วมมือกับภาคประชาชน ภาคเอกชนเพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม นอกจากนี้ ยังมีงานอื่น ๆ ที่จะส่งผลต่อการควบคุมปัญหาอาชญากรรมได้ เช่น การจัดแหล่งอบายมุขทุกรูปแบบ การจัดระเบียบสังคม กวดขันจับกุมอาชญา เป็นต้น รายละเอียดของงานป้องกันปราบปราม ดังนี้ (โสภณ ศรีวาทน์, 2556, หน้า 2)

2.1 ทำแผนที่แสดงรายละเอียดของพื้นที่ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยละเอียด และปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อใช้ประกอบการวางแผน

2.2 ศึกษาเก็บรวบรวมสถิติข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันระงับปราบปรามอาชญากรรม เพื่อวิเคราะห์ถึงสาเหตุของการเกิดอาชญากรรม

2.3 วางแผนป้องกันระงับปราบปรามอาชญากรรม

2.4 ดำเนินการป้องกันระงับปราบปรามอาชญากรรม

2.5 การให้ข่าวสารข้อมูลความรู้แก่ประชาชนเพื่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันระงับปราบปรามอาชญากรรม

3. งานสืบสวน เป็นงานที่ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการป้องกันปราบปราม โดยนอกจากกระทำในเชิงรับ คือ เมื่อมีคดีอาญาเกิดขึ้นก็ออกไปทำการสืบสวนรวบรวม ข้อมูลจนกระทั่งติดตามจับกุมผู้กระทำผิดมาลงโทษจนได้แล้ว การสืบสวนยังต้อง กระทำในเชิงรุกควบคู่ไปด้วย โดยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลและพื้นที่ รวมทั้ง สืบสวนหาข่าว ทั้งจากแหล่งข่าวทั่วไปและแหล่งข่าวที่จัดตั้งขึ้น เพื่อหาทางระงับยับยั้ง ป้องกันเหตุมิให้เกิดขึ้น นอกจากนี้งานสืบสวนยังต้องมีการประสานสัมพันธ์อันดี และให้การสนับสนุนงานสอบสวน งานป้องกันปราบปรามในการร่วมกันอำนวย ความยุติธรรม ระงับป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ รายละเอียดของงานสืบสวน ดังนี้ (โสภณ ศรีวาทน์, 2556, หน้า 3-4)

3.1 ศึกษาเก็บรวบรวมสถิติข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องและนำวิทยาการต่าง ๆ มาใช้ในการสืบสวน

3.2 นำสถิติข้อมูลและผลการศึกษาวิเคราะห์มาวางแผนการสืบสวน

3.3 หาข่าวและรวบรวมข้อเท็จจริง และหลักฐานเพื่อประโยชน์ในการรักษา ความเรียบร้อยของประชาชน

3.4 สืบสวนหาข้อเท็จจริงและหลักฐาน เพื่อทราบรายละเอียดของการกระทำ ผิดที่เกิดขึ้นแล้ว

3.5 สืบสวนภายหลังจากรู้ตัวผู้กระทำผิดทั้งคดีในความรับผิดชอบ และคดีตาม หมายจับเพื่อรู้แหล่งและรายละเอียดเพื่อการจับกุม

3.6 จับกุมผู้กระทำผิดในกรณี ดังนี้ (1) ความผิดซึ่งหน้า (2) ถ้าหากไม่จับกุม ทันทีให้คนร้ายหลบหนีหรือเป็นผลเสียหายต่อคดี และ (3) รวมกับกำลังป้องกัน ปราบปรามทำการจับกุม

3.7 ประสานการปฏิบัติกับงานอื่น ๆ ในสถานีตำรวจ

3.8 ดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสืบสวน

3.9 ให้ความรู้และการศึกษาอบรมแก่ข้าราชการตำรวจ

4. งานสอบสวน เป็นงานอำนวยความยุติธรรมในคดีอาญาให้กับประชาชนที่เข้า มาเกี่ยวข้อง ทั้งฝ่ายผู้เสียหายและฝ่ายผู้ต้องหา ข้าราชการที่ทำหน้าที่สอบสวน เป็น พนักงานสอบสวนตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ปฏิบัติหน้าที่ติดต่อกับประชาชน

โดยตรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อระบบการอำนวยความสะดวกในคดีอาญาของประเทศ-ไทย เป็นระบบผสมผสานกันระหว่างระบบกล่าวหา (accusatorial system) ซึ่งต้นแบบคือ ประเทศอังกฤษ กับระบบไต่สวน (inquisitorial system) ซึ่งมีหลักการว่ารัฐเท่านั้นที่จะมีสิทธิดำเนินคดีอาญาได้ (public prosecution) โดยใช้กันอยู่แพร่หลายในประเทศทวีปยุโรป ดังนั้น การพิจารณาคดีอาญา ศาลไทยจึงโน้มเอียงไปทางอังกฤษ คือ เป็นการนำเอาพยานหลักฐานมาต่อสู้กันระหว่างโจทก์กับจำเลย โดยศาลวางตนเป็นกลางและคอยควบคุมการนำเสนอพยานหลักฐานของทั้ง 2 ฝ่าย ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ดังนั้น พนักงานสอบสวนก็ควรจะต้องวางตนเป็นกลางในการแสวงหาและรวบรวมพยานหลักฐาน เพื่อพิสูจน์ความผิดของผู้ถูกกล่าวหา นอกจากนี้ ยังจะต้องอำนวยความสะดวกแก่คู่กรณีรวมทั้งพยานด้วย การสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานจะต้องดำเนินการโดยรวดเร็ว รายละเอียดของการสอบสวน มีดังนี้ (โสภณ ศรีวาทน์, 2556, หน้า 4-5)

4.1 ศึกษาเก็บรวบรวมสถิติข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานสอบสวน

4.2 สอบสวนคดีอาญาทุกประเภท โดยมีพนักงานสอบสวนที่เป็นเวรสอบสวน รับคำร้องทุกข์คดีอาญาแล้ว ต้องรายงานหัวหน้าพนักงานสอบสวนทราบเมื่อออกเวร เพื่อจะได้มอบหมายให้พนักงานสอบสวนผู้หนึ่งผู้ใดปฏิบัติตามความเหมาะสม ความสำคัญและความง่ายของสำนวน

5. งานจราจร ปัญหาการจราจร เป็นปัญหาหนึ่งที่สำคัญของประเทศ ซึ่งรวมทั้งปัญหาอุบัติเหตุการจราจร ซึ่งเป็นสาเหตุของผู้เสียชีวิตจำนวนมาก ปัญหาการจราจรเกิดขึ้นในเขตกรุงเทพมหานคร จังหวัดปริมณฑล รวมทั้งเมืองใหญ่ ได้แก่ เชียงใหม่ นครสวรรค์ หาดใหญ่ ภูเก็ต ฯลฯ รายละเอียดของงานจราจร ดังนี้ (โสภณ ศรีวาทน์, 2556, หน้า 5-6)

5.1 ศึกษาเก็บรวบรวมสถิติข้อมูลเกี่ยวกับการจราจรและนำวิทยาการต่าง ๆ มาใช้ในงานจราจร

5.2 วางแผนการจัดและควบคุมการจราจร

5.3 การจัดและควบคุมการจราจร

5.4 การให้ข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับการจราจรแก่ประชาชน และการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในงานจราจร

5.5 การให้ความรู้และการศึกษาอบรมแก่ข้าราชการตำรวจ

5.6 สอดส่อง ตรวจสอบ แนะนำให้ประชาชนผู้ใช้รถใช้ถนนปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับเกี่ยวกับจราจร

5.7 ว่ากล่าวตักเตือนก่อนออกใบสั่งเจ้าพนักงานจราจร หรือออกใบสั่งเจ้าพนักงานจราจร หรือจับกุมผู้ละเมิดกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับเกี่ยวกับการจราจร

5.8 จัดการเบื้องต้นเมื่อเกิดอุบัติเหตุจราจร โดยต้องเข้าตรวจสอบที่เกิดเหตุ และคลี่คลายปัญหาเบื้องต้น ก่อนส่งร้อยเวรสอบสวน เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาจราจร

5.9 เก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสาร หรือข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์ต่อการป้องกันปราบปราม

5.10 ส่งข้อมูลข่าวสาร หรือข้อเท็จจริงที่รวบรวมได้ให้ฝ่ายป้องกันปราบปราม

5.11 จับกุมผู้กระทำความผิดในกรณี (1) ความผิดซึ่งหน้า (2) ถ้าหากไม่จับกุมทันที อาจทำให้คนร้ายหลบหนีหรือเป็นผลเสียต่อการดำเนินคดีได้

5.12 ให้ความช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สายตรวจหรือเจ้าหน้าที่อื่นในการระงับปราบปรามหรือจับกุมผู้กระทำความผิดตามความเหมาะสม

5.13 ปฏิบัติตามคำสั่งในการระงับปราบปรามจับกุม และสกัดจับ

ทรัพยากรบุคคลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ปี พ.ศ. 2558 มีตำแหน่งข้าราชการตำรวจ จำนวน 296,279 ตำแหน่ง มีนครองตำแหน่ง 220,692 นาย คิดเป็นร้อยละ 74.49 และเมื่อจำแนกเป็นชั้นข้าราชการตำรวจพบว่า ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน มีตำแหน่ง 232,082 ตำแหน่ง แต่มีนครองเพียง 162,827 นาย คิดเป็น ร้อยละ 70.16 ส่วนข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรมีตำแหน่ง ข้าราชการตำรวจ จำนวน 64,197 ตำแหน่ง แต่มีนครองตำแหน่ง 57,865 นาย คิดเป็น ร้อยละ 90.14 รายละเอียด (ดูตาราง 2) (สำนักงานกำลังพล, กองอัตรากำลัง, 2558, หน้า 17)

ตาราง 2

จำนวนข้าราชการตำรวจเปรียบเทียบกับตำแหน่งที่มีอยู่ จำแนกตามระดับชั้นข้าราชการ-
ตำรวจ

ระดับชั้น	ตำแหน่ง	นครong	ร้อยละ	ว่าง	ร้อยละ
สัญญาบัตร	64,197	57,865	90.14	6,332	9.86
ประทวน	232,082	162,827	70.16	69,255	29.84
รวม	296,279	220,692	74.49	75,587	25.51

ที่มา. จาก รายงานแสดงจำนวนข้าราชการตำรวจเปรียบเทียบกับตำแหน่งที่มีอยู่ จำแนกตามระดับชั้นข้าราชการตำรวจ (หน้า 17), กองอัตรากำลัง สำนักงานกำลังพล, 2558, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารระบบงานสายตรวจ

การตรวจท้องที่ถือว่าเป็นกระดูกสันหลังของงานตำรวจ (อินทรชัย พาณิชกุล, 2558) เพราะไม่เพียงแต่จะเป็นรูปแบบในการจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจออกปฏิบัติหน้าที่ตรวจรักษาความสงบเรียบร้อย ระวังเหตุ และบริหารให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนในท้องที่ การจัดสายตรวจยังเป็นยุทธวิธีตำรวจที่นำมาใช้ในการป้องกันและควบคุมอาชญากรรม และการสร้างเสริมความรู้สึกรับประกันความปลอดภัย อบอุ่นใจแก่ประชาชน แม้ว่ารูปแบบในการจัดตำรวจสายตรวจหรือแนวความคิดเกี่ยวกับการจัดการระบบสายตรวจจะเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย แต่เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจมีหน้าที่ทั้งในการตรวจตราป้องกัน เพื่อปิดช่องโอกาสในการกระทำความผิด ดูแลความสงบเรียบร้อย ในโอกาสพิเศษ ระวังเหตุร้าย และให้บริการความช่วยเหลือประชาชนตามความจำเป็น จับกุมผู้กระทำความผิด หรือเมื่อมีหมายจับสืบสวนเกี่ยวกับการกระทำความผิดอาญา รักษาพยานหลักฐานในที่เกิดเหตุ ตลอดจนพบปะเยี่ยมเยียนประชาชนหรือผู้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม (Eastman & Eastman, 1969, pp. 78-80)

งานสายตรวจจึงเปรียบเสมือนเป็น “กระดูกสันหลังของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ” (อินทรชัย พาณิชกุล, 2558) เพราะการปฏิบัติหน้าที่สายตรวจเป็นรูปแบบ

การให้บริการประชาชนที่เก่าแก่ที่สุดขององค์กรตำรวจทั่วไปไม่ว่าจะเป็นองค์กรตำรวจขนาดเล็ก (สถานีตำรวจ) ในลักษณะตำรวจท้องถิ่นหรือเป็นองค์กรตำรวจขนาดใหญ่ (กองบัญชาการ/กองบังคับการ/กองกำกับการ) ในลักษณะตำรวจแห่งชาติ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ) ต่างก็ต้องมีหน่วยสายตรวจทั้งสิ้น เมื่อประชาชนต้องการจะเรียกหาตำรวจสายตรวจ ตั้งแต่เมื่อเกิดความรู้สึกหวาดกลัวระแวงภัยจากอาชญากรรมจนถึงการถูกลักพาตัวให้ได้รับความเดือดร้อนตำรวจสายตรวจเป็นหน่วยหนึ่งของตำรวจที่จำเป็นต้องทำงานตลอด 24 ชั่วโมง ในหนึ่งวันและ 7 วัน ในหนึ่งสัปดาห์เพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ประชาชน

แนวคิดในการจัดสายตรวจแบบดั้งเดิม

ปัจจุบันนักบริหารงานตำรวจเริ่มตั้งคำถามเกี่ยวกับประสิทธิผลในการจัดสายตรวจให้บังเกิดผลทางด้านการป้องกันอาชญากรรม ในช่วงปี ค.ศ. 1970 เป็นต้นมาได้มีการทำวิจัยเกี่ยวกับการจัดสายตรวจแบบระวังป้องกัน (random preventive patrol) พบว่า มีค่าใช้จ่ายสูง แต่โอกาสที่จะประสบเหตุซึ่งหน้าขณะคนร้ายกำลังลงมือกระทำผิดมีค่อนข้างน้อย และไม่อาจยืนยันได้ว่า มีผลต่อการยับยั้งการกระทำผิดของคนร้าย นอกจากนี้ การไปถึงที่เกิดเหตุอย่างรวดเร็วไม่มีผลช่วยให้ตำรวจจับกุมคนร้ายได้มากขึ้นแต่อย่างใด กล่าวคือ

1. การระงับเหตุร้ายซึ่งหน้า (interception) ตำรวจสายตรวจมีโอกาสประสบเหตุซึ่งหน้าขณะคนร้ายกำลังลงมือกระทำผิดน้อยมาก จากผลการวิจัยในต่างประเทศพบว่า อาชญากรรมส่วนใหญ่ เช่น คดีฆาตกรรม คดีข่มขืน ตลอดจนการทำร้ายร่างกาย ผู้เฒ่าเฒ่าเจ็บสาหัส มักเกิดขึ้นภายในบ้าน ซึ่งสายตรวจไม่สามารถเห็นเหตุการณ์ภายในบ้านได้ นอกจากนั้น คดีปล้นทรัพย์จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วภายในเวลาประมาณ 60-90 วินาทีเท่านั้น คดีโจรกรรมมักจะเกิดขึ้นทางประตูหรือหน้าต่างด้านหลังทำให้สายตรวจมีโอกาสตรวจพบได้น้อยมาก เช่น สายตรวจในเมืองลอสแอนเจลิส มลรัฐแคลิฟอร์เนีย ตรวจพบคดีปล้นทรัพย์ขณะคนร้ายกำลังลงมือปฏิบัติการเพียงครั้งเดียวในรอบ 17 ปี จากสถิติการทำงานของสายตรวจในเมืองซีริกิวส์ มลรัฐนิวยอร์ก เมืองซานดิเอโก มลรัฐแคลิฟอร์เนีย และเมืองบอสตัน มลรัฐแมสซาชูเซตส์ปรากฏว่า พบเหตุซึ่งหน้าขณะเกิดคดี

อาชญากรรมพื้นฐานต่าง ๆ น้อยกว่าร้อยละ 1 ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นคดีเล็ก ๆ น้อย ๆ เท่านั้น (Bieck & Geller, 1991, pp. 62-63; Skogan & Antunes, 1979, pp. 217-222)

2. การยับยั้งการกระทำผิดของคนร้าย (deterrence) ในปี ค.ศ. 1972 ได้มีการทดลองการจัดสายตรวจของตำรวจเมืองแคนซัสซิตีปรากฏว่า ในเขตที่เพิ่มความเข้มงวดในการตรวจท้องที่ไม่พบว่า สถิติอาชญากรรมที่เกิดขึ้นลดลงแต่อย่างใด และในปี ค.ศ. 1977 ตำรวจเมืองแนชวิลล์ได้ทดลองเพิ่มปริมาณสายตรวจขึ้น 30 เท่าในเขตใจกลางเมืองผลปรากฏว่า สถิติอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในเวลากลางคืนลดลงแต่เพียงเล็กน้อยเท่านั้น (Bieck & Geller, 1991, pp. 63-64; Kelling, Pate, Dieckman, & Brown, 1974, p. 15; Schnelle, Kirchner, Casey, Uselton, & McNees, 1977, pp. 33-40)

3. การไปถึงที่เกิดเหตุอย่างรวดเร็ว (rapid response) ปัจจุบันนอกจากจะมีวิทยุสื่อสารตำรวจติดตั้งภายในรถยนต์ และรถจักรยานยนต์สายตรวจในต่างประเทศแล้ว ยังมีการติดตั้งระบบโทรศัพท์ฉุกเฉิน หมายเลข 911 พร้อมระบบรับแจ้งเหตุคอมพิวเตอร์ (Computer Aided Dispatching System--CADS) บางเมืองมีการติดตั้งระบบบอกตำแหน่งสายตรวจอัตโนมัติ (Automated Vehicle Locationing System--AVLS) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดระยะเวลาในการเดินทางไปยังที่เกิดเหตุให้รวดเร็วที่สุดเพิ่มสถิติการจับกุมคนร้ายหรือผู้ต้องสงสัยในบริเวณใกล้เคียงสถานที่เกิดเหตุ และยกระดับความรู้สึกพึงพอใจของประชาชน จากผลการวิจัย พบว่า สถิติการรับแจ้งเหตุของตำรวจสายตรวจที่ศูนย์วิทยุสื่อสารตำรวจสั่งการเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดทางอาญาเพียงร้อยละ 20 ส่วนใหญ่เป็นการรับแจ้งเหตุอุบัติเหตุจราจรเหตุก่อความเดือดร้อนรำคาญ และเหตุทะเลาะวิวาทภายในครอบครัว นอกจากนั้นยัง พบว่า การแจ้งเหตุอาชญากรรมทางศูนย์วิทยุสื่อสารตำรวจนั้น ส่วนใหญ่เกือบร้อยละ 75 ของคดีอาญาที่ได้รับแจ้ง ไม่ใช่กรณีฉุกเฉิน เพราะว่าคนร้ายได้หลบหนีไปแล้ว สำหรับคดีที่พยานพบเห็นเหตุการณ์จะสามารถแจ้งเหตุได้ไม่น้อยกว่า 5 นาทีจากสถิติการจับกุมในที่เกิดเหตุเนื่องจากสายตรวจไปถึงที่เกิดเหตุอย่างรวดเร็วมีเพียงร้อยละ 4 ของคดีที่แจ้งทั้งหมด (Bieck & Geller, 1991, p. 51; Kansas City Police Department, 1980, p. 37; Scott, 1981, p. 139) ซึ่งสรุปได้ว่า ระยะเวลาการเดินทางของสายตรวจไปยังจุดรับแจ้งเหตุไม่มีความสัมพันธ์กับสถิติการจับกุมแต่อย่างใด

งานสายตรวจหรือการตรวจท้องที่แบบใหม่

ช่วงศตวรรษที่ 1970 หรือประมาณ 25 ปีที่ผ่านมา โครงการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการสายตรวจรถยนต์ของตำรวจเมืองแคนซัสซิตี มลรัฐมิสซูรี ประเทศสหรัฐอเมริกา ที่หวังผลทางด้านการป้องกันอาชญากรรมและยกระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของสายตรวจในการไปถึงที่เกิดเหตุอย่างรวดเร็วเมื่อได้รับแจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย ถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบงานสายตรวจอย่างจริงจัง โดยได้มีการนำข้อมูลผลการวิเคราะห์อาชญากรรมมาใช้ในการตรวจพื้นที่ การวิเคราะห์ทบทวนการทำงานของศูนย์รวมข่าววิทยุสื่อสารตำรวจในการแจ้งข่าวเหตุด่วนเหตุร้าย และการสั่งการให้สายตรวจไปรับแจ้งเหตุ การจัดลำดับความเร่งด่วนของข่าวอาชญากรรมที่ได้รับแจ้งมา การตรวจท้องที่ในลักษณะที่เรียกว่า “ทีมสายตรวจ (team policing)” ตลอดจนการตรวจท้องที่ที่มุ่งเน้นปัญหาความเดือดร้อนของชุมชนหรือละแวกบ้านย่านที่อาศัย ซึ่งปรากฏว่าแนวคิดเหล่านี้ได้รับความสนใจตั้งแต่ทศวรรษที่ 1980 เป็นต้นมา (Bieck & Geller, 1991, pp. 66-99)

วัตถุประสงค์ของตำรวจสายตรวจ

“งานสายตรวจเป็นกระดูกสันหลังของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ” วัตถุประสงค์ของตำรวจสายตรวจมิได้มีการกำหนดไว้อย่างแน่นอน แต่จากพื้นฐานการปฏิบัติทั่วไป พอกล่าวได้ว่า ตำรวจสายตรวจมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม สืบสวนหาข่าว ให้บริการช่วยเหลือคนในสังคม และสร้างความสัมพันธ์กับคนในสังคม การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของตำรวจนั้น ตำรวจต้องใช้เทคนิควิธีการหลายอย่างเข้ามาช่วย นับตั้งแต่จัดตำรวจสายตรวจออกมาแสดงตัว ดูแลทรัพย์สินของประชาชน ให้บริการช่วยเหลือจนกระทั่งจัดศูนย์บริการรับแจ้งเหตุต่าง ๆ เป็นต้น (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2556, หน้า 23)

แนวทางการปฏิบัติของสายตรวจ

แนวทางการปฏิบัติของสายตรวจ มีดังต่อไปนี้ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2556, หน้า 24)

1. ออกตรวจตราตามแผนการตรวจ โดยให้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานในสมุดประจำวันจุดต่าง ๆ ที่กำหนด ซึ่งการออกตรวจนี้เป็นการตัดช่องโอกาสของผู้ร้ายอันเป็นการป้องกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และหากขณะตรวจพลคนร้ายกระทำความผิดก็สามารถเข้าจับกุมได้ทันที

2. ประชาสัมพันธ์ เยี่ยมเยือนประชาชน ซึ่งอยู่ในเส้นทางตรวจและผ่านไปมา เพื่อให้คำแนะนำต่าง ๆ เพื่อทราบข้อมูล ข่าวสาร ปัญหา และความต้องการของประชาชน

3. การสังเกต ตรวจตรา บุคคล และยานพาหนะที่น่าสงสัย รวมทั้งสถานที่สำคัญ หรือสถานที่ล่อแหลมต่อการเกิดเหตุที่เป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน

4. สืบเสาะหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบุคคล และข้อมูลท้องถิ่นในบริเวณที่รับผิดชอบ ซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ แล้วรายงานหัวหน้าสายตรวจ เพื่อเสนอสารวัตรป้องกันปราบปราม หัวหน้างานป้องกันปราบปราม และหัวหน้าสถานีต่อไป

5. สายตรวจทุกคนต้องมีอุปกรณ์ที่จำเป็นในการออกตรวจ เช่น อาวุธปืน กระสุนปืน วิทยุแจมือ ไฟฉาย แบบรายงาน แผนการตรวจ โดยเฉพาะสมุดพกประจำตัวสายตรวจ เพื่อจดบันทึกเหตุการณ์สำคัญ หรือสิ่งที่ควรบันทึกไว้ตรวจสอบในระหว่างออกตรวจ เป็นต้น

หลักการตรวจท้องที่

การตรวจท้องที่เป็นงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมโดยตรง ซึ่งถือเป็นการปฏิบัติพื้นฐานในงานสายตรวจ ด้วยการจัดตำรวจออกตรวจตราในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2556, หน้า 25)

1. ปกป้องคุ้มครองชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน ตำรวจสายตรวจจะยึดหลักการแสดงตัวให้เห็นในที่สาธารณะ ในลักษณะให้ประชาชนเห็นตำรวจอยู่เสมอ เป็นการคุ้มครองมิให้ประชาชนที่ประกอบอาชีพสุจริตได้รับความเดือดร้อนจากการก่ออาชญากรรม และป้องกันมิให้มีการล่วงละเมิดสิทธิของประชาชนตามกฎหมาย ทั้งยังทำให้ประชาชนที่ใช้ชีวิตประจำวันตามปกติ มีความรู้สึกปลอดภัยขึ้นไม่หวาดกลัว

อาชญากรรม การแสดงตัวของตำรวจนี่อาจจะทำให้มีการกระทำผิดน้อยลงหรือปราศจากการกระทำผิด เพราะเชื่อว่า เมื่อคนร้ายหรือคนที่คิดจะกระทำความผิดเห็นตำรวจแล้ว ย่อมจะเกิดความเกรงกลัวเลิกกระทำผิด เนื่องจากกลัวว่าจะถูกขัดขวางและจับกุม การแสดงตัวของตำรวจสายตรวจควรจะเลือกสถานที่และเวลาที่เหมาะสม โดยอาศัยข้อมูลสถิติอาชญากรรมแต่ละช่วง เช่น สถานที่ใดเกิดอาชญากรรมบ่อยในช่วงเวลาใด การแสดงตัวของตำรวจสายตรวจก็ต้องถี่ขึ้นเป็นต้น บางครั้งกำลังตำรวจน้อยเกินไปตำรวจสายตรวจจำเป็นต้องใช้รถตำรวจสายตรวจช่วย โดยนำไปจอดทิ้งไว้ตามย่านชุมชน ก็ถือว่าเป็นเทคนิคการแสดงตัวอย่างหนึ่ง

2. การปกป้องคุ้มครองกึ่งให้บริการประชาชน นอกจากการปกป้องคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สินประชาชนแล้ว สายตรวจท้องที่ยังต้องให้บริการประชาชนด้วยไม่ว่าจะเข้าไปจัดการจราจรฉุกเฉิน เนื่องจากประสพเหตุการณ์จราจรติดขัด เพราะมีรถเกี่ยวชนกัน รักษาที่เกิดเหตุอาชญากรรมต่าง ๆ หรือการช่วยเหลือบ้านเมื่อเจ้าของบ้านไม่อยู่เป็นการป้องกัน มิให้คนร้ายเข้าไปลักทรัพย์ และเป็นการบริการประชาชนที่ต้องไปประกอบกิจกรรมนอกบ้าน

3. การให้บริการไม่ว่าจะได้รับการร้องขอหรือไม่ก็ตาม บางกรณีตำรวจที่ตรวจท้องที่ย่านไปพบแม้ว่าจะไม่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม แต่ก็ต้องให้บริการ เช่น พบคนเจ็บไข้ได้ป่วย พบคนหลงทาง ท่อประปาใหญ่รั่ว สัญญาณไฟจราจรดับหรือบกพร่อง การให้บริการประชาชนนี้บางครั้งอาจเกี่ยวข้องกับอาชญากรรม โดยที่มองไปไม่ถึง เช่น ไฟฟ้าในซอยดับจะเพิ่มโอกาสให้คนร้ายก่ออาชญากรรมได้สะดวกขึ้น ตู้โทรศัพท์สาธารณะเสีย เมื่อเกิดเหตุประชาชนจะแจ้งเหตุไปยังตำรวจไม่สะดวก หรือประชาชนพบเหตุสิ่งผิดปกติใด เมื่อแจ้งไม่สะดวกเพราะโทรศัพท์เสียก็ผ่านเลยไป

การบริหารงานสายตรวจเป็นการดำเนินการอย่างมีระบบเพื่อให้งานต่าง ๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเกิดผลดีต่อการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม เนื่องจากว่าการบริหารงานสายตรวจมิได้เป็นการดำเนินการอยู่กับที่ และมีได้เป็นการดำเนินการโดยเอกเทศปราศจากปัจจัยแวดล้อมใด ๆ ทั้งปวง ในทางตรงกันข้ามงานสายตรวจเป็นงานที่ต้องมีลักษณะของการเปลี่ยนแปลง เคลื่อนไหวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของสังคม สภาพปัญหาอาชญากรรม สภาพการพัฒนาของอาชญากรรม และสภาพการเปลี่ยนแปลง

ของเทคโนโลยี ด้วยเหตุนี้งานสายตรวจจึงต้องมีรูปแบบการบริหารแบบเคลื่อนที่ไปพร้อมกับสถานะการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว การบริหารที่เหมาะสมกับงานสายตรวจ ได้แก่ ทฤษฎีระบบ ซึ่งนอกจากประโยชน์ที่ได้รับในการดำเนินงานสายตรวจให้เป็นระบบมีหลักการสากลแล้ว ยังสามารถก่อให้เกิดการประเมินติดตามผล แล้วนำไปปรับปรุงพัฒนางานสายตรวจในขั้นตอนต้นได้อีกด้วย ทฤษฎีระบบประกอบด้วยส่วนสำคัญ 4 ส่วน ได้แก่ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2556, หน้า 26)

1. วัตถุดิบซึ่งเป็นส่วนที่เตรียมเบื้องต้น (in put)
 2. กระบวนการ (process)
 3. ผลผลิต (out put)
 4. การประเมินผลและนำกลับไปปรับในส่วนที่ 1 (feedback)
- รูปแบบ (model) ของทฤษฎีระบบปรากฏตามรูปภาพ ดังนี้

ภาพ 2 รูปแบบของทฤษฎีระบบ

ที่มา. จาก คู่มือการบริหารงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม (หน้า 26), สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2556, กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ตำรวจ.

การบริหารงานสายตรวจสามารถนำเอาทฤษฎีระบบมาประยุกต์ใช้ได้ โดยนำไปเทียบกับขั้นตอนการดำเนินงานสายตรวจ โดยทั่วไปขั้นตอนการทำงานในภาพของงานสายตรวจได้ถูกแบ่งออกเป็น 8 ขั้นตอน ได้แก่ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2556, หน้า 27)

1. การแบ่งเขตตรวจ
2. การจัดรูปแบบของสายตรวจ
3. การหาข้อมูลและการวิเคราะห์เพื่อวางแผนการตรวจ
4. การวางแผนการตรวจ
5. การออกปฏิบัติงานสายตรวจ
6. การควบคุมตรวจสอบสายตรวจ
7. การปฏิบัติภายหลังการตรวจ
8. การประเมินผล

จากขั้นตอนการดำเนินงานสายตรวจดังกล่าวมาแล้ว อาจแบ่งคร่าว ๆ ได้ 3 ส่วน คือ ขั้นตอนก่อนออกตรวจ ขั้นตอนขณะออกตรวจ และขั้นตอนหลังการตรวจ ซึ่งเมื่อนำไปเทียบเคียงประยุกต์เข้ากับทฤษฎีระบบ เราจะได้รูปแบบของการบริหารงานสายตรวจ ดังนี้ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2556, หน้า 27-28)

1. ในส่วนของ Input เป็นการดำเนินการในขั้นตอนก่อนการออกตรวจ ซึ่งผู้บริหารงานสายตรวจมีความจำเป็นต้องคำนึงถึงว่าในระบบของงานสายตรวจมีอะไรที่ต้องดำเนินการและเตรียมการก่อนที่จะมีการออกตรวจ ดังนี้

- 1.1 การแบ่งเขตตรวจ จะแบ่งอย่างไร จำนวนเท่าใด
- 1.2 การจัดรูปแบบของสายตรวจอย่างไรจึงเหมาะสมกับเขตตรวจต่าง ๆ
- 1.3 การคัดเลือกคนที่จะมาทำหน้าที่สายตรวจมีมาตรฐานในการดำเนินการอย่างไรจำนวนเท่าใด
- 1.4 การจัดหาอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นต่องานสายตรวจรวมทั้งอาวุธเครื่องมือสื่อสารได้มากน้อย และมีประสิทธิภาพเพียงใด โดยเฉพาะในกรณีที่มีความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสูง
- 1.5 งบประมาณ น้ำมันเชื้อเพลิง เงินตอบแทนสายตรวจมีหรือไม่ เพียงใด
- 1.6 ห้องปฏิบัติการสายตรวจพร้อมหรือไม่ จะจัดอย่างไร ประกอบด้วยอะไร
- 1.7 การหาข้อมูลเพื่อมาวางแผนการตรวจจะได้มาอย่างไร เมื่อได้มาแล้วมีวิธีการวิเคราะห์เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างไร

1.8 การทำแผนการตรวจ จะทำอย่างไรให้สอดคล้องกับสถานภาพของ
 อาชญากรรมและการวิเคราะห์ข้อมูล การกำหนดแผนในเชิงรุก เชิงรับ จะทำอย่างไร

2. ในส่วนของ Process เป็นการดำเนินการในขั้นตอนขณะออกตรวจ ซึ่งมี
 ความสำคัญมากเพราะเป็นการดำเนินการของตำรวจสายตรวจ และผู้บริหาร ผู้ควบคุม
 สายตรวจ ดังนี้

2.1 การตรวจของสายตรวจตรวจอย่างไร สายตรวจมีหน้าที่และภารกิจอย่างไร
 ในขณะตรวจ การเผชิญเหตุต่าง ๆ ขณะตรวจทำอย่างไร

2.2 การควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานของสายตรวจใครเป็นผู้ดำเนินการ
 อย่างไร ระดับการควบคุมตรวจสอบมีอย่างไร วิธีการตรวจสอบทำอย่างไร

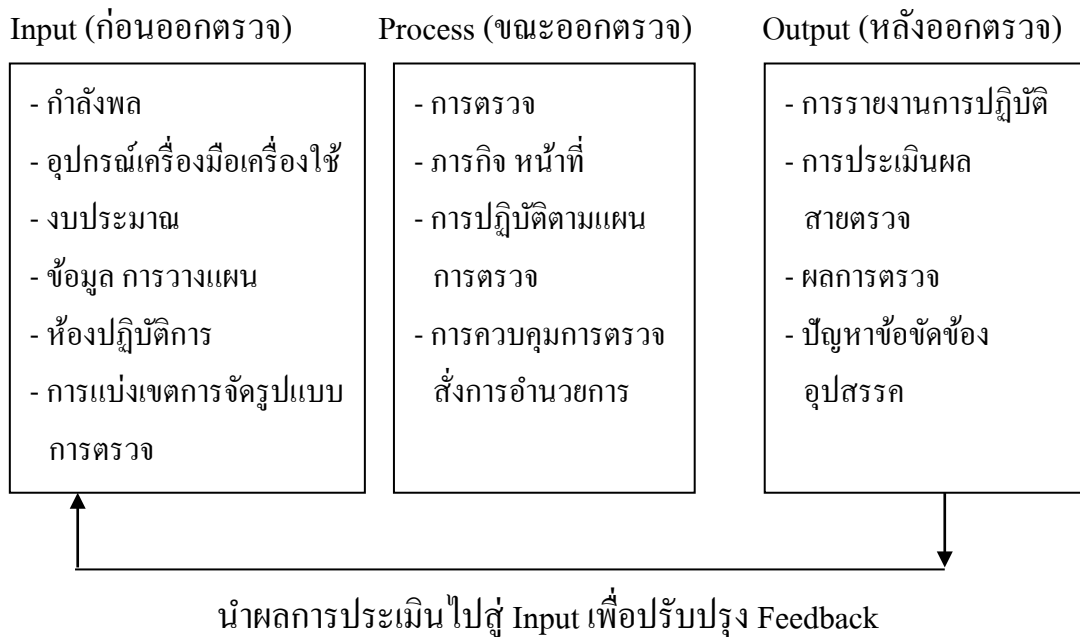
3. ในส่วนของ Output จะเป็นการดำเนินการในขั้นตอนหลังการตรวจ ซึ่งเป็น
 ขั้นตอนที่ผู้บริหารงานสายตรวจต้องให้ความสนใจเพราะผลที่ได้จะเป็นตัวชี้วัดว่า
 สายตรวจมีผลงานอย่างไร งานสายตรวจที่ดำเนินการไปได้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้
 หรือไม่ ได้แก่

3.1 การรายงานผลการปฏิบัติของสายตรวจ ต้องรายงานเรื่องใด

3.2 การประเมินผลงานของสายตรวจ จะประเมินในแง่ใด เช่น การลดลงของ
 อาชญากรรม และความหวาดกลัวของประชาชน การออกตรวจและปฏิบัติตามแผน
 การตรวจอย่างถูกต้อง การตรวจได้ปฏิบัติตามภารกิจครบตามสั่ง ความรวดเร็วไปการระงับ
 เหตุและการไปที่เกิดเหตุ เป็นต้น

4. ในส่วนของ Feedback จะเป็นขั้นตอนที่ต่อเชื่อมกับ Output อย่างใกล้ชิด
 เพราะเมื่อมีการประเมินผลแล้ว ผลที่ได้จากการประเมินต้องนำกลับไปปรับปรุงแก้ไข
 ในส่วนของ Input เช่น เมื่อผู้บริหารงานสายตรวจ พบว่า จากการประเมินผลต้องมีการ
 ปรับแผนการตรวจ ต้องมีการเปลี่ยนรูปแบบของสายตรวจ ต้องมีการเปลี่ยนขนาดพื้นที่
 การตรวจ ต้องมีการเปลี่ยนตัวตำรวจสายตรวจ ต้องมีการจัดหาเครื่องมือที่เหมาะสม
 ให้กับสายตรวจเพิ่มเติมอีก ผู้บริหารก็สามารถนำเอาผลประเมินเหล่านี้ไปดำเนินการและ
 ปรับปรุงแก้ไขต่อไป เป็นต้น จะเห็นว่าเมื่อทำให้การบริหารงานสายตรวจเป็นไปในรูป
 ของทฤษฎีระบบแล้วสามารถทำให้เห็นขั้นตอนการทำงาน การบริหารงานสายตรวจได้
 อย่างครบวงจร โดยที่ได้คำนึงถึงปัจจัยการเปลี่ยนแปลงของสถานะแวดล้อมต่าง ๆ ดังที่

ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ดังนั้น ย่อมทำให้การบริหารงานสายตรวจสามารถดำเนินการ และเคลื่อนที่ไปพร้อมกับความเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคโลกาภิวัตน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความเข้าใจการบริหารงานสายตรวจจึงขอเสนอรูปแบบของการบริหารงานสายตรวจด้วยทฤษฎีระบบดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ดังแสดงในภาพ 3

ภาพ 3 รูปแบบของการบริหารงานสายตรวจด้วยทฤษฎีระบบ

ที่มา. จาก คู่มือการบริหารงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม (หน้า 29), สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2556, กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ตำรวจ.

ความสำคัญของการตรวจท้องที่

หลักการตรวจท้องที่ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ถือเป็นแนวทางที่ตำรวจทั่วไปต้องยึดถือปฏิบัติในการออกตรวจพื้นที่ในเขตท้องที่รับผิดชอบ นอกจากนี้ การตรวจท้องที่ยังก่อให้เกิดประโยชน์หลายประการในงานสายตรวจ ซึ่งพอจะแจกแจงรายละเอียดถึงประโยชน์ที่เกิดแก่งานสายตรวจ เนื่องจากการตรวจท้องที่ ซึ่งผู้วิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ป้องกันการเกิดเหตุร้ายและเกิดอาชญากรรม
2. ตัดช่องโอกาสในการกระทำผิดของคนร้ายตั้งแต่ต้น

3. การเกิดผลทางด้านจิตวิทยา ทำให้ประชาชนอุ่นใจ เชื่อมั่นในสวัสดิภาพ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
4. หาข่าวร่องรอยเบาะแสทั้งก่อนที่จะเกิด กำลังเกิดหรือเมื่อได้เกิดอาชญากรรม แล้ว
5. เป็นโอกาสที่จะปฏิบัติงานด้านชุมชนสัมพันธ์ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจ และความร่วมมือกับประชาชน

การทำงานสายตรวจ คือ งานที่ตำรวจต้องเข้าไปหาประชาชนในทุก ๆ ชุมชน ของพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบ เข้าไปทั้งในยามปกติ เกือบไม่ปกติ ไม่ปกติ และเมื่อ ได้เกิดเหตุการณ์ไม่ปกติผ่าน และพ้นไปแล้วเมื่อสายตรวจออกปฏิบัติงานในยามปกติ จะทำให้ได้ข่าวสารและเป็นประโยชน์ในงานด้านชุมชนสัมพันธ์ ในยามเกือบไม่ปกติ จะเป็นการป้องกันเหตุ และตัดช่องโอกาสนี้ จะทำให้เกิดผลโดยรวมเป็นประโยชน์ดังที่ กล่าวมาแล้วข้างต้น

จากประโยชน์ของการป้องกันและตัดช่องโอกาสในการกระทำความผิดที่เกิดขึ้น เมื่อตำรวจเข้าปฏิบัติงาน เช่น คนหรือกลุ่มคนที่กำลังคุมเชิง เพื่อที่จะทำร้ายกัน คนร้าย กำลังคอยที่จะใช้กำลังประทุษร้าย ต่อชีวิตและทรัพย์สินของผู้อื่น จะมีผลต่อการหยุดยั้ง พฤติกรรมนั้น ๆ ไม่ให้ดำเนินไปจนสำเร็จได้ แม้ว่าการหยุดยั้งพฤติกรรมจะมีผลเป็น ถาวรหรือหยุดยั้งได้เพียงชั่วคราว ความแตกต่างนี้จะขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญบาง ประการ เช่น สถานการณ์ ชนิดของเรื่องราวที่เกิดและอุปนิสัยของตัวบุคคลผู้จะก่อเรื่อง จึงสรุปได้ว่า การปฏิบัติงานสายตรวจมีผลในการป้องกันอาชญากรรม และมีผลใน การตัดช่องโอกาสในการกระทำความผิด เริ่มตั้งแต่ต้น ส่วนจะเป็นการหยุดยั้งแบบถาวร หรือชั่วคราวขึ้นอยู่กับอุปนิสัยของเจ้าของพฤติกรรมนั้น ๆ เป็นสำคัญการหยุดยั้ง เพียงชั่วคราวนั้นทำให้ผู้กระทำความผิดต้องสิ้นเปลืองเวลา เนื่องจากถูกตำรวจรบกวนอยู่เสมอ เป็นไปได้ที่ทำให้จำนวนครั้งของการกระทำความผิดลดลง อันเป็นคุณค่าแฝงเป็นเชิงสถิติที่คิด ได้ค่อนข้างลำบากตำรวจสายตรวจ ได้ยึดทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย เป็นหลักมาโดยตลอด จนกระทั่งปัจจุบันสังคมเปลี่ยนแปลงไป ทำให้เทคนิคและวิธีการตำรวจต้องเปลี่ยนไป เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพของสังคมด้วย อันจะทำให้บรรลุมิติวัตถุประสงค์ และ เกิดประโยชน์สูงสุดในการปฏิบัติหน้าที่

หลักของสายตรวจ คือ การปรากฏตัว เพื่อให้คนร้ายเกรงกลัวและให้คนดีอบอุ่นใจ เนื่องจากการแยกแยะระหว่างคนดี และคนร้ายเป็นเรื่องลำบากสำหรับผู้ปฏิบัติ นอกจากนี้ในเรื่องของการขาดแคลนกำลังพลยังเป็นปัญหาขององค์กรตำรวจแทบทุกแห่ง ทำให้ไม่สามารถไปปรากฏตัวได้ทุกแห่งทุกเวลา พร้อม ๆ กันได้ ทำให้เกิดช่องว่างเป็นโอกาสของคนร้ายที่จะประกอบอาชญากรรม การปฏิบัติงานของตำรวจสายตรวจส่วนใหญ่จะออกตรวจตราไปเรื่อย ๆ หากเกิดการกระทำผิดหรือได้รับแจ้งว่า กำลังจะมีการกระทำผิด ตำรวจสายตรวจจะรีบไปยังจุดที่รับแจ้ง ส่วนใหญ่คนร้ายจะหลบหนีไปแล้ว ความไม่สงบได้เกิดขึ้นแล้ว การที่ตำรวจไปที่เกิดเหตุตามที่รับแจ้ง จึงเป็นเพียงช่วยให้ความรู้สึกของประชาชนดีขึ้น หากตำรวจไม่ไปหรือไปช้าเท่าใด ประชาชนก็จะบ่นว่า ตำรวจขยาขวางกว้างออกไป ถึงแม้ว่าคนร้ายจะหลบหนีไปแล้ว สายตรวจก็ต้องไปพบผู้แจ้ง เมื่อได้รับแจ้ง เป็นสิ่งที่มีจะละเอียดอยู่เสมอในเรื่องการไม่ไปที่เกิดเหตุเมื่อได้รับแจ้ง เนื่องจากคิดว่าคนร้ายหลบหนีไปแล้ว หรือเป็นเรื่องเล็กน้อยไม่สำคัญ ในส่วนของการปฏิบัติของสายตรวจที่เป็นปัญหา ได้แก่ การปฏิบัติมักจะเกิดผลแตกต่างทำให้ประชาชนส่วนหนึ่งพอใจ และส่วนหนึ่งไม่พอใจอยู่เสมอ เช่น การว่ากล่าวตักเตือนคนส่งเสียงดัง ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนรำคาญ คนที่ถูกว่ากล่าวตักเตือน ย่อมไม่พอใจเป็นแน่ โดยเฉพาะบางเรื่อง ตำรวจไม่สามารถว่ากล่าวตักเตือนได้ต้องจับกุม เพราะกฎหมายไม่ได้ให้อำนาจไว้ ประชาชนอาจจะเห็นเป็นเรื่องเล็กน้อย เมื่อตำรวจจับกุมก็จะสร้างความไม่พอใจให้กับผู้ถูกจับกุมหรือญาติมิตรของผู้ถูกจับกุม ข้อมูลข้างต้นชี้ให้เห็นว่าการจะปฏิบัติหน้าที่สายตรวจให้สมบูรณ์แบบนั้น ยุ่งยากสลับซับซ้อนไม่สามารถบรรลุผลได้ง่าย ๆ แม้ว่าจะเพิ่มกำลังสายตรวจมากขึ้นเท่าใดก็ไม่ค่อยเพียงพอกับปริมาณประชาชนที่เพิ่มขึ้น จึงต้องใช้เทคนิคอื่น เข้ามาเสริมการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของงานสายตรวจ เป็นต้นว่าการดำเนินการด้านตำรวจชุมชนสัมพันธ์ เป็นต้น

ความสำคัญของสายตรวจ ทักษกร ภูวศิษยคุณ (2554, หน้า 23) กล่าวว่า การตรวจท้องที่ที่มีความสำคัญและมีประโยชน์ ซึ่งระบบตำรวจถือว่าตำรวจสายตรวจคือ ผู้มีอำนาจหน้าที่บังคับใช้กฎหมายเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยภายในสังคม จะต้องนำความรู้ทั้งด้านทฤษฎีและยุทธวิธีที่ได้จากการศึกษาอบรมหล่อหลอมเข้ากับ

ประสบการณ์ที่ได้จากการทำงานนำมาประยุกต์ใช้ โดยใช้ดุลยพินิจและวิจารณญาณ ภายในขอบเขตของกฎหมายให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้สังคมมีความสุข ประชาชนมีความรู้สึกปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การตรวจท้องที่เป็นมาตรการหนึ่งในการป้องกันอาชญากรรม เพราะการตรวจท้องที่จะเป็นการลดช่องโอกาสในการกระทำผิดของคนร้าย ตลอดจนสามารถทราบข้อมูลเหตุการณ์เตรียมพร้อมรับสถานการณ์ วางแผนการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาด้านกับเหตุการณ์

สรุปความสำคัญของสายตรวจมี ดังนี้

1. ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย
2. ด้านการป้องกันอาชญากรรม
3. ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์
4. ด้านการสร้างเชื่อมั่นศรัทธาต่อประชาชน
5. ด้านการแสวงหาข้อมูลข่าวสารสนับสนุนงานด้านป้องกันอาชญากรรม
6. ด้านการส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วม
7. ด้านการควบคุมแหล่งอบายมุขต่าง ๆ
8. ด้านการปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนมีค่านิยมการเป็นพลเมืองดี เคารพต่อกฎหมาย และการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม
9. ด้านการรักษาความมั่นคงภายในประเทศ

ทฤษฎีการตรวจท้องที่

มีหลักการทฤษฎี 2 ทฤษฎี คือ (สุพิศาล ภักดีนฤนาถ, 2556, หน้า 51)

1. ทฤษฎีการตรวจแบบให้เป็นที่สนใจ (attract attention) การตรวจตามทฤษฎีนี้เป็นการตรวจแบบใช้การโชว์หรือแสดงความพร้อมตลอดจนประสิทธิภาพให้เป็นที่ประจักษ์ต่อประชาชน
2. ทฤษฎีการตรวจแบบปิดอำพราง (opposite theory base) เป็นการตรวจแบบลับ ด้วยวิธีการปกปิดอำพรางของตำรวจสายตรวจ ทำให้สามารถหาข่าวเกี่ยวกับอาชญากรรมหรือเข้าถึงตัวอาชญากรได้ โดยไม่ให้เป้าหมายเฝ้าหวาดตัว

ประเภทของสายตรวจ

โดยสามารถแบ่งประเภทของสายตรวจ ได้ดังต่อไปนี้ (สุพิศาล ภักดีนฤนาถ, 2556, หน้า 52)

1. สายตรวจประจำที่ หรือยามจุด (fix patrol)
2. สายตรวจประจำตู้ยาม หรือป้อมยาม (police box patrol)
3. สายตรวจเดินเท้า (foot patrol)
4. สายตรวจรถจักรยาน (bicycle patrol)
5. สายตรวจรถจักรยานยนต์ (motorcycle patrol)
6. สายตรวจรถยนต์ (car patrol)
7. สายตรวจสุนัข (dog patrol)
8. สายตรวจม้า (horse patrol)
9. สายตรวจเรือยนต์ (boat patrol)
10. สายตรวจทางอากาศ (air patrol)
11. สายตรวจซีซีทีวี หรือสายตรวจกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV patrol)

การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. สายตรวจตำบล
 2. สายตรวจชุมชน
 3. สายตรวจพิเศษ ได้แก่ ตู้ยาม หรือยามจุด
- แบ่งตามเครื่องมือการใช้

1. สายตรวจรถยนต์ (car patrol)
2. สายตรวจรถจักรยานยนต์ (motorcycle patrol)
3. สายตรวจเรือ (boat patrol)

4. สายตรวจเดินเท้า (foot patrol) หรือสายตรวจรถจักรยานยนต์ (motorcycle patrol) การปฏิบัติงานของสายตรวจทั้ง 2 ประเภท มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการป้องกัน และให้บริการประชาชนเนื่องจากลักษณะทางภูมิศาสตร์ของแต่ละสถานีตำรวจนั้นมีสภาพแตกต่างกันไปตามธรรมชาติบางท้องที่อาจจะมีแม่น้ำลำคลองมาก บางท้องที่เต็ม

ไปด้วยทุ่งนา บางท้องที่มีความเจริญมีถนนหนทางมาก ด้วยเหตุนี้จึงต้องมีสายตรวจเข้าปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับสภาพท้องที่และสถานภาพอาชญากรรม

หน้าที่ของเจ้าหน้าที่สายตรวจ

หน้าที่ของเจ้าหน้าที่สายตรวจ ตามคำสั่ง ตร. ที่ 774/2537 ลงวันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2537 ดังนี้ เก็บรวบรวมสถิติข้อมูลเกี่ยวกับการป้องกัน ระวัง ปราบปราม และ นำวิทยาการต่าง ๆ มาใช้ในการป้องกันปราบปราม เก็บรวบรวมสถิติข้อมูลเกี่ยวกับการป้องกันระวัง ปราบปรามตามที่หัวหน้าสายตรวจ หรือสารวัตรป้องกันปราบปราม หรือหัวหน้าป้องกันปราบปรามมอบหมายสั่งการเฉพาะคดีอาญาทุกประเภทให้เก็บและ รายงานตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดการตรวจโดยทั่วไปให้กระทำ คือ การตรวจตราในเขตพื้นที่ที่ได้รับมอบหมายสังเกตบุคคลสถานที่เหตุการณ์และอื่น ๆ เพื่อการป้องกันและทำการตรวจสอบตรวจค้น เมื่อจำเป็นเห็นสมควรถ้าเห็นว่าสมควรใช้ กำลังส่วนอื่นมาดำเนินการหรือร่วมดำเนินการหรือต้องการคำวินิจฉัยสั่งการให้รายงาน หัวหน้าสายตรวจหรือนายร้อยตำรวจเวร (2-0) หรือในกรณีรีบด่วนให้ขอความร่วมมือ จากสายตรวจข้างเคียงหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรใกล้เคียงก่อนก็ได้ให้บริการต่อ ประชาชนหรือสาธารณชนตามที่เห็นสมควร เช่น โทรศัพท์แจ้งหน่วยที่เกี่ยวข้องเมื่อพบ ท่อประปาแตก เสาไฟฟ้าล้ม หรือจัดการด้วยตนเองถ้าสามารถกระทำได้ เช่น พบสิ่ง กีดขวางบนถนน ฝาท่อระบายน้ำเปิดทิ้งไว้หรือจัดการ เมื่อพบเด็กพลัดหลง สัตว์พลัดหลง หรือจัดการจราจร เมื่อพบปัญหาจราจรหรือดำเนินการเบื้องต้น เมื่อพบเหตุและแจ้งผู้มี หน้าที่เกี่ยวข้องทราบ ฯลฯ การให้บริการเหล่านี้จะละเลยไม่ปฏิบัติไม่ได้ หากไม่สามารถ ดำเนินการได้ด้วยตนเองต้องรายงานหัวหน้าสายตรวจหรือนายร้อยตำรวจเวรทราบทันที (สุพิศาล ภักดีนฤนาถ, 2556, หน้า 49-50)

ด้านกำลังพลสายตรวจ

ตำรวจสายตรวจจำเป็นที่จะต้องมีการคัดเลือกและพิจารณาอย่างละเอียดถี่ถ้วน ทั้งนี้เนื่องจากตำรวจสายตรวจเหล่านี้ทำงานสัมผัสกับประชาชนอย่างใกล้ชิดซึ่งอาจ ส่งผลต่อภาพพจน์ของตำรวจ โดยส่วนรวมได้การพิจารณาบุคลากรมาเป็นตำรวจ-

สายตรวจนั้นผู้บริหารควรคำนึงถึงคุณภาพตลอดจนความพร้อมทั้งด้านสภาพร่างกาย จิตใจความรู้ความสามารถ และการตัดสินใจใช้วิจารณญาณดำเนินการต่อสถานการณ์ใด สถานการณ์หนึ่งให้ได้ผลอย่างถูกต้องและทันที่ จากการศึกษาของนักวิชาการตำรวจ พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ควร ได้รับการคัดเลือกให้เป็นตำรวจสายตรวจนั้นควรมีอายุ ระหว่าง 20-35 ปี ควรมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน นอกจากนั้นยังควรผ่านการ ปฐมนิเทศและการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ด้านงานสายตรวจอย่างต่อเนื่อง กรมตำรวจของเมืองเบอร์กลีย์ (Berkley Police Department) ได้กำหนดคุณลักษณะของ สายตรวจไว้ ดังนี้ (สุพิศาล ภักดีนฤนาถ, 2556, หน้า 51-52)

1. เป็นผู้มีความคิดริเริ่ม
2. มีความสามารถที่จะรับผิดชอบในระดับสูง สามารถผจญภัยในสถานการณ์
ฉุกเฉินยากลำบากได้ตามลำพัง
3. มีทักษะมีมนุษยสัมพันธ์ในการติดต่อกับคนในชนชั้นที่แตกต่างกันทาง
วัฒนธรรมเศรษฐกิจและเชื้อชาติ
4. มีความความพร้อมทางจิตใจที่จะเรียนรู้สาขาวิชาหลายประเภทได้ถูกต้องและ
รวดเร็ว
5. มีพยายามและความสามารถที่จะปรับแนวความคิดให้สอดคล้องกับ
การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและสังคม
6. มีความเข้าใจในมนุษย์และปรารถนาที่จะช่วยผู้อื่นในเวลาอันจำเป็น
7. มีสุขภาพอารมณ์มั่นคงเป็นกลาง สามารถเป็นผู้นำภายใต้สถานการณ์ที่
ตึงเครียดทางอารมณ์
8. มีความแข็งแรงและทนทานทางร่างกายที่จะปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
9. เป็นบุคคลที่มีความกล้าหาญหนักแน่นปราศจากอคติลำเอียง และพร้อมที่จะ
ปฏิบัติงาน

การคัดเลือกเพื่อเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจของสำนักงานตำรวจแห่งชาตินั้น พบว่า
เดิมมีการคัดสรรและบรรจุเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนจากการสอบคัดเลือกของ
โรงเรียนพลตำรวจของนครบาลหรือภูธร และยังมีเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มาจากสายงานอื่น ๆ
ที่มีการผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรชัชยะพื้นฐาน หรือมีคุณสมบัติครบตามที่ สำนักงาน-

ตำรวจแห่งชาติกำหนด ได้เข้ามาทำหน้าที่ในงานป้องกันอาชญากรรม และถูกบรรจุลงสู่ตำแหน่งในสถานีตำรวจท้องที่หรือกองบังคับการที่เกี่ยวข้องหลักพื้นฐานเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำหน้าที่สายตรวจในรูปแบบอื่น ๆ ซึ่งหลักนิยมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีสายตรวจจรดจักรยานยนต์และรถยนต์ เป็นกระดุกสันหลังของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ทำหน้าที่ดูแลความปลอดภัยขั้นพื้นฐาน ในระดับรากหญ้า ตลอด 24 ชั่วโมง โดยจะมีประจำอยู่ใน 1,474 สถานีตำรวจทั่วประเทศ จากค่าเฉลี่ยที่พบ พบว่า 1 สถานีตำรวจจะมีสายตรวจรถยนต์ 1 คัน สายตรวจจรดจักรยานยนต์ 4 คัน เป็นพื้นฐานใน 1 ชุดปฏิบัติการ ที่จะเข้าทำงานใน 8 ชั่วโมง ต่อผลัด ประกอบด้วยนายตำรวจสัญญาบัตร (ร.ต.ต.-ร.ต.อ.) จำนวน 1 นาย ชั้นประทวนทำหน้าที่พลขับจำนวน 1 นาย และประทวน จำนวน 8 นาย นอกจากนั้นแล้ว ก็จะมีสายตรวจเดินเท้า ยามจุด ยามตู้ หรือ จุรรับแจ้งเหตุ ทำหน้าที่สายตรวจอีกเช่นกัน ขึ้นอยู่กับสภาพของท้องถื่นและกำลังพล ณ ที่นั้น การทำหน้าที่ของสายตรวจเปรียบเสมือนตัวแทนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ออกไปดูแลทุกข์สุขของประชาชนในเขตพื้นที่นั้น ๆ คุณสมบัติที่ดีของสายตรวจ จึงเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งที่จะทำให้งานป้องกันอาชญากรรมเกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล สร้างตัวชี้วัด (KPI's) ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

คุณลักษณะที่ดีของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ

คุณลักษณะที่ดีของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจประกอบด้วย 9 ประการ คือ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2556, หน้า 43-44)

1. คุณลักษณะที่ดีของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจควรมีช่วงอายุในการทำงาน 22-45 ปี ข้อนี้เป็นพื้นฐานพิเศษ สายตรวจจะต้องอยู่ในวัยเริ่มแรกของการเข้าทำงานในหน้าที่ตำรวจ และช่วงอายุแรกของการรับราชการ สายตรวจต้องเป็นคนที่คล่องแคล่ว ว่องไว และทำงานด้วยความมุ่งมั่น

2. สภาพร่างกายที่สมบูรณ์และมีความอดทนสูงการทำหน้าที่ของสายตรวจ จะมีช่วงเวลาที่ทำงานนาน และสูงกว่างานสายตรวจอื่น ทำงานลำบาก และจะต้องใช้ความอดทนสูงมาก

3. ต้องเป็นผู้มีความรู้ทางกฎหมายและยุทธวิธีตำรวจ การทำหน้าที่ของสายตรวจในท้องที่เพื่อตรวจตราและตรวจค้น จับกุม บุคคล ยานพาหนะต้องมีความรู้ในด้านตัวบทกฎหมายในข้อกล่าวหาต่าง ๆ การแจ้งสิทธิตามรัฐธรรมนูญและการจัดรวบรวมพยานหลักฐานขั้นแรกของคดีนั้น ต้องมีความรู้ ตลอดจนยุทธวิธีตำรวจที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน นับตั้งแต่การตรวจค้น การจับกุม การปิดล้อม การตั้งจุดตรวจค้น และแผนเผชิญเหตุต่าง ๆ ตลอดจนทักษะของการใช้อาวุธปืน เครื่องพันธนาการ สายตรวจจะต้องเรียนรู้อย่างชำนาญ

4. ต้องเป็นผู้มีกริยาวาจาที่สุภาพ อ่อนน้อม มนุษยสัมพันธ์สูง การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจจะต้องเดินทางไประงับเหตุ การเข้าสู่ชุมชน หมู่บ้าน เพื่อพบปะ พูดคุยชี้แจงให้กับประชาชนได้เข้าใจ สิ่งสำคัญ ก็คือ กริยาวาจาต้องสุภาพ อ่อนน้อม แฝงไว้ด้วยความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และสูงกว่ามาตรฐานของเจ้าหน้าที่ตำรวจปกติพึงมี

5. ต้องเป็นผู้ที่มีระเบียบวินัยสูง เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกนายนั้น มีอุดมคติตำรวจ เพื่อเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวในการทำงาน นอกจากนั้นสายตรวจจะต้องมีระเบียบวินัยสูงกว่ามาก เพราะในการทำงานของสายตรวจจะมีการใช้ คำบอก คำออกคำสั่ง ในการทำงานอย่างต่อเนื่อง และงานในหน้าที่นั้นจึงจะต้องเป็นผู้ได้บังคับบัญชาที่พร้อมที่จะรับคำสั่งในการทำงาน มีความพร้อมในการตรงต่อเวลา และการนำคำสั่งไปปฏิบัติอย่างครบถ้วน

6. ต้องเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และทำงานโปร่งใส โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่สายตรวจจะต้องเข้าใจ และสร้างให้เกิดขึ้นในตัวตนของสายตรวจได้ คือ ความมีคุณธรรม จริยธรรม และทำงานด้วยความโปร่งใส เพราะการทำงานนั้น จะต้องเป็นผู้ที่เข้าไปอยู่ตรงกลางข้อพิพาทของประชาชน หรือเข้าไปบังคับใช้กฎหมายแทนรัฐ ดังนั้นคุณลักษณะข้อนี้จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่สายตรวจจะต้องมี

7. ต้องเป็นผู้ที่ทำงานร่วมกับประชาชนและสร้างความเป็นมิตรได้ ซึ่งในการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันอาชญากรรมของสายตรวจ สิ่งที่สำคัญไม่ได้ คือ ทำเพื่อประชาชนและการทำงานร่วมกันประชาชน ดังนั้น ทักษะของสายตรวจที่ออกไปทำงานนั้น คงต้องสร้างความเป็นมิตรกับประชาชนเป็นลำดับแรก และจะสร้างสิ่งต่อมา คือ ศรัทธาให้เกิดขึ้นได้ในใจของประชาชนที่ได้เข้าร่วมงานหรือพบเห็นการทำงานของสายตรวจ

8. ต้องเป็นผู้ที่มีความเอาใจใส่ในการฝึกฝน ชักซ้อม เป็นพิเศษ เจ้าหน้าที่-สายตรวจจะต้องหมั่น ทำการฝึกฝน ชักซ้อม รูปแบบของท่าทางการฝึก การใช้อาวุธ การเข้าระงับเหตุหรือเผชิญเหตุต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และเรียนรู้เพิ่มเติมให้มาก นำเอาประสบการณ์ของข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นมาแก้ไข พร้อมทั้งจะปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ

9. เป็นผู้ที่สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ในงานด้านการป้องกันอาชญากรรมให้กับเพื่อนตำรวจและประชาชนที่ดี

คุณลักษณะทั้ง 9 ประการ ที่จะเป็นการเสริมสร้างให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นสายตรวจและทำงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีมาตรฐานที่ประชาชนยอมรับได้ และสร้างความอบอุ่น สร้างศรัทธาให้เกิดขึ้น

การจัดเวลา การจัดผลัด การจัดชุดปฏิบัติการของสายตรวจ

มีการจัดเวลา การจัดผลัด การจัดชุดปฏิบัติการของสายตรวจ ดังนี้
(กองบัญชาการตำรวจนครบาล, 2526, หน้า 14)

1. การจัดเวลาของสายตรวจ ปัจจัยที่นำมาพิจารณาในการจัดแบ่งช่วงเวลากการออกตรวจมี ดังนี้

1.1 ความยาวนานของระยะเวลาการตรวจ

1.2 กำลังพลของสายตรวจ

1.3 ความสัมพันธ์ในการคำนวณค่าตอบแทน

2. การจัดผลัดของสายตรวจ

2.1 การจัดผลัดสายตรวจแบบผลัดละ 6 ชั่วโมง ใน 1 วันมี 4 ผลัด

2.2 การจัดผลัดสายตรวจแบบผลัดละ 8 ชั่วโมง ใน 1 วันมี 3 ผลัด

2.3 การจัดผลัดสายตรวจแบบผลัดละ 10 ชั่วโมง ใน 1 วันมี 3 ผลัด

2.4 การจัดผลัดสายตรวจแบบผลัดละ 24 ชั่วโมง

2.5 การจัดผลัดสายตรวจแบบผลัดละ 1 สัปดาห์ พัก 2 วัน

2.6 การจัดผลัดสายตรวจแบบผลัดละ 1 สัปดาห์ พัก 1 สัปดาห์

2.7 การจัดผลัดสายตรวจแบบผลัดละ 2 สัปดาห์ พัก 2 สัปดาห์

3. การจัดชุดปฏิบัติการสายตรวจ

3.1 การจัดกำลังสายตรวจแบบ 3 ชุดปฏิบัติการ

3.1.1 เข้าเวรผลัดละ 6 ชั่วโมง “6 พัก 12”

3.1.2 เข้าเวรผลัดละ 8 ชั่วโมง “8 พัก 16”

3.2 การจัดกำลังสายตรวจแบบ 4 ชุดปฏิบัติการ

3.2.1 เข้าเวรผลัดละ 6 ชั่วโมง “6 พัก 18”

3.2.2 เข้าเวรผลัดละ 8 ชั่วโมง “8 พัก 24”

3.3 การจัดสลับชุดปฏิบัติการ

อุปกรณ์เครื่องมือที่จำเป็นสำหรับงานสายตรวจ

อุปกรณ์เครื่องมือที่จำเป็นสำหรับงานสายตรวจ มีดังต่อไปนี้ (กองบัญชาการ-
ตำรวจนครบาล, 2526, หน้า 29-32)

1. อาวุธปืน เป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นเพื่อป้องกันและสร้างความเชื่อมั่นให้กับตนเอง เนื่องจากขณะปฏิบัติหน้าที่ไม่มีทางทราบได้ว่า เหตุการณ์จะเป็นเช่นไร อาชญากรอาจมีการต่อสู้ขัดขวางการจับกุม เพื่อเอาตัวรอดโดยใช้กำลังการใช้อาวุธปืนของสายตรวจนั้น แตกต่างจากอาชญากร คือ อาชญากรนั้นสามารถใช้อาวุธได้โดยไม่มีข้อจำกัดว่า สถานการณ์และสภาพแวดล้อมจะเป็นเช่นไร แต่สำหรับเจ้าหน้าที่สายตรวจการที่จะใช้อาวุธปืนแต่ละครั้งจะต้องเลือกใช้เฉพาะเมื่อถึงเวลาจำเป็นเท่านั้น โดยเลือกให้เหมาะสมกับศักยภาพของอาวุธที่อาชญากรใช้ และยังคงคำนึงถึงสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในบริเวณที่เกิดเหตุประกอบด้วย เพราะอาวุธปืนเป็นอาวุธที่มีานุภาพร้ายแรงมีอำนาจทะลุทะลวง อาจพลาดไปทำอันตรายแก่ประชาชนผู้บริสุทธิ์ได้ อาวุธปืนเป็นที่นิยมใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจสายตรวจมีอยู่ 2 ประเภท

1.1 อาวุธปืนพกสั้น เป็นอาวุธปืนที่เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจพกพาติดตัว ในขณะที่ออกปฏิบัติหน้าที่ เนื่องจากมีขนาดเล็กกะทัดรัดสามารถพกพาไปได้สะดวก ไม่เป็นอุปสรรคในขณะพกพาอาวุธ

1.1.1 อาวุธปืนพกสั้นแบบรีวอลเวอร์ (Revolver Pistol)

1.1.2 อาวุธปืนพกสั้นแบบออโตเมติก (Automatic Pistol)

1.2 อารูสปืนยาว เป็นอารูสปืนที่มีประสิทธิภาพในการทะลุทะลวงสูง มีระยะหวังผลไกลกว่าอารูสปืนพกสั้น และยังสามารถยิงกระสุนปืนออกมาได้ครั้งละหลายนัด ติดต่อกัน มีขนาดใหญ่ น้ำหนักมาก ไม่สะดวกต่อการพกพา การใช้อารูสปืนชนิดนี้ ไม่สมควรใช้ในที่มีประชาชนหนาแน่นหรือในเมือง เพราะมีอัตราเสี่ยงต่อการพลาดเป้าไปถูกผู้อื่นได้ง่าย

2. ยานพาหนะ ได้แก่ รถยนต์ รถจักรยานยนต์ จักรยาน เรือเครื่องบิน เป็นต้น ยานพาหนะดังกล่าวจะต้องมีสัญลักษณ์อันเป็นเครื่องหมายของหน่วยงานตำรวจ เช่น รถยนต์สายตรวจต้องติดชื่อสถานีตำรวจ หมายเลขโทรศัพท์ของสถานีตำรวจ หมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินสำหรับแจ้งเหตุและสัญลักษณ์ตรารูป “โล่เขน” ซึ่งเป็นแบบที่ทางราชการกำหนดให้มีไว้ ส่วนรถจักรยานยนต์สายตรวจควรมีการติดตั้งกระบังลม ด้านหน้า เพื่อบังลมและให้มีพื้นที่ที่จะติดสังกัดของหน่วยงาน เช่น ชื่อสถานีตำรวจและหมายเลขประจำรถ

3. เครื่องมือสื่อสารเป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับงานสายตรวจ เครื่องมือสื่อสารใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน เช่น การส่งข้อความรับคำสั่งหรือสั่งการระหว่างผู้บังคับบัญชากับสายตรวจ หรือระหว่างสายตรวจกับสายตรวจด้วยกัน การติดต่อสื่อสารที่ดีมีเครื่องมือสื่อสารที่ทันสมัย และมีปริมาณที่สมดุลกับกำลังเจ้าหน้าที่สายตรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของสายตรวจเป็นไปด้วยความรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์ เครื่องมือสื่อสารที่ใช้ในกิจการของตำรวจ ได้แก่

3.1 วิทยุรับ-ส่ง ที่ใช้อยู่ในกิจการตำรวจมีอยู่ด้วยกันหลายแบบ เช่น

3.1.1 วิทยุแบบมือถือ (walky talky radio)

3.1.2 วิทยุแบบติดรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ (mobile radio) วิทยุแบบนี้มีขนาดกลางที่มีกำลังส่งได้ในรัศมีประมาณ 40-50 กิโลเมตรนิยมติดตั้งประจำในรถยนต์สายตรวจหรือรถจักรยานยนต์

3.1.3 วิทยุแบบติดตั้งประจำที่ (station radio) วิทยุแบบนี้มีขนาดใหญ่มีกำลังส่งได้ในรัศมีไกลหลายกิโลเมตร ติดตั้งไว้ประจำที่ ณ สถานีตำรวจ หรือศูนย์กลางปฏิบัติงานเรียกชื่อว่า “ศูนย์หรือแม่ข่าย” ใช้ในการติดต่อประสานงานกับหน่วยเหนือ หน่วยข้างเคียงและลูกข่าย

3.2 วิทยุมือถือระบบทังก์ (trunk radio system) วิทยุมือถือแบบนี้ใช้ช่วงความถี่ของคลื่นในย่าน 800 MHz (เม็กกะเฮิรตซ์) สามารถใช้งานได้ทั้งการติดต่อแบบวิทยุรับ-ส่ง และการติดต่อด้วยโทรศัพท์ในตัวเครื่องเดียวกัน วิทยุแบบนี้ใช้ติดต่อรับ-ส่งข้อความข่าวสารสำหรับการติดต่อกันเป็นกลุ่ม ๆ เครื่องรับแต่ละในกลุ่มนจะสามารถรับข้อความที่ส่งเข้ามาในความถี่ที่ตั้งไว้สำหรับเครื่องรับในกลุ่มของตนเองเท่านั้น โดยกลุ่มอื่นมีอาจล่วงรู้การติดต่อของเครื่องรับภายนอกกลุ่มของตนเอง

3.3 โทรศัพท์เคลื่อนที่ (mobile telephone) ปัจจุบันมีการใช้อย่างแพร่หลาย และมีบางโปรแกรมสามารถทำให้มีการติดต่อสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็วกว้างขวางเป็นเครือข่าย เช่น FACEBOOK, LINE เป็นต้น

4. เครื่องพันธนาการ (handcuff) ในการจับกุม และควบคุมตัวผู้ต้องหา นั้นเจ้าหน้าที่สายตรวจมีความจำเป็นต้องใช้เครื่องพันธนาการสำหรับผู้ต้องหา เพื่อป้องกันมิให้มีการต่อสู้ขัดขวางทำร้ายเจ้าพนักงานขณะทำการจับกุมหรือหลบหนีขณะนำตัวส่งสถานีตำรวจ การใช้เครื่องพันธนาการกับผู้ต้องหาเป็นสิ่งที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจะกระทำได้ตามความจำเป็นภายในขอบเขตของกฎหมายเท่านั้น เครื่องพันธนาการที่นิยมใช้ในงานตำรวจเรียกว่า “กุญแจมือ”

5. อุปกรณ์ส่องสว่าง (flashlight) การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจทั้งเวลากลางวันและกลางคืน ไม่ว่าจะเป็นการออกตรวจตระเวนไปตามพื้นที่ต่าง ๆ เช่น ตามถนนตรอกซอยอาคารบ้านเรือนการตรวจค้นตัวบุคคลการตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ จุดสกัดในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว มีความจำเป็นต้องมีอุปกรณ์ส่องสว่างประจำตัวหรือยานพาหนะ เพื่อสร้างทัศนวิสัยให้ได้เปรียบ ซึ่งจะทำให้การปฏิบัติงานสามารถกระทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ไฟฉายสปอร์ตไลท์ เป็นต้น

6. สมุดพกประจำตัวสายตรวจ (diary or notepad) การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจสายตรวจจะต้องมีสมุดพกประจำตัวตำรวจสายตรวจตลอดเวลาขณะปฏิบัติหน้าที่ออกตรวจ เพื่อเป็นการบันทึกเตือนความทรงจำ และสามารถกล่าวอ้างเป็นพยานหลักฐานได้อย่างถูกต้องแม่นยำได้เป็นอย่างดีสมุดพกดังกล่าว มีการบันทึกตั้งแต่ก่อนออกตรวจ เช่น จดบันทึกคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งการก่อนออกปฏิบัติหน้าที่

สายตรวจว่า ให้สอดคล้องคุณแลหรือปฏิบัติหน้าที่เป็นพิเศษนอกจากหน้าที่ปกติตลอดจนบันทึกรูปพรรณคนร้ายที่กำลังต้องการตัวในขณะนั้น เป็นต้น

7. เสื้อเกราะป้องกันกระสุน (bulletproof vest) ในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจสายตรวจต้องเสี่ยงภัยเผชิญกับอาชญากรต่าง ๆ ในหลายรูปแบบ และไม่อาจทราบได้ว่าเหตุการณ์จะเป็นอย่างไร อาชญากรอาจมีการต่อสู้ขัดขวางการจับกุม เพื่อเอาตัวรอดโดยใช้อาวุธที่มีานุภาพร้ายแรง เช่น มีด อาวุธปืน วัตถุระเบิด ประทุษร้ายต่อเจ้าหน้าที่สายตรวจขณะที่เข้าไประงับเหตุหรือจับกุมอาจทำให้ได้รับอันตรายต่อชีวิตหรือร่างกายได้ในยามคับขัน หรือวิกฤตของเหตุการณ์ตำรวจสายตรวจสามารถป้องกันภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้ โดยการสวมใส่เสื้อเกราะด้วยการจัดหาและใช้อย่างเหมาะสม

8. เสื้อกันฝน (rain coat) จัดเตรียมใช้งานในฤดูฝน

9. สเปรย์แก๊สน้ำตา (tear gas sprayer) เป็นอุปกรณ์ที่ใช้เคมีวัตถุบรรจุน้ำตาแรงดันไว้ในกระบอกฉีด การฉีดสเปรย์จะมีระยะหวังผลไม่เกิน 12 ฟุต ระยะที่ได้ผลดีที่สุดคือระยะ 5-7 ฟุต การฟุ้งกระจายของเคมีวัตถุ ซึ่งบรรจุในอุปกรณ์สเปรย์แก๊สน้ำตาที่ไปสัมผัสบริเวณใบหน้าหรือลำตัวของผู้ต้องหาจะมีผลก่อให้เกิดความระคายเคืองต่อผิวหนังและดวงตา ตำรวจสายตรวจสามารถมีไว้ใช้ในขณะปฏิบัติหน้าที่ได้ในสถานการณ์เสี่ยงภัยที่ส่อเค้าว่าจะเกิดอันตรายจากคนร้าย

10. อุปกรณ์ดับเพลิง (fire extinguisher) และเครื่องมือกู้ภัยเบื้องต้นเป็นอุปกรณ์ที่ใช้ช่วยหยุดยั้งหรือบรรเทาภัยวิบัติที่เกิดจากอุบัติเหตุต่าง ๆ เช่น เกิดจากอุบัติเหตุจราจรบนท้องถนนหรือเกิดในอาคารบ้านเรือน เป็นต้น นิยมใช้เป็นอุปกรณ์ประจำรถยนต์สายตรวจตำรวจ สายตรวจจะต้องเรียนรู้วิธีการใช้ และได้รับการฝึกให้เกิดความชำนาญหากมีเหตุเกิดขึ้นสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

11. อุปกรณ์ปฐมพยาบาล (med kit or first aid kit) เป็นอุปกรณ์สำหรับช่วยเหลือผู้บาดเจ็บนิยมใช้เป็นอุปกรณ์ประจำรถยนต์สายตรวจ ซึ่งใช้เป็นยานพาหนะในการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บจากที่เกิดเหตุไปยังสถานที่พยาบาลหรือในการช่วยเหลือผู้ประสบเหตุ ตำรวจสายตรวจจึงควรได้รับการฝึกอบรมการใช้อุปกรณ์ปฐมพยาบาลและวิธีการปฐมพยาบาลเบื้องต้นจากผู้ที่มีความรู้ความชำนาญอย่างถูกต้อง เพื่อให้ผู้บาดเจ็บพ้นขีดอันตราย เพราะการช่วยเหลือเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บที่ไม่ถูกวิธีหรือ

ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์อาจทำให้ผู้บาดเจ็บต้องเสียชีวิตหรือกลายเป็นคนพิการไปตลอดชีวิตได้

12. กล้องส่องทางไกล (binocular) เป็นอุปกรณ์ช่วยในการมองเห็นในระยะไกล โดยใช้อุปกรณ์ดังกล่าวส่องดูการกระทำ และติดตามพฤติกรรมของคนร้ายหรือผู้ต้องสงสัยได้ในระยะไกล โดยไม่ทำให้คนร้ายหรือผู้ต้องสงสัยรู้ตัว

13. เสื้อสะท้อนแสง (reflective vest) เป็นอุปกรณ์ช่วยในการมองเห็นในระยะไกล โดยใช้อุปกรณ์ดังกล่าวส่องดูการกระทำ และติดตามพฤติกรรมของคนร้ายหรือผู้ต้องสงสัยได้ในระยะไกล โดยไม่ทำให้คนร้ายหรือผู้ต้องสงสัยรู้ตัว

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารระบบงานสายตรวจ สรุปได้ว่า งานสายตรวจถือเป็นงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เปรียบเสมือนกระดูกสันหลังของหน่วย เพราะการปฏิบัติหน้าที่สายตรวจเป็นการให้บริการประชาชน เพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม สืบสวนหาข่าว ให้บริการช่วยเหลือคนและสร้างความสัมพันธ์กับคนในสังคม การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของตำรวจนั้น ตำรวจต้องใช้เทคนิควิธีการหลายอย่างเข้ามาช่วย การตรวจท้องที่เป็นมาตรการหนึ่งในการป้องกันอาชญากรรมเพราะการตรวจท้องที่ เป็นการลดช่องโอกาสในการกระทำความผิดของคนร้าย ตลอดจนสามารถทราบข้อมูลเหตุการณ์เตรียมพร้อมรับสถานการณ์ วางแผนการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาทันกับเหตุการณ์ด้วย ดังนั้น กำลังพลสายตรวจจำเป็นต้องมีการคัดเลือก และพิจารณาอย่างละเอียดถี่ถ้วน เนื่องจากสายตรวจต้องทำงานใกล้ชิดกับประชาชน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของตำรวจโดยรวมได้ การพิจารณาบุคลากรมาเป็นตำรวจสายตรวจ ผู้บริหารควรคำนึงถึงคุณภาพ รวมทั้งความพร้อมด้านร่างกาย จิตใจ ความรู้ ความสามารถ และการตัดสินใจ ใช้วิจารณญาณดำเนินการต่อสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งให้ได้ผลอย่างถูกต้องและทัน่วงที

การจัดทำห้องปฏิบัติการสายตรวจ

ห้องปฏิบัติการสายตรวจของสถานี (patrol operation room) จะต้องจัดทำสิ่งต่าง ๆ ดังนี้ (กองบัญชาการตำรวจนครบาล, 2526, หน้า 35-37)

1. จัดทำตารางสถิติต่าง ๆ

1.1 สถิติเป็นตัวเลขและแผนภูมิแสดงการเกิด และจับกุมคดีทั้ง 5 กลุ่ม โดยให้ปรากฏข้อมูลเปรียบเทียบเป็นรายเดือน ระหว่างปีปัจจุบันกับ 2 ปีที่ผ่านมา เพื่อใช้ประกอบการประชุมชี้แจง

1.2 สถิติเปรียบเทียบผลการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละชุดปฏิบัติการ เพื่อเร่งรัดการปฏิบัติได้อย่างตรงต่อสภาพปัญหา และจงใจให้เกิดการแข่งขันกันปฏิบัติงาน

2. แผนที่แสดงเขตรับผิดชอบและการแบ่งเขตตรวจ ให้ปรากฏข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่สำคัญ เช่น สถานีราชการ ธนาคาร ร้านค้าทอง จุดตรวจตู้แดง ตู้ยาม จุดรับแจ้งเหตุ ฯลฯ แต่ละเขตตรวจควรใช้สีต่าง ๆ กัน

3. นาฬิกาอาชญากรรม ให้จัดนาฬิกาอาชญากรรมตามตัวอย่างขึ้น 2 เรือน โดยใช้ประกอบแผนที่ตามข้อ 2 เพื่อจะได้ทราบถึงสถานภาพอาชญากรรมที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริง ซึ่งจะได้นำไปพิจารณาแนวโน้มการเกิดอาชญากรรมสำหรับการวางแผนการตรวจต่อไป โดยให้จัดทำ ดังนี้

3.1 กำหนดวงแหวนตามจำนวนของเขตตรวจ ให้เขตที่มีสถิติการเกิดคดีมากอยู่วงนอก เพื่อจะได้มีพื้นที่มากพอ แต่ละวงใช้สีต่างกัน และให้ตรงกับสีของเขตตรวจในข้อ 2

3.2 กำหนดให้ซีกครึ่งวงกลมด้านซ้ายเป็นช่วงเวลากลางคืนใช้สีเข้มและครึ่งวงกลมด้านขวาแทนเวลากลางวันใช้สีอ่อน

3.3 ใช้หมุดสีแทนประเภทและจำนวนคดีที่เกิดขึ้น 1 หมุด ต่อ 1 คดี เช่น คดีฆ่าใช้สีแดง คดีทำร้ายร่างกายใช้สีเหลือง คดีปล้นทรัพย์ใช้สีน้ำเงิน คดีชิงทรัพย์ใช้สีเหลือง-แก่ คดีวิ่งราวทรัพย์ใช้สีเขียวอ่อน คดีลักทรัพย์ใช้สีดำ คดีลักรถจักรยานยนต์ใช้สีเทา คดีลักทรัพย์อื่น ๆ ใช้สีน้ำตาล หรืออาจกำหนดเพิ่มขึ้นอีกตามสภาพของอาชญากรรมในแต่ละท้องที่ให้ละเอียดลงไปอีกก็ได้ เช่น ลักทรัพย์ในเคหสถาน ชิงทรัพย์รถแท็กซี่ เป็นต้น

3.4 ให้ปักหมุดสีลงในนาฬิกาอาชญากรรมและแผนที่อาชญากรรมเพื่อเป็นสัญลักษณ์แทนประเภทคดีสถานที่ และเวลาสถานที่เกิดเหตุจำนวน 1 หมุดต่อ 1 คดีเพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการตรวจ

3.5 คลื่นที่จับกุมได้ให้ใช้สีขาวแต้มที่หมุดอันนั้นเพื่อแสดงว่าจับกุมได้แล้ว

3.6 เมื่อปักหมุดสีครบ 1 เดือนในนาฬิกาอาชญากรรมเรือนแรกแล้วให้เริ่มปักหมุดสีเดือนที่ 2 ในนาฬิกาอาชญากรรมเดือนที่ 2 จนครบเดือนแล้วจึงปลดข้อมูลอาชญากรรมของเดือนแรก เพื่อปักหมุดสีของเดือนที่ 3 โดยให้จัดทำสลับกันเช่นนี้เรื่อยไป อนึ่งแผนที่สังเขปแสดงเขตพื้นที่รับผิดชอบ ตารางแสดงสถิติคดีอาญาและนาฬิกาอาชญากรรมควรมีการจัดทำไว้ในทุกระดับ เช่น กองบัญชาการ กองบังคับการ และสถานีทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์สถานภาพอาชญากรรมในภาพรวมและเพื่อสะดวกในการสั่งการ เช่น

3.6.1 ระดับกองบัญชาการ จัดทำแผนที่สังเขป แสดงเขตพื้นที่รับผิดชอบ ตารางแสดงสถิติคดีอาญา 5 กลุ่ม และนาฬิกาอาชญากรรม เพื่อแสดงให้เห็นถึงภาพรวมของพื้นที่ทุกกองบังคับการที่รับผิดชอบ โดยเจ้าหน้าที่มีการปักหมุดสีแสดงคดีที่เกิดขึ้นบนแผนที่ และนาฬิกาอาชญากรรม ผู้บริหารระดับกองบัญชาการควรเฝ้าดูกลุ่มคดีที่เกิดขึ้นว่า คดีเกิดขึ้นมากบริเวณพื้นที่ใด ถนนสายใด ห้วงเวลาใดมากที่สุด และพิจารณาสั่งการให้รถยนต์สายตรวจของกองบังคับการ ออกตรวจเสริมหรือสนับสนุนพื้นที่ที่มีเหตุเกิดขึ้นมากดังกล่าว

3.6.2 ระดับ บก. จัดทำแผนที่สังเขป แสดงเขตพื้นที่รับผิดชอบ ตารางแสดงสถิติคดีอาญา และนาฬิกาอาชญากรรม เพื่อแสดงภาพรวมของพื้นที่สถานีที่รับผิดชอบ โดยเจ้าหน้าที่มีการปักหมุดสีแสดงคดีที่เกิดขึ้นบนแผนที่ และนาฬิกาอาชญากรรม ผู้บริหารระดับกองบังคับการสามารถเฝ้าดูกลุ่มคดีที่เกิดขึ้นว่า คดีเกิดขึ้นมากบริเวณพื้นที่ใด บริเวณใด ถนนสายใด ห้วงเวลาใดมากที่สุด และพิจารณาสั่งการให้มาตรการลงไป เพื่อให้ผู้ปฏิบัติระดับสถานีรับไปดำเนินการ และควรมีการตรวจสอบโดยมีการจัดประชุมชี้แจงสถานภาพอาชญากรรมทุกเดือน หรือเดือนละ 2 ครั้ง เพื่อตรวจสอบว่า ผู้ปฏิบัติระดับสถานีทำตามมาตรการที่สั่งการไปหรือไม่ได้ผลเพียงใด

3.6.3 ระดับสถานีจัดทำแผนที่สังเขป แสดงเขตพื้นที่รับผิดชอบ ตารางแสดงสถิติคดีอาญา และนาฬิกาอาชญากรรม เพื่อแสดงให้เห็นถึงภาพรวมของพื้นที่สถานีที่รับผิดชอบ โดยเจ้าหน้าที่ปักหมุดสีแสดงคดีที่เกิดขึ้นบนแผนที่และนาฬิกาอาชญากรรม ผู้บริหารระดับสถานีจะต้องเฝ้าดูกลุ่มคดีที่เกิดว่า เกิดมากบริเวณใดและ

ห้วงเวลาใด โดยให้สายตรวจนำมาตรการต่าง ๆ มาใช้ รวมทั้งให้ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ร่วมในการปฏิบัติในการแจกใบปลิว แผ่นพับประชาสัมพันธ์ เพื่อป้องกันเหตุและให้นำข้อมูลต่าง ๆ เช่น พื้นที่ล่อแหลมที่ประชาชนมีความหวาดกลัวอาชญากรรมมาประกอบการวิเคราะห์สถานการณ์ภาพอาชญากรรม เพื่อนำไปปรับแผนการตรวจของสายตรวจต่อไป

4. แผนผังแสดงการประเมินผลงานของสายตรวจ โดยใช้ระบบการให้คะแนน
5. ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นประโยชน์ต่องานสายตรวจ เช่น กฎหมายความรู้ทั่วไป แผนประทุษกรรมคนร้าย ยุทธวิธีสายตรวจ ฯลฯ
6. อื่น ๆ ที่เห็นสมควร และเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานสายตรวจ เช่น ภาพแสดงผลงานกระเจกเงาสำหรับตรวจความเรียบร้อยของเครื่องแต่งกาย

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม

การควบคุมอาชญากรรมโดยทั่วไปนั้น จะหมายความรวมถึง การป้องกันอาชญากรรมและการปราบปรามอาชญากรรม โดยทั้งสองรูปแบบนี้มีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน การควบคุมอาชญากรรมที่กระทำ โดยองค์กรหรือบุคลากรภาครัฐในกระบวนการยุติธรรม เช่น ตำรวจ อัยการ หรือศาล มักจะเป็นแบบทางการ (formal crime control) ส่วนการควบคุมอาชญากรรมที่ทำ โดยองค์กรทางสังคมหรือภาคประชาชน เช่น โรงเรียน ชุมชน วัด หรือสถาบันทางสังคมอื่น ๆ มักจะเป็นแบบไม่เป็นทางการ (informal crime control)

ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ (2531, หน้า 5-10) แยกอาชญากรรมออกเป็น 5 ประเภท คือ

1. อาชญากรรมปราศจากผู้เสียหาย หมายถึง อาชญากรรมซึ่งละเมิดศีลธรรม จรรยาของบุคคล การที่เรียกว่าอาชญากรรมปราศจากผู้เสียหาย เพราะผู้กระทำผิดและผู้เสียหาย คือ บุคคลคนเดียวกัน เช่น การพนัน การค้าประเวณี การทำแท้ง การมีและใช้สิ่งลามกอนาจาร

2. อาชญากรรมพื้นฐาน หมายถึง อาชญากรรมซึ่งเกี่ยวกับการประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ร่างกาย หรือ ชีวิตของบุคคลอื่น เช่น ลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ทำร้ายร่างกาย และฆ่าผู้อื่น

3. อาชญากรรมองค์กร หมายถึง อาชญากรรมซึ่งอาชญากรได้รวมตัวเข้าด้วยกันตามสายการบังคับบัญชาในรูปขององค์กร โดยจัดการวางแผนและดำเนินการ เพื่อประกอบธุรกิจ ผิดกฎหมายประเภทต่าง ๆ เช่น การเป็นเจ้ามือสลากกินรวบ การค้าหญิง โดยบังคับค้าประเวณี การค้ายาเสพติด การค้าสินค้านิยาม

4. อาชญากรรมคอปขาว หมายถึง อาชญากรรม ซึ่งผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลที่อยู่ในตำแหน่งหน้าที่การงาน ไม่ว่าภาคราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน และได้ใช้ตำแหน่งหน้าที่ดังกล่าวในทางที่ไม่ชอบ เพื่อการแสวงหาประโยชน์ส่วนตน เช่น สมูห้บัญชียกยอกเงิน

5. อาชญากรรมพิเศษ หมายถึง อาชญากรรมซึ่งมีลักษณะแตกต่างไปจากอาชญากรรม 4 ประเภทแรกทีกล่าวมาแล้ว เช่น อาชญากรรมทางเศรษฐกิจและพาณิชย์-อาชญากรรม การก่อการร้าย และอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์

กองบังคับการปราบปราม (2555, หน้า 13) กล่าวว่า การป้องกันอาชญากรรมพื้นฐาน โดยทั่วไปแล้วการป้องกัน ย่อมหมายถึง การดำเนินการใด เพื่อป้องกันมิให้ส่งผลที่จะเกิดขึ้น

อรรถพ ชูบำรุง และอุนิษา เลิศโตมรสกุล (2555, หน้า 25) กล่าวว่า การป้องกันอาชญากรรม (crime prevention) คือ การกระทำที่เป็นการลดความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นจากอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในสังคมของบุคคลหรือหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

กองบัญชาการตำรวจนครบาล (2526, หน้า 12-13) กล่าวว่า การป้องกันอาชญากรรม หมายถึง การใช้มาตรการและวิธีต่าง ๆ ที่จะไม่ให้เกิดอาชญากรรมขึ้นโดยอาจจำแนกได้ คือ การกำจัดต้นเหตุการฉ้อฉลความปรารถนาที่จะกระทำผิด และการขจัดช่วงโอกาสที่จะกระทำผิด ซึ่งทั้งหมดนี้ถือเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐบาล เอกชน และประชาชนในการร่วมมือกัน ซึ่งถือว่าเป็นงานในหน้าที่ของตำรวจที่สำคัญที่สุดรวมตลอดจนถึงการใช้มาตรการต่าง ๆ ระงับเหตุการฉ้อฉลการทำความผิด

การจับกุมควบคุมอาชญากร เพื่อป้องกันอาชญากรรมย้อนกลับมากระทำความผิดอีก และการลงโทษอาชญากร เพื่อทำให้เกิดความเข็ดหลาบ ทั้งยังเป็นเครื่องเตือนใจแก่ผู้ที่คิดจะประกอบอาชญากรรมอีกประการหนึ่งด้วย โดยอาจจะเป็นการป้องกันและระงับเหตุในการเกิดอาชญากรรม และ/หรือเป็นการสืบสวนปราบปรามติดตามจับกุม ภายหลังจากการเกิดเหตุแล้ว การป้องกันปราบปรามอาชญากรรมด้วยการแสวงหาความร่วมมือจากประชาชน

การปราบปรามอาชญากรรม (crime suppression) การกระทำต่าง ๆ หลังจากที่อาชญากรรมนั้นได้เกิดขึ้นแล้ว เพื่อเสาะแสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอาชญากรรม การจับกุมตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษตามกฎหมาย ซึ่งรวมถึงการฟ้องคดี การพิจารณาคดี การพิพากษาคดีและการตัดสินโทษ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามอาชญากรรมประกอบด้วย ตำรวจ อัยการ ศาล และราชทัณฑ์ (อรรถพร ชูบำรุง และอุนิษา เลิศโตมรสกุล, 2555, หน้า 25)

แนวทางการควบคุมอาชญากรรมอาจจะแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบใหญ่ ๆ คือ

1. แบบการปราบปรามอาชญากรรม (crime control model) จะเน้นในเรื่องของการจับกุมตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ การพิจารณาคัดสินคดี และการพิพากษาคดี โดยหน่วยงานที่มีบทบาทมากที่สุดในแนวทางนี้ คือ ตำรวจที่จะต้องทำงานด้วยความเข้มงวด รวดเร็ว และจริงจังในการปราบปรามกับอาชญากรรม ซึ่งจุดมุ่งหมายหลักของการควบคุมอาชญากรรมแบบปราบปรามอาชญากรรม คือ การลดปัญหาอาชญากรรม ซึ่งมักจะเกิดปัญหาเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนของประชาชนโดยทั่วไป (อรรถพร ชูบำรุง และอุนิษา เลิศโตมรสกุล, 2555) ประเทศที่ยึดถือรูปแบบนี้จะให้ความสำคัญในด้านการปราบปรามอาชญากรรม เพื่อเป็นการประกันเสรีภาพส่วนบุคคล (human freedom) และความปลอดภัยต่อบุคคล ตลอดจนทรัพย์สินด้วยการมุ่งจับกุมผู้กระทำผิดนำบทลงโทษตามกฎหมาย (Packer, 1968, p. 158)

2. แบบการปฏิบัติตามกฎหมาย (due process model) จะเน้นไปที่การต่อสู้ในกระบวนการยุติธรรมที่ยึดหลักการพิสูจน์ความบริสุทธิ์ โดยหากยังไม่มีคำพิพากษาและตัดสินลงโทษก็ถือว่า บุคคลนั้นเป็นผู้บริสุทธิ์อยู่ ซึ่งการพิจารณาคัดสินของศาลจะ

เป็นไปตามพยานหลักฐานที่ปรากฏและพยานหลักฐานนั้นจะต้องได้มาด้วยวิธีการที่ ถูกกฎหมาย (อรรถพร ชูบำรุง และอุนิษา เลิศโตมรสกุล, 2555, หน้า 26)

ความแตกต่างระหว่างสองรูปแบบนี้ว่า รูปแบบการควบคุมอาชญากรรมมองว่า สิทธิเสรีภาพของประชาชนมีความสำคัญ ผู้อื่นจะมาละเมิดได้ ดังนั้น จึงให้อำนาจ หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมากในการจำกัดปัญหาอาชญากรรมกับ ความเสมอภาค และสิทธิภาพส่วนบุคคลมองว่า เสรีภาพมีความสำคัญ ดังนั้น การตัดสินใจของหน่วยงานกระบวนการยุติธรรมจะต้องอยู่บนพื้นฐานของข้อมูล ที่ ถูกต้อง ให้ความสำคัญกับการจำกัด และตรวจสอบการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ที่เข้าไป แทรกแซงในชีวิตประจำวันของประชาชน

จากการศึกษาความหมายของการป้องกันอาชญากรรม และปราบปราม อาชญากรรม สรุปได้ว่า การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม คือ การใช้มาตรการ และวิธีการก่อนเกิดเหตุ เพื่อลดความเสียหายที่จะเกิดขึ้น โดยการร่วมมือของทั้ง ประชาชน ภาครัฐและภาคเอกชน ส่วนการปราบปรามอาชญากรรม คือ การดำเนินการ หลังจากเกิดอาชญากรรมขึ้นแล้ว เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริง หลักฐาน สืบสวน ติดตาม ผู้กระทำความผิด ซึ่งในการทำงานของข้าราชการตำรวจ จะต้องดำเนินการทั้ง การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมควบคู่กันแต่ต้องอยู่ภายใต้กฎหมายให้ ความเสมอภาค และยุติธรรมกับทุกฝ่าย

แนวคิดใหม่ในการป้องกันอาชญากรรม

การป้องกันและควบคุมอาชญากรรมเป็นหน้าที่ และความรับผิดชอบของตำรวจ แต่ฝ่ายเดียว โดยวิธีบังคับใช้กฎหมาย ประชาชนมีสถานภาพเพียงให้การยอมรับกับ ตำรวจเท่านั้น เป็นแนวความคิดที่ได้รับการปฏิบัติมาช้านานแล้ว ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ได้มีการปฏิบัติเชิงบบทบาท (Kelling, 1988, p. 17) เกี่ยวกับบทบาทของตำรวจ และ ชุมชนที่เรียกกันว่า ความเป็นหุ้นส่วน (partnership) ในการป้องกันและควบคุม อาชญากรรม ซึ่งเชื่อกันว่า การป้องกันอาชญากรรมที่ประสบผลสำเร็จ ขึ้นอยู่กับชุมชน มากกว่าตำรวจ บทบาทของตำรวจ และประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมจึง เปลี่ยนแปลงไปจากแนวคิดเดิมที่ว่า ประชาชนช่วยเหลือตำรวจ มาเป็นตำรวจช่วยเหลือ

ประชาชน (Rosenbaum & Kaufman, 1991, p. 96) ดำรงจึงมีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือชุมชนให้เข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเองและใช้มาตรการควบคุมทางสังคมในการป้องกันและควบคุมอาชญากรรมมากยิ่งขึ้น

ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ (2531, หน้า 190) กล่าวถึงทฤษฎีว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรมไว้ว่า ในกิจการตำรวจ การป้องกันอาชญากรรมถือว่าเป็นเป้าหมายหลักที่กำหนดขึ้นเพื่อเป็นภารกิจของงานตำรวจ นับตั้งแต่สมัยของ เซอร์โรเบิร์ตพีล (Sir Robert Peel) ผู้ซึ่งได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาของการตำรวจยุคใหม่

ทฤษฎีป้องกันอาชญากรรมตามสถานการณ์

การป้องกันอาชญากรรมตามสถานการณ์ (situation crime prevention) เป็นแนวคิดที่มีวิธีการป้องกัน โดยมุ่งเน้นที่จะช่วยลดโอกาสในการเกิดอาชญากรรม ซึ่งแตกต่างจากนักอาชญาวิทยาส่วนใหญ่ที่เริ่มศึกษาจากพฤติกรรมที่นำไปสู่รูปแบบของการก่ออาชญากรรม โดยการทำความเข้าใจกับพฤติกรรมเหล่านั้น แล้วใช้เป็นกลไกในการนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะลดโอกาสในการก่ออาชญากรรม การป้องกันอาชญากรรมตามสถานการณ์จึงเป็นการป้องกันมากกว่าการลงโทษหรือการจับผิดอาชญากร และเป็นการลดแรงจูงใจในการก่ออาชญากรรมจากผู้กระทำความผิด กระบวนการลดโอกาสในการกระทำความผิด คือ (ปราโมทย์ จันทร, 2558, หน้า 11)

1. มุ่งไปที่รูปแบบโดยเฉพาะของอาชญากรรม
2. นำมาซึ่งการสร้างการจัดการหรือการจัดสภาพแวดล้อมให้เป็นระเบียบตามลักษณะที่ควรจะเป็นอย่างถาวร
3. ทำให้การก่ออาชญากรรมเป็นเรื่องยากมากขึ้น และมีความเสี่ยง หรืออาจได้ไม่คุ้มเสีย ทฤษฎีที่ใช้มุ่งเน้นที่การสร้างกลไกความปลอดภัย ที่จะช่วยในการปกป้องผู้คนด้วยการทำให้อาชญากรรู้สึกว่ พวกเขาอาจจะไม่สามารถที่จะก่ออาชญากรรม หรือจะอยู่ในสถานการณ์ที่คนร้ายอาจจะถูกจับหรือตรวจพบ ซึ่งจะส่งผลให้คนร้ายไม่เต็มใจที่จะกระทำความผิด และเป็นเหตุให้อาชญากรทุกคนจะประเมินโอกาสที่จะก่ออาชญากรรมได้ สิ่งที่จะได้รับวัดความสูญเสีย และความน่าจะเป็นที่จะเกิดความล้มเหลว แล้วค่อย

ลงมือ ตัวอย่างหนึ่งของการป้องกันอาชญากรรมตามสถานการณ์ คือ การบังคับใช้ระบบจราจรอัตโนมัติ โดยใช้กล้องอัตโนมัติบนถนนที่จะจับคนขับรถที่กำลังขับรถเร็วและฝ่าฝืนสัญญาณไฟ ระบบนี้ได้รับการติดตั้ง และมีการประชาสัมพันธ์ว่าเป็นความพยายามที่จะทำให้พฤติกรรมที่ผิดกฎหมายลดลง ทำให้คนที่มีโอกาสจะกระทำความผิดเกิดความรู้สึกเสี่ยงที่จะได้รับโทษ

ทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย

ที่มาแนวคิดทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย (law enforcement theory) ภาระหน้าที่ของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ก็คือ การบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเสมอภาค ซึ่งในส่วนของตำรวจ จะเน้นการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ซึ่งนำไปสู่การควบคุมการกระทำความผิดในสังคมได้ตามความมุ่งหมาย นักอาชญาวิทยาได้พัฒนาแนวความคิด และขอบเขตปรัชญาการบังคับใช้กฎหมาย และการควบคุมสังคม (the philosophy of enforcing laws and social control) ให้รวมตลอดไปถึงการควบคุมพฤติกรรมอันจะนำไปสู่การกระทำความผิดด้วย สำหรับลักษณะที่สำคัญเกี่ยวกับปรัชญาการบังคับใช้กฎหมายและการควบคุมทางสังคม มี 3 ประการ คือ (สุพิศาล ภักดีนฤนาถ, 2556, หน้า 103)

1. รัฐเป็นผู้ใช้มาตรการทางกฎหมายเพื่อควบคุมความประพฤติและคุ้มครองพิทักษ์ผลประโยชน์ในสังคมตามหลักกฎหมายมหาชนในฐานะที่รัฐมีอำนาจเหนือราษฎรมิได้รวมถึงกฎหมายเอกชน อันเป็นกฎหมายว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างราษฎรในฐานะเท่าเทียมกัน
2. รัฐเป็นผู้ได้รับอำណัติมอบหมาย (mandate) จัดสรรเจ้าหน้าที่ควบคุมรับผิดชอบการปฏิบัติหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อย และความผาสุกของชุมชนให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ และหลักกฎหมายอย่างเคร่งครัด
3. การบังคับใช้กฎหมายจะต้องบังคับใช้แก่สมาชิกในสังคมโดยเสมอภาคภายใต้หลักนิติธรรม (justice under law) ปราศจากความลำเอียงหรือรังเกียจเคียดแค้นที่โดยสิ้นเชิง

ทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย Sir Robert Peel ผู้ก่อตั้งกรมตำรวจนครบาลแห่งกรุงลอนดอนขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1859 “บิดาของการตำรวจยุคใหม่” ได้เน้นให้บุคลากรตำรวจได้ตระหนักว่า การป้องกันอาชญากรรม คือ งานหลักของตำรวจ และมีความสำคัญยิ่งกว่า การสืบสวนสอบสวน การจับกุมและลงโทษผู้กระทำผิด ทรรศนะของ Peel ได้กลายเป็นพื้นฐานของการก่อกำเนิดแนวทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย (law enforcement approach) เพื่อป้องกันอาชญากรรมขึ้น ยุทธวิธีหลักของตำรวจในการป้องกันอาชญากรรมตามทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย ก็คือ การตรวจท้องที่ ซึ่งได้รับการขนานนามว่า เป็นกระดูกสันหลังของงานตำรวจ สำหรับหลักใจความของทฤษฎีนี้พอสรุปได้ว่า การปรากฏตัวของตำรวจย่อมมีผลในการยับยั้งผู้ที่มีแนวโน้มจะประกอบอาชญากรรม ทั้งนี้เพราะความเกรงกลัวการจับกุม ฉะนั้น ตำรวจสายตรวจจึงต้องแต่งเครื่องแบบ และรถวิทยุสายตรวจจึงควรมีลักษณะเด่นชัดเห็นได้ง่าย เพื่อเป็นการข่มขวัญยับยั้งอาชญากร นอกจากนั้น การตรวจท้องที่โดยสม่ำเสมอ ต่อเนื่องจะทำให้สมาชิกในชุมชนเกิดความรู้สึกว่าตำรวจอยู่ทั่วไปทุกแห่งหน ด้วยเหตุนี้ ตามแนวทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย การปรากฏตัวของตำรวจ และการกระจายกำลังตำรวจให้ครอบคลุมทั่วทั้งชุมชนจะช่วยป้องกันอาชญากรรม โดยลดช่องโอกาสสำหรับผู้ที่จะตั้งใจละเมิดกฎหมาย อนึ่ง งานตรวจท้องที่ของตำรวจมีลักษณะเป็นได้ทั้งงานประจำ และงานเฉพาะกิจ ในลักษณะงานประจำตำรวจสายตรวจมักได้รับการกำหนดพื้นที่รับผิดชอบในการป้องกันอาชญากรรม และระบับเหตุร้ายภายในระยะเวลาแต่ละผลัดที่ปฏิบัติหน้าที่ ส่วนในลักษณะงานเฉพาะกิจนั้น ตำรวจสายตรวจในทุกเขตพื้นที่ คือ กำลังหลักที่พร้อมจะรวมตัวในทันทีที่ได้รับคำสั่งจากศูนย์บัญชาการ เพื่อการปฏิบัติงานเฉพาะกิจเร่งด่วน (สุพิศาล ภักดินฤณาด, 2556, หน้า 103)

ทฤษฎีเกี่ยวกับเหยื่ออาชญากรรม

การศึกษาเกี่ยวกับเหยื่ออาชญากรรม (victimology) โดย Lombroso, Garofaro, Ferri โดย Lombroso ได้ตั้งข้อสังเกตว่า “การกระทำความผิดของอาชญากรนั้น เป็นการแสดงออกของอาชญากรอย่างหนึ่ง ซึ่งแสดงออกมาเพราะตกอยู่ภายใต้การกดขี่ของเหยื่ออาชญากรที่ย่ำแย่” และ Garofaro ได้ศึกษาเกี่ยวกับเหยื่ออาชญากรรม

แล้วกล่าวไว้ว่า “ความประพฤติของผู้เสียหายในบางกรณีเป็นต้นเหตุช่วยให้มีการประกอบอาชญากรรมขึ้น” แต่อย่างไรก็ตาม ยังไม่ได้รับการพัฒนาการเพราะต่างมุ่งที่จะศึกษาหาสาเหตุการกระทำความผิดของผู้กระทำผิดจากด้านของผู้กระทำความผิดด้านเดียว จนกระทั่งในราวปี ค.ศ. 1940-1950 นักอาชญาวิทยาได้เริ่มมองเห็นว่า ผู้เสียหายมีบทบาทสำคัญในการก่อให้เกิดอาชญากรรม และได้มีนักอาชญาวิทยาที่มีชื่อเสียงในระยะต่อมา เช่น Hengi, Mendelssohn, Ellenberger, Scafer, Wolfgang ที่ได้พยายามจะศึกษาผู้เสียหาย เพื่อหาสาเหตุของอาชญากรรม เพื่อนำไปใช้ในการป้องกันผู้เสียหาย และปรับปรุงการป้องกันอาชญากรรมให้มีประสิทธิภาพ (สุพิศาล ภักดีนฤนาถ, 2556, หน้า 147)

อมรรัตน์ กรียาผล (2527, หน้า 49) กล่าวว่า ผู้เสียหายหรือเหยื่อ หมายถึง บุคคลที่ได้รับความเสียหาย ความสูญเสียทางชีวิต ร่างกายและทรัพย์สิน โดยปราศจากความยินยอมของผู้นั้น ผู้เสียหายอาจเป็นบุคคลธรรมดาหรือห้างร้านธุรกิจที่ถูกประทุษร้ายในทางทรัพย์สินด้วย

The American College Dictionary (2015, p. 1120) ให้ความหมายของคำว่า “เหยื่อ” ไว้ 4 ความหมายด้วยกัน คือ

1. ผู้ที่ได้รับความทุกข์อันเกิดจากการถูกทำลาย ถูกทำร้าย หรือการกระทำอันเป็นปฏิปักษ์กัน เช่น ผู้ได้รับความทุกข์จากเชื้อโรค หรือการกดขี่ข่มเหง
2. ผู้ถูกล่อลวง เช่น เหยื่อคนโกง เหยื่อค่านามุขย์
3. บุคคลหรือสัตว์ที่ถูกบูชาด้วย เช่น เหยื่อสงคราม
4. สัตว์ที่ถูกนำไปบูชาในพิธีกรรมทางศาสนา

Black (1968, p. 1738) อธิบายความหมายของ “เหยื่อ” (victim) หมายถึง ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการกระทำผิดทางอาญาหรือละเมิด (the person who is the object of crime or tort)

ทางอาชญาวิทยาได้ให้ความหมาย “เหยื่ออาชญากรรม” หมายถึง บุคคลหรือนิติบุคคลที่ได้รับความเสียหายในด้านชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือทรัพย์สินจากการประกอบอาชญากรรม หรือการกระทำผิดทางอาญา ความหมายนี้จึงครอบคลุมคำว่า ผู้เสียหาย

ตลอดจนบุคคลอื่น หรือนิติบุคคลอื่นที่ได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม (ไชยงค์ คงจันทร์, 2543, หน้า 8)

ทฤษฎีควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม

ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์ (2531, หน้า 115) เสนอแนะ “ทฤษฎีควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม” (หรือ ค.อ.ส.) ซึ่งเป็นการผนวกทฤษฎี “บังคับใช้กฎหมาย” กับทฤษฎี “ชุมชนสัมพันธ์” เข้าด้วยกัน โดยยึดการถือครองพื้นที่ และลำดับความรับผิดชอบต่อการป้องกันปัญหาอาชญากรรม ทั้งเป็นการเชื่อมต่อทฤษฎีว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรมเข้ากับทฤษฎีทางสังคม และพฤติกรรมศาสตร์โดยทั่วไปเป็นประการสำคัญด้วย

แนวทฤษฎีนี้มีลักษณะเป็นแนวคิดรวม (synthesis) ระหว่างทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย และทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์ ซึ่งตระหนักถึงความแตกต่างของทั้งอินทรีย์และสภาพแวดล้อมในการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันเพื่อก่อให้เกิดพฤติกรรม โดยมีฐานคติเบื้องต้นพอสรุปได้เป็น 5 ประการ คือ (ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์, 2530, หน้า 116)

1. ทฤษฎีควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม มุ่งที่การลดช่องโอกาสสำหรับการประกอบอาชญากรรมในสภาพแวดล้อม แต่ไม่ได้ละเลยความสำคัญของตัวบุคคล
2. ทฤษฎีควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม มีความพอเพียงในการควบคุมอาชญากรรมประเภทประทุษร้ายต่อทรัพย์สินให้อยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม
3. ทฤษฎีควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม มีคุณค่าทางปฏิบัติในระดับสูง รวมทั้งส่งเสริมหลักศีลธรรมและมนุษยธรรม
4. ทฤษฎีควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม มุ่งสนับสนุนการรวมตัวและสัมพันธ์ภาพระหว่างสุจริตชนในสังคม เพื่อให้เกิดแรงต้านทุจริตชนซึ่งเป็นกลุ่มน้อยโดยอาศัยวิธีการที่อยู่ภายในกรอบของกฎหมาย
5. ทฤษฎีควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม กำหนดนิยามของกฎหมายไว้เฉพาะกฎหมาย ซึ่งตราขึ้นเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนเป็นส่วนรวม กล่าวคือ เพื่อให้ประชาชนจำนวนมากที่สุดได้รับประโยชน์สูงสุดจากการบัญญัติกฎหมายนั้น

ส่วนสาระสำคัญสามารถแยกพิจารณาได้เป็น 2 มิติ คือ (ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์, 2530, หน้า 117)

มิติที่ 1 สภาพแวดล้อมรูปธรรม คือ สภาพแวดล้อมรอบตัวบุคคลที่มีรูปร่างตัวตนสัมผัสได้ และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการลดช่องโอกาสของการประกอบอาชญากรรม หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ก็คือ มุ่งขจัดวางพฤติกรรมอาชญากร โดยการควบคุมสภาพแวดล้อมรูปธรรม โดยมีมาตรการดำเนินการ เช่น (1) มาตรการระดับชุมชน การวางผังเมืองและชุมชน การติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างการออกแบบอาคารและการสลักหมายเลขบนทรัพย์สิน (2) มาตรการระดับบ้านเรือน ความมั่นคงของประตูหน้าต่าง การใช้สัญญาณเตือนภัย การใช้อุปกรณ์ปิดเปิดเครื่องไฟฟ้า และอื่น ๆ สภาพแวดล้อมรูปธรรม มีเป้าประสงค์ในการจัดสภาพแวดล้อมระดับชุมชนและบ้านเรือน ให้มีลักษณะอบอุ่นปลอดภัย และเพิ่มอำนาจการสังเกตตรวจตรา โดยเริ่มตั้งแต่การวางผังเมืองและชุมชนให้เป็นระเบียบและมีระบบ โดยจัดการใช้พื้นที่ให้เป็นสัดส่วน เพื่อให้ง่ายต่อการควบคุมอาชญากรรม

มิติที่ 2 สภาพแวดล้อมนามธรรม เป็นสิ่งที่ไม่สามารถจับต้องได้ แต่เป็นการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างกันของสมาชิกในชุมชน เพื่อเสริมสร้างชุมชนให้ปลอดภัยจากอาชญากรรม ภายใต้คำขวัญที่ว่า “ประชาชนควรผูกสัมพันธ์เพื่อป้องกันอาชญากรรม” โดยมีมาตรการในการดำเนินการ เช่น (1) มาตรการเพื่อนบ้านเตือนภัย มาตรการนี้ประชาชนต้องเป็นเจ้าของผู้ดำเนินการ โดยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าร่วมด้วยและที่สำคัญ ก็คือ ควรสร้างกิจกรรมเพื่อให้สมาชิกในชุมชนได้รู้จักกัน และเสริมสร้างความกลมเกลียว พบปะสังสรรค์กัน อันจะนำไปสู่ความร่วมมือกันในการป้องกันอาชญากรรม เช่น ช่วยเป็นหูเป็นตาเฝ้าดูแลบ้านเรือนซึ่งกันและกัน (2) มาตรการสายตรวจประชาชน จากปรัชญาที่ว่า “ประชาชน คือ ตำรวจ และตำรวจ คือ ประชาชน” ดังนั้นจึงถือได้ว่า การรักษาความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัยในชุมชนเป็นหน้าที่ของสมาชิกแต่ละคน ซึ่งผลักดันหมุนเวียนกันออกตรวจตราหมู่บ้านของตน (Weiner, 1977, pp. 407-412) (3) มาตรการตรวจตราบ้านเรือน การป้องกันอาชญากรรมในเคหสถานบ้านเรือนย่อมอยู่ในความรับผิดชอบของสมาชิกในครอบครัวเสมอและตลอดไป แต่บ้านเรือนส่วนมากไม่ได้ตั้งที่อยู่อาศัยอย่างโดดเดี่ยวแต่อยู่รวมกันเป็นกลุ่ม

หรือละแวก ดังนั้น มาตรการนี้จะได้ผลก็ต่อเมื่อทุกคนต้องร่วมมือกันและเพื่อนบ้านเป็นหลักสำคัญ ต้องช่วยกันดูแลเป็นหูเป็นตาแทนกัน ในการสอดส่องตรวจตราให้เกิดความปลอดภัยในชุมชน

ทฤษฎีตำรวจผู้รับใช้ชุมชน

ตำรวจผู้รับใช้ชุมชน (community policing theory) หมายถึง หลักการการทำงานของตำรวจ ซึ่งส่งเสริม สนับสนุน แก่ต้นเหตุ เพื่อลดปัญหาอาชญากรรม ปัญหาความไม่เป็นระเบียบของชุมชน โดยเทคนิคการแก้ต้นเหตุปัญหาดังกล่าวด้วยความร่วมมือระหว่างตำรวจและชุมชน เป็นแนวคิดเริ่มต้นจาก เซอร์ โรเบิร์ตฟิล ผู้ก่อตั้ง ตำรวจมหานครลอนดอน หรือสก็อตแลนด์ยาร์ด เจ้าของคำพูดที่ว่า “ตำรวจ คือ ประชาชน ประชาชน คือ ตำรวจ” (the police are the public and the public are the police) แนวคิดและหลักการทำงานของตำรวจผู้รับใช้ชุมชน คือ แนวคิดและหลักการทำงานของตำรวจเพิ่มเติมจากการทำงานแบบเดิมที่มุ่งเพียงมีสายตรวจป้องกัน แก้ไขเหตุร้ายและสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิดเท่านั้น ตำรวจผู้รับใช้ชุมชน เป็นการแก้ไขปัญหายังกลยุทธ เพื่อป้องกันและควบคุมอาชญากรรมและลดความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม ซึ่งมีสาระสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ (สุพิศาล ภักดีนฤนาถ, 2556, หน้า 175)

1. การขยายขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของงานตำรวจให้กว้างขวางขึ้น
2. การให้ความสำคัญอย่างเนิ่นนาน ในการติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างตำรวจกับประชาชน อย่างใกล้ชิด ลึกซึ้ง สม่าเสมอ และต่อเนื่องตลอดไป
3. การให้ความสนใจเพิ่มมากขึ้นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ในการแก้ไขปัญหาย และการป้องกันอาชญากรรม
4. ความพยายามที่จะปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานของตำรวจ เพื่อกระจายการให้บริการ และการวางแผนระดับชุมชนให้ดียิ่งขึ้น

“ตำรวจผู้รับใช้ชุมชนต้องมุ่งเข้าหาประชาชน และต้องทำงานร่วมกันเพื่อรักษาความสงบสุขของสังคม”

Melville (1901, pp. 218-223) กล่าวว่า เซอร์โรเบิร์ตฟิล ได้กำหนดหลักการตำรวจอาชีพว่า มี 9 ประการด้วยกัน คือ

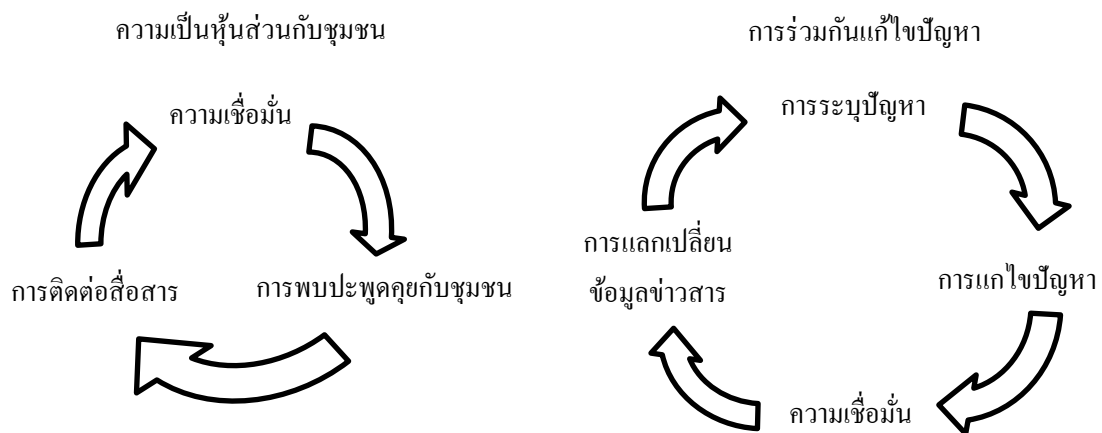
1. การกึ่งพื้นฐานที่ต้องมีตำรวจ ก็เพื่อป้องกันอาชญากรรม และความไม่สงบเรียบร้อย
2. ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ ขึ้นอยู่กับการยอมรับของประชาชนต่อการทำหน้าที่ของตำรวจ
3. ตำรวจจะต้องแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนในการปฏิบัติตามกฎหมาย และแสวงหาความยอมรับนับถือจากประชาชน
4. ระดับความร่วมมือจากประชาชนที่ได้รับ จะลดน้อยลงเป็นสัดส่วนกับการใช้กำลังบังคับโดยไม่จำเป็นของตำรวจ
5. ตำรวจแสวงหาและรักษาไว้ซึ่งความนิยมชมชอบจากประชาชนได้ด้วยการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดและอย่างต่อเนื่อง ไม่ใช่การปฏิบัติตามความเห็นหรือความต้องการของประชาชน ซึ่งอาจขัดต่อกฎหมายหรือความถูกต้อง
6. ตำรวจจะใช้กำลังบังคับเท่าที่จำเป็น เพื่อรักษากฎหมาย หรือเพื่อนำกลับเข้าสู่ความสงบเรียบร้อย ต่อเมื่อการจูงใจ การแนะนำ หรือการตักเตือนใช้ไม่ได้ผล
7. ตำรวจควรรักษาความสัมพันธ์อันดีกับประชาชนตลอดเวลา โดยตระหนักว่า ตำรวจ คือ ประชาชน ประชาชน คือ ตำรวจ ตำรวจ คือ สมาชิกหนึ่งของชุมชนที่ถูกจ้างมาเพื่อดูแลเอาใจใส่ในหน้าที่ตลอดเวลา เพื่อสวัสดิภาพและความสงบสุขของชุมชน
8. ตำรวจจะต้องควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของตนให้เป็นไปตามกฎหมาย และต้องไม่กระทำการใด ๆ นอกเหนือหน้าที่ของตน โดยใช้อำนาจของผู้อื่นในกระบวนการยุติธรรม
9. การวัดประสิทธิภาพของงานตำรวจ คือ การลดลงของอาชญากรรมและความไม่สงบเรียบร้อย ไม่ใช่การแสดงหลักฐานว่า ตำรวจกำลังปราบปรามอาชญากรรมหรือรักษาความสงบ

องค์ประกอบหลักของทฤษฎีตำรวจผู้รับใช้ชุมชน (core components of community policing) มีองค์ประกอบหลัก 2 ประการ คือ (Department of Justice, Office of Justice Programs, 1994, pp. 16-19)

1. ความเป็นหุ้นส่วนกับชุมชน (community partnership) จะเกิดขึ้นได้จากการเข้าพบปะพูดคุยกับหุ้นส่วนต่าง ๆ หรือคนในชุมชน (community contact) โดยดำรง

การติดต่อสื่อสารอยู่เสมอ (communication) ซึ่งจะเกิดให้ความเชื่อมั่น (trust) ของชุมชนต่อตำรวจ ทั้งนี้ต้องดำเนินการให้ต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

2. การร่วมกันแก้ไขปัญหา (problem solving) เป็นขบวนการจากความร่วมมือจากหุ้นส่วนในชุมชน เริ่มจากการระบุปัญหา (problem identification) หลังจากทราบปัญหาแล้วก็ลงมือแก้ไขปัญหา (problem solving) เมื่อสามารถแก้ไขปัญหาได้ จะได้รับความเชื่อมั่น (trust) ของชุมชนต่อตำรวจ และจะมีการแลกเปลี่ยนข่าวสารต่าง ๆ (information exchange) ซึ่งกันและกันระหว่างชุมชนและตำรวจ

ภาพ 4 องค์ประกอบหลักของงานตำรวจผู้รับใช้ชุมชน 2 ประการ

ที่มา. จาก *Understanding community policing a framework for action* (p. 19), by Department of Justice, Office of Justice Programs, 1994, Washington, DC: Bureau of Justice Assistance Response Center.

แนวคิดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

งานป้องกันอาชญากรรมเป็นงานที่ตำรวจคุ้นเคยมาก ในอดีตเมื่อกล่าวถึงงานป้องกันอาชญากรรม ตำรวจมักจะมุ่งไปใช้สิ่งที่เป็นอรรถประโยชน์ คือ “สายตรวจ” หากพูดถึงเรื่องป้องกันอาชญากรรมก็มักจะคิดว่า สายตรวจต้องดี มีประสิทธิภาพ ที่จริงก็ไม่ผิด แต่สายตรวจเป็นเพียงวิธีการเดียวในภาพรวมของงานป้องกันอาชญากรรมทั้งหมด สายตรวจเป็นวิธีการที่เห็นได้ชัดเจน และถูกกล่าวถึงมากที่สุด

ดังนั้น ทำให้เรามองภาพงานสายตรวจ คือ ตัวแทนของงานการป้องกันอาชญากรรม ซึ่งเป็นแนวคิดของทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย เช่น ตำรวจของประเทศอังกฤษได้ใช้ทฤษฎีนี้ โดยมีการห่มเทกำลังตำรวจลงไปทุกพื้นที่ ตามแนวคิดที่ว่า มีตำรวจที่ไหนต้องไม่มีโจร อย่างไรก็ตาม ตำรวจสายตรวจไม่อาจป้องกันอาชญากรรมได้ทุกเรื่อง ดังเห็นได้จากการที่ประชาชนร้องเรียนว่า “ทำไมอาชญากรรมยังมีอยู่ และอาชญากรรมสูงขึ้น” ในอดีตตำรวจมักคิดว่า งานสายตรวจไม่มีประสิทธิภาพ แท้จริง ๆ อาจไม่ใช่ ถ้าวิเคราะห์ให้ดี พบว่า อาชญากรรมมีอยู่ 2 ประเภท คือ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2551, หน้า 16-17)

1. อาชญากรรมที่น่าจะป้องกันได้ (street crime) อาชญากรรมที่เกิดในที่สาธารณะ อาชญากรรมประเภทนี้ค่อนข้างเป็นเหตุเป็นผลว่า สายตรวจน่าจะมียบทบาทในการป้องกัน เพราะสายตรวจสามารถเข้าไปตรวจได้ในพื้นที่ต่าง ๆ แม้ในตรอก ซอย สาธารณะ ดังนั้น อาชญากรรมที่เกิดขึ้นในตรอก ซอย และพื้นที่สาธารณะย่อมถือว่าเป็นขีดความสามารถของสายตรวจที่ควรป้องกันอาชญากรรมได้

2. อาชญากรรมประเภทที่ไม่น่าจะป้องกันได้ ซึ่งทำให้ขีดความสามารถของสายตรวจในการป้องกันอาชญากรรมมีจำกัด เช่น อาชญากรรมที่เกิดขึ้นในที่รโหฐานในที่ลับตา เป็นสถานที่ที่ตำรวจสายตรวจเข้าไปตรวจไม่ได้ แต่เมื่อภาพรวมอาชญากรรมเกิดสูง เราก็จะมองไปที่ประสิทธิภาพสายตรวจเพียงอย่างเดียว อาชญากรรมที่ไม่น่าจะป้องกันได้นั้น มีวิธีอื่นอีกมากมายที่ถูกนำมาใช้ในการป้องกัน ไม่ใช่สายตรวจเพียงอย่างเดียว นักบริหารในเรื่องการป้องกันอาชญากรรมต้องรู้จักวิเคราะห์สภาพอาชญากรรมและรูปแบบการป้องกันที่เหมาะสม ถ้าในท้องที่สถิติอาชญากรรมประเภทที่น่าป้องกันได้เกิดสูง ต้องวิเคราะห์ที่เรื่องของประสิทธิภาพสายตรวจที่ใช้ในงานป้องกันส่วนหนึ่ง แต่ถ้าวิเคราะห์ พบว่า ประเภทของอาชญากรรมที่ไม่น่าจะป้องกันได้เกิดขึ้นสูง นักบริหารควรนำรูปแบบการป้องกันอาชญากรรมอื่น มาเสริมควบคู่ไปกับงานสายตรวจ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานตำรวจ

การบริหารงานตำรวจเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญประการหนึ่ง ที่จะเสริมสร้างให้ บทบาทหน้าที่ตำรวจชัดเจน และตรงเป้าหมายมากขึ้นในการที่มีหน้าที่รับผิดชอบต่อ การรักษาความสงบเรียบร้อย การให้ความคุ้มครองชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนให้ ดีที่สุด การกิจดังกล่าวมีขอบเขตกว้างขวางมาก การบริหารงานตำรวจมีจุดมุ่งหมายที่จะ นำเอาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอยู่ เช่น เงิน บุคคล วัสดุอุปกรณ์ให้เกิดประโยชน์มากที่สุดเท่าที่จะ สามารถดำเนินการได้ และให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ประชาชนได้รับ ผลประโยชน์ให้ได้มากที่สุด โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ต่าง ๆ คือ ความถูกต้อง ความประหยัด ความรวดเร็ว ความเสมอภาค และความเป็นธรรมบนพื้นฐาน การปฏิบัติงานด้วยความสุจริตของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

การบริหารงานตำรวจ หมายถึง ความร่วมมือร่วมใจในการนำกระบวนการ ทางการบริหาร (administrative functions) มาช่วยดำเนินการให้ปฏิบัติงานของตำรวจ เป็นไปอย่างราบรื่นและดีที่สุดในทั้งสายการปฏิบัติงานหลัก และงานสนับสนุน หรือฝ่าย ช่วยเหลือ ในด้านรักษาความสงบเรียบร้อย และการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งกระบวนการบริหารงานของตำรวจ (police administration) ในปัจจุบันมีลักษณะวิชาการในลักษณะเฉพาะวิชาชีพ และมีการศึกษาต่อเนื่องจนถึง ระดับปริญญาเอก โดยเฉพาะในสหรัฐอเมริกา เป็นลักษณะการนำเอาทฤษฎี การบริหารงานต่าง ๆ ทางรัฐศาสตร์มาประยุกต์ใช้กับการบริหารงานของตำรวจ เช่น แนวความคิดของ Richard L. Holoomo ที่ได้กล่าวไว้ในหนังสือเรื่อง “Municipal Police Administration” ซึ่งเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปว่า “โพสต์เบคเพอร์ด” (POSTBECPIRD) โดยย่อมาจากอักษรตัวแรกของคำต่าง ๆ มีรายละเอียด ดังนี้ (อุทิสัน วีระศักดิ์การุณย์, 2556, หน้า 10-11)

P คือ Planning ได้แก่ การวางแผน โดยนำองค์ความรู้ด้านการวางแผนมาปรับ ประยุกต์

O คือ Organization ได้แก่ องค์กรและโครงสร้างตลอดจนการแบ่งส่วนของ การปฏิบัติงานในรูปแบบต่าง ๆ

S คือ Staffing ได้แก่ การจัดหาหรือคัดเลือกบุคคลเข้าปฏิบัติงานหรือบริหารงานต่าง ๆ ในส่วนของงานสนับสนุนด้านข้อมูลต่าง ๆ

T คือ Training ได้แก่ การฝึกอบรมเพื่อการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ

B คือ Budgeting ได้แก่ การงบประมาณต่าง ๆ ความรู้ เรื่องการจัดทำงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณสำหรับการบริหารงานด้านต่าง ๆ

E คือ Equipment ได้แก่ การจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ตลอดจนอุปกรณ์ที่สำคัญที่จำเป็นต่าง ๆ ที่ต้องใช้ในการปฏิบัติการกิจ เช่น ปืน รถยนต์ โล่ กระบอง เป็นต้น

C คือ Co-ordination ได้แก่ การประสานงานทั้งในหน่วยงานภายในสำนักงาน-ตำรวจแห่งชาติด้วยกันเอง หรือประสานงานภายนอกกับหน่วยงานต่าง ๆ

P คือ Public Relation ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง เกิดความเข้าใจตรงกันเกิดภาพพจน์ที่ดีต่อประชาชน

I คือ Intelligence ได้แก่ การข่าวกรอง ซึ่งมีความจำเป็นมากโดยเฉพาะการใช้ประโยชน์จากระบบข่าวสารต่าง ๆ เพื่อการตัดสินใจในเชิงการบริหาร

R คือ Reporting Evaluation ได้แก่ การรายงานผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ การประเมินผลจะมีส่วนช่วยให้เกิดการปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น

D คือ Directing ได้แก่ การอำนวยการหรือการสั่งการ ซึ่งมีความจำเป็นมาก การมีความเข้าใจในเรื่องการตัดสินใจ มีความสำคัญต่อการสั่งการมาก โดยเฉพาะในลักษณะงานเฉพาะหน้าและเกี่ยวข้องกับสิทธิเสรีภาพของประชาชน

แนวความคิดด้านการบริหารงานตำรวจในปัจจุบัน เมื่อพิจารณาจากนโยบายและหน้าที่ของตำรวจ ลักษณะความรับผิดชอบที่มีกว้างขวางมากจนคล้ายจะเป็นองค์กรแบบเอนกประสงค์ และเมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไป มีการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ทั้งทางสังคมตลอดจนจำนวนบุคลากรมีส่วนก่อให้เกิดปัญหาการบริหารงานตำรวจ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติเองได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขการบริหารงานตำรวจ เพื่อให้มีที่ปรับปรุงแก้ไขการบริหารงานตำรวจด้านต่าง ๆ โดยแบ่งเป็น 13 ด้าน ได้แก่ ด้านกำลังพล ด้านการฝึกอบรม ด้านการพัฒนาจิตใจและ

เสริมสร้างจริยธรรมตำรวจ ด้านสวัสดิการ ด้านคดีและวินัย ด้านแผนงานโครงการและงบประมาณ ด้านระเบียบการปฏิบัติงาน การประเมินผลงานและการจัดการในหน่วยงาน ด้านพัสดุและพัสดุภัณฑ์ ด้านอาวุธยุทธโศปกรณ์ เครื่องมือสื่อสาร และยานพาหนะ ด้านการเงิน ด้านบำเหน็จบำนาญ ด้านการข่าวและสันติบาล ด้านประชาสัมพันธ์และเสริมสร้างภาพพจน์ตำรวจ

การบริหารงานตำรวจเกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบ การพัฒนาการบริหารงานตำรวจไม่สามารถกระทำโดยผู้เดียวได้ ต้องมีความสัมพันธ์กับกระบวนการยุติธรรมทุกส่วน ประกอบด้วย ตำรวจ อัยการ ศาล และราชทัณฑ์ ซึ่งมีหน้าที่ร่วมกันในการสร้างความสงบเรียบร้อยของสังคม และตำรวจเป็นหน่วยแรกในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งกระบวนการยุติธรรมและการบริหารงานตำรวจในอนาคตจะมีลักษณะเปิด โดยมีการป้อนเข้าและย้อนกลับของข้อมูล ย่อมมีบทบาทสำคัญในการนำเสนอข้อมูล และช่วยให้การบริหารงานมีเหตุผล ให้มีความสำคัญต่อวิชาการ และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ลักษณะการบริหารงานของระบบเปิด ประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๆ ดังนี้ (อุทสัน วีระศักดิ์การุณย์, 2556, หน้า 12)

1. ข้อมูลป้อนเข้า (input) ได้แก่ การป้อนทรัพยากรต่าง ๆ เข้าระบบทั้งบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ

2. การดำเนินการตามขั้นตอน (processing) ได้แก่ เป็นการนำวัตถุดิบและพลังงานต่าง ๆ มาใช้ตามวัตถุประสงค์หลักและรองขององค์กร

3. ข้อมูลส่งออก (output) เป็นการส่งผลงานหรือผลผลิตออกสู่สภาพแวดล้อม ผลงานจะเป็นไปในรูปใดย่อมขึ้นอยู่กับเป้าประสงค์และวัตถุประสงค์ขององค์การเป็นหลักสำคัญ

4. วัฏจักร (cyclic character) เป็นไปในลักษณะหมุนเวียน โดยผลงานที่ส่งออกมามีความสำคัญต่อการประเมินผลแก้ไขในระบบทั้งทางตรงและทางอ้อม

นอกจากนี้ยังจะเกี่ยวข้องกับปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่

1. การตรวจสอบความผิดพลาด การตรวจสอบหาข้อบกพร่อง หรือข้อผิดพลาด ต้องกระทำโดยต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

2. ข้อมูล โดยต้องมีการศึกษาทำความเข้าใจต่อข้อมูลทั้งระบบ และใช้ประโยชน์จากข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด
3. ความเชี่ยวชาญงานเฉพาะประเภท ในระบบเปิดความเชี่ยวชาญเฉพาะประเภท จะมีความสำคัญต่อการเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการบริหารและการปฏิบัติงานของตำรวจ
4. สภาพความสมดุล ในการบริหารแบบระบบเปิดต้องมีการแสวงหาวิธีการใหม่ ๆ ที่ประหยัดกว่า และเหมาะสม แต่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ และเพื่อเป็นการปรับปรุงการปฏิบัติงานอยู่เสมอ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนากิจการตำรวจ

กิจการตำรวจ การป้องกันอาชญากรรมถูกกำหนดเป็นเป้าประสงค์หลักของงานตำรวจนับตั้งแต่สมัยของเซอร์โรเบิร์ต ฟิล ในปี พ.ศ. 2435 (ค.ศ. 1892) เป็นต้นมา อย่างไรก็ตาม หลักทฤษฎีและมาตรการในการป้องกันอาชญากรรมก็ได้คงรูป แต่ได้รับการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย โดยที่เป้าประสงค์หลักยังคงเดิม ในยุคต้นของการพัฒนากิจการตำรวจดังกล่าว การปฏิบัติงานของตำรวจอยู่ภายใต้อิทธิพลของทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งมุ่งเสริมสร้างองค์การตำรวจให้สามารถปกป้องคุ้มครองชุมชนได้ตามลำพัง โดยไม่จำเป็นต้องร้องขอความร่วมมือจากประชาชนโดยตรง กล่าวโดยย่อ หลักทฤษฎีดั้งเดิมได้ให้ความมั่นใจว่า ตำรวจสามารถปฏิบัติงานด้านป้องกันอาชญากรรมได้โดยเอกเทศ ยุทธวิธีตำรวจ ซึ่งปรากฏภายใต้แนวทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย ได้แก่ การตั้งต้วยาม การตั้งจุดตรวจ และด่านตรวจ รวมทั้งการจัดยามเฝ้าสถานที่สำคัญ ส่วนเครื่องมือที่ตำรวจใช้เพื่อติดต่อสื่อสารกับประชาชนมีลักษณะทางเดียวที่เรียกว่า “การประชาสัมพันธ์” (public relations) ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการเสริมสร้างความเข้าใจ ความมั่นใจ และการสนับสนุนของสาธารณชนที่มีต่องานตำรวจ (ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์, 2530, หน้า 111-113)

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายใต้การพัฒนากิจการตำรวจ นำไปสู่การสร้างยุทธวิธีปราบปรามอาชญากรรม เป็นการดำเนินการภายใต้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้ออำนวยต่อ

การละเมิดกฎหมาย ซึ่งจัดเป็นกระบวนการก่อนการประกอบอาชญากรรม กล่าวอีกนัยหนึ่ง การป้องกันอาชญากรรมไม่ใช่เป็นการกำจัด แต่เป็นเพียงการจำกัดพฤติกรรมอาชญากรด้วยเหตุนี้ พฤติกรรมอาชญากรรมยังคงมีปรากฏขึ้น แต่พยายามควบคุมให้อยู่ภายในขอบเขตที่เหมาะสม ส่วนพฤติกรรมอาชญากรที่ปรากฏขึ้นแล้วก็จำเป็นต้องใช้การปราบปรามมาเป็นมาตรการที่จะรับช่วงจากการป้องกันต่อไป การปราบปรามอาชญากรรมในหน้าที่ตำรวจจึงหมายความว่าความรวมถึงกระบวนการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด ตลอดจนสอบสวนและตั้งฟ้องส่งสำนวน รวมทั้งส่งตัวผู้ต้องหาไปยังพนักงานอัยการ การปราบปรามอาชญากรรมจึงมีความหมายขอบเขตกว้าง รวมตลอดทั้งกระบวนการภายหลังการกระทำความผิดอาญา จากเหตุผลและความจำเป็นที่กล่าวมาได้ นำไปสู่การพัฒนากิจการตำรวจอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น ซึ่งมีแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการพัฒนากิจการตำรวจโดยสังเขป ดังต่อไปนี้

ระบบยุติธรรมทางอาญาเปรียบเทียบ

ตำรวจเป็นส่วนหนึ่งของระบบยุติธรรมทางอาญา เป็นหน่วยงานขั้นต้นในการให้บริการกับประชาชนโดยตรง การศึกษาระบบงานตำรวจจึงอาจนำแนวทางการศึกษาระบบยุติธรรมทางอาญาในภาพรวมมาใช้เป็นแนวทางการศึกษา ระบบยุติธรรมทางอาญาเปรียบเทียบ (comparative criminal justice system) เป็นสาขาใหม่ของการศึกษาที่ประยุกต์ระเบียบวิธีการศึกษาเชิงเปรียบเทียบ ซึ่งใช้ในทางกฎหมาย และรัฐศาสตร์ มาใช้สำหรับสาขาวิชาทางสังคมศาสตร์ ด้านสังคมวิทยา อาชญวิทยา และยุติธรรมทางอาญา นักวิชาการที่ใช้วิธีการศึกษาเชิงเปรียบเทียบ ให้เหตุผลสนับสนุนวิธีการศึกษาเชิงเปรียบเทียบว่า ความรู้ในทุกเรื่อง สิ่งที่เรารับรู้เกิดจากการเปรียบเทียบทั้งสิ้น การเปรียบเทียบอยู่ในความคิดของมนุษย์ตลอดเวลา การศึกษาเชิงเปรียบเทียบช่วยให้สามารถประเมินการใช้ประโยชน์จากกฎหมาย การเมือง โครงการ และการปฏิบัติด้านต่าง ๆ ระหว่างระบบที่แตกต่างกัน มีการแสดงให้เห็นประโยชน์ของการศึกษาระบบยุติธรรมทางอาญาเชิงเปรียบเทียบ โดยสรุปมีประโยชน์ 3 ประการ คือ (Dammer & Albanese, 2014, pp. 113-115)

1. ได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้ประสบการณ์จากประเทศอื่น การรู้เพียงประเทศเดียวเท่ากับไม่ได้เรียนรู้อะไร บางประเทศอาจเรียนรู้และรับเอาหลักการกระบวนการยุติธรรม งานตำรวจ นำมาประยุกต์ใช้ เช่น งานตำรวจชุมชนของญี่ปุ่น มีหน่วยงานตำรวจหลายเมืองในสหรัฐอเมริกา ได้นำรูปแบบ Koban ของญี่ปุ่นไปประยุกต์ใช้ในตำรวจท้องถิ่นของเมือง เป็นต้น

2. เพื่อให้มีความเข้าใจต่อวัฒนธรรม และลักษณะของประเทศอื่น ๆ ในขอบเขตที่กว้างขวางยิ่งขึ้น การที่ไม่พยายามทำความเข้าใจประเทศต่าง ๆ ให้กว้างขวางออกไป อาจทำให้เกิดปัญหาการถือว่ากลุ่มชาติพันธุ์ของตนเหนือกว่าคนอื่น (ethnocentrism) ทำให้เกิดความเชื่อว่า วัฒนธรรมหรือประเทศของตนเองเป็นสิ่งที่ถูกต้องและการปฏิบัติของกลุ่มชาติอื่นเป็นสิ่งที่ผิด ในส่วนของอาชญากรรมและระบบยุติธรรมทางอาญา ความเชื่อว่า กลุ่มชาติพันธุ์ของตนเหนือกว่าคนอื่นเป็นปัญหาประการหนึ่ง เนื่องจากสามารถนำไปสู่อาชญากรรมภายในประเทศและอาชญากรรมข้ามเขตแดนได้ เช่นเดียวกับการเลือกปฏิบัติ การกดขี่ หรือความขัดแย้งที่เกิดจากความชาติพันธุ์

การศึกษาระบบยุติธรรมทางอาญาเปรียบเทียบ จะช่วยให้เกิดความเข้าใจต่อระบบยุติธรรมทางอาญาของประเทศต่าง ๆ ที่มีความแตกต่างกัน โดยความแตกต่างนั้นเกิดจากความแตกต่างของสภาพสังคม และวัฒนธรรมของแต่ละประเทศ ในบางประเทศมีการลงโทษด้วยวิธีการที่รุนแรง บางประเทศมีทนายความน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับอีกประเทศหนึ่ง ข้อเท็จจริง ก็คือ วิธีการของชาติต่าง ๆ ในการบริหารงานยุติธรรม มักจะสะท้อนวัฒนธรรมเบื้องลึก ความเชื่อทางศาสนา เศรษฐกิจ การเมือง และประวัติศาสตร์ การเรียนรู้เกี่ยวกับเหตุผลที่ทำให้เกิดความแตกต่างในการปฏิบัติทางกระบวนการยุติธรรม ทำให้เราสามารถมองเข้าไปในค่านิยม ประเพณีและวัฒนธรรมของระบบในประเทศอื่น ๆ การมีมุมมองที่กว้างขวางขึ้น ช่วยให้เรามองเห็นระบบของเราเองได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

3. เพื่อให้สามารถจัดการกับปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เนื่องจากโลกที่มีความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมได้เข้าสู่กระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งเหตุการณ์มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน เสมือนโลกมีขนาดเล็กลง กระแสโลกาภิวัตน์เป็นความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตั้งแต่ศตวรรษที่ 20 เป็นต้นมา

ความก้าวหน้าทางด้านการติดต่อสื่อสารเป็นสิ่งเร่งกระแสโลกาภิวัตน์ สภาพดังกล่าวก่อให้เกิดผลกระทบด้านปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติที่มากขึ้น การจะจัดการกับปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นโดยไม่มีพรมแดน จึงจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประเทศที่เกี่ยวข้อง การเรียนรู้ระบบยุติธรรมทางอาญาเปรียบเทียบ จึงช่วยให้เกิดความเข้าใจความแตกต่างของระบบในแต่ละประเทศ และเห็นช่องทางในการประสานงาน การปฏิบัติงานร่วมกันในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การศึกษาระบบยุติธรรมทางอาญาเปรียบเทียบ ในงานของ Dammer และ Albanese ได้ศึกษาเปรียบเทียบในประเทศต่าง ๆ ได้แก่ การวัดและเปรียบเทียบอาชญากรรมในประเทศต่าง ๆ ระบบกฎหมาย บทบาทหน้าที่ การจัดองค์กรของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย กระบวนการยุติธรรม ความเป็นวิชาชีพทางกฎหมาย และศาล กระบวนการหลังคำพิพากษา ปัญหาของเรือนจำ การก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติ และการพิจารณาคดีเด็กและเยาวชนในมุมมองระหว่างประเทศ เป็นต้น

งานตำราเปรียบเทียบ

งานเรื่อง Comparative policing: The struggle for democratization เป็นการศึกษา ระบบตำรวจในประเทศต่าง ๆ ได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน บราซิล เม็กซิโก เซียร์ราลีโอน รัสเซีย อินเดีย ตุรกี อิสราเอล ฝรั่งเศส สหราชอาณาจักร แคนาดา สหรัฐอเมริกา รวมทั้งการศึกษาถึงความร่วมมือระหว่างประเทศในงานตำรวจ โดยศึกษาองค์กรระหว่างประเทศด้านตำรวจ เช่น Interpol และ Europol เป็นต้น (Haberfield, 2008, p. 3)

ประเด็นที่มีการศึกษาระบบงานตำรวจในแต่ละประเทศ ได้แก่ ประวัติศาสตร์ตำรวจ สถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงทางการเมือง การจัดองค์กรตำรวจ บทบาทหน้าที่ การสรรหาคัดเลือก ขศ ตำแหน่งตำรวจ บริบทด้านเชื้อชาติและชาติพันธุ์ ยุทธศาสตร์ตำรวจ วิธีการปฏิบัติงาน ตำรวจกับหลักนิติธรรม ความรับผิดชอบของตำรวจ สิทธิเสรีภาพของประชาชน การก่อการร้าย งานตำรวจชุมชน (community policing)

การศึกษาระบบงานตำรวจต่างประเทศ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาระบบงานตำรวจของไทยนั้น เมื่อปี พ.ศ. 2550 คณะกรรมการพัฒนาระบบงานตำรวจ (2550, หน้า 17) ได้จัดทำเอกสารชุดความรู้ เพื่อการพัฒนาระบบงานตำรวจ เรื่อง “ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับตำรวจต่างประเทศ” โดยได้ศึกษาถึงระบบตำรวจในบริบทกระบวนการยุติธรรม พัฒนาการตำรวจในประเทศตะวันตก ในประเทศอังกฤษ ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น และไทย มีประเด็นที่ศึกษาระบบงานตำรวจในแต่ละประเทศ ได้แก่ ประวัติศาสตร์องค์กรตำรวจ รูปแบบการดำเนินคดีอาญา การตรวจค้นจับกุม รูปแบบองค์กรตำรวจกับสถาบันการเมือง ระบบการควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังมีการศึกษาถึงระบบบริหารราชการของประเทศต่าง ๆ ในอาเซียน ตามโครงการสื่อการเรียนรู้ “อาเซียน ญู” (Learning Package) โดยสถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ. ซึ่งมีการศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับระบบบริหารราชการด้านต่าง ๆ เช่น ประวัติและข้อมูลประเทศและรัฐบาล วิสัยทัศน์ เป้าหมายและยุทธศาสตร์ของประเทศ ประวัติความเป็นมาของระบบราชการ ยุทธศาสตร์เกี่ยวกับ ASEAN ระบบการพัฒนาข้าราชการ โครงการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมทักษะความรู้เกี่ยวกับประเทศในอาเซียนให้แก่ข้าราชการไทย เพื่อเรียนรู้และเข้าในระบบบริหารงานภาครัฐของประเทศต่าง ๆ ในอาเซียน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการประสานงานกับข้าราชการของประเทศเหล่านี้ในอนาคต

แนวโน้มงานตำรวจในอนาคต

เมื่อปี ค.ศ. 2012 ได้มีการประชุมการวิจัยด้านการบริหารงานตำรวจ (Police Executive Research Forum--PERF) ในประเทศสหรัฐอเมริกา การจัดการประชุมครั้งนี้เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างหัวหน้าตำรวจและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาถึงแนวโน้มอนาคตของงานตำรวจ การประชุมดังกล่าวได้รับการสนับสนุนโดยหน่วยบริการด้านตำรวจชุมชน (Community Oriented Policing Services--COPS) ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐในสังกัดกระทรวงยุติธรรมของสหรัฐอเมริกา (U.S. Department of Justice) ที่มีหน้าที่ในการให้การสนับสนุนและกำหนดนโยบาย แนวทางในการดำเนินงานด้านตำรวจ-ชุมชนของหน่วยตำรวจต่าง ๆ ในประเทศสหรัฐอเมริกา ร่วมกับภาคเอกชน คือ บริษัท

Target Corporation ซึ่งเป็นบริษัทค้าปลีกที่ใหญ่เป็นอันดับสองของสหรัฐอเมริกา (ศิริพล กุศลศิลป์ปัฐ, 2548)

การประชุมดังกล่าวมีการสำรวจความคิดเห็นในหัวข้ออนาคตของงานตำรวจ จากหน่วยงานตำรวจมากกว่า 500 แห่ง ได้รับการตอบกลับประมาณ 200 หน่วยงาน จากทั่วประเทศ ผลการสำรวจได้ชี้ให้เห็นถึงโอกาสและความท้าทายที่หน่วยงานตำรวจ อาจจะต้องเผชิญในอนาคต ในการประชุมมีการอภิปรายกันถึงแนวโน้มว่างานตำรวจ จะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรในช่วง 2-5 ปี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของตำรวจ โครงสร้างของหน่วยงาน การติดต่อสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานตำรวจ กับชุมชน บทบาทของเทคโนโลยีและสื่อสังคม (social media) รวมทั้งการสรรหาและ รักษาบุคลากรเจ้าหน้าที่ตำรวจไว้ในขณะที่หน่วยงานตำรวจหลายแห่งได้รับผลกระทบ โดยการตัดงบประมาณลง (ศิริพล กุศลศิลป์ปัฐ, 2548)

งานตำรวจในประเทศสหรัฐอเมริกา ได้เปลี่ยนแปลงจากระบบงานแบบดั้งเดิมที่ เน้นการรับแจ้งเหตุ ส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจไปที่เกิดเหตุ และงานด้านการสืบสวนจับกุม ผู้กระทำผิดเมื่อเหตุเกิด มาเป็นการปฏิบัติงานตำรวจในเชิงรุก เพื่อมุ่งการป้องกัน อาชญากรรมมิให้เกิด โดยการเข้าไปแก้ไขเพื่อลดปัจจัยที่ทำให้เกิดอาชญากรรมที่ต้นเหตุ และจากผลการสำรวจดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าหน่วยงานตำรวจในประเทศสหรัฐอเมริกา วางแผนที่จะใช้งานตำรวจแบบคาดการณ์ในอนาคต (predictive policing) และ งานตำรวจที่อาศัยฐานข้อมูลด้านการข่าว (intelligence-led policing) ให้มากยิ่งขึ้น

งานตำรวจแบบคาดการณ์ในอนาคต เป็นการนำข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ นำมา วิเคราะห์ และใช้ผลลัพธ์จากการวิเคราะห์เพื่อทำนายแนวโน้ม ป้องกันและตอบสนองต่อ อาชญากรรมในอนาคตให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น งานตำรวจแบบคาดการณ์ มักจะเริ่มต้น ด้วยวิธีการแบบดั้งเดิม เช่น เก็บข้อมูลจุดที่เกิดเหตุบ่อย (hot spot) เพื่อกำหนดพื้นที่ที่ เกิดเหตุเป็นประจำ แต่งานตำรวจแบบคาดการณ์ในอนาคตได้ก้าวไปอีกขั้นหนึ่ง โดยนำ ข้อมูลจากแหล่งอื่น ๆ มาใช้ประกอบการวิเคราะห์ เช่น เมื่อได้ข้อมูลว่าเกิดเหตุลักทรัพย์ ในเคหสถาน ในพื้นที่ใดบ่อยต้องมีการค้นหาต่อไปว่าจุดที่เกิดเหตุดังกล่าวมีความเสี่ยง หรือความเปราะบางอย่างไร ที่ทำให้เกิดเหตุขึ้นบ่อยในบริเวณดังกล่าว เป็นต้น (ศิริพล กุศลศิลป์ปัฐ, 2548)

งานตำรวจที่อาศัยฐานข้อมูลด้านการข่าว เป็นแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยจำนวนมากที่นำเข้ามาวิเคราะห์ เป็นตัวแบบเชิงธุรกิจและปรัชญาด้านการจัดการ ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลและข่าวสารด้านอาชญากรรม อยู่รายล้อมกรอบการตัดสินใจ เพื่อให้ทำให้อาชญากรรมและปัญหาคนน้อยลง งานตำรวจลักษณะนี้ มุ่งเน้นต่อผู้กระทำผิด อาญาร้ายแรงในลักษณะองค์กรอาชญากรรม

จากรายงานเรื่อง Future Trends in Policing ได้สรุปผลการประชุมโดยชี้ให้เห็นถึง 3 ประเด็น ที่เป็นแนวโน้มงานตำรวจในอนาคต สรุปได้ ดังนี้ (ศิริพล กุศลศิลป์วุฒิ, 2548)

1. การสร้างหุ้นส่วนเพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อประชาชนอย่างสูงสุด (tailoring partnerships to maximize public safety) หน่วยงานตำรวจส่วนใหญ่ ร้อยละ 94 จากผู้ที่ตอบแบบสำรวจ เป็นหุ้นส่วนกับหน่วยงานตำรวจอื่น เพื่อเพิ่มการประสานงานในด้านการต่อสู้กับอาชญากรรม การเป็นหุ้นระหว่างหน่วยงานตำรวจด้วยกัน และเป็นหุ้นส่วนกับภาคส่วนต่าง ๆ ยังมีแนวโน้มที่สำคัญเนื่องจากวิกฤติเศรษฐกิจในปี ค.ศ. 2008 ทำให้หน่วยงานตำรวจหลายแห่งถูกตัดงบประมาณลง การสร้างหุ้นส่วนกับหน่วยงานต่าง ๆ เป็นองค์ประกอบสำคัญในการปฏิบัติงานภายในแนวคิดตำรวจชุมชน การเป็นหุ้นส่วนมีทั้งกับหน่วยงานตำรวจอื่น หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายอื่น ๆ องค์กรเอกชนไม่แสวงหาผลกำไร ภาคธุรกิจ องค์กรเอกชน กองทุนตำรวจ บริษัทรักษาความปลอดภัย ฯลฯ

การเป็นหุ้นส่วนกับภาคเอกชน มีลักษณะการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารด้านอาชญากรรม โดยผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สื่อสังคมออนไลน์ เช่น การแลกเปลี่ยนข้อมูลรูปแบบการกระทำผิด ผู้ต้องสงสัยที่เข้าไปลักทรัพย์ในห้างสรรพสินค้า ห้างค้าปลีก โดยการแชร์ภาพจากกล้องโทรทัศน์วงจรปิด เพื่อเป็นการแจ้งเตือนกลุ่มผู้ค้า ร้านสะดวกซื้อ เป็นต้น การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างตำรวจกับร้านค้าของเก่า การขึ้นบัญชีทรัพย์สินที่ถูกโจรกรรม และกระจายข้อมูลดังกล่าวเพื่อมิให้ร้านค้าของเก่ารับซื้อของที่ถูกโจรกรรมมา โดยมีการกำหนดโทษในการเพิกถอนใบอนุญาต เป็นต้น

2. การนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ (implementing strategies to increase efficiency) จากปัญหาที่หน่วยงานตำรวจทั่วประเทศถูกตัด

งบประมาณลง จึงเริ่มมีการพิจารณาทบทวนการปฏิบัติงานของตำรวจในพื้นที่ว่า ในการรับแจ้งเหตุทางโทรศัพท์หมายเลข 911 จำเป็นที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องเดินทางไปที่เกิดเหตุทุกกรณีหรือไม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเหตุเล็กน้อย หรือเหตุที่เกิดขึ้นมาแล้วเป็นเวลานาน ซึ่งการไปที่เกิดเหตุไม่มีประโยชน์ในการหาพยานหลักฐาน เป็นเหตุที่ผู้เสียหายเพียงแต่ต้องการแจ้งความเป็นหลักฐาน เพื่อนำไปแจ้งบริษัทประกันภัย มีแนวโน้มที่หน่วยงานตำรวจหลายแห่ง กำลังสร้างระบบการรับแจ้งเหตุทางอินเทอร์เน็ต อย่างไรก็ตาม วิธีการปฏิบัติดังกล่าวหลายหน่วยงานก็ยังมีข้อกังวลว่า อาจกระทบต่อความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อตำรวจ เพราะการไปที่เกิดเหตุจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นกับชุมชน นอกจากนี้ การเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ภายใต้อำนาจด้านกำลังพล หน่วยงานตำรวจจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับคุณภาพของเจ้าหน้าที่ตำรวจ การคัดเลือกบุคคลเข้ามาเป็นตำรวจ จะต้องคัดเลือกบุคคลที่มีศักยภาพที่จะสามารถพัฒนาการปฏิบัติงานให้ได้มาตรฐาน ทำงานได้ดีมีความรับผิดชอบ ภาควิชาในอาชีพตำรวจ การบริหารกำลังพล โดยคำนึงถึงคุณภาพมากกว่าปริมาณ

พนักงานรักษาความปลอดภัยเอกชน ก็เป็นอีกแนวทางหนึ่งในการเพิ่มประสิทธิภาพในการสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พนักงานรักษาความปลอดภัยอาจจะแทบไม่มีอำนาจหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายเช่นเดียวกับประชาชน โดยทั่วไป แต่พนักงานรักษาความปลอดภัยก็สามารถช่วยเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยทำหน้าที่เป็นหูเป็นตา ในพื้นที่ต่าง ๆ ในใจกลางเมือง ร้านค้า สถานบันเทิง โรงพยาบาล สถานศึกษา สถานประกอบการธุรกิจ สถานที่สาธารณะปิกนิก เป็นต้น

3. แนวโน้มเทคโนโลยีในอนาคต (future trends in technology) การสำรวจหน่วยงานตำรวจในสหรัฐอเมริกา ผู้ตอบแบบสำรวจมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์ประเทศต่าง ๆ ในสัดส่วนที่สูง ได้ Agency Website 100% (2) Facebook 82% (3) Twitter 69% (4) Youtube 48% (5) Linkedin 34% (อ่านว่า ลิงคอิน เป็นโซเชียลเน็ตเวิร์ค เพื่อการทำงานที่มีเครือข่ายผู้ใช้ในสหรัฐอเมริกาถึงกว่า 175 ล้านคน)

จุดประสงค์ในการใช้สื่อสังคม คือ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน และการรวบรวมข้อมูลข่าวสารจาก social media เพื่อการป้องกันอาชญากรรมและการสืบสวน บางหน่วยงานใช้สื่อสังคมเพื่อช่วยในการสืบสวนคดีอาญา ติดตามอาชญา

ของประชาชนในช่วงการชุมนุมประท้วง ส่งข้อมูลข่าวสารสำคัญให้แก่ประชาชนในช่วงสถานการณ์วิกฤติ แจ้งข่าวสารประจำวัน รับแจ้งความ รับแจ้งเบาะแสอาชญากรรม

แนวโน้มของงานด้านเทคโนโลยีของหน่วยตำรวจ มีการกล่าวถึงศูนย์รับแจ้งเหตุด่วนเหตุร้ายในยุคต่อไป (next generation 911) จำเป็นต้องให้บริการในสังคมไร้สาย การรับแจ้งเหตุจะต้องมีระบบที่สามารถรับข้อมูล ข้อความ (text message) ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และสามารถส่งต่อข้อมูลดังกล่าวไปยังเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ และเพื่อคุณภาพในการให้บริการ ในยุคแห่งสื่อสังคมออนไลน์ที่คนรุ่นใหม่มีชีวิตอยู่กับสื่อออนไลน์ “เราต้องเรียนรู้ว่า จะติดต่อและสร้างความสัมพันธ์ด้วยวิธีการต่าง ๆ นอกเหนือจากการติดต่อโดยตรง เนื่องจากประชาชนคนหนุ่มสาวจำนวนมาก ชอบการติดต่อสื่อสารในรูปแบบอื่น มากกว่าวิธีการติดต่อโดยตรง (face to face meeting)”

ศูนย์ข้อมูลอาชญากรรม (real time crime centers) มีการสร้างศูนย์ข้อมูลอาชญากรรม ที่รวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของตำรวจในพื้นที่ เช่น ประวัติอาชญากร ข้อมูลหายจับ และส่งข้อมูลดังกล่าวให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่สืบสวนในพื้นที่ นอกจากนี้ ยังมีการใช้เจ้าหน้าที่วิเคราะห์เหตุเพื่อเฝ้าติดตามสื่อสังคมต่าง ๆ ในช่วงที่เกิดเหตุการณ์สำคัญ เช่น การปล้นขนาดใหญ่ เหตุการณ์ยิงกัน เมื่อมีการรายงานเหตุ นักวิเคราะห์จะเริ่มหาข้อมูลในสื่อสังคม (social media) ทันที โดยมุ่งเน้นไปที่การสนับสนุนการตอบสนองเหตุของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ด้วยการสนับสนุนข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติ

อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ (cyber crime) แนวโน้มงานตำรวจกับอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ เป็นการตั้งคำถามถึงบทบาทของตำรวจท้องถิ่นกับการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ว่า ควรมียุทธศาสตร์อย่างไร การป้องกันปราบปรามอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ในสหรัฐอเมริกา มีตำรวจระดับรัฐหรือองค์กรภาคธุรกิจเอกชนเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ แต่อย่างไรก็ตาม การที่อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ เช่น การยักยอกเงินในบัญชีธนาคาร ที่ตั้งธนาคารอาจอยู่ไกลจากประชาชน ในขณะที่ผู้กระทำความผิดอยู่อีกซีกโลกหนึ่ง ตำรวจท้องถิ่นอาจยังไม่สามารถตอบสนองต่ออาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ได้ทันทั่วถึง ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรง

อย่างไรก็ตาม แต่ตำรวจท้องถิ่นก็จำเป็นต้องรับปัญหา มิฉะนั้นจะเป็นปัญหาต่อความเชื่อมั่นของประชาชน หากแจ้งความแล้วไม่ได้รับความช่วยเหลือใด ๆ จากตำรวจท้องถิ่น ดังนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจในระดับท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องเรียนรู้วิธีการให้ความช่วยเหลือเท่าที่จะดำเนินการได้ การประสานงาน และให้ผู้เสียหายแจ้งข้อมูลไปยังหน่วยที่รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูล เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกคน ควรได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ เพื่อให้สามารถรับแจ้งได้อย่างเหมาะสม สามารถให้คำแนะนำได้ ตอบคำถามได้ รวมทั้งการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันตัวเองจากอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ สำหรับการสร้างผู้เชี่ยวชาญหน่วยงานตำรวจอาจต้องคัดเลือกเจ้าหน้าที่ตำรวจบางนาย ที่สนใจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ เพื่อฝึกอบรมพัฒนาให้เป็นผู้วิเคราะห์และสืบสวนเกี่ยวกับอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ โดยขอรับการสนับสนุนการฝึกอบรมจากหน่วยงานกลาง เช่น FBI Secret Service หรือหน่วยงานของรัฐบาลกลางอื่น ๆ เป็นต้น

4. โครงสร้างองค์กรของงานตำรวจ และยุคต่อไปของหน่วยงานบังคับใช้

กฎหมาย (the organizational structure of policing, and the next generation of law enforcement) ผู้นำตำรวจในประเทศสหรัฐอเมริกาได้ตั้งคำถามถึงโครงสร้างองค์กรของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายที่ลักษณะกึ่งทหารแบบดั้งเดิม จะสามารถรองรับงานตำรวจในศตวรรษที่ 21 ได้หรือไม่ เป็นองค์กรที่มีลักษณะมีสายการบังคับบัญชายาว ในขณะที่คนรุ่นใหม่ที่เข้ามาในองค์กรมักไม่ชอบการบริหารงานที่ช่วงชั้นการบังคับบัญชายาว ในลักษณะนี้ ความท้าทายของผู้นำตำรวจในยุคใหม่ คือ การบริหารและจูงใจเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติงานในองค์กรได้บรรลุเป้าหมาย นอกจากนี้ปัญหาที่เกิดขึ้นในหน่วยงานตำรวจในสหรัฐอเมริกา คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจรุ่นใหม่ ไม่สนใจในการเลื่อนตำแหน่งขึ้นไปในระดับบริหาร แต่ต้องการเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับปฏิบัติที่รับผิดชอบตนเอง และหาเงินจากการทำงานล่วงเวลา หน่วยงานตำรวจต่าง ๆ จึงต้องหาทางเตรียมผู้นำรุ่นใหม่ขององค์กรให้มีความต่อเนื่อง

ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นต่ออนาคตของภาวะผู้นำตำรวจว่า จำเป็นต้องมีความโปร่งใส (transparent) มากขึ้น รับผิดชอบ (accountable) มากขึ้น และปฏิบัติงาน

โดยขึ้นอยู่กับพยานหลักฐานมากขึ้น (evidence-based) ความเปลี่ยนแปลงของสังคมทำให้มีความต้องการภาวะผู้นำในรูปแบบใหม่

ผู้นำตำรวจจำเป็นต้องคิดว่าจะทำอย่างไรในการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขที่ทำให้เกิดอาชญากรรมขึ้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมอย่างยั่งยืน ทำอย่างไรให้ตำรวจกับชุมชนมีความสัมพันธ์ที่ดี การปฏิบัติงานของตำรวจมีความชอบธรรม (legitimacy)

ด้านโครงสร้างองค์กรตำรวจ ปัญหาที่เกิดขึ้น คือ มีชั้นการบังคับบัญชาขององค์กรแบบราชการที่มากเกินไป โครงสร้างองค์กรตำรวจ ควรเป็นองค์กรที่แบบราบมากขึ้น หน่วยงานตำรวจขนาดกลางถึงใหญ่ โดยส่วนใหญ่จะมีช่วงชั้นการบังคับบัญชาประมาณ 6-8 ชั้น ซึ่งเป็นระดับที่มากเกินไป มีข้อเสนอว่าโครงสร้างองค์กรของหน่วยงานตำรวจ ควรมี 4 ระดับ ได้แก่ (1) ระดับผู้ปฏิบัติงาน (workers) ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจ และเจ้าหน้าที่สืบสวน (2) ระดับผู้กำกับดูแล (supervisors) ได้แก่ เจ้าหน้าที่ระดับจ่า (sergeant) และหัวหน้าฝ่ายสืบสวน (supervisors of investigations) (3) ระดับผู้จัดการ (managers) (4) ระดับผู้บริหาร (executive) ได้แก่ หัวหน้าตำรวจ และรองหัวหน้าหรือผู้ช่วย (the chief and assistant or deputy chiefs) (ศิริพล กุศลศิลป์วุฒิ, 2548)

บทบาทของข้าราชการตำรวจที่เกษียณอายุ เมื่อมีข้าราชการเกษียณอายุราชการออกไป อาจทำให้ส่งผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานตำรวจ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่เกษียณอายุไป สามารถมีบทบาทช่วยงานตำรวจได้ เช่น การเป็นที่ปรึกษาในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านการสืบสวน โดยปฏิบัติงานเป็นช่วงเวลา หรือในบางหน่วยงานได้จ้างเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เกษียณอายุมาทำหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่สื่อสาร (community function) เนื่องจากเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เกษียณอายุไปแล้ว จะมีประสบการณ์มากที่จะช่วยให้ติดต่อสื่อสารเป็นไปด้วยความเรียบร้อย (ศิริพล กุศลศิลป์วุฒิ, 2548)

โดยสรุป ในศตวรรษที่ผ่านมามีบทบาทของตำรวจมองภารกิจของตัวเอง คือ การให้บริการประชาชน เมื่อได้รับแจ้งเหตุ ออกไประงับเหตุ สืบสวนจับกุมคนร้าย ในยุคต่อมามงานตำรวจในสหรัฐอเมริกา ได้มุ่งเน้นการป้องกันที่ต้นเหตุของอาชญากรรม ด้วยการสร้างความร่วมมือในลักษณะเป็นหุ้นส่วนกับชุมชน เพื่อจัดเงื่อนไขที่ทำให้เกิดอาชญากรรมอย่างยั่งยืน บทบาทของเจ้าหน้าที่ตำรวจจึงมีลักษณะเชิงรุกมากกว่าเชิงรับ

หน่วยงานตำรวจทั่วประเทศได้รับหลักการดังกล่าวไปใช้ “ตำรวจชุมชนและความเชื่อมั่นของประชาชน อยู่ในพันธกรรมหรือยีนส์ของงานตำรวจอเมริกา” ยุคใหม่ของงานตำรวจได้เพิ่มแนวคิดเรื่องความชอบธรรม (legitimacy) และกระบวนการยุติธรรม (procedural justice) ในงานตำรวจเข้ามา นอกเหนือจากการป้องกันมิให้อาชญากรรมเกิดอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ยังต้องคำนึงถึงประชาชนว่าได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมและการเคารพสิทธิ ของประชาชน สังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ผนวกกับ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี จึงทำให้งานตำรวจต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปด้วยเช่นเดียวกัน

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่

การจะบริหารกิจการตำรวจให้ประสบผลสำเร็จ แนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่นี้ นักวิชาการคนที่สำคัญแรก ๆ ที่ได้กล่าวถึงไว้ ก็คือ โจนาธาน บอสตัน (Jonathan Boston) และคณะได้สรุปให้เห็นสาระสำคัญของการจัดการภาครัฐแนวใหม่ไว้ดังต่อไปนี้ (Boston, 1996, pp. 3-4)

1. มองว่าการบริหารงานมีลักษณะที่เป็นสากล หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ ไม่มีความแตกต่างอย่างเป็นนัยสำคัญระหว่างการบริหารงานของภาคธุรกิจเอกชนและการบริหารงานของภาครัฐ
2. ปรับเปลี่ยนจากการให้น้ำหนักความสำคัญที่เดิมมุ่งเน้นให้ความสำคัญต่อการควบคุมปัจจัยนำเข้าหรือทรัพยากรและกฎระเบียบต่าง ๆ มาเป็นการควบคุมในเรื่องของการผลิตและผลลัพธ์หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ ปรับเปลี่ยนจากการให้ความสำคัญในการรับผิดชอบต่อกระบวนการของการทำงาน (process accountability) มาเน้นการะรับผิดชอบต่อผลสัมฤทธิ์ (accountability for results) แทน
3. ให้ความสำคัญต่อเรื่องของการใช้ความสามารถหรือทักษะการบริหารมากกว่าการที่ให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายแต่เพียงอย่างเดียว

4. ให้ความสำคัญต่อการมอบอำนาจการควบคุมของหน่วยงานกลาง (devolution of centralized power) ไปให้หน่วยงานผู้ปฏิบัติ เพื่อให้ผู้บริหารของแต่ละหน่วยงานมีอิสระและมีความคล่องตัวในการบริหาร และการดำเนินงาน

5. เน้นปรับเปลี่ยนโครงสร้างหน่วยงานราชการใหม่ให้มีขนาดเล็กลงในรูปแบบของหน่วยงานอิสระในกำกับ โดยเฉพาะการแยกส่วนระหว่างการทำกับดูแลควบคุมที่เป็นภารกิจงานเชิงพาณิชย์ และไม่ใช่งานเชิงพาณิชย์ออกจากกัน รวมถึงแยกภารกิจเชิงนโยบายและการให้บริการออกจากกันอย่างเด็ดขาด

6. เน้นการแปรรูปกิจการของรัฐให้เป็นเอกชน (privatization) และให้มีการจ้างเหมาบุคคลภายนอก (outsourcing) รวมทั้งประยุกต์ใช้วิธีการจัดจ้างและการแข่งขันประมูลงาน (competitive tendering) เพื่อลดต้นทุนและปรับปรุงคุณภาพการให้บริการให้สูงขึ้น

7. ปรับเปลี่ยนรูปแบบสัญญาจ้างบุคลากรของภาครัฐให้มีลักษณะเป็นระยะสั้น และกำหนดเงื่อนไขข้อตกลงให้มีความชัดเจนสามารถตรวจสอบได้

8. เลียนแบบวิธีการบริหารจัดการของภาคธุรกิจเอกชน เช่น การวางแผนกลยุทธ์ และแผนธุรกิจ การทำข้อตกลงว่าด้วยผลงาน (performance agreement) การจ่ายค่าตอบแทนตามผลงาน การจัดจ้างบุคคลภายนอกให้เข้ามาปฏิบัติงานเป็นการชั่วคราว เฉพาะกิจ การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานและการให้ความสำคัญต่อการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร (corporate image)

9. มีการสร้างแรงจูงใจ และให้รางวัลตอบแทนในรูปของตัวเงิน (monetary incentives) มากขึ้น

10. สร้างระเบียบวินัย และความประหยัดในการใช้จ่ายเงินงบประมาณ โดยพยายามลดต้นทุนค่าใช้จ่ายและเพิ่มผลผลิต

แนวคิดของ Reinventing Government กล่าวได้ว่า ได้รับอิทธิพลอย่างมากจากผลงานในหนังสือเรื่อง “Reinventing Government” ตีพิมพ์ในปี ค.ศ. 1992 ซึ่งเขียนโดย David Osborne และ Ted Gaebler ซึ่งแนวคิดของ Reinventing นี้ได้รับการกล่าวถึงอย่างมากในประเทศสหรัฐอเมริกา ถึงกับได้รับการกล่าวถึงจากนักวิชาการหลายท่าน ได้แก่ Gabrielian, Holzer และ Nufrioว่า เป็นพาราไดม์ที่ได้รับการยอมรับสูงสุดในทาง

รัฐประศาสนศาสตร์ ในช่วงทศวรรษ 1990 โดยสรุปแล้วปรัชญาและความคิดในการเปลี่ยนโฉมภาคราชการ (reinventing government) ในหนังสือดังกล่าวนี้มีดังต่อไปนี้ (เทพศักดิ์ บุญรัตพันธุ์, 2558)

1. ต้องการให้ระบบราชการทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงมากกว่าให้ระบบราชการลงมือทำงานเอง (a catalytic government)
2. ต้องการให้ระบบราชการเป็นระบบที่ชุมชนเป็นเจ้าของ และเป็นระบบราชการที่มอบอำนาจให้กับประชาชนไปดำเนินการเองมากกว่าที่จะเป็นกลไกที่คอยให้บริการแต่อย่างเดียว (a community-owned government)
3. ต้องการให้ระบบราชการมีลักษณะของการแข่งขันการให้บริการสาธารณะ (a competitive government)
4. ต้องการให้ระบบราชการเป็นระบบที่ขับเคลื่อนด้วยภารกิจมากกว่าขับเคลื่อนด้วยกฎระเบียบ (a mission-driven government)
5. ต้องการให้ระบบราชการเป็นระบบที่ให้ความสำคัญต่อผลของการปฏิบัติงานมากกว่า สนใจถึงปัจจัยนำเข้าทางการบริหารงานและขั้นตอนการทำงานทั้งหลาย (a results-oriented government)
6. ต้องการให้ระบบราชการเป็นระบบที่มุ่งสนองตอบต่อการเรียกร้องของลูกค้ามากกว่าที่จะสนองตอบต่อความต้องการของตัวระบบราชการและข้าราชการเอง (a customer-driven government)
7. ต้องการให้ระบบราชการดำเนินงานในลักษณะที่เป็นแบบรัฐวิสาหกิจ มุ่งการแสวงหารายได้มากกว่าการใช้จ่าย (an enterprising government)
8. ต้องการให้ระบบราชการเป็นระบบที่มีการเฝ้าระวังล่วงหน้า คือ ให้มีการเตรียมป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดในอนาคตมากกว่าที่จะคอยให้ปัญหาเกิดขึ้นแล้วค่อยตามแก้ (an anticipatory government)
9. ต้องการให้ระบบราชการเป็นระบบที่มีการกระจายอำนาจจากข้างบนลงไปสู่ข้างล่าง ตามลำดับชั้น โดยเน้นให้ข้าราชการระดับปฏิบัติงานหลักมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการทำงานเป็นทีม (a decentralized government)

10. ต้องการให้ระบบราชการเป็นระบบที่ปรับเปลี่ยนไปตามกลไกของตลาด
(a market-oriented government)

แนวคิดของ Reinventing Government ได้รับการสนับสนุนอย่างจริงจังในสมัยประธานาธิบดีคลินตันผ่านการทำงานของหน่วยงานที่เรียกว่า National Performance Review ที่ถูกตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1993 รวมถึงการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงาน National Commission on State and Local Public Service อีกทั้งยังได้รับการหยิบยกขึ้นมาเป็นวาระของการประชุมสัมมนา และถ้ามองในภาพกว้างแล้ว Peters and Pierre เห็นว่าเรื่องของ Reinventing Government ถูกนำไปเชื่อมโยงกับแนวคิดการจัดการภาครัฐสมัยใหม่ (new public management) ด้วย

HR Scorecard

ปัจจุบันเกิดการเปลี่ยนแนวความคิดใน “การบริหารจัดการคน” ให้ตอบสนองต่อองค์กรได้ ซึ่งเชื่อว่า คนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่จะนำไปสู่การพัฒนาผลผลิตและการเรียนรู้ สร้างมูลค่าเพิ่มให้องค์กรเกิดความแข็งแกร่ง และความได้เปรียบเหนือคู่แข่ง การบริหารคนให้สอดคล้องกับการบริหารงานประเภทอื่น ๆ ขององค์กรในลักษณะนี้ ก่อให้เกิดแนวคิดของการบริหารทรัพยากรบุคคลเชิงกลยุทธ์ (Strategic Human Resource Management--SHRM) คือ การมุ่งเน้นพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากร มีการพัฒนาใจ และกำหนดทิศทางการบริหารทรัพยากรบุคคลให้มุ่งสู่เป้าหมายพันธกิจขององค์กร (เทพศักดิ์ บุญรัตพันธุ์, 2558)

HR Scorecard คือ เครื่องมือสำหรับใช้ประเมินผลสำเร็จด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลขององค์กร เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและเพิ่มขีดสมรรถนะกำลังคนขององค์กรให้มีความเข้มแข็ง และสอดคล้องกับภารกิจขององค์กร ซึ่ง อ.ก.พ. วิสามัญเกี่ยวกับการบริหารกำลังคนภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพ มีมติเห็นชอบต่อหลักการ องค์ประกอบ และวิธีการประเมินระบบบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการ (5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2547) โดยใช้ชื่อเป็นภาษาไทยว่า “การพัฒนาสมรรถนะการบริหารทรัพยากรบุคคล” แทนความหมายของ HR Scorecard

องค์ประกอบของ *HR Scorecard* จากการศึกษาและวิเคราะห์แบบแผน

การปฏิบัติที่ดี (best practices) เกี่ยวกับการประเมินระบบบริหารทรัพยากรบุคคลขององค์กรภาครัฐและเอกชน ทั้งในและต่างประเทศประกอบกับแนวทางการประยุกต์ใช้ในราชการพลเรือนไทย สำนักงาน ก.พ. จึงกำหนดองค์ประกอบของการประเมินผลสำเร็จด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลไว้ 4 ส่วน ดังนี้ (เทพศักดิ์ บุญยรัตพันธุ์, 2558)

1. มาตรฐานความสำเร็จของระบบบริหารทรัพยากรบุคคล (standard for success) หมายถึง ผลการบริหารราชการด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลซึ่งเป็นเป้าหมายสุดท้ายที่ส่วนราชการต้องบรรลุ ซึ่งมีอยู่ด้วยกัน 5 มิติ คือ

1.1 ความสอดคล้องเชิงยุทธศาสตร์ เป็นมิติที่จะทำให้ส่วนราชการทราบว่า มีแนวทางและวิธีการบริหารทรัพยากรบุคคลสอดคล้องกับมาตรฐานดังต่อไปนี้หรือไม่

1.1.1 มีนโยบายแผนงานและมาตรการด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ซึ่งมีความสอดคล้อง และสนับสนุนให้จังหวัดบรรลุพันธกิจ เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่

1.1.2 มีการวางแผนและบริหารกำลังคนทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ กล่าวคือ “กำลังคนมีขนาดและสมรรถนะ” ที่เหมาะสมสอดคล้องกับการบรรลุภารกิจ และความจำเป็นของส่วนราชการ ทั้งในปัจจุบันและอนาคตมีการวิเคราะห์สภาพกำลังคน (workforce analysis) สามารถระบุช่องว่างด้านความต้องการกำลังคนและมีแผนเพื่อลดช่องว่างดังกล่าวหรือไม่

1.1.3 มีนโยบาย แผนงาน โครงการและมาตรการด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล เพื่อดึงดูด ให้ได้มาพัฒนาและรักษาไว้ ซึ่งกลุ่มข้าราชการและผู้ปฏิบัติงานที่มีทักษะหรือสมรรถนะสูง ซึ่งเป็นต่อความคงอยู่และขีดความสามารถในการแข่งขันของส่วนราชการ (talent management) หรือไม่

1.1.4 มีแผนการสร้างและพัฒนาผู้บริหารทุกระดับ รวมทั้งมีแผนการสร้าง ความต่อเนื่องในการบริหารราชการหรือไม่ นอกจากนี้ ยังรวมถึงการที่ผู้นำปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และสร้างแรงบันดาลใจให้กับข้าราชการและผู้ปฏิบัติงาน ทั้งในเรื่องของผลการปฏิบัติงานและพฤติกรรมในการทำงานหรือไม่

1.2 ประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคล (HR operational efficiency) หมายถึง กิจกรรมและกระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการ (HR transactional activities) มีลักษณะดังต่อไปนี้หรือไม่

1.2.1 กิจกรรมและกระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการ เช่น การสรรหาคัดเลือก การบรรจุแต่งตั้ง การพัฒนา การเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง การโยกย้าย และกิจกรรมด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลอื่น ๆ มีความถูกต้องและทันเวลา (accuracy and timeliness) หรือไม่

1.2.2 มีระบบฐานข้อมูลด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลที่มีความถูกต้องเที่ยงตรง ทันสมัย และนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจและการบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการได้จริงหรือไม่

1.2.3 สัดส่วนค่าใช้จ่ายสำหรับกิจกรรมและกระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคลต่องบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการมีความเหมาะสมและสะท้อนผลผลิตภาพของบุคลากร (HR productivity) ตลอดจนความคุ้มค่า (value for money) หรือไม่

1.2.4 มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในกิจกรรมและกระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการ เพื่อปรับปรุงการบริหารและการบริการ (HR automation) หรือไม่

1.3 ประสิทธิภาพของการบริหารทรัพยากรบุคคล (HRM program effectiveness) หมายถึง นโยบาย แผนงาน โครงการ และมาตรการด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการก่อให้เกิดผลดังต่อไปนี้ หรือไม่ เพียงใด

1.3.1 มีนโยบาย แผนงาน โครงการ หรือมาตรการในการรักษาไว้ซึ่งข้าราชการและผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งจำเป็นต่อการบรรลุเป้าหมาย พันธกิจของส่วนราชการหรือไม่

1.3.2 ข้าราชการและบุคลากรผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจต่อนโยบาย แผนงาน โครงการ และมาตรการด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการหรือไม่

1.3.3 มีนโยบาย แผนงาน โครงการ และมาตรการในการสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้และการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งส่งเสริมให้มีการแบ่งปันแลกเปลี่ยนข้อมูล

ข่าวสารและความรู้ (development and knowledge management) เพื่อพัฒนาข้าราชการ และผู้ปฏิบัติงานให้มีทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับการบรรลุภารกิจและ เป้าหมายของส่วนราชการหรือไม่

1.3.4 มีระบบการบริหารผลงาน (performance management) ที่เน้น ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและความคุ้มค่า มีระบบหรือวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงาน ที่สามารถจำแนกความแตกต่างและจัดลำดับผลการปฏิบัติงานของข้าราชการและ ผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งเรียกชื่ออื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ เพียงใด นอกจากนี้ ข้าราชการ และผู้ปฏิบัติงานมีความเข้าใจถึงความเชื่อมโยงระหว่างผลการปฏิบัติงานส่วนบุคคลและ ผลงานของทีมงานกับความสำเร็จหรือผลงานของส่วนราชการหรือไม่

1.4 ความพร้อมรับผิด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล หมายถึง การที่ส่วน ราชการจะต้องมี (1) ความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ และผลของการตัดสินใจด้าน การบริหารทรัพยากรบุคคล ตลอดจนการดำเนินการด้านวินัย โดยคำนึงถึงหลัก ความสามารถและผลงานหลักคุณธรรม หลักนิติธรรม และหลักสิทธิมนุษยชนหรือไม่ (2) มีความโปร่งใสในทุกกระบวนการของการบริหารทรัพยากรบุคคลทั้งนี้จะต้อง กำหนดให้ความพร้อมรับผิด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลแทรกอยู่ในทุกกิจกรรมด้าน การบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการหรือไม่

1.5 คุณภาพชีวิตและความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน หมายถึง การที่ ส่วนราชการมีนโยบาย แผนงาน โครงการและมาตรการ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ ชีวิตของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐ ดังนี้

1.5.1 ข้าราชการและผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมใน การทำงานระบบงาน และบรรยากาศการทำงาน ตลอดจนมีการนำเทคโนโลยีการสื่อสาร เข้ามาใช้ในการบริหารราชการและการให้บริการแก่ประชาชน ซึ่งจะส่งเสริมให้ ข้าราชการ และผู้ปฏิบัติงานได้ใช้ศักยภาพอย่างเต็มที่ โดยไม่สูญเสียรูปแบบการใช้ชีวิต ส่วนตัวหรือไม่

1.5.2 มีการจัดสวัสดิการและสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มเติมที่ไม่ใช่ สวัสดิการภาคบังคับตามกฎหมาย ซึ่งมีความเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการและ สภาพของส่วนราชการหรือไม่

1.5.3 มีการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างฝ่ายบริหารของ

ส่วนราชการกับข้าราชการ และบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ให้ระหว่างข้าราชการ และผู้ปฏิบัติงานด้วยกันเอง ให้กำลังคนมีความพร้อมที่จะขับเคลื่อนส่วนราชการให้พัฒนาไปสู่วิสัยทัศน์ที่ต้องการหรือไม่

มิติในการประเมินสมรรถนะในการบริหารทรัพยากรบุคคลทั้ง 5 มิติ เป็นเครื่องมือที่จะช่วยทำให้ส่วนราชการใช้ในการประเมินตนเองว่า มีนโยบาย แผนงาน โครงการ มาตรการดำเนินงานด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลสอดคล้องกับมิติในการประเมินดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลหรือไม่ มากน้อยเพียงใด หากยังไม่มี การดำเนินการตามมิติการประเมินดังกล่าว หรือมีในระดับน้อยแล้ว ส่วนราชการจะต้องมีการพัฒนาระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลให้สอดคล้องกับมิติการประเมินดังกล่าว และเป็นการยกระดับประสิทธิภาพและคุณภาพในการปฏิบัติงานด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลได้ตามหลักเกณฑ์และกรอบมาตรฐานความสำเร็จทั้ง 5 มิติ

2. ปัจจัยที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ (critical success factors) หมายถึง นโยบาย แผนงาน โครงการ มาตรการและการดำเนินการต่าง ๆ ด้านการบริหาร ทรัพยากรบุคคล ซึ่งจะทำให้ส่วนราชการและจังหวัด บรรลุมาตรฐานความสำเร็จ

3. มาตรการหรือตัวชี้วัดความสำเร็จ (measures and indicators) หมายถึง ปัจจัย หรือตัวที่บ่งชี้ว่าส่วนราชการและจังหวัด มีความคืบหน้าในการดำเนินการตามนโยบาย แผนงาน โครงการและมาตรการด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ซึ่งมีความสอดคล้องกับมาตรฐานแห่งความสำเร็จจนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้มากน้อย เพียงใด

4. ผลการดำเนินงาน หมายถึง ข้อมูลจริงที่ใช้เป็นหลักฐานในการประเมินว่า ส่วนราชการและจังหวัดได้ดำเนินการตามนโยบาย แผนงาน โครงการและ มาตรฐานด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ซึ่งมีความสอดคล้องกับมาตรฐานแห่งความสำเร็จ

ประโยชน์ของ HR Scorecard มีดังต่อไปนี้ (เทพศักดิ์ บุญรัตพันธุ์, 2558)

1. ทราบถึงสภาพปัญหาของระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลในส่วนราชการของตนเอง และสามารถบริหารกำลังคนให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนราชการได้

2. สร้างสมรรถนะและความเข้มแข็งด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการอันจะนำไปสู่สมรรถนะที่ปฏิบัติงานในฐานะเป็นหุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารราชการของส่วนราชการ
3. ช่วยกำหนดกรอบยุทธศาสตร์และแนวทางการบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการและจังหวัดให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้นสามารถนำมาปฏิบัติได้จริง
4. เป็นกลไกที่เชื่อมโยงให้การบริหารทรัพยากรบุคคล ทั้งในระดับนโยบายระดับยุทธศาสตร์ และระดับปฏิบัติการให้มีความประสานสอดคล้องกัน

PMQA (public sector management quality award)

จุดเริ่มต้นของแนวคิดของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ จุดเริ่มต้นของการนำแนวคิดของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐมาใช้นั้น กล่าวได้ว่า อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) โดยที่ ก.พ.ร. ได้ร่วมมือกับสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติในการจัดทำหลักเกณฑ์และแนวทางการยกระดับและพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ และได้้นำแนวคิดดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรี ซึ่งคณะรัฐมนตรีก็ได้มีมติเห็นชอบการนำแนวคิดดังกล่าวมาใช้เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2548 โดยมีวัตถุประสงค์ของการดำเนินการ ดังนี้ (กองการเจ้าหน้าที่, 2558)

1. เพื่อยกระดับการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐให้สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546
 2. เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐนำไปใช้เป็นแนวทางในการยกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานไปสู่ระดับมาตรฐานสากล
 3. เพื่อให้เป็นกรอบในการประเมินตนเองเพื่อพัฒนาองค์กรและเป็นฐานสำหรับใช้ประโยชน์ในการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ
- เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐจะประกอบไปด้วย 7 หมวด ได้แก่
- หมวด 1 การนำองค์กร
 - หมวด 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์และกลยุทธ์
 - หมวด 3 การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้

หมวด 5 การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล

หมวด 6 การจัดการกระบวนการ

หมวด 7 ผลลัพธ์การดำเนินการ

เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ แบ่งออกเป็นหมวด ดังนี้

หมวด 1 การนำองค์กร ประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ (1) การนำองค์กร
(2) ความรับผิดชอบต่อสังคม (กองการเจ้าหน้าที่, 2558)

ส่วนของการนำองค์กรจะเป็นการพิจารณาใน 3 เรื่อง คือ

1. การกำหนดทิศทางของส่วนราชการ โดยให้ความสำคัญต่อการที่ผู้บริหารระดับสูงจะต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์ ค่านิยม ทิศทาง ผลการดำเนินการที่คาดหวังและการถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้บุคลากรขององค์กรได้รับรู้อย่างต่อเนื่อง

2. การกำกับดูแลตนเองที่ดี โดยให้ความสำคัญต่อการบริหารองค์การที่ยึดหลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ ความรับผิดชอบต่อ ตลอดจนการปกป้องผลประโยชน์ของประเทศชาติ

3. การทบทวนผลการดำเนินการของส่วนราชการ โดยให้ความสำคัญต่อการที่องค์การจะต้องมีการทบทวนผลการดำเนินการ ตลอดจนการนำผลมาปรับปรุงส่วนราชการ

สำหรับในส่วนที่สอง คือ ส่วนของความรับผิดชอบต่อสังคม จะเป็นการพิจารณาใน 3 เรื่อง คือ (กองการเจ้าหน้าที่, 2558)

1. ความรับผิดชอบต่อสาธารณะ โดยให้ความสำคัญในการพิจารณาต่อการดำเนินการกรณีที่การปฏิบัติงานมีผลกระทบต่อสังคม

2. การดำเนินการอย่างมีจริยธรรม โดยให้ความสำคัญต่อการพิจารณาในเรื่องที่องค์การมีการดำเนินการอย่างมีจริยธรรม ตลอดจนการวัดและการตรวจติดตามการมีจริยธรรม

3. การให้การสนับสนุนต่อชุมชนที่สำคัญ โดยให้ความสำคัญต่อการที่องค์การสนับสนุนและสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนที่สำคัญ

กล่าวโดยสรุป ในหมวดที่ 1 นี้เป็นการตรวจประเมินว่า ผู้บริหารของ ส่วนราชการดำเนินการอย่างไรในเรื่อง วิสัยทัศน์พันธกิจ ค่านิยม เป้าประสงค์ระยะสั้น และระยะยาว และความคาดหวังในผลการดำเนินการ รวมถึงการให้ความสำคัญกับ ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหลาย การกระจายอำนาจการตัดสินใจ การสร้าง นวัตกรรม และการเรียนรู้ในส่วนราชการ รวมทั้งตรวจประเมินว่า ส่วนราชการมี การกำกับดูแลตนเองที่ดี และดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสาธารณะและชุมชน อย่างไร

หมวด 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ ประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ (กองการเจ้าหน้าที่, 2558)

1. การจัดทำยุทธศาสตร์และกลยุทธ์

2. การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ โดยในส่วนของ การจัดทำยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ จะเป็นการพิจารณาใน 2 เรื่อง คือ

2.1 กระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ โดยพิจารณาในเรื่องของ วิธีการวางแผนยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ ตลอดจนการนำปัจจัยที่เกี่ยวข้องมาประกอบ การวางแผน

2.2 เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ โดยพิจารณาในเรื่องของ การกำหนดเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์และกรอบเวลาในการบรรลุผล ตลอดจนพิจารณา ความสมดุลระหว่างความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด

สำหรับในส่วนของ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ จะเป็นการพิจารณาใน 2 เรื่อง คือ

1. การจัดทำแผนปฏิบัติการและการนำแผนไปปฏิบัติ โดยพิจารณาในเรื่องของ การจัดทำแผนปฏิบัติการ การนำแผนไปปฏิบัติ รวมทั้งการจัดสรรทรัพยากร การตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลง และแผนหลักด้านทรัพยากรบุคคล

2. การคาดการณ์ผลการดำเนินการ โดยพิจารณาในเรื่องของวิธีการคาดการณ์ ผลการดำเนินการ ตลอดจนเกณฑ์เปรียบเทียบที่สำคัญต่าง ๆ

กล่าวโดยสรุป หมวด 2 จะเป็นการตรวจประเมินวิธีการกำหนดเป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการ รวมทั้งการถ่ายทอด

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ รวมถึงแผนปฏิบัติการที่เลือกไว้ไปปฏิบัติ และการวัดผลความก้าวหน้า

หมวด 3 การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ (กองการเจ้าหน้าที่, 2558)

1. ความรู้เกี่ยวกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

2. ความสัมพันธ์และความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

สำหรับในส่วนแรกก็เป็นการพิจารณาเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับผู้รับบริการและ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยพิจารณาในเรื่องของการกำหนดกลุ่มผู้รับบริการ การรับฟังและเรียนรู้ เพื่อกำหนดความต้องการของผู้รับบริการ และส่วนที่สองจะเป็นการพิจารณาเกี่ยวกับ

(1) การสร้างความสัมพันธ์กับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การสร้าง

ความสัมพันธ์กับผู้รับบริการ กลไกหลัก ๆ ที่ผู้รับบริการติดต่อส่วนราชการ ตลอดจน

กระบวนการจัดการข้อร้องเรียน และ (2) การวัดความพึงพอใจของผู้รับบริการและ

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การวัดความพึงพอใจไม่พึงพอใจ การใช้ข้อมูลมาปรับปรุง

การดำเนินการ ตลอดจนการติดตามข้อมูลจากผู้รับบริการ

กล่าวโดยสรุป หมวด 3 จะเป็นการตรวจประเมินว่า ส่วนราชการกำหนด

ความต้องการ ความคาดหวัง และความนิยมนิยมของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้-

ส่วนเสียอย่างไร รวมถึงส่วนราชการมีการดำเนินการอย่างไรในการสร้างความสัมพันธ์

กับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การกำหนดปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้ผู้รับบริการและ

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจ และนำไปสู่การกล่าวถึงในทางที่ดีหรือในทางบวก

หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ (กองการเจ้าหน้าที่, 2558)

1. การวัดและวิเคราะห์ผลการดำเนินการของส่วนราชการสำหรับในส่วนแรกจะ

เป็นการพิจารณาในเรื่องของ (1) การวัดผลการดำเนินการ โดยพิจารณาในเรื่องของ

การเลือกการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศที่สอดคล้องและบูรณาการ การเลือกและ

การใช้ข้อมูลสารสนเทศเชิงเปรียบเทียบ และ (2) การวิเคราะห์ผลการดำเนินการ โดย

พิจารณาในเรื่องการวิเคราะห์เพื่อประเมินผลการดำเนินการและแผนเชิงกลยุทธ์

ตลอดจนวิธีการสื่อสารผลการวิเคราะห์เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ

2. การจัดการสารสนเทศและความรู้ สำหรับในส่วนที่สองจะเป็นการพิจารณาในเรื่องของ (1) ความพร้อมใช้งานของข้อมูลและสารสนเทศ โดยพิจารณาในเรื่องของการทำให้ข้อมูลและสารสนเทศพร้อมใช้งาน การเปิดเผยข้อมูลและสารสนเทศ ตลอดจนการที่ฮาร์ดแวร์ และซอฟต์แวร์ มีความเชื่อถือได้ ปลอดภัย ใช้งานง่าย และ (2) การจัดการความรู้ โดยพิจารณาในเรื่องของวิธีการจัดการความรู้ขององค์การ ตลอดจนการทำให้มั่นใจว่า ข้อมูลและสารสนเทศ ถูกต้อง ทันการณ์ เชื่อถือได้ ปลอดภัย แม่นยำ และเป็นความลับ

กล่าวโดยสรุป หมวด 4 เป็นการตรวจประเมินว่า ส่วนราชการเลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการและปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศ และจัดการความรู้อย่างไร

หมวด 5 การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล ประกอบไปด้วย 3 ส่วน คือ (กองการเจ้าหน้าที่, 2558)

1. ระบบบริหารงานบุคคลสำหรับในส่วนแรกจะเป็นการพิจารณาใน 3 เรื่อง คือ (1) การจัดระบบบริหารงาน บุคคล โดยพิจารณาในเรื่องของการจัดระบบและบริหารงานเพื่อให้เกิดความร่วมมือ และความคล่องตัว ตลอดจนการนำความคิดที่หลากหลายมาใช้ในระบบงาน (2) ระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยพิจารณาในเรื่องของการประเมินผลและให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อสนับสนุนผลการดำเนินการ ตลอดจนการบริหารค่าตอบแทน รางวัล และสิ่งจูงใจต่าง ๆ (3) การจ้างงาน และความก้าวหน้าในงาน โดยพิจารณาในเรื่องของการกำหนดคุณลักษณะและทักษะที่จำเป็น ตลอดจนการสรรหาว่าจ้างการสืบทอดตำแหน่ง

2. การเรียนรู้ของบุคลากรและการสร้างแรงจูงใจ สำหรับในส่วนที่สองจะเป็นการพิจารณาใน 2 เรื่อง คือ (1) การศึกษา การฝึกอบรม และการพัฒนาบุคลากร โดยพิจารณาในเรื่องของการหาความต้องการในการฝึกอบรม ตลอดจนการส่งเสริมการให้ความรู้และทักษะใหม่ (2) การสร้างแรงจูงใจ และการพัฒนาความก้าวหน้าในงาน โดยพิจารณาในเรื่องของวิธีการจูงใจให้พนักงานพัฒนาตนเองและใช้ศักยภาพอย่างเต็มที่

3. ความผาสุกและความพึงพอใจของบุคลากร จะเป็นการพิจารณาใน 2 เรื่อง คือ (1) สภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยพิจารณาในเรื่องการปรับปรุงสุขอนามัย ป้องกันภัย การเตรียมพร้อมต่อภาวะฉุกเฉิน (2) การให้การสนับสนุนและสร้างความพึงพอใจแก่

บุคลากร โดยพิจารณาในเรื่องการกำหนดปัจจัยที่สำคัญต่อความผาสุก ความพึงพอใจ และแรงจูงใจ ตลอดจนการบริการสวัสดิการและนโยบายสนับสนุนพนักงาน

กล่าวโดยสรุป หมวด 5 เป็นการตรวจประเมินว่าระบบงานบุคคล และระบบ-การเรียนรู้ ของบุคลากรและการสร้างแรงจูงใจ ช่วยให้บุคลากรพัฒนาตนเองและใช้ศักยภาพอย่างเต็มที่เพื่อให้งมไปในแนวทางเดียวกันกับเป้าประสงค์ และแผนปฏิบัติการ โดยรวมของส่วนราชการอย่างไร รวมทั้งตรวจประเมินความใส่ใจ การสร้างและรักษา สภาพแวดล้อมในการทำงาน สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานของบุคลากร ซึ่ง จะนำไปสู่ผลการดำเนินการที่เป็นเลิศ และความเจริญก้าวหน้าของบุคลากร และ ส่วนราชการ

หมวด 6 การจัดการกระบวนการ ประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ (กองการเจ้าหน้าที่, 2558)

1. กระบวนการที่สร้างคุณค่า โดยพิจารณาในเรื่องการกำหนดกระบวนการที่ สร้างคุณค่า การจัดทำข้อกำหนดของกระบวนการสร้างคุณค่า การออกแบบกระบวนการ เพื่อตอบสนองข้อกำหนดที่สำคัญ การควบคุมและปรับปรุงกระบวนการที่สร้างคุณค่า ตลอดจนการลดค่าใช้จ่ายด้านการตรวจสอบ ทดสอบและตรวจประเมิน

2. กระบวนการสนับสนุน โดยพิจารณาในเรื่องการกำหนดกระบวนการ สนับสนุน การจัดทำข้อกำหนดของกระบวนการสนับสนุน การออกแบบกระบวนการ เพื่อตอบสนองข้อกำหนดที่สำคัญ การควบคุมและปรับปรุงกระบวนการสนับสนุน ตลอดจนการลดค่าใช้จ่าย ด้านการตรวจสอบทดสอบและตรวจประเมิน

กล่าวโดยสรุป หมวด 6 เป็นการตรวจประเมินแง่มุมที่สำคัญทั้งหมดของ การจัดการกระบวนการ การให้บริการ และกระบวนการอื่นที่สำคัญที่ช่วยสร้างคุณค่าแก่ ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และส่วนราชการ ตลอดจนกระบวนการสนับสนุนที่ สำคัญต่าง ๆ

หมวด 7 ผลลัพธ์การดำเนินการ ประกอบไปด้วยผลลัพธ์ 4 ส่วน คือ (กองการเจ้าหน้าที่, 2558)

1. มิติด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติการ โดยพิจารณาในเรื่องผลการบรรลุความสำเร็จของยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติงาน ตลอดจนผลด้านการบูรณาการกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกันในการให้บริการ หรือการปฏิบัติงาน

2. มิติด้านคุณภาพการให้บริการ โดยพิจารณาในเรื่องผลความพึงพอใจและไม่พึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตลอดจนผลตัวชี้วัดที่สำคัญอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

3. มิติประสิทธิภาพของการปฏิบัติการ โดยพิจารณาในเรื่องผลด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติการ ผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของกระบวนการที่สร้างคุณค่า และผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของกระบวนการสนับสนุน

4. มิติด้านการพัฒนาองค์กร โดยพิจารณาในเรื่องผลด้านระบบบริหารงานบุคคล ผลด้านการเรียนรู้ และพัฒนาของบุคลากร ผลด้านความผาสุก ความพึงพอใจและไม่พึงพอใจของบุคลากร ผลด้านการสร้างนวัตกรรมและการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ ผลการเปิดเผยรายงานผลการใช้งบประมาณรายรับ-รายจ่ายประจำปี รายการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง โดยให้ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตรวจสอบได้ ผลด้านการปฏิบัติตามข้อบังคับและกฎหมาย ผลด้านการดำเนินงานอย่างมีจริยธรรม การสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการบริหารงานและผลด้านการเป็นองค์กรที่ดี (organizational citizenship) ในการสนับสนุนชุมชนที่สำคัญ

กล่าวโดยสรุป หมวด 7 เป็นการตรวจประเมินผลการดำเนินการ และแนวโน้มของส่วนราชการในมิติต่าง ๆ ได้แก่ มิติด้านประสิทธิผลตามพันธกิจ มิติด้านคุณภาพการให้บริการ มิติด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติการ และมิติด้านการพัฒนาองค์กร นอกจากนี้ ยังตรวจประเมินผลการดำเนินการของส่วนราชการ โดยเปรียบเทียบกับส่วนราชการหรือองค์กรอื่นที่มีภารกิจคล้ายคลึงกัน ถ้าจะสรุปให้เข้าใจง่ายแล้วเกณฑ์ทั้ง 7 หมวดของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ถ้าวิเคราะห์แล้วจะเห็นได้ว่า ถูกแบ่งออกเป็น 2 ส่วนที่สำคัญ คือ ส่วนที่เป็นกระบวนการ และส่วนที่เป็นผลลัพธ์นั่นเอง โดยที่ส่วนที่เป็นกระบวนการ สามารถแบ่งย่อยออกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มแรก ได้แก่ กลุ่มการนำองค์กร (ประกอบด้วยหมวด 1 การนำองค์กร หมวด 2

การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ และหมวด 3 การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย) กลุ่มที่สอง ได้แก่ กลุ่มปฏิบัติการ (ประกอบด้วยหมวด 5 การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล และหมวด 6 การจัดการกระบวนการ) และกลุ่มที่สาม ได้แก่ กลุ่มพื้นฐานของระบบ (ประกอบด้วยหมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้) สำหรับในส่วนที่เป็นผลลัพธ์นั้น ได้แก่ หมวด 7 ผลลัพธ์การดำเนินการ ซึ่งก็คือ การแบ่งการตรวจประเมินออกเป็น 4 มิติ ตามคำรับรองการปฏิบัติราชการนั่นเอง คือ มิติ ด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติราชการ มิติด้านคุณภาพการให้บริการ มิติด้าน ประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ และมิติด้านการพัฒนาองค์กร

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

จุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์ (2547) ศึกษาเรื่อง *ความคิดในการปฏิบัติราชการของ ข้าราชการไทยกับการจัดการภาครัฐแนวใหม่* พบว่า ความคิดในการปฏิบัติราชการของ ข้าราชการไทยกับหลักการการจัดการภาครัฐแนวใหม่โดยรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับกลาง คิดเป็นร้อยละ 72.73 เมื่อพิจารณาทุกด้านแล้ว พบว่า ความคิดในการปฏิบัติราชการของ ข้าราชการไทยกับหลักการการจัดการภาครัฐแนวใหม่ ด้านการเน้นลูกค้าอยู่ในระดับสูง รองลงมา ได้แก่ ด้านการปรับปรุงการจัดการทางการเงินและบัญชี ด้านการมุ่งเน้น ผลลัพธ์ และด้านการกระจายอำนาจและการแบ่งแยกย่อยเป็นหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ เหมาะกับสภาพการณ์ปฏิบัติงานสาธารณะที่ต่างกัน คิดเป็นร้อยละ 81.50, 78.59, 78.56 และ 76.33 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดในการปฏิบัติราชการของข้าราชการ-ไทยกับหลักการการจัดการภาครัฐแนวใหม่โดยจำแนกข้าราชการ ตามระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ระดับตำแหน่ง (ซี) และหน่วยงานที่สังกัดข้าราชการไทยมีความคิดใน การปฏิบัติงานราชการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาจากสาขาวิชา ที่ศึกษา สถานที่ศึกษา และการฝึกอบรมดูงาน พบว่า ข้าราชการไทยมีความคิดใน การปฏิบัติงานราชการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ณรงค์ เหล่าอุปะตวะณิชย์ (2553) ศึกษาเรื่อง *การมีส่วนร่วมของประชาชนในงาน-ชุมชนสัมพันธ์เพื่อการป้องกันอาชญากรรมในเขตพื้นที่สถานีตำรวจนครบาลทองหล่อ*

กรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในงานชุมชนสัมพันธ์ เพื่อการป้องกัน
อาชญากรรม โดยการแจ้งข้อมูลท้องถิ่น เสนอโครงการที่จำเป็นและเหมาะสมกับสภาพ
ชุมชน ร่วมให้การสนับสนุนทั้งกำลังทรัพย์ กำลังกาย และการร่วมปฏิบัติงานตาม
โครงการชุมชนสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น อาสาสมัคร หรือผู้แจ้งเบาะแส ส่วน
แนวทางในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การดำเนินงานตาม
โครงการมีปัญหาอุปสรรคในด้านการวางแผน การติดตามการประเมินผล โดยเสนอให้มี
การเข้าร่วมฝึกอบรมหรือกิจกรรมของเจ้าหน้าที่ที่มีมาตรการแก้ไขปัญหาคัดเจนขึ้น และ
ครอบคลุมในการให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่
ถูกต้อง และกิจกรรมอื่น ๆ อันจะทำให้การดำเนินงานชุมชนสัมพันธ์ ซึ่งเป็นงานหลักงาน
หนึ่งของงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ณัฐพงษ์ พินิจ (2555) ศึกษาเรื่อง *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเผชิญเหตุ
ของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ: ศึกษาเฉพาะกรณีสถานีตำรวจภูธรปากเกร็ด* ผลการวิจัย
พบว่า วัสดุและอุปกรณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจสายตรวจ การสร้างขวัญกำลังใจ
สวัสดิการ และความพร้อมทางร่างกาย การฝึกอบรมทักษะความรู้ในการปฏิบัติหน้าที่
สายตรวจมีความสำคัญต่อการปฏิบัติหน้าที่เป็นอย่างยิ่ง รูปแบบการตัดสินใจใน
การเผชิญหน้าของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจขึ้นอยู่กับสถานการณ์และความรุนแรงของ
สถานการณ์ที่เกิดขึ้น

ธนศ ทองยินดี และจันทิมา แสงเลิศอุทัย (2554) ศึกษาเรื่อง *คุณลักษณะที่เป็น
จริงและที่พึงประสงค์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจรถจักรยานยนต์ในสถานีตำรวจภูธร
เมืองนครปฐม* พบว่า ประชาชน มีทัศนคติต่อคุณลักษณะที่เป็นจริงของเจ้าหน้าที่ตำรวจ-
สายตรวจรถจักรยานยนต์ สถานีตำรวจภูธรเมืองนครปฐม อยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็น
เช่นนี้อาจเนื่องมาจากการสายตรวจเป็นงานบริการสังคมในด้านการป้องกันและ
ปราบปรามอาชญากรรม และการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน การปฏิบัติ
หน้าที่จึงมีส่วนเกี่ยวข้อง และส่งผลกระทบต่อประชาชนทั้งในแง่บวกและแง่ลบ
ถึงแม้ว่างานในหน้าที่จะประสบผลสำเร็จเพียงใด ก็ไม่สามารถที่จะสร้างความพึงพอใจ
ให้กับทุกฝ่ายได้ ทำให้เกิดทั้งผู้ที่พอใจและไม่พอใจ ซึ่งอาจเป็นเหตุให้มีทัศนคติต่อ
คุณลักษณะที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง อย่างไรก็ตามก็ไม่อาจปฏิเสธได้ว่า ตำรวจ

ก็ยังคงเป็นผู้ที่ประชาชนคาดหวังว่าจะสามารถป้องกันไม่ให้อาชญากรรมเกิดขึ้น คาดหวังว่าเมื่อมีอาชญากรรมเกิดขึ้นตำรวจจะต้องจับกุมคนร้ายได้ หรือทรัพย์สิน ถูกโจรกรรมไป ก็คาดหวังว่าตำรวจจะนำกลับคืนมาให้ได้

วินัย หมั่นคติธรรม (2558) ศึกษาเรื่อง *ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดอาชญากรรมที่สัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพของชุมชนแออัด* พบว่า ปัจจัยต่าง ๆ ภายในชุมชนแออัดที่เอื้อต่อการเกิดอาชญากรรม โดยสัมพันธ์กับลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพของชุมชนแล้ว วิเคราะห์ถึงปัญหาของพื้นที่ โดยวิธีการศึกษาจะ เก็บข้อมูลจากการสำรวจทางกายภาพภายในชุมชน และการเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มประชากรจำนวน 59 คน แล้วจึงนำมาสรุปผล โดยผลที่ได้มีดังนี้ ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดอาชญากรรมได้แก่ (1) ฐานะของผู้อยู่อาศัยปานกลางถึงยากจน (2) ไม่มีกรรมสิทธิ์ครอบครองที่ดินตามกฎหมาย (3) รั้วบ้านค่อนข้างเตี้ยและไม่ใช้วัสดุแข็งแรงถาวร (4) ประตูหน้าบ้านมีความแข็งแรงปานกลางและมักจะไม่มีเหล็กดัดและลูกกรง (5) แสงสว่างในชุมชนมีน้อย และ (6) มีพื้นที่รกร้างหลายแห่ง ผลของการวิจัยที่สรุปจะสามารถนำไปใช้ประกอบการวางแผนพัฒนาสภาพกายภาพของชุมชน และปรับปรุงการจัดการพื้นที่ภายในชุมชนให้มีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของผู้คนที่พักอาศัยในพื้นที่และประชาชนทั่วไปมากยิ่งขึ้น

สุนทร สุวรรณละออง และสุธิดา แจ่มประจักษ์ (2554) ศึกษาเรื่อง *รูปแบบการจัดการปัญหาอาชญากรรมของสถานีตำรวจภูธรเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี* พบว่า สถานีตำรวจภูธรเมืองพัทยา มีรูปแบบการจัดการแบบเป็นระบบ มีผลการจัดการปัญหาอาชญากรรมในช่วงปี พ.ศ. 2553-2554 สามารถจัดการปัญหาอาชญากรรมได้ดีขึ้น และพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการปัญหาอาชญากรรม คือ วัฒนธรรมองค์กร การขาดแคลนทรัพยากร ระบบการบริหารแบบรวมศูนย์อำนาจ ระบบการเมือง ระบบอุปถัมภ์ ความคาดหวัง และทัศนคติของประชาชนที่มีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยสรุปรูปแบบการจัดการปัญหาอาชญากรรมที่เหมาะสม คือ “Clear&Smart” หรือ “ชัดในบทบาท ฉลาดในการจัดการ” แบ่งออกเป็น “Clear” หมายถึง ความชัดเจนในบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของตำรวจ ชุมชน ภาคส่วนต่าง ๆ และ “Smart” หมายถึง ความฉลาดและความสามารถในการจัดกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่คำนึงถึง

คุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ ตลอดจนหน้าที่ของประชาชนในชุมชนตามที่กฎหมายรัฐธรรมนูญกำหนด

สมเกียรติ แก้ววิเศษ (2546) ศึกษาเรื่อง ปัญหาและอุปสรรคของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายงานป้องกันและปราบปรามต่อการปฏิบัติงานด้านการควบคุมสถานบริการในเขตพื้นที่รับผิดชอบของกองบังคับการตำรวจนครบาล 6 พบว่า ประชากรตัวอย่างที่เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจสายงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม อายุระหว่าง 31-40 ปี มียศเป็นจ่าสิบตำรวจ และนายดาบตำรวจ มีอายุราชการตำรวจมากกว่า 10 ปี และปฏิบัติงานในสายงานป้องกันและปราบปราม ตั้งแต่ 3 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี มีอัตราเงินเดือนอยู่ในช่วง 5,001-10,000 บาท ไม่สามารถดำเนินการด้านการควบคุมสถานบริการให้เป็นไปตามนโยบายและกฎหมายที่กำหนดไว้ เป็นเพราะส่วนหนึ่งเกิดจากปัญหาและอุปสรรคในด้านกฎหมาย และนโยบายเกี่ยวกับสถานบริการปัจจุบันขาดความชัดเจน ไม่สามารถบังคับใช้กับสถานบันเทิงบางประเภท และไม่มีการนำกฎหมายและนโยบายไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับผู้บังคับบัญชา ตลอดจนผู้ประกอบการที่ต่างเอื้อประโยชน์ต่อการฝ่าฝืนกฎหมาย สวัสดิการและภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจ รวมตลอดถึงการขาดการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาความรู้ ส่วนทักษะของรองผู้กำกับการที่ทำหน้าที่หัวหน้าสายงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม พบว่า การฝ่าฝืนกฎหมายของผู้ประกอบการสถานบริการเป็นอาชญากรรมประเภทหนึ่งที่รัฐเป็นผู้เสียหาย และควรมีการแก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจให้มีความเหมาะสมกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป กฎหมายและนโยบายต้องสอดคล้องกัน ในส่วนของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีการปฏิบัติหน้าที่ที่เสี่ยงอันตราย แต่สวัสดิการและค่าตอบแทนที่ได้รับไม่เหมาะสมกับภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ และได้เสนอแนะว่า ควรนำเสนอปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานให้ผู้บังคับบัญชาได้รับทราบ เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาแก้ไขกฎหมาย สร้างความสัมพันธ์ในเชิงบวกระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจและประชาชน เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติตามนโยบายและกฎหมาย รัฐควรปรับปรุงสวัสดิการและค่าตอบแทนของข้าราชการตำรวจให้ใกล้เคียงกับข้าราชการอื่นในกระบวนการยุติธรรม และมีการวางแผนด้านกำลังพล

เพื่อลดความเหลื่อมล้ำจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน อันจะก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคม

ประพนธ์ สหพัฒนา (2553) ศึกษาเรื่อง *วิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรมในปริมาณสูง (hot spot) ในเขตกรุงเทพมหานคร* ผลการศึกษา พบว่าความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและความสงบสุขของบ้านเมืองนับว่าเป็นปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาประเทศให้ก้าวไปข้างหน้าอย่างมั่นคงและมีเสถียรภาพ คดีความผิดประเภทลักทรัพย์นั้นถือว่าเป็นปัญหาที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนโดยทั่วไปอย่างกว้างขวาง แต่เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถจับกุมผู้ต้องหามาดำเนินคดีได้ในสัดส่วนที่น้อยเมื่อเทียบกับความผิดประเภทอื่น ดังนั้น การแก้ปัญหาอาชญากรรม โดยเฉพาะความผิดเกี่ยวกับการลักทรัพย์นั้นไม่สามารถแก้ไขได้โดยอาศัยการจับกุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจเพียงอย่างเดียว แต่ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อหาหนทางป้องกันไม่ให้ความผิดประเภทนี้เกิดขึ้น การวิจัยนี้ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (Geographic Information System--GIS) เพื่อแสดงให้เห็นพื้นที่ซึ่งเกิดอาชญากรรมมากกว่าปกติ (hot spot) โดยการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยอยู่ 3 ข้อ คือ

1. เพื่อระบุบริเวณที่เกิดคดีลักทรัพย์ในปริมาณสูง (hot spot) ในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเกิดเหตุคดีลักทรัพย์ ในแง่ที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมในที่เกิดเหตุ โอกาสในการกระทำผิด ผู้เสียหาย และเจ้าหน้าที่ตำรวจ
3. เพื่อสร้างมาตรการป้องกันการกระทำผิดในความผิดลักทรัพย์ที่ได้จากการศึกษา ซึ่งเมื่อนำไปใช้ประโยชน์แล้วจะทำให้ความผิดประเภทนี้ลดลง

การศึกษานี้ อาศัยทฤษฎีในกลุ่มอาชญาวิทยาเชิงนิเวศวิทยา (ecological criminology) ในการกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา ได้แก่ ทฤษฎีหน้าต่างแตก (broken windows theory) ทฤษฎีความไร้ระเบียบทางสังคม (social disorganization theory) ทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรมโดยสภาพแวดล้อม (Theory of Crime Prevention Through Environmental Design--CPTED) ทฤษฎีรูปแบบอาชญากรรม (crime pattern theory) และทฤษฎีกิจกรรมประจำวัน (the routine activity theory) โดยใช้ข้อมูลการรับแจ้งเหตุจากประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในช่วงเวลา 1 ปี (ตั้งแต่

1 ม.ค. - 31 ธ.ค. 2550) ข้อมูลได้รับการประมวลผล โดยนำสถานที่เกิดเหตุในคดี
 ลักทรัพย์ที่มีการรับแจ้งเหตุมากำหนดจุดลงบนแผนที่ โดยใช้โปรแกรมสารสนเทศทาง
 ภูมิศาสตร์เพื่อให้เห็นถึงการกระจุกตัวของสถานที่เกิดเหตุลักทรัพย์ โดยพื้นที่ซึ่งได้รับ
 การระบุว่า เป็นพื้นที่ซึ่งเกิดเหตุลักทรัพย์จำนวนมาก (hot spot) มีพื้นที่เพียงร้อยละ 2.02
 ของทั้งกรุงเทพฯ แต่มีการแจ้งเหตุลักทรัพย์ถึงร้อยละ 16.17 ของเหตุลักทรัพย์ที่แจ้ง
 ทั้งหมด คณะผู้วิจัยเก็บข้อมูลตามพื้นที่ ซึ่งเกิดเหตุลักทรัพย์จำนวนมากด้วยวิธีการต่าง ๆ
 ได้แก่ การสังเกตจากพื้นที่ (field observation) ผสมผสานกับการสัมภาษณ์บุคคล 3 กลุ่ม
 คือ ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของการลักทรัพย์ เจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจที่รับผิดชอบพื้นที่
 และผู้ที่อยู่อาศัยในพื้นที่จำนวนรวม 105 คน การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth
 interview) ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน จากนั้นข้อมูลได้รับการวิเคราะห์ โดยมี
 การเปรียบเทียบกับพื้นที่ ซึ่งมีเหตุลักทรัพย์เกิดขึ้นน้อย ข้อมูลจากการวิเคราะห์ได้
 ถูกนำไปใช้ในการประชุมกลุ่มย่อย (focus group) จำนวน 3 ครั้ง จนได้ ข้อเสนอแนะในเรื่อง
 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการลักทรัพย์ และมาตรการในการป้องกันการลักทรัพย์ ผลการศึกษา
 พบว่า พื้นที่ซึ่งมีเหตุลักทรัพย์เกิดขึ้นจำนวนมากมีลักษณะสำคัญ คือ มีการใช้ประโยชน์
 พื้นที่ปนกันในบริเวณเดียวกัน (mixed land use) มีการอยู่ร่วมกันของคนที่มี
 ความแตกต่างในด้านฐานะ สถานภาพทางสังคมเชื้อชาติ และอาชีพในบริเวณเดียวกัน
 (heterogeneous society) มีความเสื่อมโทรมทางสิ่งแวดล้อมด้านกายภาพและทางสังคม
 (physical environment and social deterioration) มีการละเมิดกฎหมายของคนในชุมชน
 (acceptation of law breaking) และการไม่เข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมาย (lax law
 enforcement) ของเจ้าหน้าที่ และไม่มีความเพียงพอในการป้องกันตนเองจากการตกเป็น
 เหยื่อของการลักทรัพย์และการป้องกันอาชญากรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ (lack of self-
 protection and protection from police) สำหรับมาตรการในการป้องกันการลักทรัพย์ที่
 ได้จากข้อมูลในการศึกษาประกอบด้วยการจัดระบบสายตรวจให้ทำงานเชิงรุก การให้
 ความรู้และสร้างพฤติกรรมในการป้องกันตนเองของประชาชน โดยเน้นกลุ่มที่เสี่ยง
 ในการตกเป็นเหยื่อ การส่งเสริมให้คนในชุมชนผนึกกำลังกันเพื่อป้องกันอาชญากรรม
 การพัฒนาสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคม รวมทั้งการบังคับใช้กฎหมายให้
 เข้มงวดขึ้น ข้อเสนอในการวิจัยครั้งต่อไปควรจะทำให้ความสนใจศึกษาพื้นที่ ซึ่งเกิดเหตุ

ลักทรัพย์น้อยหรือไม่เกิดเหตุเลย รวมทั้งควรศึกษาพื้นที่ ซึ่งเกิดเหตุลักทรัพย์หนาแน่น ในจังหวัดอื่นนอกเหนือจากเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลการศึกษาไปประยุกต์ใช้ได้ กว้างขึ้น

Weisburd (2011) ศึกษาเรื่อง *What can police do to reduce crime, disorder and fear* พบว่า การจำแนกประเภททางนวัตกรรมในการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อลด อัตราการเกิดอาชญากรรม ความไม่เป็นระเบียบ และความหวาดกลัว ถูกจำแนกออกเป็น 2 มิติ ได้แก่ ความหลากหลายของแนวคิดวิเคราะห์ใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น และการมีสมาธิ จดจ่อกับระดับของอาชญากรรม ซึ่งหลักฐานสำคัญจากการศึกษาได้ให้ข้อมูลถึงวิธีที่มี ประสิทธิภาพในการลดอาชญากรรมและทำให้สังคมเกิดความเรียบร้อยนั้นถูกพบใน การตำรวจชุมชน (community policing) และยังพบอีกว่า การนำไปปฏิบัติอย่าง กว้างขวางในสหรัฐอเมริกาได้ทำให้การปฏิบัติงานนั้นได้รับผลตอบแทนที่ดีขึ้นจากสังคม

Eck (2012) ศึกษาเรื่อง *Crime places in crime theory* พบว่า นักอาชญาวิทยา (criminologist) และนักปฏิบัติเชิงป้องกันอาชญากรรม (crime prevention practitioner) ต่างเพิ่มความสนใจในเรื่องของสถานที่เกิดอาชญากรรม สถานที่ คือ บริเวณขนาดเล็ก เช่น มุมถนน ที่อยู่ตึก หรือส่วนของทางสัญจร การเจาะจงที่สถานที่เกิดอาชญากรรมนั้น มีส่วนเชื่อมโยงกับทฤษฎีเพื่อนบ้าน (neighborhood theory) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงพัฒนาของผู้กระทำความผิด ก่อให้เกิดมุมมองที่สำคัญของการทำ ความเข้าใจอาชญากรรมอัน ได้แก่ การเลือกอย่างมีเหตุผล (rational choices) ทฤษฎี ระเบียบปฏิบัติ (routine activity theory) และทฤษฎีแบบแผนอาชญากรรม (crime pattern theory) สิ่งเหล่านี้นำไปสู่การกำหนดรูปแบบของสถานที่เกิดอาชญากรรม สถานที่ ซึ่งมีอาชญากรรมเกิดขึ้นอย่างเข้มข้น หากผู้ปฏิบัติเชิงป้องกันอาชญากรรมนำ มาตรการไปใช้ในการป้องกันเหตุในพื้นที่ ซึ่งมีความเสี่ยงมากแล้ว ก็ต้องคิดคำนวณ คาดถึงการย้ายถิ่นฐานของอาชญากรที่อาจไปก่อเหตุในสถานที่ซึ่งมีมาตรการใน การรักษาความปลอดภัยหรือการป้องกันต่ำด้วย ยกตัวอย่างเช่น เหตุข่มขืนซึ่งเกิดใน โมเต็ลแห่งหนึ่งในเมืองออแลนโด สหรัฐอเมริกา เหตุการณ์ดังกล่าวฟอง เจ้าของโมเต็ลแห่งนั้น โดยเธอกล่าวอ้างว่า เหตุนั้นเจ้าของโมเต็ลสามารถคาดเดาได้ว่า จะเกิด แต่ยังคงปล่อยให้เกิดขึ้นโดยมิได้มีมาตรการในการป้องกันเหตุที่เพียงพอ หรือ

เจ้าหน้าที่ตำรวจในเมืองไอค์แลนด์ รัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกาได้พัฒนาโปรแกรมป้องกันปราบปรามปัญหาเสพติด โดยมุ่งเน้นไปที่ย่านที่อยู่อาศัยซึ่งได้รับรายงานว่าสร้างความรำคาญมากกว่าการเน้นจับกุมหรือตรวจสอบบุคคลที่มีปัญหา เพราะพวกเขาเหล่านั้นเชื่อว่าปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานที่นั้น ๆ เป็นจุดกำเนิดของปัญหาเสพติดและเหตุทะเลาะวิวาทในชุมชนเมืองไอค์แลนด์อื่น ๆ

PINSP Anthony A Mondejar (2015) ศึกษาเรื่อง *Comparative police system* พบว่า งานตำรวจเป็นงานที่มีความสำคัญมากถูกบริหาร โดยรัฐ ในรัฐที่มีระบบความมั่นคง งานตำรวจ คือ อวัยวะสำคัญที่จะขาดเสียมิได้เพื่อเป็นหลักประกันความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมาย และเป็นต้นทางของกระบวนการยุติธรรม อีกนัยหนึ่งกองกำลังตำรวจก็เป็นสัญลักษณ์ของการใช้กำลังอำนาจเด็ดขาด และพร้อมกันก็เป็นผู้ป้องกันอาชญากรรมไปด้วย โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจจะแต่งกายลักษณะเดียวกันเพื่อให้ประชาชนทั่วไปสามารถสังเกตและจำแนกได้ มีผลให้เกิดความเกรงกลัวเชิงสัญลักษณ์ ระบบงานตำรวจทั่วโลกมีการพัฒนาจากพื้นหลังทางวัฒนธรรมสังคม จึงเป็นเหตุผลว่าทำไมระบบงานตำรวจทั่วโลกจึงไม่มีเหมือนกันทุกกระเบียดนิ้ว งานตำรวจมีเป้าหมายหลักอยู่บนพื้นฐานของหลักการที่สำคัญ 2 ประการ คือ ประการแรก ความยินยอมพร้อมใจของประชาชนที่ยอมให้ตำรวจเข้ามาใช้อำนาจเหนือสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล และประการที่สอง โดยกฎหมายบัญญัติให้อำนาจเจ้าหน้าที่ตำรวจไว้

Clarke (2005) ศึกษาเรื่อง *Crime prevention through environment design: A review and modern bibliography* พบว่า ทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรมผ่านการออกแบบสภาพแวดล้อมมีพื้นฐานจากความคิดง่าย ๆ ว่า อาชญากรรมนั้นเกิดขึ้นได้จากการถูกระตุ้นโดยสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้เกิดอาชญากรรม การทำความเข้าใจเรื่องดังกล่าวนี้ สามารถทำได้โดยผ่านแนวคิดวิเคราะห์ที่สำคัญ 3 ประการ คือ แนวคิดวิเคราะห์เชิงชีววิทยา (biology) ที่ศึกษาถึงปัจจัยของการเกิดอาชญากรรมว่ามาจากความผิดปกติของสมองหรือพฤติกรรมก้าวร้าวในวัยเด็ก ประการที่สอง คือ แนวคิดวิเคราะห์หว่าด้วยพื้นที่ซึ่งสามารถป้องกันได้ (defensible space) ที่ศึกษาและเน้นที่การวิเคราะห์ปัจจัยก่อเกิดอาชญากรรมว่า มาจากการออกแบบบ้านพัก อาคารสถานที่ การจัดเลย์เอาต์หรือมุมมองของที่พัก อาคารบ้านเรือน ไปจนถึงตำแหน่งของที่ตั้งอาคาร

ปัจจัยเหล่านี้นำไปสู่การออกแบบที่พ้องอาศัยที่เพิ่มความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น โดยปรากฏออกมาในรูปแบบของการเปิดให้สถานที่นั้นเห็นได้ง่าย มีมุมอับน้อย และเพื่อนบ้านสามารถสังเกตพฤติกรรมภายในบ้านได้มากยิ่งขึ้น ประการสุดท้าย คือ แนวคิดวิเคราะห์เชิงสถานการณ์ (situational crime prevention) ซึ่งถูกพัฒนาโดยรัฐบาลอังกฤษ ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างอาชญากรรมกับสภาพแวดล้อม เพื่อทำความเข้าใจถึงความเชื่อมโยงกับอาชญากรรมรูปแบบต่าง ๆ ตั้งแต่การจี้ปล้นเครื่องบิน ความรุนแรงภายในและภายนอกอาคารสถานที่ การหลอกลวงในเรื่องสวัสดิการทางสังคมความปลอดภัยสาธารณะ และพบว่า การกำจัดอาชญากรรม การกำกับความเสี่ยงและการลดโอกาสที่เกิดขึ้นต่าง ๆ มีผลมาจากการปรับภูมิทัศน์ เช่น การลดช่องทางเข้าสู่อาคารสถานที่ การเพิ่มพื้นที่เฝ้าระวังโดยอุปกรณ์อย่างกล้องวงจรปิด เป็นต้น

United Nations (2010) ศึกษาเรื่อง *Handbook in the crime prevention guidelines, making them work* พบว่า การป้องกันอาชญากรรมกลายเป็นปัจจัยสำคัญของการวางแผนความปลอดภัยสาธารณะ กรอบความคิดของการป้องกันมีพื้นฐานจากปัจจัยคือ ความคิดและพฤติกรรม คุณลักษณะส่วนบุคคล ทักษะ ความเชื่อ ไปจนถึงความสัมพันธ์ภายในครอบครัว และความเชื่อมโยงระหว่างโรงเรียน ชุมชน สังคม โดยสามารถอธิบายความสอดคล้องตั้งแต่ระดับนานาชาติ คือ การศึกษาถึงการถ่ายโอนประชากรหมู่มา การขยายตัวของเมือง ภัยพิบัติต่อสิ่งแวดล้อม และความเปลี่ยนแปลงในเรื่องการจำหน่ายสินค้า การติดต่อสื่อสาร ที่เป็นรูปแบบขององค์กรอาชญากรรมในระดับต่อมา คือ ระดับของชาติ เน้นที่ความเหลื่อมล้ำรายได้ของกลุ่มประชากรยากจนและร่ำรวย ระดับของการคอร์รัปชัน คุณภาพของสาธารณูปโภค และสถาบัน องค์กรต่าง ๆ ถึงการมีส่วนร่วมในการสร้างสถานการณ์ที่ส่งผลต่อความเสี่ยงในอาชญากรรมและเหยื่อ ต่อมา คือ ในระดับท้องถิ่น เจาะจงประเด็นของการใช้สินค้าอุปโภคบริโภค ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนในรูปแบบเพื่อนบ้าน ความขาดแคลนการศึกษาและการให้บริการทางสาธารณสุข อัตราการว่างงานจำนวนมาก การเข้าถึงยาเสพติดได้ง่าย โดยเฉพาะความไม่เท่าเทียมกันในกลุ่มชุมชนยากจนที่พบว่า มีการขาดเรียนของกลุ่มนักเรียน การกลั่นแกล้งทำร้ายร่างกาย และการไล่นักเรียนออก ทุกอย่างถือเป็นปัจจัยที่สามารถนำมาวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดอาชญากรรมกับวัยรุ่นและเด็กได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

สำหรับการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาตำรวจสายตรวจไทย: กรณีศึกษากองบังคับการตำรวจนครบาล 4” นี้ ผู้วิจัยได้อาศัยคุณลักษณะสำคัญของการวิจัยเชิงคุณภาพตามแนวคิดของ Patton (1990, pp. 36-40) มาประยุกต์ใช้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพและตรงกับวัตถุประสงค์ในการวิจัยมากที่สุด 5 ประการ ดังนี้

1. ทำการวิจัยการบริหารงานตำรวจสายตรวจในสถานที่จริงของกรณีศึกษา คือ สถานีตำรวจในสังกัดของกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 โดยผู้วิจัยได้กำหนดแนวคำถามตามแนวทางการปฏิบัติงานสายตรวจป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่สำคัญ ซึ่งผู้ให้ข้อมูลสามารถตอบได้ตามความสมัครใจและสะดวกใจ โดยผู้วิจัยจะสัมภาษณ์อย่างเป็นธรรมชาติและเป็นกันเอง โดยการพูดคุยหรือการสนทนากัน เพื่อหลีกเลี่ยงความรู้สึกของผู้ถูกสัมภาษณ์ว่าเหมือนถูกบังคับให้ตอบ ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะดำเนินการบันทึกทุกเรื่องที่ถูกสัมภาษณ์ให้ข้อมูล

2. แม้ว่าการวิจัยนี้จะใช้การศึกษาแบบกรณีศึกษา แต่ผู้วิจัยก็ได้ใช้การวิเคราะห์แบบอุปนัย (inductive analysis) คือ การตีความสร้างข้อสรุปจากปรากฏการณ์ (สุภางค์ จันทวานิช, 2542, หน้า 131) และอาศัยกรอบแนวคิดในการจัดทำยุทธศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพและเข้าใจโดยทั่วไปมาปรับใช้ปรับในรายละเอียดให้เหมาะสมกับบริบทของการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจของกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 นอกจากนี้ การเลือกกรณีศึกษาได้พิจารณาถึงการวิเคราะห์ เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปทั่วไป กล่าวคือ กองบังคับการตำรวจนครบาล 4 เป็นหน่วยงานของตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล ที่มีประชากรหนาแน่น มีความหลากหลายของอาชญากรรม มีโครงสร้าง และหน้าที่ความรับผิดชอบกว้างขวางครอบคลุมพื้นที่เศรษฐกิจของกรุงเทพมหานคร และที่สำคัญผลการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ ถูกหยิบยกเป็นตัวอย่างในการนำเสนอสภาพอาชญากรรมโดยรวมของประเทศ

ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า ผู้วิจัยได้เลือกกรณีศึกษาที่สามารถวิเคราะห์และให้ความหมายเพื่อนำไปสู่การสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย เพื่อประยุกต์ใช้เป็นแนวคิดในการกำหนดแนวทางหรือรูปแบบที่เหมาะสมของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจของประเทศไทยได้

3. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเน้นการวิจัยเชิงคุณภาพ จึงใช้ข้อมูลและเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นหลัก เช่น การสัมภาษณ์เจาะลึก การวิเคราะห์เอกสาร เป็นต้น ดังนั้น ข้อมูลที่ได้จึงเป็นลักษณะเชิงพรรณนาปรากฏการณ์ที่พบข้อมูล ส่วนใหญ่จึงไม่อยู่ในลักษณะของตัวเลข แต่อาจจะมีการนำเสนอผลการวิเคราะห์และอภิปรายผลบางส่วนเป็นตัวเลขหรือตารางที่มีตัวเลขมาวิเคราะห์เพื่อประกอบการอธิบาย

4. การติดต่อโดยตรงและมีความใกล้ชิดกับกลุ่มเป้าหมาย สำหรับการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้เริ่มต้นจากการขอเข้าพบ เพื่อพูดคุยและอธิบายวัตถุประสงค์ในการทำวิจัยให้กับผู้บริหารของกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 และผู้เกี่ยวข้องได้ทราบและชี้แจงถึงความสำคัญในการวิจัยครั้งนี้ ที่จะกลับมาเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ

5. การใช้วิธีวิจัยที่มีความยืดหยุ่น โดยการวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ออกแบบโครงสร้างคำถามที่จะใช้สัมภาษณ์แบบเจาะลึกตามแนวทางการปฏิบัติงานสายตรวจเพื่อให้ได้แนวคำตอบตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ แต่เมื่อทำการสัมภาษณ์จริงกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญบางครั้งอาจต้องมีการปรับคำถามให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ทั้งนี้ จะไม่เบี่ยงเบนวัตถุประสงค์การวิจัยที่กำหนด

กล่าวโดยสรุป ผู้วิจัยได้นำลักษณะสำคัญของการวิจัยเชิงคุณภาพบางประการมาประยุกต์ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เช่น การวิจัยในสถานการณ์ที่เป็นธรรมชาติ การวิเคราะห์แบบอุปนัย การอาศัยข้อมูลเชิงคุณภาพ การติดต่อโดยตรง และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับกลุ่มเป้าหมาย ใช้ความยืดหยุ่นในการวิจัยเป็นหลักสำคัญของการวิจัยครั้งนี้ และเพื่อให้เกิดความชัดเจนในส่วนของการออกแบบการวิจัยมากขึ้นผู้วิจัยได้ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) โดยรูปแบบของการวิจัยจะเป็นแบบการวิจัยในเชิงลักษณะกลุ่มบุคคลหรือสถาบัน (collectivity) และการวิจัยบนเงื่อนไขของกาลเวลา (chronological) ซึ่งใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key informants) และกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมถึงการศึกษา

เพิ่มเติมจากการสำรวจเอกสารต่าง ๆ (documentary sources) ที่เกี่ยวข้องภายใต้
วัตถุประสงค์ที่ศึกษา โดยมีองค์ประกอบในการวิจัย ดังนี้

1. การออกแบบการวิจัย
2. วิธีการรวบรวมข้อมูล
3. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย
4. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การออกแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ตำรวจสายตรวจไทย: กรณีศึกษากองบังคับการตำรวจนครบาล 4 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพที่ใช้แบบกรณีศึกษาหรือบางครั้งเรียกว่า การศึกษาเฉพาะกรณี (case study approach) ซึ่งเป็นวิธีการวิจัยที่เน้นให้ความสำคัญกับการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ โดยการเก็บข้อมูลบุคคล กลุ่มบุคคล ปรากฏการณ์หรือเหตุการณ์และเน้นอยู่ที่สิ่งที่ถูกศึกษา คือ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ โดยมีขอบเขตที่กำหนดได้ชัดเจน (Berg, 2001, p. 225; Patton, 1990, p. 384) และการวิจัยนี้มีลักษณะเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (ชาย โพธิ์สิตา, 2547, หน้า 161-162) โดยจัดอยู่ในประเภทการศึกษาเพื่อการค้นคว้าสิ่งที่สนใจ (intrinsic case studies) เป็นการศึกษากรณีที่ผู้ศึกษาอยากรู้และสนใจหรืออยากทำความเข้าใจให้ชัดเจนยิ่งขึ้น (Berg, 2001, p. 229) นอกจากนี้ การศึกษายังได้ผสมผสานรูปแบบการวิจัยแบบกรณีศึกษาแบบเชิงพรรณนาและเชิงวิเคราะห์ เพื่อหาคำอธิบายปรากฏการณ์ เพื่อนำไปสู่ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะต่อไป

ตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยอาศัยการศึกษาแบบกรณีศึกษา ซึ่งการเลือกกรณีศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ คือ กองบังคับการตำรวจนครบาล 4 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Cresswell (อ้างถึงใน ชาย โพธิ์สิตา, 2547, หน้า 168) ที่เห็นว่าคุณภาพของสารสนเทศ (quality of information/information

quality) ว่า คุณภาพของสารสนเทศ จะมีคุณภาพสูงมากหรือน้อย พิจารณาที่ 3 ประเด็น ดังนี้ (Bentley อ้างถึงใน บ้านจอมยุทธ, 2558)

1. ตรงกับความต้องการ (relevant) หรือไม่ โดยดูว่าสารสนเทศนั้นผู้ใช้สามารถนำไปใช้เพิ่มประสิทธิภาพได้ มากกว่าไม่ใช้สารสนเทศหรือไม่ คุณภาพของสารสนเทศ อาจจะดูที่มันมีผลกระทบต่อกิจกรรมของผู้ใช้หรือไม่ อย่างไร

2. น่าเชื่อถือ (reliable) เพียงใด ความน่าเชื่อถือมีหัวข้อที่จะใช้พิจารณา เช่น ความทันเวลา (timely) กับผู้ใช้ เมื่อผู้ใช้จำเป็นต้องใช้สารสนเทศนั้นหรือไม่ สารสนเทศที่นำมาใช้ต้องมีความถูกต้อง (accurate) สามารถพิสูจน์ (verifiable) ได้ว่าเป็นความจริง ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

3. สารสนเทศนั้นเข้มแข็ง (robust) เพียงใด พิจารณาจากการที่สารสนเทศสามารถเคลื่อนตัวเองไปพร้อมกับกาลเวลาที่เปลี่ยนไป (rigorous of time) หรือพิจารณาจากความอ่อนแอของมนุษย์ (human frailty) เพราะมนุษย์ อาจทำความผิดพลาดในการป้อนข้อมูล หรือการประมวลผลข้อมูล เพราะฉะนั้นจะต้องมีการควบคุม หรือตรวจสอบ ไม่ให้มีความผิดพลาดเกิดขึ้น หรือพิจารณาจากความผิดพลาด หรือล้มเหลวของระบบ (system failure) ที่จะส่งผลกระทบต่อสารสนเทศได้ ดังนั้น จึงต้องมีการป้องกันความผิดพลาด (ที่เนื้อหา และไม่ทันเวลา) ที่อาจเกิดขึ้นได้ หรือพิจารณาจากการเปลี่ยนแปลง การจัดการ (ข้อมูล) (organizational changes) ที่อาจจะส่งผลกระทบ (สร้างความเสียหาย) ต่อสารสนเทศ เช่น โครงสร้าง เพิ่ม ข้อมูล วิธีการเข้าถึงข้อมูล การรายงาน จึงต้องมีการป้องกัน หากมีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องดังกล่าว

นอกจากนั้น ซวาสส์ (Zwass อ้างถึงใน บ้านจอมยุทธ, 2558) กล่าวถึง คุณภาพของสารสนเทศจะมีมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับ การทันเวลา ความสมบูรณ์ ความกะทัดรัด ตรงกับความต้องการ ความถูกต้อง ความเที่ยงตรง (precision) และรูปแบบที่เหมาะสมในเรื่องเดียวกัน โอ ไบรอัน (O'Brien อ้างถึงใน บ้านจอมยุทธ, 2558) กล่าวว่า คุณภาพของสารสนเทศ พิจารณาใน 3 มิติ ดังนี้

1. มิติด้านเวลา (time dimension)

1.1 สารสนเทศควรจะมีการเตรียมไว้ให้ทันเวลา (timeliness) กับความต้องการของผู้ใช้

1.2 สารสนเทศควรจะต้องมีความทันสมัย หรือเป็นปัจจุบัน (currency)

1.3 สารสนเทศควรจะต้องมีความถี่ (frequency) หรือบ่อย เท่าที่ผู้ต้องการ

1.4 สารสนเทศควรมีเรื่องเกี่ยวกับช่วงเวลา (time period) ตั้งแต่อดีต ปัจจุบัน

และอนาคต

2. มิติด้านเนื้อหา (content dimension)

2.1 ความถูกต้อง ปราศจากข้อผิดพลาด

2.2 ตรงกับความต้องการใช้สารสนเทศ

2.3 สมบูรณ์ สิ่งที่จะต้องจำเป็นจะต้องมีในสารสนเทศ

2.4 กะทัดรัด เฉพาะที่จำเป็นเท่านั้น

2.5 ครอบคลุม (scope) ทั้งด้านกว้าง และด้านแคบ (ด้านลึก) หรือมีจุดเน้นทั้ง

ภายในและภายนอก

2.6 มีความสามารถ/ศักยภาพ (performance) ที่แสดงให้เห็นได้จากการวัดค่า
ได้ การบ่งบอกถึงการพัฒนา หรือสามารถเพิ่มพูนทรัพยากร

3. มิติด้านรูปแบบ (form dimension)

3.1 ชัดเจน ง่ายต่อการทำความเข้าใจ

3.2 มีทั้งแบบรายละเอียด (detail) และแบบสรุปย่อ (summary)

3.3 มีการเรียบเรียง ตามลำดับ (order)

3.4 การนำเสนอ (presentation) ที่หลากหลาย เช่น พรรณนา/บรรยาย ตัวเลข
กราฟิก และอื่น ๆ

3.5 รูปแบบของสื่อ (media) ประเภทต่าง ๆ เช่น กระดาษ วิดีทัศน์ ฯลฯ

ดังนั้น เพื่อเป็นกรณีสนับสนุนแนวความคิดในการศึกษาเรื่องหนึ่ง ๆ เมื่อ
พิจารณาถึงความเป็นไปได้ในด้านต่าง ๆ เช่น ระยะเวลาในการวิจัย ความพร้อมใน
การให้ข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูล รวมถึงความครอบคลุมในการวิจัยเพื่อให้บรรลุ
วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยเห็นว่ากรณีศึกษา กองบังคับการตำรวจนครบาล 4
มีความครอบคลุมเพียงพอที่เหมาะสมในการวิจัยครั้งนี้ สำหรับการเลือกกรณีศึกษาใน
การวิจัยนี้ได้ใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจงอย่างเป็นระบบ (systematic purposive

cases) ด้วยเหตุผลเพื่อให้ได้กรณีที่เหมาะสมกับความต้องการและจุดมุ่งหมายของการศึกษาและสามารถให้ข้อมูลได้มากและมีความครอบคลุม

วิธีการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้เวลาประมาณ 1 เดือนในการเก็บข้อมูลจากผู้บริหารของกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง อีกประมาณ 3 เดือน รวมถึงการศึกษาดูงานในพื้นที่ปฏิบัติงานจริง อีกประมาณ 3 เดือน รวม 6 เดือน โดยการเก็บข้อมูลจะพิจารณาจากความสะดวกของผู้ให้ข้อมูลเป็นสำคัญ และการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยนี้กำหนดขึ้นให้สอดคล้องกับรูปแบบการวิจัย ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพแบบกรณีศึกษาเฉพาะ ดังนั้น วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจึงเน้นข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นหลัก ได้แก่ (1) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (2) การสังเกตการณ์หรือสังเกตปรากฏการณ์ในประเด็นที่ศึกษาจากพื้นที่ที่ทำงานจริง เพื่อเป็นข้อมูลยืนยันความถูกต้องอีกทางหนึ่ง (3) การวิจัยเชิงเอกสาร (documentary research) ของกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ศึกษาควบคู่กันไปด้วย และเพื่อความชัดเจนในวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยตำรวจสายตรวจไทย กรณีศึกษากองบังคับการตำรวจนครบาล 4 ผู้วิจัยขออธิบายรายละเอียดขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนแรก การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยประชากรในการศึกษาหรือกลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหารของกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 จำนวน 2 คน ผู้บริหารระดับสถานีตำรวจ จำนวน 8 คน เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนบริหารงานสายตรวจ จำนวน 2 คน เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ จำนวน 40 คน (สถานีตำรวจ 8 สถานี สถานีละ 5 คน) รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 52 คน (รายละเอียดจะได้กล่าวถึงต่อไป) โดยการสัมภาษณ์เจาะลึกนี้ได้กำหนดแนวคำถาม (ปรากฏในภาคผนวก) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมมากที่สุด และเพื่อไม่ให้เกิดการสัมภาษณ์นั้นดูเป็นทางการมากเกินไป จนผู้ให้ข้อมูลรู้สึกอึดอัด ไม่สะดวกใจในการให้ข้อมูล และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ภายใต้กรอบแนวคิดในการวิจัยที่กำหนดไว้ 3 ประเด็นหลัก คือ (1) ระบบบริหาร ได้แก่ โครงสร้าง หน้าที่ แผน/ยุทธศาสตร์/โครงการ ของงาน

สายตรวจ (2) รูปแบบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ และ (3) รูปแบบหรือแนวทางที่ตำรวจสายตรวจควรพัฒนาต่อไป

ขั้นตอนที่สอง การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม โดยผู้วิจัยได้ทำการสังเกตสภาพแวดล้อมโดยรวมของการทำงานสายตรวจในสถานีตำรวจ สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 เพื่อใช้สนับสนุนหรือช่วยยืนยันกับข้อมูลด้านอื่น ๆ ที่ผู้วิจัยได้รับการสัมภาษณ์หรือจากการศึกษาจากเอกสาร ซึ่งถือว่าเป็นประโยชน์อย่างมากต่อผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมและยืนยันข้อมูลที่ได้รับมาซึ่งข้อมูลในส่วนของการสังเกตการณ์นี้ โดยมีกระบวนการโดยสังเขป ดังต่อไปนี้

1. โทรศัพท์สอบถาม หรือส่งข้อความโต้ตอบกับเจ้าหน้าที่วิทยุของสถานีตำรวจ และเจ้าหน้าที่ระดับต่าง ๆ ในสถานี เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสายตรวจว่ามี การปฏิบัติงานในช่วงระยะเวลาใด ใครเป็นผู้ปฏิบัติ รวมถึงสอบถามความสะดวกในการให้ผู้วิจัยไปร่วมในการออกตรวจด้วยหรือไม่

2. ร่วมออกตรวจกับสายตรวจในพื้นที่ต่าง ๆ โดยผู้วิจัยเดินทางไปกับรถยนต์ ตำรวจสายตรวจ เพื่อสังเกตการณ์การปฏิบัติงานตั้งแต่ก่อนเข้าเวร ระหว่างปฏิบัติงาน ไปจนถึงออกเวร

3. สังเกตการณ์การดำเนินการตามโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานสายตรวจ เช่น การออกกำลังกาย การฝึกทบทวนยุทธวิธีตำรวจ การร่วมภารกิจ นอกเหนือจากการตรวจปกติ เช่น ภารกิจถวายความปลอดภัย การตั้งจุดตรวจ จุดสกัด เป็นต้น

4. สมัครใช้บริการไลน์ และเข้าไปเป็นสมาชิกในกลุ่มไลน์ของกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 เพื่อสังเกตการณ์ การรายงานผลการปฏิบัติที่แต่ละสถานีตำรวจจะส่งเข้ามาในกลุ่มเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง

5. สังเกตการณ์ในสถานีตำรวจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานสายตรวจ ได้แก่ ห้องวิทยุ (radio room) ห้องควบคุม (detention room) ห้องเยี่ยมผู้ต้องหา และในส่วน ของห้องปฏิบัติการสายตรวจ เป็นต้น

เมื่อนำมาผนวกกับข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากส่วนอื่น ๆ ด้วยแล้ว ก็เชื่อว่าจะมีประโยชน์ในการนำมาวิเคราะห์และสรุปผลได้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในการยืนยันความถูกต้องหรือการเกิดขึ้นจริงของปรากฏการณ์ที่ดำเนินการศึกษา

ขั้นตอนที่สาม การวิเคราะห์เอกสาร ซึ่งถือว่ามีความสำคัญพอ ๆ กับ การสัมภาษณ์ กล่าวคือ การวิจัยเอกสารเป็นการรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร โดย การกำหนดประเด็นที่ต้องการศึกษา และทำการค้นคว้าหาข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้อง โดยการค้นคว้าทางเอกสาร จะแบ่งออกเป็นเอกสารข้อมูลเดิม และเอกสารที่ เป็นข้อมูลรองหรือทุติยภูมิ (ปิยะนุช เงินคล้าย และพงศ์สันต์ ศรีสมทรัพย์, 2550, หน้า 113) กล่าวคือ เอกสารข้อมูลเดิม เป็นเอกสารหรืองานเขียนต้นฉบับ เป็นข้อมูลแรกที่ ปรากฏ เช่น จดหมายเหตุ บันทึก หรือเป็นข้อมูลที่เก็บจากแหล่งกำหนดข้อมูลโดยตรง (จากการสังเกตหรือการสัมภาษณ์) ส่วนข้อมูลรองหรือข้อมูลทุติยภูมิเป็นข้อมูลที่คัดลอก มาจากคนอื่นอีกที ผู้เก็บรวบรวมข้อมูลไม่ได้อยู่ในเหตุการณ์โดยตรง เช่น สารานุกรม ตำราประวัติศาสตร์ เป็นต้น (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2554, หน้า 156, 198) อย่างไร ก็ดี ข้อมูลทั้ง 2 ประเภทล้วนมีประโยชน์ในการเปรียบเทียบหรือเทียบเคียงได้เป็นอย่างดี เพื่อนำไปสู่แนวทางที่ดีที่สุด เอกสารข้อมูลทั้ง 2 ประเภท เช่น เอกสารเกี่ยวกับประวัติ ความเป็นมา และวิวัฒนาการของงานตำรวจ เอกสารเกี่ยวกับข้อมูล สถิติอาชญากรรม ที่กองบังคับการตำรวจนครบาล 4 จัดทำขึ้น เอกสาร โครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของ ผู้บังคับบัญชาระดับสูงของกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 และผู้เกี่ยวข้อง

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบไปด้วยข้อมูล 2 ประเภท คือ แหล่งข้อมูลประเภทบุคคลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) และ แหล่งข้อมูลประเภทเอกสารที่เกี่ยวข้อง ๆ (documentary sources)

แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล

การวิจัยครั้งนี้เก็บข้อมูลจากผู้มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจของกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหา ผู้วิจัยได้เลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงอย่างเป็นระบบ (systematic purposive sampling) จากแหล่งข้อมูลที่กำหนด ซึ่งเป็นการเลือกที่เริ่มด้วยการแบ่งคุณสมบัติของผู้ให้ข้อมูลออกเป็นกลุ่มตามบทบาทหน้าที่แล้วเลือกแบ่งตัวอย่างทุก ๆ กลุ่ม ตามหลักการบริหารระดับสถานีดำรวจลงไปจนถึงระดับล่างสุดของสายการบังคับบัญชา จึงได้กลุ่มตัวอย่างที่แสดงถึงการทำงานอย่างทั่วถึง และครบทุกลักษณะ

ประชากรในการวิจัยนี้ จะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ (1) ผู้บริหารระดับนโยบาย ซึ่งเป็นผู้มีบทบาทในการกำหนดนโยบายและตัดสินใจเลือกวิธีการจัดการ และ (2) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ ดังแสดงรายละเอียด ต่อไปนี้

1. กลุ่มผู้บริหารระดับนโยบาย ได้แก่ ผู้บังคับการตำรวจนครบาล 4 รองผู้บังคับการตำรวจนครบาล 4 ที่มีบทบาทในเรื่องการวางแผนการจัดการสายตรวจในพื้นที่รับผิดชอบของกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 และเจ้าหน้าที่ผู้จัดทำแผนการปฏิบัติงานสายตรวจ จำนวน 2 คน (งานแผนและยุทธศาสตร์) รวม 4 คน

2. กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ฯ จะประกอบด้วย 2 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบในสถานีดำรวจต่าง ๆ

2.1 กลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนนโยบายและแผนควบคุมการปฏิบัติงานของสายตรวจในพื้นที่หรือผู้กำกับการสถานีดำรวจนครบาล จำนวน 8 คน

2.2 กลุ่มผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่รับผิดชอบ ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีดำรวจในกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 จำนวน 8 สถานี สถานีละ 5 คน รวม 40 คน

ดังนั้น หน่วยงานของการวิเคราะห์ มีจำนวน 3 หน่วย ประกอบด้วย กลุ่มผู้บังคับบัญชาผู้กำหนดนโยบาย กลุ่มเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง กลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งสิ้น 52 คน การวิจัยครั้งนี้จึงเก็บข้อมูลจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ

งานตำรวจในพื้นที่ โดยการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกโดยจำแนกออกเป็นตำแหน่ง ดังนี้

กลุ่มผู้บริหาร ได้แก่

1. ผู้บังคับการกองบังคับการตำรวจนครบาล 4
2. รองผู้บังคับการ กองบังคับการตำรวจนครบาล 4 รับผิดชอบดูแลงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม (สายตรวจ)
3. สารวัตรฝ่ายอำนวยการกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 (งานกำลังพล)
4. สารวัตรฝ่ายอำนวยการกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 (งานยุทธศาสตร์และแผน)

กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการตามนโยบายและแผน (จำนวน 8 สถานี)

1. ผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลอุดมสุข
2. ผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลหัวหมาก
3. ผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลลาดพร้าว
4. ผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลวังทองหลาง
5. ผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลโชคชัย
6. ผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลบึงกุ่ม
7. ผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลบางชัน
8. ผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลประเวศ

กลุ่มผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่รับผิดชอบ แบ่งตามสถานีตำรวจ สถานีละ 5 คน ตั้งแต่ตำแหน่งระดับรองผู้กำกับการ (ชั้นสัญญาบัตร) ลงมาถึงตำแหน่งผู้บังคับหมู่ (ชั้นประทวน) โดยยึดตัวผู้ให้ข้อมูลตามตำแหน่ง ดังนี้

1. รองผู้กำกับการป้องกันปราบปรามและปราบปราม (รอง ผกก.ป.)
2. สารวัตรป้องกันปราบปรามและปราบปราม (สวป.)
3. รองสารวัตรป้องกันปราบปรามและปราบปราม (รอง สวป.)
4. ผู้บังคับหมู่ป้องกันปราบปรามและปราบปราม (ผบ. หมู่ ป.)

ประกอบกับการวิจัยแหล่งข้อมูลเชิงเอกสารจากงานเอกสาร งานวิจัย ข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงบทความที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและนอกห้องสมุด

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรื่องการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยขอแบ่งขั้นตอนการเก็บรวบรวมออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนเตรียมการก่อนทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนระหว่างทำการเก็บรวบรวมข้อมูล และขั้นตอนหลังการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนเตรียมการก่อนทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนนี้จะเริ่มจากการติดต่อประสานไปยังผู้ให้ข้อมูล จนถึงก่อนเข้าทำการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ดังนี้

1. ติดต่อประสานงานขอความร่วมมืออย่างไม่เป็นทางการกับ กองบังคับการตำรวจนครบาล 4 และสถานีตำรวจ ซึ่งบางส่วนเป็นการติดต่อประสานงานทางโทรศัพท์ และบางส่วนประสานด้วยตัวผู้วิจัยเอง และหลังจากได้รับการตอบรับแล้ว ผู้วิจัยจะขอรับเอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาศึกษาล่วงหน้า
2. ติดต่อประสานให้กับผู้ให้ข้อมูลอย่างไม่เป็นทางการ ซึ่งบางส่วนเป็นการติดต่อประสานทางโทรศัพท์ และบางส่วนเป็นการติดต่อประสานด้วยตัวผู้วิจัยเอง เมื่อได้รับการตอบรับแล้ว จึงได้กำหนดตารางเวลาในการเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลร่วมกัน เพื่อให้ผู้วิจัยนำมเตรียมความพร้อมในการวางแผนเก็บรวบรวมข้อมูลล่วงหน้า
3. ขอให้โครงการปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการเมือง คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์ โดยทำหนังสือถึงผู้บังคับการตำรวจนครบาล 4 รองผู้บังคับการตำรวจนครบาล 4 และผู้กำกับการสถานีตำรวจทั้ง 8 สถานี
4. ยืนยันกำหนดการเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลที่ชัดเจนอีกครั้งหนึ่ง ทั้งในเรื่องของ วัน เวลา และสถานที่ เพื่อไม่ให้เสียเป็นการเสียเวลา

ขั้นตอนระหว่างทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนนี้เริ่มจากการเดินทางไปยังสถานที่ที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล จนถึงการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามจนแล้วเสร็จ ดังนี้

1. เดินทางไปยังสถานที่ที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเริ่มต้นจากผู้บังคับบัญชา ระดับสูงของกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 และรองผู้บังคับการตำรวจนครบาล 4 ในช่วงเดือนมกราคม พ.ศ. 2558 ลำดับที่สอง คือ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน ยุทธศาสตร์สายตรวจ ในช่วงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2558 ลำดับที่สาม คือ ผู้ปฏิบัติงานใน สถานีตำรวจทั้งหมด ในช่วงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2558 ซึ่งการสัมภาษณ์แต่ละครั้งใช้เวลาประมาณ 1-1.5 ชั่วโมง

2. ระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามในกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 ผู้วิจัยจะขออนุญาตผู้บังคับบัญชาในการเยี่ยมชมโครงการ และการปฏิบัติงานต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสังเกตการปฏิบัติงาน การดำเนินการ การบริการ เพื่อนำมายืนยันและ เป็นการตรวจสอบข้อมูลอีกทางหนึ่งด้วย โดยมีระยะเวลาตั้งแต่ เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2558 ถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2558

3. การรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ศึกษา โดยขอรับความอนุเคราะห์ ด้านเอกสารจากผู้บังคับบัญชาของกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 และเจ้าหน้าที่ของ กองบังคับการตำรวจนครบาล 4 เช่น ประวัติความเป็นมา วิวัฒนาการของการบริหาร และการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ โครงสร้างของกองบังคับการตำรวจนคร- บาล 4 และ โครงสร้างของการบริหารงานตำรวจระดับสถานีตำรวจ เอกสารการดำเนิน โครงการ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ช่วยในการเปรียบเทียบระหว่างเนื้อหาสาระของเอกสารกับ การปฏิบัติงานจริง

ขั้นตอนหลังทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนนี้จะเริ่มจากการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามแล้วเสร็จ จนถึงการจัด ระบบข้อมูลทั้งหมด เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์และสรุปผลนำไปสู่ข้อเสนอแนะต่อไป ดังนี้

1. เนื่องจากการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ ส่วนใหญ่ผู้วิจัยเป็นผู้จัดบันทึก การสัมภาษณ์ด้วยตนเอง จึงสะดวกต่อการนำมาสังเคราะห์ เพื่อหาความเหมือน ความคล้ายในประเด็นต่าง ๆ ที่ค้นพบนำไปสู่การหาคุณลักษณะ กลั่นกรองสิ่งที่ได้จาก

เหตุการณ์เพื่อนำไปใช้พัฒนาให้เกิดประโยชน์ และนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาคุณนิพนธ์ของผู้วิจัย เพื่อเสนอพิจารณาและเก็บไว้เป็นหลักฐานในภายหลัง

2. จากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่สังเคราะห์แล้วทั้งหมดมาลดทอนข้อมูล (data reduction) เพื่อคัดกรองเฉพาะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ทำการศึกษาเพื่อนำไปสู่ข้อค้นพบ การวิเคราะห์และสรุปผล โดยผู้วิจัยได้ทำตารางจัดระเบียบข้อมูลแยกเป็น

3 หัวข้อ ตามประเด็นการวิจัย การดำเนินการข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญ ๆ และนำมาอ้างอิงในการเสนอผลการวิจัยได้อย่างเป็นระบบ และสามารถครอบคลุมเนื้อหาสำคัญได้ทั้งหมด

3. เมื่อจัดระบบข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะได้นำข้อมูลที่ได้อ้างอิงไว้จากการสังเกตการณ์ หรือบันทึกปรากฏการณ์ที่พบเห็นจากการเก็บข้อมูลภาคสนามมาพิจารณาประกอบเข้ากับตารางข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ทั้งนี้ เพื่อพิจารณาความสอดคล้อง หรือประเด็นที่อาจจะเกิดการโต้แย้งกันของข้อมูล เพื่อผู้วิจัยจะได้นำมาหาข้อสรุปก่อนนำมาสรุปผลต่อไป

4. นำเอกสารที่ได้รับมาทำการแยกแยะและจัดระเบียบข้อมูลว่ามีส่วนใดเกี่ยวข้องกับประเด็นที่ทำการศึกษา เพื่อนำมาวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลประเภทอื่น ๆ ที่ได้รับ ทั้งนี้ เอกสารที่ได้รับมาจากกรณีศึกษามีทั้งเอกสารที่เผยแพร่โดยทั่วไป และเอกสารที่ใช้เป็นเอกสารเฉพาะภายในกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 เท่านั้น ซึ่งผู้วิจัยหวังว่าจะได้รับความกรุณา

5. กำหนดรูปแบบการแสดงผลข้อมูล ซึ่งเป็นกระบวนการนำเสนอข้อมูลในรายงานผลการวิจัย ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในรูปของการพรรณนา ซึ่งเป็นผลจากการเชื่อมโยงข้อมูลที่จัดระเบียบแล้วเข้าด้วยกัน เพื่อนำไปสู่การเล่าเรื่องราวของสิ่งที่ศึกษาออกมาให้ได้ทราบ และใช้ประโยชน์ต่อไป

ตาราง 3

บันทึกการดำเนินการเก็บข้อมูล (เดือนมกราคม พ.ศ. 2558 - กันยายน พ.ศ. 2558)

ลำดับ	วัน เดือน ปี (เวลา)	เหตุการณ์	สถานที่	ผู้ให้ข้อมูล	หมายเหตุ
1	15 ม.ค. 2558 (10.00-11.00)	สัมภาษณ์ผู้ให้- ข้อมูลสำคัญ	กองบังคับการตำรวจ- นครบาล 4 (บก.น. 4) แขวง/เขต คันนายาว กทม.	ผู้บังคับบัญชา ระดับสูง	สัมภาษณ์ที่สำนักงาน ผู้บังคับบัญชา ในเวลา ราชการ ใช้เวลาประมาณ 30-45 นาที
2	23 ม.ค. 2558 (13.00-14.00)	สัมภาษณ์ผู้ให้- ข้อมูลสำคัญ	บก.น. 4	ผู้บังคับบัญชา ระดับสูง	สัมภาษณ์ที่สำนักงาน ผู้บังคับบัญชาในเวลา ราชการ ใช้เวลาประมาณ 30-45 นาที
3	4 มี.ค. 2558 (09.00-10.00)	สัมภาษณ์ผู้ให้- ข้อมูลสำคัญ	กองกำกับการ- อำนวยการ บก.น. 4	เจ้าหน้าที่ฝ่าย อำนวยการ (กำลังพล) บก.น. 4	สัมภาษณ์โดยใช้การพูดคุย แบบสบาย ๆ ที่บริเวณร้าน กาแฟหน้าอาคาร บก.น. 4 ใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง
4	19 มี.ค. 2558 (09.00-11.00)	สัมภาษณ์ผู้ให้- ข้อมูลสำคัญ	กองกำกับการ- อำนวยการ บก.น. 4	เจ้าหน้าที่ฝ่าย อำนวยการ (งานยุทธศาสตร์ และแผน) บก.น. 4	สัมภาษณ์ในสถานที่ทำงาน ของผู้ให้ข้อมูล พบว่า การสัมภาษณ์ในเวลา ราชการจะกระทบเวลา ทำงานของผู้ให้ข้อมูล แต่ หากนัดเป็นเวลาอื่นทางผู้ให้ ข้อมูลไม่สะดวกเนื่องจาก พักอาศัยอยู่ต่างจังหวัด
5	5 พ.ค. 2558 (วันจันทร์มงคล) (08.00-14.00)	ทำการเก็บรวบรวม ข้อมูลภาคสนาม - สัมภาษณ์ - สังเกต การปฏิบัติงาน - รวบรวมคำสั่ง เอกสารจาก เจ้าหน้าที่ธุรการ- สายตรวจ	- สถานีตำรวจนคร- บาลวังทองหลาง - สถานีตำรวจชุมชน (โคบัง) ตั้งอยู่บน ถนนหลังศูนย์แพทย์- พัฒนา เลียบทางด่วน รามอินทรา-อาจณรงค์ - วัดพระรามเก้า กาญจนาภิเษก	ผู้บังคับบัญชา และเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงาน	เก็บข้อมูลโดยใช้เวลา ตั้งแต่ ช่วงเช้า เวลา 08.00 น. ปล่อยแถวสายตรวจ ซึ่ง ผู้กำกับการมารวมปล่อย แถว เคารพธงชาติด้วย เมื่อ ปล่อยแถวเสร็จ สายตรวจ จะประชุมกันบริเวณ ร้านอาหารหน้าสถานี จึง อาศัยช่วงเวลาประชุมแบบ

ตาราง 3 (ต่อ)

ลำดับ	วัน เดือน ปี (เวลา)	เหตุการณ์	สถานที่	ผู้ให้ข้อมูล	หมายเหตุ
		- คู่มือปฏิบัติงาน สถานีตำรวจชุมชน (โคบัง)			กันเอง สอบถามความ- คิดเห็น รวมทั้งสัมภาษณ์ ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับได้ ครบถ้วน จากนั้นจึงขอร่วม เดินทางไปกับรถยนต์ สายตรวจ
6	16 พ.ค. 2558 (08.00-12.00)	ทำการเก็บรวบรวม ข้อมูลภาคสนาม - สัมภาษณ์ - สังเกตการณ์ ปฏิบัติงาน - รวบรวมเอกสาร	สถานีตำรวจนครบาล- โชคชัย	ผู้บังคับบัญชา และเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงาน	ผู้วิจัยปรับเปลี่ยนเวลาใน การเข้าเก็บข้อมูลเป็น วันหยุด (วันเสาร์) พบร คนผู้ต้องหาต้องเดินทาง ออกจาก สน. แต่เช้า (เวลา ประมาณ 09.00 น.) เนื่องจากในวันนี้ศาลเปิดทำ การเพียงครึ่งวัน จึงต้องรีบ นำผู้ต้องหาไปฝากขัง ซึ่ง หน้าที่นำผู้ต้องหาส่งศาลก็ เป็นอีกหน้าที่ของสายตรวจ จากนั้นผู้วิจัยจึงได้ขอเข้า เก็บข้อมูลในห้องปฏิบัติการ สายตรวจ และสัมภาษณ์ หัวหน้าสายตรวจ รวมถึง ถ่ายรูป และขอเอกสารที่ เกี่ยวข้องประกอบ แต่ยังไม่ สามารถออกไปตรวจร่วม ได้ เนื่องจากในวันนี้มี ภารกิจสำคัญหลายอย่าง จึง จะได้นัดหมายอีกครั้งใน โอกาสต่อไป
7	17 พ.ค. 2558 (08.00-12.00)	ทำการเก็บรวบรวม ข้อมูลภาคสนาม - สังเกตการณ์	- สถานีตำรวจ- นครบาลโชคชัย - สำนักงานเขต	เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงาน (สายตรวจ 20)	ผู้วิจัยได้ร่วมเดินทางไปกับ รถยนต์สายตรวจออกตรวจ ในพื้นที่ และแวะตาม

ตาราง 3 (ต่อ)

ลำดับ	วัน เดือน ปี (เวลา)	เหตุการณ์	สถานที่	ผู้ให้ข้อมูล	หมายเหตุ
		ปฏิบัติงานร่วมกับ สายตรวจในพื้นที่	วังทองหลาง - ห้างสรรพสินค้า คริสตัลปาร์ค หมู่บ้านอมรินทร์ 9 - ห้าง The Jas Wanghin		จุดสำคัญ ซึ่งมีผู้แดงสำหรับ เช็คนัดตรวจ พบว่า การเดินทางไปจุดต่าง ๆ ค่อนข้างสะดวก เนื่องจาก เป็นวันอาทิตย์ อีกทั้งเหตุที่ ได้รับแจ้งฟังจากวิทยุ มี ค่อนข้างน้อย ซึ่งสายตรวจ บอกว่าในวันหยุดมักจะ เงียบ ไม่ค่อยมีเหตุ เพราะ คนส่วนใหญ่อยู่บ้าน
8	27 พ.ค. 2558 (10.00-15.00)	ทำการเก็บรวบรวม ข้อมูลภาคสนาม - สัมภาษณ์ - สังเกตการณ์ ปฏิบัติงานทั่วไป - รวบรวมเอกสาร - สังเกตการณ์ ปฏิบัติงานร่วมกับ สายตรวจในพื้นที่	- สถานีตำรวจ- นครบาลหัวหมาก - มหาวิทยาลัย- รามคำแหง - ห้างสรรพสินค้า เดอะไนน์ พระรามเก้า - มหาวิทยาลัยเอแบค	ผู้บังคับบัญชา และเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงาน	พื้นที่ภายในสถานีค่อนข้าง คับแคบ ประชาชน ซึ่งจะ เข้ามาติดต่อราชการส่วน ใหญ่ใช้การจอดบริเวณ การกีฬาแห่งประเทศไทย (รั้วติดกัน) แล้วเดินเลาะข้าม มา อีกด้านหนึ่งของ สน. เป็นหน่วยงานบรรเทา สาธารณภัย สอบถามจาก เจ้าหน้าที่ทราบว่าโครงสร้าง ของอาคารเดิม เป็นสถานี ดับเพลิง จึงมีส่วนที่ เหมือนกับหอคอยอยู่ ด้านหน้า สน. ไว้เพื่อใช้ใน การสังเกตการณ์ แต่ปัจจุบัน ไม่ได้ใช้แล้ว ผู้วิจัยได้ ดำเนินการเก็บข้อมูล สัมภาษณ์ผู้บังคับบัญชา ผู้ปฏิบัติงาน และออกตรวจ ในพื้นที่ และหลังจากออก ตรวจแล้ว ผู้วิจัยได้ขับรถ

ตาราง 3 (ต่อ)

ลำดับ	วัน เดือน ปี (เวลา)	เหตุการณ์	สถานที่	ผู้ให้ข้อมูล	หมายเหตุ
					สังเกตภายในบริเวณ เพิ่มเติมอีกส่วนหนึ่ง
9	6 มิ.ย. 2558 (08.00-12.00)	ทำการเก็บรวบรวม ข้อมูลภาคสนาม - สัมภาษณ์ - สังเกตการณ์ ปฏิบัติงานทั่วไป - รวบรวมเอกสาร - สังเกตการณ์ ปฏิบัติงานร่วมกับ สายตรวจในพื้นที่	- สถานีตำรวจ- นครบาลอุดมสุข - มหาวิทยาลัย- รามคำแหง 2 - สวน 50 พรรษา มหาจักรี - บิ๊กซี มาร์เก็ต สวนหลวง - แฟลตข้าราชการ ตำรวจ สน. อุดมสุข (แฟลตส่วนกลาง)	ผู้บังคับบัญชา และเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงาน	ทราบข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ว่า เดิม สน. อุดมสุข คือ สน. ประเวศ แต่ได้มีการส่งมอบ และจัดตั้งใหม่เมื่อปี พ.ศ. 2539 จากนั้นได้มีการ- ปรับปรุงใหม่ ปัจจุบัน สน. อุดมสุข มีพื้นที่รับผิดชอบ ค่อนข้างกว้าง ประกอบด้วย ตั้งอยู่ใจกลางชุมชน รามคำแหง 2 การเดินทางจึง ค่อนข้างประสบปัญหา การจราจรติดขัด ถนนมี รถบรรทุกขนาดใหญ่วิ่งผ่าน ไปมา มีฝุ่นละออง และ สภาพถนนขรุขระมาก สายตรวจจักรยานยนต์จึงรับ บทบาทในการตรวจ มากกว่าปกติ ทั้งต้องขับเป็น ระยะทางไกล ข้อดีแก่ เจ้าหน้าที่ คือ มีแฟลต ส่วนกลางขนาดใหญ่และ ใหม่ ทำให้ช่วยในเรื่องของ ที่อยู่ และการเดินทางมาก
10	14 มิ.ย. 2558 (14.00-18.00)	ทำการเก็บรวบรวม ข้อมูลภาคสนาม - สัมภาษณ์ - สังเกตการณ์ ปฏิบัติงานทั่วไป - รวบรวมเอกสาร	- สถานีตำรวจ- นครบาลลาดพร้าว - แฟลตข้าราชการ ตำรวจ สน. ลาดพร้าว - ห้างสรรพสินค้า เดอะมอลล์บางกะปิ	ผู้บังคับบัญชา และเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงาน	สน. ลาดพร้าว ตั้งอยู่บน ถนนนวมินทร์ ตัดกับถนน ลาดพร้าว การเดินทางไปมา สะดวก มีพื้นที่รับผิดชอบ กว้างครอบคลุมพื้นที่ เศรษฐกิจส่วนใหญ่ของเขต-

ตาราง 3 (ต่อ)

ลำดับ	วัน เดือน ปี (เวลา)	เหตุการณ์	สถานที่	ผู้ให้ข้อมูล	หมายเหตุ
		- สังเกตการณ์ ปฏิบัติงานร่วมกับ สายตรวจในพื้นที่	- ถนนโยธินพัฒนา (ที่ตั้งหมู่บ้านหลาย โครงการ)		ลาดพร้าว ผู้วิจัยได้เข้าไป เก็บข้อมูลตั้งแต่ปล่อยแถว สายตรวจเวลา 8 โมงเช้า และร่วมเดินทางไปกับรถ สายตรวจในสถานที่ต่าง ๆ พบว่า เจ้าหน้าที่ฝ่าย ป. ชุด- จู้โจม และตำรวจชุมชน ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ สายตรวจในการตรวจร่วม เป็นพิเศษ สังเกตได้ว่า มีการใช้วิทยุโต้ตอบกัน ระหว่างฝ่าย ซึ่งแตกต่างจาก สน. ที่ผ่านมา นอกจากนั้น ผู้วิจัยได้ขึ้นรถยนต์สายตรวจ เดินทางไปจนสุดเขตตรวจ ถึงถนนคลองลำเจียก ซึ่งมี ร้านอาหารตั้งอยู่หลายร้าน เป็นจุดที่ไกลที่สุดจาก สน. แม้จะเป็นวันหยุดแต่ก็ใช้ เวลาในการเดินทางเกือบ ครึ่ง ชม. ซึ่งถือว่านานมาก
11	21 มิ.ย. 2558 (09.00-14.00)	ทำการเก็บรวบรวม ข้อมูลภาคสนาม - สัมภาษณ์ - สังเกตการณ์ ปฏิบัติงานทั่วไป - รวบรวมเอกสาร - สังเกตการณ์ ปฏิบัติงานร่วมกับ สายตรวจในพื้นที่ ออกเดินทางไปกับ	- สถานีตำรวจ- นครบาลบึงกุ่ม - มัสยิดอัลสลาม - ตลาดโลตัสเสรีไทย	ผู้บังคับบัญชา และเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงาน	การเดินทางไป สน. บึงกุ่ม ผู้วิจัยเดินทางผ่านแยกนิคคำ ไป พบป้ายนำทางบริเวณ ซอยเสรีไทย 15 แต่เมื่อเลี้ยว เข้าไปตามป้ายบอกทาง สน. พบว่า ลึกและคดเคี้ยวมาก เส้นทางเลียบบึงกุ่ม (บึงน้ำ) หากว่าเป็นตอนกลางคืนคิด ว่าน่าจะเปลี่ยวมาก เมื่อไป ถึง สน. ดำเนินการเก็บ

ตาราง 3 (ต่อ)

ลำดับ	วัน เดือน ปี (เวลา)	เหตุการณ์	สถานที่	ผู้ให้ข้อมูล	หมายเหตุ
		สายตรวจจรดยนต์			ข้อมูลได้พบผู้บังคับบัญชา จึงได้แจ้งเรื่องเส้นทางไป พบว่า มีการขอเปิดใช้ทาง เล็ก ๆ เป็นชอกพอให้รถคัน หนึ่งผ่าน เพื่อตัดไปชอย เสรีไทย 25 ซึ่งกว้างและ สภาพถนนดีมาก จึง รู้สึกแปลกใจที่หาก ประชาชนจะเข้ามา สน. คงไม่สะดวกนัก
12	26 มิ.ย. 2558 (18.00-22.00)	ทำการเก็บรวบรวม ข้อมูลภาคสนาม - สัมภาษณ์ - สังเกตการณ์ ปฏิบัติงานทั่วไป - รวบรวมเอกสาร - สังเกตการณ์ ปฏิบัติงานร่วมกับ สายตรวจในพื้นที่ ออกเดินทางไปกับ สายตรวจจรดยนต์ - รับประทานอาหาร เย็นกับ ผู้บังคับบัญชา ของ สน.	- สถานีตำรวจ- นครบาลประเวศ - ห้างเดอะ คอนเน็ค อ่อนนุช - สำนักงานเขตประเวศ - วัดกระท่อมเสือปลา	ผู้บังคับบัญชา และเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงาน	การเดินทางไป สน. ประเวศ ค่อนข้างใช้เวลา เนื่องจาก ต้องเข้าไปในชอย และต้อง ข้ามสะพาน ถือว่าลำบากใน การเข้าไปติดต่อพอสมควร ในส่วนของการเก็บข้อมูล ช่วงเวลาที่ผู้วิจัยเดินทางเข้า ไป เป็นช่วงเย็นวันศุกร์ ซึ่ง เจ้าหน้าที่กำลังออกกำลังกาย และทำการฝึกยุทธวิธีประจำ สัปดาห์ ชุดที่ทำการฝึกจะ เป็นชุดที่ปฏิบัติหน้าที่ ในช่วง 08.00 น. - 16.00 น. เพื่อที่เมื่อทำการฝึกเสร็จ จะกลับไปพักผ่อนได้ทันที ส่วนชุดปฏิบัติ 16.00 น. - 24.00 น. ได้มารวมปล่อย แถว และได้ให้โอกาสเก็บ ข้อมูลอย่างครบถ้วน จากนั้น จึงได้เดินทางไปกับจรดยนต์ สายตรวจ

ตาราง 3 (ต่อ)

ลำดับ	วัน เดือน ปี (เวลา)	เหตุการณ์	สถานที่	ผู้ให้ข้อมูล	หมายเหตุ
13	4 ก.ค. 2558 (10.00-12.00)	ทำการเก็บรวบรวม ข้อมูลจาก การสัมภาษณ์ ผู้บังคับบัญชา	- สถานีตำรวจ- นครบาลบางชั้น	ผู้บังคับบัญชา	ผู้วิจัยได้เริ่มสัมภาษณ์ หลังจากผู้บังคับบัญชา (หัวหน้า) ของสถานีตำรวจ กลับจากภารกิจภายนอกแล้ว จึงมีเวลาจำกัดในช่วงเย็น และได้ขออนุญาตหัวหน้า สถานีมาเก็บข้อมูล ภาคสนามอีกครั้งกับผู้ปฏิบัติ ในภายหลังได้ทราบว่า ภารกิจของหัวหน้าสถานี ตำรวจนั้นไม่มีช่วงเวลาหยุด พักต้องรับผิดชอบเหตุ ทุกอย่างที่เกิดขึ้นในสถานี ตลอด 24 ชม. และ ต้องพร้อมรับมือกับ การร้องเรียนทั้งทางวาจา และเอกสารจากหน่วยงาน ภาครัฐและเอกชนหลาย หน่วยงานตลอดเวลา
14	9 ก.ค. 2558 (09.00-12.00)	ทำการเก็บรวบรวม ข้อมูลภาคสนาม - สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ ปฏิบัติ - สังเกตการณ์ ปฏิบัติงานทั่วไป - รวบรวมเอกสาร - สังเกตการณ์ ปฏิบัติงานร่วมกับ สายตรวจในพื้นที่ ออกเดินทางไปกับ สายตรวจจรดยนต์	- สถานีตำรวจ- นครบาลบางชั้น - โรงเรียนสุเหร่า- บางชั้น - ห้างอมรินทร์ แยก รพ. นพรัตน์ - ชุมชนสวน บึงกระเทียม	เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงาน	ที่ตั้งของ สน. บางชั้น อยู่ กลางหมู่บ้านบนถนนสวน สยาม ห้อมล้อมด้วยชุมชน ทั้งไทยและอิสลาม และ เป็นที่ตั้งของกองบังคับการ- ตำรวจนครบาล 4 อาจเป็น สาเหตุหนึ่งที่ทำให้บริเวณ สน. ค่อนข้างเรียวร้อยและ เป็นระเบียบ เนื่องจากมี ผู้บังคับบัญชาทำงานอยู่ ใกล้ๆ การเดินทางจาก สน. ไปยังจุดต่าง ๆ ที่สายตรวจ

ตาราง 3 (ต่อ)

ลำดับ	วัน เดือน ปี (เวลา)	เหตุการณ์	สถานที่	ผู้ให้ข้อมูล	หมายเหตุ
					พาไปก่อนข้างสะดวก เพราะถนนส่วนใหญ่มี สภาพดี การสัมผัสภัยใช้ เวลาไม่นาน ได้พูดคุยใน ระหว่างรับประทานอาหาร กลางวันที่ สน. เป็น โครงการเลี้ยงอาหาร กลางวัน
15	15 ก.ค. 2558- 30 ก.ย. 2558	ทำการเก็บรวบรวม ข้อมูลเพิ่มเติมจากการ รายงานการ ปฏิบัติงานจากกลุ่ม ไลน์ (LINE APPS) ชื่อกลุ่ม METRO4 มีสมาชิกอยู่จำนวน 168 คน รายงาน การปฏิบัติตลอด 24 ชั่วโมง ประกอบด้วย - การตั้งจุดตรวจ ป้องกัน อาชญากรรม (จุด ว. 43) ใช้กำลังสาย- ตรวจร่วมกับทหาร ผลักดันที่จะเข้าเวร เวลา 00.00-08.00 น. เป็นหลัก - การหยุดตรวจตาม จุดสำคัญต่าง ๆ (ว. 4 ว. 10) - การรายงานเหตุ กรณีสามารถจับกุม	สถานีตำรวจนครบาล ในสังกัด บก.น. 4 ทั้ง 8 สถานี	ผู้บังคับบัญชา และเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงาน ตั้งแต่ระดับกอง บังคับการลงไป ถึงระดับสถานี ตำรวจในพื้นที่	ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลและ จัดทำเป็นเอกสารทุกวัน โดยเริ่มรวบรวมหลังเวลา 20.00 น. ถึงเวลา 24.00 น. ถึงข้อมูลที่มีการส่งเข้ามา ตั้งแต่เวลา 00.00 น. ถึงเวลา 24.00 น. พบว่า การรายงาน เหตุการณ์ผ่านแอปพลิเคชัน ไลน์ (LINE) ช่วยให้ ผู้บังคับบัญชาสามารถ ตรวจสอบการทำงานได้ดี ขึ้น ทั้งเป็นการเก็บข้อมูลที่ สามารถอ้างอิงได้ใน ภายหลัง

ตาราง 3 (ต่อ)

ลำดับ	วัน เดือน ปี (เวลา)	เหตุการณ์	สถานที่	ผู้ให้ข้อมูล	หมายเหตุ
		ผู้ต้องหาได้ (ว. 20) - การประชุมใน โอกาสต่าง ๆ ทั้ง ภายในและภายนอก สน. (ว. 28) - รายงานการฝึก ประจำสัปดาห์ ออกกำลังกาย และ ทบทวนยุทธวิธี			

การวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจากการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ จึงต้องมีการจัดระเบียบโครงสร้าง และหาความหมายของข้อมูลที่รวบรวมมา เป็นการค้นหาข้อความทั่วไปที่จะบอก ความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ แล้วนำผลมาวิเคราะห์ร่วมกับแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ โดยการพิจารณาตรวจตรา แยกแยะและประเมินค่า ซึ่งจะเกิดประโยชน์ต่อผู้วิเคราะห์ใน การนำไปแสดงความคิดเห็น อภิปรายข้อเท็จจริงให้ผู้อื่นทราบ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีวิเคราะห์ ข้อมูลในเชิงพรรณนาเป็นหลัก ดังนั้น เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการ และเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูลตามที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียง เพื่อ บรรณาการ และหาความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์ต่าง ๆ จากข้อมูลการสัมภาษณ์เจาะลึก และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ โดยในส่วนของการเตรียมการวิเคราะห์ ข้อมูลจะได้ทำการจัดระเบียบของข้อมูล โดยจะนำมาใส่ตารางวิเคราะห์เพื่อให้เกิด ความสะดวกในการนำมาวิเคราะห์ จากนั้นจะนำข้อมูลมานำเสนอเป็นข้อค้นพบเพื่อ นำไปสู่การหาข้อสรุป การตีความ และการตรวจสอบความถูกต้องแม่นยำของ ผลการวิจัย โดยการตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล (methodological triangulation) คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ กัน บนฐานของข้อมูล 3 แหล่ง

ได้แก่ เวลา สถานที่ และบุคคล เพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน เช่น ใช้การสังเกตควบคู่กับการซักถามพร้อมกันนั้นก็ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งเอกสาร หรือทำการซักถามผู้ให้ข้อมูลสำคัญ หรืออาจซักถามผู้ให้ข้อมูลหลังจากสรุปผลการวิจัย เพื่อความแน่นอนว่า ข้อสรุปนั้นเที่ยงตรงตามความเป็นจริงหรือไม่ แล้วจึงแก้ไขเป็นรายงานฉบับสมบูรณ์ต่อไป (Miles & Huberman อ้างถึงใน Berg, 2001, p. 238) ซึ่งผู้วิจัยจะกล่าวถึงวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ดังนี้

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้เทคนิควิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ 2 วิธี ได้แก่

1. การวิเคราะห์สรุปอุปนัย (analytic induction) จากการตีความสร้างข้อสรุปข้อมูลจากสิ่งที่เป็นรูปธรรมหรือปรากฏการณ์ที่มองเห็นที่เก็บรวบรวมมาได้จากข้อมูลตั้งแต่ 2 ชุดขึ้นไป เช่น การปฏิบัติงาน พฤติกรรมการทำงาน ตลอดจนการดำเนินชีวิตความเป็นอยู่ ฯลฯ เมื่อผู้วิจัยได้เห็นหรือสังเกตหลาย ๆ เหตุการณ์ต่าง ๆ แล้วจึงลงมือสรุป แต่หากข้อสรุปนั้นยังไม่ได้รับการตรวจสอบอื่น ๆ ก็ถือว่า ผลที่ได้เป็นสมมติฐาน หากได้รับการยืนยันก็ถือว่าเป็นข้อสรุป ซึ่งมีความเป็นนามธรรมในระดับต้น ๆ ซึ่งการวิเคราะห์สรุปอุปนัย จัดได้ว่าเป็นวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ต้องนำมาใช้สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพทุกเรื่อง ทั้งนี้เพราะการวิเคราะห์สรุปอุปนัย เป็นการพิจารณาลักษณะร่วมกันของข้อมูลรูปธรรม เพื่อสรุปรวมลักษณะดังกล่าวซึ่งเป็นไปตามหลักของคำว่า “อุปนัย” (induction) ซึ่งหมายรวมถึงการหาความจริงจากข้อเท็จจริง (fact) ส่วนย่อยหลาย ๆ ส่วนที่มีลักษณะเป็นรูปธรรมแล้วสรุปความจริงชุดใหญ่ที่มีลักษณะเป็นนามธรรมครอบคลุมข้อเท็จจริงส่วนย่อยเหล่านั้น” ยกตัวอย่างเช่น จากการสังเกตและสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจ 3-5 คน จะได้ข้อเท็จจริงว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจจะปฏิบัติงานได้ดี จะต้องได้รับค่าตอบแทน หรือรายรับที่เหมาะสมให้สามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ จึงจะไม่เสี่ยงที่จะรับส่วยหรือคอร์รัปชัน ซึ่งข้อสรุปนี้มีลักษณะครอบคลุมเจ้าหน้าที่ตำรวจคนอื่น ๆ ด้วย

2. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ซึ่งเป็นเทคนิคที่สามารถใช้วิเคราะห์ข้อมูลทั้งในรูปแบบของเอกสารหรือข้อเขียน และคำพูดที่ได้จาก

การสัมภาษณ์หรือการสนทนา เป็นการเจนนับจำนวนถ้อยคำ ประโยคหรือใจความ เป็นการวิเคราะห์ทั้งความหมายทางภาษา โดยตรงจากเอกสารหรือตัวบทและความหมายทางความรู้สึกหรือวิเคราะห์นัยที่แอบแฝงอยู่ รวมถึงการตีความและนัยทางบริบทหรือสภาพแวดล้อมประกอบข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ด้วย (สุภางค์ จันทวานิช, 2542, หน้า 144-145) และในการวิเคราะห์เนื้อหาในการวิจัยครั้งนี้เริ่มต้นจากจัดข้อมูลที่ได้มาให้สอดคล้องกับ 3 ประเด็นที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ ได้แก่ ลักษณะ ปัญหา และรูปแบบ ในการพัฒนา จัดเป็นประเภทของข้อมูล (categories) เป็นการวางเค้าโครงของข้อมูล เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

2.1 นำเสนอข้อมูลที่ได้รับจากการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามเพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ และสรุปผล โดยเริ่มจากการนำเสนอข้อมูลทั่วไปและข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์ การสังเกต และการวิเคราะห์เอกสารของกรณีศึกษา

2.2 สรุปผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่นำเสนอ โดยวิเคราะห์ทั้งในส่วนที่เป็นคำพูดจากการสัมภาษณ์ เอกสาร และการสังเกตการณ์ไปพร้อม ๆ กัน โดยให้ความสำคัญทั้งความหมายในทางภาษาและตีความจากความรู้สึกที่แฝงอยู่ในข้อมูลนั้น ๆ ภายใต้กรอบแนวคิดในการวิจัย 3 ประเด็น คือ (1) ลักษณะและวิธีการปฏิบัติงานของสายตรวจ (2) ปัญหาและอุปสรรคของการปฏิบัติงานสายตรวจ (3) รูปแบบหรือแนวทางที่ตำรวจสายตรวจควรพัฒนาปรับปรุงต่อไปในอนาคต

การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้บางวิธี เพื่อช่วยในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ได้แก่ การใช้การตรวจสอบแนวความคิดและทฤษฎี โดยผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารระบบงานสายตรวจ การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม การบริหารงานตำรวจ การพัฒนากิจการตำรวจ และการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ มาเป็นกรอบแนวความคิดในการวิจัย โดยจะขอรับการตรวจสอบความถูกต้องจากคณะกรรมการที่ปรึกษาคุณวุฒิบัณฑิต เพื่อให้ได้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย นอกจากนี้ จะได้ใช้การตรวจสอบวิธีการรวบรวมข้อมูล โดย

การตรวจสอบการออกแบบแนวคำถามจากคณะกรรมการที่ปรึกษาคุณิพนธ์ รวมทั้ง
ตรวจสอบวิธีการรวบรวมข้อมูลด้วยการสังเกตไปควบคู่กับการสัมภาษณ์ด้วย

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญแต่ละคนเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานสายตรวจ-
ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทั้งสิ้น โดยเฉพาะผู้บังคับบัญชาในระดับสูงของ
กองบังคับการตำรวจนครบาล 4 และเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผน-
ยุทธศาสตร์จะเป็นผู้มีประสบการณ์ และรับรู้ถึงลักษณะการปฏิบัติ สภาพปัญหา รวมไปถึง
ถึงเรื่องที่มีการร้องเรียน จึงนับได้ว่า เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ในเรื่องที่ทํา
การวิจัย ดังนั้น จึงสามารถสรุปได้ว่า ข้อมูลที่ได้นั้นจะมีความครอบคลุมประเด็นที่ศึกษา
นอกจากนี้ ยังมีการตรวจสอบข้อมูล ยืนยันข้อมูลจากแหล่งอื่น ๆ ไปด้วยพร้อมกัน
ได้แก่ เอกสารเกี่ยวข้องประกอบ เช่น หนังสือคำสั่ง ตารางเวร รายงานที่เก็บรวบรวมได้
จากการสังเกตผ่านแอปพลิเคชันไลน์ (LINE) เป็นต้น ทำให้ผู้วิจัยสามารถนำมาวิเคราะห์
เนื้อหาได้อย่างครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

บทที่ 4

รูปแบบและปัญหาตำรวจสายตรวจในปัจจุบัน

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เพื่อเป็นพื้นฐานความรู้ความเข้าใจในบริบทและสถานการณ์ของงานสายตรวจในปัจจุบัน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานสายตรวจของกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. งานสายตรวจไทยในปัจจุบัน (พ.ศ. 2558-2559)
2. สภาพปัญหาและอุปสรรคงานสายตรวจ
3. กิจการตำรวจของประเทศสมาชิกอาเซียน

งานสายตรวจในปัจจุบัน (พ.ศ. 2558-2559)

งานสายตรวจนับว่าเป็นงานหัวใจหลักของสถานีตำรวจ มีหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการป้องกันเหตุอาชญากรรมไม่ให้เกิดขึ้นหรือทวีความรุนแรงมากขึ้น และปราบปรามจับกุมผู้กระทำความผิด ดูแลทุกข์สุขให้กับประชาชน งานสายตรวจเปรียบเสมือนงานซึ่งเป็นกระดูกสันหลังของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน การคัดเลือกเพื่อเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจของสำนักงานตำรวจแห่งชาตินั้น พบว่า เดิมมีการคัดสรรและบรรจุเจ้าหน้าที่ตำรวจขึ้นประจวบจากการสอบคัดเลือกของโรงเรียนพลตำรวจของนครบาลหรือภูธร และยังมีเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มาจากสายงานอื่น ๆ ที่มีการผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรชัชยะ (หลักสูตรพื้นฐานสำหรับผู้ที่ต้องการจะปฏิบัติงานสายตรวจ) หรือมีคุณสมบัติครบตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนด ได้เข้ามาทำหน้าที่ในงานสายตรวจ และถูกบรรจุลงสู่ตำแหน่งในสถานีตำรวจท้องที่หรือกองบังคับการที่เกี่ยวข้องหลักพื้นฐานเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำหน้าที่สายตรวจในรูปแบบอื่น ๆ ซึ่งหลักนิยมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีสายตรวจรถจักรยานยนต์และรถยนต์ ที่ทำหน้าที่ดูแลความปลอดภัยขึ้นพื้นฐานในระดับรากหญ้า ตลอด 24 ชั่วโมง

โดยจะมีประจำอยู่ใน 1,474 สถานีตำรวจทั่วประเทศ จากค่าเฉลี่ย พบว่า 1 สถานีตำรวจ จะมีสายตรวจรถยนต์ 1 คัน สายตรวจรถจักรยานยนต์ 4 คัน เป็นพื้นฐานใน 1 ชุด ปฏิบัติการที่จะเข้าทำงานใน 8 ชั่วโมงต่อผลัด ประกอบด้วยนายตำรวจสัญญาบัตร (ร.ต.ต.-ร.ต.อ.) จำนวน 1 นาย ชั้นประทวนทำหน้าที่พลขับจำนวน 1 นาย และ ประทวน จำนวน 8 นาย นอกจากนั้นแล้ว ก็จะมีสายตรวจเดินเท้า ยามจุด ยามตู้ หรือ จุฑารับแจ้งเหตุ ทำหน้าที่สายตรวจอีกเช่นกัน ขึ้นอยู่กับสภาพของท้องถนนและกำลังพล ณ ที่แห่งนั้น (สุพิศาล ภักดีนฤนาถ, 2556, หน้า 51-52)

การทำหน้าที่ของตำรวจสายตรวจเปรียบเสมือนตัวแทนของสำนักงานตำรวจ-แห่งชาติ ที่ออกไปดูแลทุกข์สุขของประชาชนในเขตพื้นที่นั้น ๆ คุณสมบัติที่ดีของ เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ จึงเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งที่จะทำให้งานป้องกันอาชญากรรม เกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลได้ ตรงตามวัตถุประสงค์ของสำนักงานตำรวจ-แห่งชาติ

ลักษณะงานโดยทั่วไปของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ ของกองบังคับการตำรวจ-นครบาล 4 ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. จัดบริหารระบบสายตรวจให้เหมาะสมกับสภาพอาชญากรรม และสถานการณ์ ในพื้นที่ (สายตรวจรถยนต์ และรถจักรยานยนต์)
2. ให้เจ้าหน้าที่สายตรวจออกพบปะเยี่ยมเยียนประชาชนอย่างสม่ำเสมอ (สายตรวจเดินเท้า และตำรวจชุมชนสัมพันธ์)
3. จัดตั้งระบบผู้ยามและที่พักระหว่างรวมทั้งวางแผนให้มีความพร้อมที่จะสกัด จับกุมคนร้ายยามเกิดเหตุด่วนเหตุร้าย
4. ตั้งจุดตรวจค้นบุคคลและยานพาหนะ (ภาษาที่ใช้กันในการปฏิบัติงาน เรียกว่า จุด ว. 43 (ภาษาวิทย์ที่เข้าใจโดยทั่วไปของตำรวจ)
5. ระดมป้องกันปราบปรามอาชญากรรมทุกเดือน ตามแผนยุทธศาสตร์ ซึ่ง ออกตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา
6. ขยายงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ แสวงหาความร่วมมือ และการมีส่วนร่วมของ ประชาชน
7. ควบคุมปราบปรามแหล่งอบายมุขอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

8. ปราบปรามยาเสพติดทุกชนิดทุกประเภทอย่างเฉียบขาด รณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด รวมถึงสิ่งเสพติดประเภทอื่น ๆ เช่น สารออกฤทธิ์ต่อระบบประสาท บารากุ ฯลฯ

9. ปรับปรุงระบบการจัดทำและเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของสถานีดำรวจให้ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน

10. เพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมอาชญากรรม โดยร่วมกันวางแผนกับภาคเอกชน เช่น อาสาสมัครป้องกันภัยหมู่บ้าน หรือ กต.ตร. สน. และภาครัฐ เช่น สำนักงานเขต

11. จัดทำและซักซ้อมแผนเผชิญเหตุอยู่เสมอ เช่น ซ้อมแผนรับมือเหตุฉุกเฉิน การรับมือเหตุวางระเบิด ตรวจพบวัตถุต้องสงสัย เป็นต้น

สภาพปัญหาและอุปสรรคงานสายตรวจ

สำหรับสภาพปัญหาและอุปสรรคของงานสายตรวจนั้น จากการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา ประมวลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสภาพปัญหาและอุปสรรคงานสายตรวจ โดย สมเกียรติ แก้ววิเศษ (2546) นำเสนอผ่านงานวิจัยเรื่อง “ปัญหาและอุปสรรคของเจ้าหน้าที่สายงานป้องกันและปราบปรามต่อการปฏิบัติงาน” จากผลการวิจัย พบว่า กลุ่มประชากรตำรวจส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีสถานภาพสมรสแล้ว มีศเป็นจำสิปตำรวจ และนายดาบตำรวจ มีอายุราชการตำรวจมากกว่า 10 ปี และปฏิบัติงานสายตรวจตั้งแต่ 3 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี มีอัตราเงินเดือนอยู่ในช่วง 5,001-10,000 บาท โดยผ่านการฝึกอบรมมาแล้ว 1-2 ครั้งในการปฏิบัติงานสายตรวจไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายและกฎหมายที่กำหนดไว้ เป็นเพราะส่วนหนึ่งเกิดจากปัญหาและอุปสรรคในด้านกฎหมายและนโยบายเกี่ยวกับสถานการณ์ในปัจจุบันขาดความชัดเจน ไม่สามารถบังคับใช้กับสถานการณ์บางประเภทได้ เช่น การควบคุมสถานบริการ การควบคุมแหล่งชุมชน ซ่องสุมาเสพติด และไม่มีการนำกฎหมาย และนโยบายไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับผู้บังคับบัญชา ตลอดจนผู้ประกอบการ เจ้าของ

สถานที่ ประชาชนในพื้นที่ที่ต่างเอื้อประโยชน์ต่อการฝ่าฝืนกฎหมาย สวัสดิการและ
ภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจ รวมตลอดถึงการขาดการฝึกอบรม
เพื่อพัฒนาความรู้ ส่วนทักษะของรองผู้กำกับการที่ทำหน้าที่หัวหน้างานสายตรวจ
เห็นว่า การฝ่าฝืนกฎหมายใดที่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นเฉพาะเจาะจง แม้ว่าจะเป็นเรื่อง
ที่ไม่เป็นการทั่วไปหรือสาธารณะถือว่า เป็นอาชญากรรมประเภทหนึ่งที่รัฐเป็นผู้เสียหาย
กฎหมายขาดประสิทธิภาพในการบังคับใช้เนื่องจากขาดความชัดเจนในตัวของกฎหมาย
และควรมีการแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป กฎหมายและ
นโยบายต้องสอดคล้องกัน ในส่วนของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีการปฏิบัติหน้าที่ที่เสี่ยง
อันตรายแต่สวัสดิการ และค่าตอบแทนที่ได้รับไม่เหมาะสมกับภาระหน้าที่ที่ต้อง
รับผิดชอบ ซึ่งจากผลการศึกษาได้ข้อสรุปว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจควรนำเสนอปัญหาและ
อุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ที่เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจเกี่ยวข้องให้
ผู้บังคับบัญชาได้รับทราบ เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาแก้ไขกฎหมาย สร้าง
ความสัมพันธ์ในเชิงบวกระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจและประชาชน เพื่อให้เกิดความร่วมมือ
ในการปฏิบัติตามนโยบายและกฎหมาย รัฐควรปรับปรุงสวัสดิการและค่าตอบแทน
ของข้าราชการตำรวจให้ใกล้เคียงกับข้าราชการอื่นในกระบวนการยุติธรรม และ
มีการวางแผนด้านกำลังพลเพื่อลดความเหนื่อยล้าจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพใน
การปฏิบัติงาน อันจะก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคมต่อไป

นอกจากนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา ประมวลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
เกี่ยวกับอุปสรรคและปัญหาในการปฏิบัติงานสายตรวจของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยใน
งานวิจัยของ พลวัชร พลคงนอก (2558) สรุปอุปสรรคในการปฏิบัติงานสายตรวจ
มีรายละเอียด ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการ พบว่า มีอุปสรรคในข้อที่มีปัญหามากที่สุด ได้แก่
ข้อการจัดอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจ ของสถานีตำรวจในการปฏิบัติงานสายตรวจ
ตามบ้านเรือน ตรอก ซอยในเขตพื้นที่ ของสถานีตำรวจมีความเหมาะสมไม่เพียงพอ
เป็นอันดับแรก รองลงมา สถานีตำรวจมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงาน
ไม่เพียงพอ เช่น คอมพิวเตอร์เพื่อบันทึกข้อมูลสถิติคดีต่าง ๆ ด้านที่มีอุปสรรคอันดับ

สุดท้าย สถานีตำรวจไม่ได้รับความร่วมมือจากภาคเอกชนในพื้นที่ในการดำเนินงานของสำนักงานตำรวจ

2. ด้านบุคลากร พบว่า มีอุปสรรคในจำนวนเจ้าหน้าที่สถานีตำรวจที่ปฏิบัติงานไม่เพียงพอเป็นอันดับแรก รองลงมา เจ้าหน้าที่ของสถานีตำรวจได้รับผลตอบแทนในการปฏิบัติงานต่ำ เช่น การเลื่อนขั้นเงินเดือน เบี้ยเลี้ยง เงินเพิ่มพิเศษในปัจจุบันนั้นไม่เหมาะสม อันดับสุดท้าย ได้แก่ มีความรู้สีกภาคภูมิใจ และมีความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่น้อย

3. ด้านงบประมาณในภาพรวม เมื่อพิจารณา พบว่า มีอุปสรรคในข้อระเบียบการใช้เงินงบประมาณไม่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมความเป็นจริง เป็นอันดับแรก รองลงมา ระเบียบการเบิกจ่ายเงินงบประมาณยังมีความล่าช้าไม่คล่องตัว อันดับสุดท้าย สถานีตำรวจต้องหารายได้จาก การสนับสนุนของภาคเอกชน และประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและคล่องตัว

4. ด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ในภาพรวม พบว่า มีอุปสรรคในสถานีตำรวจมีการจัดสรรน้ำมันเชื้อเพลิงให้ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ เป็นอันดับแรก รองลงมา การเบิกอาวุธปืน เครื่องกระสุน วิทยุสื่อสาร รถจักรยานยนต์ รถยนต์ เครื่องคอมพิวเตอร์ ไฟฉาย กุญแจมือ กระสุนปืน เสื้อสะท้อนแสง เสื้อกันกระสุน จากสถานีตำรวจได้ไม่ครบถ้วน และความพร้อมที่จะปฏิบัติงานไม่เพียงพอ อันดับสุดท้าย หน่วยงานได้รับการสนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้จากประชาชนหรือภาคธุรกิจเอกชนในสัดส่วนที่น้อย

จึงสรุปสาระสำคัญของอุปสรรคและปัญหาในปัจจุบันได้ว่า ปัญหาเดิมที่มีมาตั้งแต่ครั้งก่อตั้งกิจการตำรวจเมื่อปี พ.ศ. 2403 เป็นระยะเวลากว่าศตวรรษ ปัญหาต่าง ๆ ยังคงมีอยู่ ต่อเนื่องจนกลายเป็นสภาวะวิกฤต และเมื่อประเมินสถานการณ์ โดยผู้วิจัยนำหลักการวิเคราะห์จุดอ่อน-แข็ง โอกาส-อุปสรรค SWOT Analysis จะพบว่า มีภัยคุกคามมากมาย เพราะสภาพที่อาชญากรรมปัจจุบันนั้นพัฒนาจนกลายเป็นลักษณะไร้พรมแดน (borderless) เสมือนการย่อโลกให้เล็กลง และยังประสบสถานการณ์การเจริญเติบโตของเทคโนโลยีสมัยใหม่ ที่ทำให้การก่ออาชญากรรมสามารถเกิดขึ้นที่ไหนเมื่อไรก็ได้ ส่งผลให้ตำรวจต้องปรับตัวตามให้ทัน ขณะเดียวกันก็มีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงกฎหมาย

โดยเฉพาะกฎหมายระหว่างประเทศให้มีสภาพบังคับมากขึ้น มีการกำหนดกรอบการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจให้ต้องมีความเป็นสากล ตำรวจต้องใช้ความระมัดระวังในการปฏิบัติงานอย่างละเอียดรอบคอบ ซึ่งขณะที่มีภัยคุกคามเพิ่มเข้ามา แต่ปัญหาเดิม ๆ ของตำรวจก็ยังมีอยู่และยังทวีความรุนแรงขึ้นอีกหลายเท่า จะเห็นได้ว่าหากปล่อยให้สถานการณ์เป็นเช่นนี้อีกต่อไปถึงอนาคต สภาวะวิกฤติที่เป็นอยู่คงไม่ดีขึ้นในเรื่องของความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม ความปลอดภัยทั้งของชาวไทย และชาวต่างชาติในประเทศไทยอย่างแน่นอน ดังนั้น จึงเป็นมูลเหตุจูงใจสำคัญที่ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะทำการวิจัย เพื่อค้นคว้าหาว่า ตำรวจไทยโดยเฉพาะสายตรวจที่พึงประสงค์ควรประกอบด้วยปัจจัยใดบ้าง ในขณะเดียวกันก็แสวงหาแนวทางการเสริมสร้างและฟื้นฟูประสิทธิภาพรวมไปถึงความเชื่อมั่นให้กับตำรวจไทย เพื่อให้สามารถรับมือกับสถานการณ์ในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

กิจการตำรวจของประเทศสมาชิกอาเซียน

ตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ตร.) ได้รับอนุมัติทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ตามสัญญารับทุนอุดหนุนการวิจัย ฝ่ายสวัสดิภาพสาธารณะ สัญญาเลขที่ RDG5830012 ลงวันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2558 ทำให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในการวิจัย ตำแหน่งผู้ช่วยนักวิจัยของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในโครงการ “การศึกษาเปรียบเทียบ การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ”

(A Comparative Study of Police Administration and Laws in the ASEAN Countries of Public Safety) มีคณะผู้วิจัยอันประกอบด้วย พลตำรวจโทปิยะ อุทาโย ผู้บัญชาการ-สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ พลตำรวจตรีวิโรฒ กุลบุตร อาจารย์ประจำ-ภาควิชาปราบปรามอาชญากรรม พันตำรวจเอกปรีดา สดาวรร รองผู้บังคับการกองบังคับการอัตรา สำนักงานกำลังพล และพันตำรวจโทกฤษณพงศ์ พุตระกูล อาจารย์ประจำคณะ-ตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

โดยมีขอบเขตการศึกษาระบบระบบการบริหารจัดการงานตำรวจใน 10 ประเทศ
อาเซียน ได้แก่ บรูไน กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย เมียนมา ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์
เวียดนาม และไทย ผู้วิจัยจึงขอนำเนื้อหาส่วนที่คาดว่าจะจะเป็นประโยชน์มาประกอบ
การศึกษาตำรวจสายตรวจไทย ดังมีรายละเอียด ต่อไปนี้

ประเทศสมาชิกอาเซียน ประกอบด้วย

1. บรูไน ดารุสซาลาม (Brunei Darussalam)
2. ราชอาณาจักรกัมพูชา (Kingdom of Cambodia)
3. สาธารณรัฐอินโดนีเซีย (Republic of Indonesia)
4. สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (Lao People's Democratic Republic)
5. มาเลเซีย (Malaysia)
6. สาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า (Republic of the Union of Myanmar)
7. สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ (Republic of the Philippines)
8. สาธารณรัฐสิงคโปร์ (Republic of Singapore)
9. สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (Socialist Republic of Vietnam)
10. ประเทศไทย (Thailand) (ได้กล่าวถึงแล้วในบทที่ 2)

เนการา บรูไน ดารุสซาลาม (Negara Brunei Darussalam)

ประวัติความเป็นมา (The Royal Brunei Police Force, 2015) สำนักงานตำรวจ-
แห่งชาติบรูไน (Royal Brunei Police Force--RBPF) ตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่
1 มกราคม ค.ศ. 1921 มีภารกิจหลักครอบคลุมหน่วยงานดับเพลิง ตรวจคนเข้าเมือง
การขึ้นทะเบียนยานพาหนะและงานเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ

เหตุการณ์ประวัติศาสตร์สำคัญของสำนักงานตำรวจแห่งชาติบรูไนที่เกิดขึ้นในปี
ค.ศ. 1962 คือ การกบฏของกองกำลังติดอาวุธ เทนเทรา กาลิมันตัน (Tentera Nasional
Kalimantan) และพรรค รัยักัต บรูไน (Partai Rakyat Brunei) ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ
เสียชีวิต 4 นาย

ปี ค.ศ. 1965 คำว่า “Royal” ถูกนำมาใช้ในชื่อองค์กรตำรวจโดยสุลต่าน สำหรับ
การมีส่วนร่วมในการรักษาความสงบแห่งชาติ

ปี ค.ศ. 1975 มีผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติบรูไนคนแรก และกลายเป็นหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายที่มีอำนาจในการบริหารโดยท้องถิ่นอย่างเต็มตัว

ปี ค.ศ. 1986 สุลต่านแห่งประเทศบรูไน แต่งตั้งพระองค์เป็นผู้ตรวจการตำรวจ และในปี พ.ศ. 2005 มกุฎราชกุมารในพระองค์สุลต่านก็ทรงเป็นรองผู้ตรวจการตำรวจ

ด้วยกองกำลังที่มีจำนวนประมาณ 4,900 นาย สำนักงานตำรวจแห่งชาติบรูไน มีหน้าที่รับผิดชอบในการรักษากฎหมายและรักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศ ภายใต้การดูแลของสุลต่าน มีอำนาจครอบคลุมถึงการป้องกันและปราบปราม อาชญากรรม การสืบสวนสอบสวน ทัณฑสถาน การจราจร การนำส่งขนส่งบุคคลสำคัญ หน้าที่ทางทะเลและชายฝั่ง รวมถึงการควบคุมฝูงชน

รูปแบบการจัดองค์กรตำรวจ กรมตำรวจบรูไน (Royal Brunei Police Force) มีคณะกรรมการการตำรวจเป็นผู้ดำเนินการบริหาร มีหน่วยงานหลัก 6 แบ่งเป็นแผนก ได้แก่ แผนกบริหารและการเงิน แผนกภายในประเทศ แผนกข้อมูลอาชญากรรม แผนกปฏิบัติการ แผนกสืบสวนอาชญากรรม และแผนกควบคุมการจราจรและสืบสวนสอบสวน

จากจำนวนประชากรที่มีอัตราส่วนของวัยรุ่นมาก ได้แก่ เด็กหรือเยาวชนไปจนถึงผู้ใหญ่อยู่ระหว่าง 15-24 ปี ทำให้รัฐบาลมีนโยบายที่เรียกว่า National Youth Policy หรือนโยบายสำหรับเยาวชนแห่งชาติ เพื่อกำกับดูแลให้เยาวชนเหล่านั้นเติบโตเป็นบุคลากรที่สำคัญของประเทศ ผ่านการดำเนินนโยบายไปปฏิบัติหลัก ดังนี้ (The Royal Brunei Police Force, 2015)

1. การพัฒนาด้านการศึกษา มุ่งเน้นให้เยาวชนสามารถแก้ไขปัญหา เสริมความรู้พื้นฐานทั่วไป พื้นฐานความเข้าใจในศาสนา รวมถึงความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพ และทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต
2. การฝึกฝนและการนำเยาวชนไปยังอาชีพที่เหมาะสม การประกอบอาชีพเป็นปัจจัยสำคัญต่อความมั่นคงความเจริญของชาติ การแนะนำหรือชี้นำเยาวชนไปสู่อาชีพที่เหมาะสมกับเขาเหล่านั้นจึงเป็นสิ่งจำเป็น
3. ความเป็นผู้นำ เป็นคุณลักษณะสำคัญ ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความเอาใจใส่ของรัฐบาลในการสร้างความเป็นผู้นำตั้งแต่ยังเป็นเยาวชน

4. องค์กระด้นนานาชาติ การอบรมฝึกฝนสำหรับเยาวชนที่มีความสามารถจะทำให้พวกเขาเหล่านั้นเข้าทำงาน หรือสามารถบริหารงานในองค์กรใหญ่ได้ในอนาคต ส่งเสริมเยาวชนที่มีความรู้ความสามารถด้านการบริหาร และเป็นนักริเริ่มสร้างสรรค์

5. ความเข้าใจเกี่ยวกับนานาชาติ การสร้างโลกทัศน์และความตระหนักรู้ในจุดยืนของประเทศที่ตั้งอยู่ใน ASEAN รวมถึงการศึกษาความเป็นไปของโลกที่กว้างขึ้นและหลากหลายขึ้น

6. การสร้างเสริมแนวคิดบำเพ็ญประโยชน์สาธารณะและทำเพื่อผู้อื่นรวมถึงการอุทิศตนให้กับประเทศ

ประเทศบรูไน ให้ความสำคัญมากกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม เนื่องจากการเพิกเฉยต่อการป้องกันทำให้เกิดความเสี่ยงที่อาชญากรรมที่รุนแรงและร้ายแรงกว่าจะเกิดขึ้นตามมา ส่งผลให้เกิดนโยบายในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ดังต่อไปนี้ (The Royal Brunei Police Force, 2015)

1. เจ้าหน้าที่ตำรวจพยายามปรากฏตัวเป็นตัวอย่างให้กับประชาชนและเยาวชน (police proactive efforts)

2. พุ่งเป้าหมายไปที่ทรัพย์สินขโมยที่ถูกนำไปขาย (targeting markets of stolen goods) โดยมีบทลงโทษที่รุนแรง เพื่อดัดต่อนการกระทำความผิดป้องกันปัญหาลักเล็กขโมยน้อย

3. ลดปัญหาเสพติด เนื่องจากกรมตำรวจทราบดีถึงความรุนแรง ทั้งผู้ที่ติดยาเสพติดไม่สามารถประกอบอาชีพได้ ก็ต้องผันตัวเองไปเป็นอาชญากรกระทำความผิด ตั้งแต่ขนาดเล็กไปจนถึงขนาดใหญ่ ส่งผลให้เกิดความชอบธรรมที่จะวิสามัญฆาตกรรมผู้ที่ค้ายาเสพติด หรือลงโทษประหารชีวิตสถานเดียว

4. การสร้างโอกาสในการประกอบธุรกิจให้กับธุรกิจ SMEs เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงตลาดงานได้ลดการก่ออาชญากรรม ลดปัญหาการว่างงาน

5. สร้างโปรแกรมฝึกอบรมให้แก่เยาวชน

6. สร้างโปรแกรมการฝึกอบรมให้กับผู้ประกอบการ เพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงดูบุตรหลาน

7. นโยบายต่อต้านการรังแกในสถานศึกษา ส่งเสริมให้มีการแจ้งการรังแกในโรงเรียนและกำชับให้ครูอาจารย์ดูแลเด็กอย่างเข้มงวด

8. กิจกรรมทางศาสนา เช่น การแข่งขันอ่านคัมภีร์อัลกุรอาน ส่งเสริมคุณค่าในความเข้าใจด้านศาสนา

อำนาจหน้าที่ของตำรวจและการแบ่งลักษณะงาน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ-
บรูไนมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (The Royal Brunei Police Force, 2015)

1. การบังคับใช้กฎหมายและรักษาความเรียบร้อยของสังคม (to uphold law and maintain order)

2. ปฏิบัติงานภายใต้อำนาจที่กฎหมายบัญญัติไว้บนแผ่นดินบรูไน (in accordance with the powers conferred by any written law of the land)

ความสัมพันธ์กับหน่วยปกครองในภูมิภาคหรือท้องถิ่น สำนักงานตำรวจ-
แห่งชาติบรูไน (RBPF) เป็นหน่วยงานหลักในการบังคับใช้กฎหมายของประเทศ เป็น
หน่วยงานพลเรือนขึ้นตรงกับสุลต่าน ซึ่งเป็นผู้ตรวจการตำรวจ จึงมีความสัมพันธ์กับ
ท้องถิ่นน้อย เนื่องจากระบบการบริหารเป็นแบบรวมศูนย์อำนาจ

การผลิตและพัฒนาทรัพยากรบุคคล กรมตำรวจบรูไนทำการฝึกอบรมให้ความรู้
แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจฝึกหัดที่ Police Training Centre in Gadong สถานที่ผลิตเจ้าหน้าที่
บังคับใช้กฎหมาย ซึ่งนอกจากเป็นสถานที่ฝึกเจ้าหน้าที่ตำรวจแล้วยังเปิดหลักสูตร
สำหรับให้ความรู้แก่เยาวชน โดยวางแผนเป็นโปรแกรมสัมผัสการใช้ชีวิตในค่ายเพื่อให้
เยาวชนเข้าใจความยากลำบากในการฝึก สร้างเสริมจิตอาสา

สถาบันที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอบรมตำรวจ คือ Police Training Centre in
Gadong (ศูนย์ฝึกตำรวจกลางเขตกาตอง) รับฝึกสอนในการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้น-
ประทวน ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับสัญญาบัตร (officer) จะถูกส่งไปฝึกยังศูนย์-
ต่างประเทศ เช่น ประเทศมาเลเซีย หรือประเทศสิงคโปร์ (The Royal Brunei Police
Force, 2015)

ราชอาณาจักรกัมพูชา (Kingdom of Cambodia)

ประวัติความเป็นมา มีดังต่อไปนี้ (Law Enforcement in Cambodia, 2015)

ค.ศ. 1863-1883 กัมพูชาอยู่ภายใต้การปกครองของฝรั่งเศส (Cambodia is under the French protectorate)

ค.ศ. 1884-1945 ก่อนการก่อตั้งตำรวจแห่งชาติกัมพูชาในปี ค.ศ. 1954 ประชาชนชาวกัมพูชาอยู่ภายใต้นโยบายการรักษาความปลอดภัย และการจัดระเบียบสังคมที่เข้มแข็งของฝรั่งเศส

ค.ศ. 1884 กองกำลังตำรวจพนมเปญมีอาวุธยุทโธปกรณ์ที่เพียงพอ

ค.ศ. 1885 องค์การตำรวจน้ำในพนมเปญมีการปรับปรุงระบบการตรวจสอบเรือที่มายังท่าเรือ

ค.ศ. 1896 ได้มีการประกาศใช้กฎหมายเกี่ยวกับสุขอนามัยของตำรวจ ซึ่งเป็นกฎหมายที่เคยใช้ในฝรั่งเศส ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1822

ค.ศ. 1897 ได้มีการจัดทำระเบียบข้อบังคับของตำรวจน้ำ

ค.ศ. 1905 ได้มีการก่อตั้งหน่วยงานตำรวจน้ำของกัมพูชา

ค.ศ. 1912 ได้มีการก่อตั้งกองกำลังตำรวจน้ำ

ค.ศ. 1925 ได้มีการก่อตั้งตำรวจประจำตำบลหรือตำรวจท้องถิ่น

ค.ศ. 1931 ได้มีการก่อตั้งตำรวจภูธรจังหวัด และมีการก่อตั้งตำรวจรถไฟ พนมเปญ-พระตะบอง เพื่อทำหน้าที่ป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและป้องกันทรัพย์สินของประชาชนที่เดินทางโดยทางรถไฟ

ค.ศ. 1945 วันสถาปนาวันตำรวจแห่งชาติกัมพูชา ตรงกับวันที่ 16 พฤษภาคม ค.ศ. 1945 ซึ่งออกเป็นพระราชกฤษฎีกา โดยเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกัมพูชา ลงวันที่ 16 พฤษภาคม ค.ศ. 1945

ค.ศ. 1953 ฝรั่งเศสได้โอนหน่วยงานตำรวจไปให้รัฐบาลกัมพูชาในวันที่ 29 สิงหาคม ค.ศ. 1953 ก่อนได้รับอิสรภาพในวันที่ 9 พฤศจิกายน ค.ศ. 1953

รูปแบบการจัดองค์กรตำรวจ กระทรวงมหาดไทยของกัมพูชา ดูแลรับผิดชอบตำรวจแห่งชาติกัมพูชา การบังคับใช้กฎหมาย การบริหารงานตำรวจ รวมทั้งหน่วยงานการฝึกอบรมตำรวจ ตำรวจสอบสวน หน่วยงานป้องกันปราบปราม ยาเสพติด ตำรวจตระเวนชายแดน และตำรวจศาล ภายใต้วิสัยทัศน์ของตำรวจแห่งชาติกัมพูชา คือ “ปลอดภัยมากขึ้นกับกัมพูชา” และการยึดหลักพันธกิจของตำรวจแห่งชาติกัมพูชาที่

ร่วมกันทำงานเพื่อให้บริการและปกป้องประชาชน (Law Enforcement in Cambodia, 2015)

ค่านิยมของตำรวจแห่งชาติกัมพูชา (Cambodia National Police Values)

1. ซื่อสัตย์ (honesty)
2. คุณธรรม (integrity)
3. ยุติธรรมในการบังคับใช้กฎหมาย (just and fair within the law)
4. โปร่งใสและมีความรับผิดชอบ (transparent and responsible)
5. สร้างความสัมพันธ์อันดีในชุมชน (building relationship with communities)
6. เคารพในความแตกต่างของประชาชน (respect the different needs of the people)
7. ปกป้องสิทธิมนุษยชน ความเท่าเทียม และศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ (protecting rights, equality and human dignity)

ตำรวจแห่งชาติกัมพูชา มีหน่วยงานในสังกัด 6 หน่วยงาน ได้แก่

1. หน่วยงานส่วนกลาง ได้แก่ สำนักงานกำลังพล
2. หน่วยงานสืบสวนสอบสวนคดีอาญา ประกอบด้วย
 - 2.1 กรมสอบสวนคดีอาชญากรรม
 - 2.2 กรมป้องกันอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ
 - 2.3 กรมเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์
 - 2.4 กรมต่อต้านการค้ำมนุษย์ ปกป้องเด็กและเยาวชน
 - 2.5 กรมต่อต้านการค้ายาเสพติด
3. หน่วยงานดูแลรักษาความปลอดภัยส่วนกลาง ประกอบด้วย
 - 3.1 กรมรักษาความมั่นคงภายใน
 - 3.2 กรมตรวจคนเข้าเมือง
 - 3.3 กรมสืบราชการลับ
 - 3.4 กรมต่อต้านการก่อการร้าย
 - 3.5 กรมตำรวจสันติบาล
 - 3.6 กรมตำรวจสากล

4. ดำรวจตระเวนชายแดน ประกอบด้วย
 - 4.1 ดำรวจตระเวนชายแดนภาคพื้นดิน
 - 4.2 ดำรวจตระเวนชายแดนเรือเดินทะเล
 - 4.3 ดำรวจตระเวนชายแดนด้านเทคนิค
5. ดำรวจกองการต่างประเทศ ประกอบด้วย
 - 5.1 กรมควบคุมอาวุธและวัตถุระเบิด
 - 5.2 กรมเพื่อการให้บริการประชาชน
 - 5.3 กรมสถิติและหนังสือเดินทาง
 - 5.4 กรมตำรวจฝ่ายป้องกัน
 - 5.5 กรมตำรวจท่องเที่ยว
 - 5.6 กรมคุ้มครองมรดกของชาติ
6. หน่วยสนับสนุน ประกอบด้วย
 - 6.1 กรมตำรวจฝ่ายบริหาร
 - 6.2 กรมตำรวจฝ่ายต่างประเทศ
 - 6.3 กรมตำรวจฝ่ายวางแผน
 - 6.4 ฝ่ายการเงินและการขนส่ง
 - 6.5 ดำรวจสื่อสาร
 - 6.6 ดำรวจลับ
 - 6.7 ดำรวจปราบจลาจล

อำนาจหน้าที่ของตำรวจและการแบ่งลักษณะงาน ดำรวจยุติธรรมหรือสารวัตร-ทหาร มีหน้าที่สืบสวนจับกุม กรณีความผิดซึ่งหน้า จับโดยไม่มีหมายจับ (หมายจับ อัยการเป็นผู้ออก ส่วนคดีใหญ่ ๆ หรือคดีสำคัญ ผู้พิพากษาฝ่ายสืบสวนเป็นผู้ออก หมายจับหรือสั่งให้จับได้) การจับผู้จับจะต้องแจ้งสิทธิตามรัฐธรรมนูญของกัมพูชาให้ผู้ถูกจับทราบ มีการบันทึกข้อความเกี่ยวกับการจับ เมื่อทำการจับกุมแล้ว ต้องนำตัวผู้ถูกจับไปสถานีตำรวจและสามารถควบคุมตัวได้ 48 ชั่วโมง ส่วนในคดีสำคัญหรือกรณีพิเศษ 72 ชั่วโมง ในกรณีจับตามหมายจับของศาลส่งตัวไปเรือนจำ (อัยการก็มีอำนาจจับได้เช่นกัน) จากนั้นต้องรายงานการจับกุมไปยังพนักงานอัยการ ภายใน 48 ชั่วโมง

พร้อมสำนวนและตัวผู้ถูกจับ ดังนั้น การประกันตัวหรือปล่อยชั่วคราวในชั้นตำรวจจะเป็นกรณีการใช้ดุลพินิจ กล่าวคือ แม้กฎหมายจะให้มีการประกันตัวก็ตาม แต่ส่วนใหญ่มักจะไม่ได้มีการประกันตัวในชั้นจับกุม รวมทั้งในทางปฏิบัติทางทนายความให้ข้อมูลว่า ระยะเวลาผ่านไป 24 ชั่วโมง ทนายความจึงจะได้พบผู้ถูกจับ (Bigwas, 2015)

ความสัมพันธ์กับหน่วยปกครองในภูมิภาคหรือท้องถิ่น การทำงานร่วมกันของ ตำรวจ อัยการ ศาล ในประเทศกัมพูชา (Bigwas, 2015)

1. ในเรื่องที่มีปัญหา อัยการจะกำกับดูแล และร่วมทำงานกับตำรวจยุติธรรม
 2. มีกฎหมายบัญญัติไว้ชัดเจนว่าในกรณีที่อัยการให้ตำรวจดำเนินการแล้ว ตำรวจจะต้องทำตาม หากตำรวจไม่ทำตามแล้ว เป็นหน้าที่ของหัวหน้าอัยการศาลอุทธรณ์สั่งลงโทษตำรวจที่ไม่ทำตามคำสั่งของอัยการ
 3. กระทรวงยุติธรรม มีการประชุมหารือร่วมกันระหว่างตำรวจ อัยการ ศาล และบุคคลในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา
 4. เพื่อป้องกันกรณีตำรวจตรวจค้นและติดต่่ออัยการไม่ได้ กระทรวงยุติธรรมได้แบ่งพื้นที่ความรับผิดชอบของอัยการไว้
- เงินเดือนตำรวจกัมพูชา ตำรวจยศสิบตำรวจตรี ปกติจะได้รับเงินเดือนประมาณ 4,000 บาทต่อเดือน นอกจากนี้ยังได้รับสวัสดิการเป็นข้าวสารอีกด้วย

การผลิตและพัฒนาทรัพยากรบุคคล (1) ภาพรวมของการพัฒนาข้าราชการ การพัฒนาความสามารถที่มีประสิทธิภาพของข้าราชการ ต้องวางรากฐานของหลักการสำคัญที่จะเป็นเงื่อนไขแห่งความสำเร็จ ต้องขับเคลื่อนความต้องการและทำให้เป็นไปได้ เพื่อตอบสนองสิ่งที่ควรจะทำ ความเร่งด่วนต้องเกิดจากข้าราชการเอง และการตอบสนองต่อบังคับภายนอกและผู้มีบทบาทเหล่านั้น ระบบการประเมินการบริหารทรัพยากรมนุษย์ต้องได้รับการอธิบายว่าตัดสินจากคำบรรยายลักษณะงาน การบริหารทรัพยากรมนุษย์ และความสามารถในงานที่เกี่ยวข้อง แต่ละกระทรวงต้องรับผิดชอบการพัฒนาความสามารถที่กล่าวถึงขอบเขตทั่วไปในกระทรวง และส่งเสริมการบริหารความสามารถให้มีประสิทธิภาพและหลีกเลี่ยงความสูญเสีย โดยประเด็นที่จะช่วยเสริมการพัฒนาข้าราชการให้มีประสิทธิภาพ (2) การพัฒนาความสามารถต้องเสริมสร้างคุณค่าหลักของข้าราชการ สะท้อนให้เห็นถึงวิสัยทัศน์ คุณค่าสำคัญแห่งการให้บริการ

เช่น การจงใจ ความจงรักภักดี ความเป็นมืออาชีพ และการให้บริการ เสริมสร้างการมีจริยธรรมในการให้บริการแก่ประชากรกัมพูชาทั้งในแง่ของทัศนคติและพฤติกรรม ข้าราชการต้องกระทำตนเป็นตัวอย่างที่ดี มีความสามารถ และกระทำตามพันธะสัญญา มีความร่วมมือระหว่างกระทรวงตามวัฒนธรรมองค์กร และทีมงานในแง่ของความเป็นหุ้นส่วนการสร้างงาน และการทำงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือและตอบสนองต่อข้าราชการ การพัฒนาความสามารถอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องคำนึงถึงความต้องการที่สำคัญ การมุ่งเน้นที่สมรรถนะหลัก (core competency) ของกระทรวงและหน่วยงานทั้งหมด การปฏิบัติการที่สำคัญของแผนพัฒนายุทธศาสตร์แห่งชาติ (National Strategic Development Plan--NSDP) และยุทธศาสตร์สี่เหลี่ยม (rectangular strategy) นอกจากนี้ กระทรวงและหน่วยงานต้องสามารถจำแนกและอธิบายความเร่งด่วนในงานของตนเองได้ โดยระบบประเมินผลการบริหารทรัพยากรมนุษย์จะสร้างความสำเร็จในขั้นต้น ซึ่งมีส่วนในกลไกการประสานงานและตรวจสอบกิจกรรม (Bigwas, 2015)

สาธารณรัฐอินโดนีเซีย (Republics Indonesia)

ประวัติความเป็นมา ประวัติศาสตร์ตำรวจอินโดนีเซียในยุคที่ภายใต้อาณานิคมของดัตช์ หน้าที่ของตำรวจเป็นของทหารหรือตำรวจของเจ้าอาณานิคม (veldpolitie) ต่อมาในยุคสงครามโลกครั้งที่สองภายใต้การปกครองของญี่ปุ่นได้เปลี่ยนเป็นกองกำลังติดอาวุธ สำนักงานตำรวจถูกจัดตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1946 ซึ่งได้ร่วมต่อสู้กับดัตช์ในช่วงปฏิวัติ ต่อมาในปี ค.ศ. 1966 ตำรวจอินโดนีเซียถูกย้ายมาเป็นส่วนหนึ่งของกองกำลังทหาร Tentara Nasional Indonesia และต่อมาได้มีการแยกตัวออกจากกองกำลังทหารในปี ค.ศ. 1999 และแยกตัวเสร็จสมบูรณ์ในปี ค.ศ. 2000 โดยมีกำลังพลประมาณ 150,000 คน ซึ่งขึ้นตรงต่อประธานาธิบดี ซึ่งรู้จักกันนาม Polisi Negara Republik Indonesia (POLRI) มีสำนักงานใหญ่ที่เรียกว่า Markas Besar/Mabes in Indonesia ตั้งอยู่ใน Kebayoran Baru ซึ่งอยู่ตอนใต้ของกรุงจาการ์ตา หลังจากมีการเปลี่ยนแปลงโดยการแยกตัวออกจากกองทัพรอตำรวจเริ่มมีบทบาทในสังคมมากขึ้น โดยมีการเปลี่ยนจุดหมายเป็นการทำงานเพื่อประชาชนมากขึ้น มีการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนมากขึ้น (Global Investment Center, 2015, p. 8)

รูปแบบการจัดองค์กรตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซีย (POLRI) มีการบริหารแบบรวมศูนย์อำนาจขึ้นตรงต่อประธานาธิบดี โดยมีการแบ่งเขตรับผิดชอบ เช่น ตำรวจระดับภาค (Kepolisian Daerah or Polda) ตำรวจระดับเมือง (Kepolisian Resort or Polres) ตำรวจระดับอำเภอ (Kepolisian Sektor or Polsek) และหน่วยตำรวจระดับตำบล (Polsubsektor) นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานเฉพาะ เช่น Brimob ซึ่งเป็นหน่วยควบคุมฝูงชน ซึ่งเป็นกองกำลังเคลื่อนที่ที่ใช้ในการปฏิบัติการด้านความมั่นคงและรักษาความปลอดภัยโดยเฉพาะตำรวจทางอากาศ (Polisi Udara) ตำรวจน้ำ ตำรวจพิสูจน์หลักฐาน หน่วยต่อต้านการก่อการร้าย (Detachment 88) ตำรวจจราจร (Polisi Lalulintas) ซึ่งดูแลถนนและการออกไปขั้วชี้และจดทะเบียนยานพาหนะ ตำรวจควบคุมชายฝั่งทะเล (Polisi Perairan) Sabhara เป็นหน่วยงานที่คอยดูแลความสงบเรียบร้อยของชุมชน ตำรวจท่องเที่ยว (Polisi Turis) ตำรวจรถไฟ (Polisi Khusus Kereta Api-POLSUSKA) ตำรวจสืบสวนสอบสวน (Badan Reserse Kriminal-Bareskrim) และ Polisi Kedutaan เป็นตำรวจที่ทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยสถานทูตของประเทศต่าง ๆ ในอินโดนีเซีย (Global Investment Center, 2015, p. 108)

การจัดโครงสร้างองค์กร สำนักงานตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซียมีผู้บัญชาการ-ตำรวจแห่งชาติเป็นหัวหน้าและมีตำแหน่งสูงสุด โดยมีรองผู้บัญชาการเป็นตำแหน่งรองลงมา สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีหลายหน่วยงานที่ทำหน้าที่การบริหารและกิจการพิเศษ

เมื่อพิจารณาหน่วยงานตามพื้นที่จะแบ่งโครงสร้างออกเป็นลำดับชั้นเป็นตำรวจระดับภาค (Kepolisian Daerah or Polda) ตำรวจระดับเมือง (Kepolisian Resort or Polres) ตำรวจระดับอำเภอ (Kepolisian Sektor or Polsek) และหน่วยตำรวจระดับตำบล (Polsubsektor) ตามลำดับ ตำรวจภูมิภาคมีการแบ่งออกเป็น 32 เขต โดยในแต่ละกองบัญชาการซึ่งเป็นตำรวจระดับภาค (Polda) จะมีหน่วยงานตำรวจระดับเมือง/จังหวัด (Polres) ซึ่งแต่ละ POLRES จะมีสถานีตำรวจหรือหน่วยงานตำรวจระดับอำเภอเรียกว่า POLSEK อยู่ตามเขตหรืออำเภอต่างภายในเมืองที่เขตรับผิดชอบของ POLRES และในแต่ละสถานีตำรวจ POLSEK จะมีสถานีตำรวจระดับตำบลเป็นสถานีตำรวจย่อย POLSUBSEKTOR ที่มีลักษณะคล้ายป้อมตำรวจประจำเขตหรือตำบลในไทย ซึ่ง

สามารถสรุปการจัดหน่วยงานของตำรวจอินโดนีเซีย ได้มีระดับหน่วยงาน ดังนี้ (Global Investment Center, 2015, p. 138)

1. หน่วยงานเทียบได้กับกองบัญชาการของไทย ได้แก่ POLDA
2. หน่วยงานเทียบได้กับกองบังคับการของไทย คือ POLRES
3. หน่วยงานเทียบได้กับสถานีตำรวจของไทย คือ POLSEK
4. หน่วยงานเทียบได้กับผู้ตำรวจของไทย คือ POLSUBSEKTOR

ตัวอย่างของตำรวจในระดับภูมิภาค (POLDA) เช่น กองบัญชาการตำรวจนครบาลจาการ์ต้า (POLDA METRO JAYA) มีชื่อในภาษาอินโดนีเซียว่า POLDA METRO JAYA เป็นหน่วยงานของตำรวจในระดับภูมิภาค (POLDA) ของสำนักงานตำรวจอินโดนีเซีย มีเขตอำนาจรับผิดชอบในเขตกรุงจาการ์ต้า และเขตปริมณฑลรอบกรุงจาการ์ต้า มีที่ตั้งอยู่ที่ใจกลางกรุงจาการ์ต้า มีกำลังพลประมาณ 32,000 นาย ตำรวจหญิงประมาณ 4,000 คน ซึ่งจะปฏิบัติงานทุกหน้าที่เช่นเดียวกับตำรวจชายตามหน่วยงานต่าง ๆ ทุกหน้าที่ โดยมีพลตำรวจตรีตีโต คาร์นาเวียน (Irijend Polisi Drs. H.M. Tito Karnavian, M.A., Ph.D. Sudirman Kav. 55 Jakarta Selatan 12190) เป็นผู้นำหน่วยสำหรับโครงสร้างของกองบัญชาการตำรวจนครบาล (POLDA METRO JAYA) มีการจัดโครงสร้างองค์กรตำรวจในระดับกองบัญชาการเป็นไปตามระเบียบสำนักงานตำรวจที่ 22 ลงวันที่ 28 กันยายน ค.ศ. 2010 ซึ่งจะประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ได้แก่ ส่วนผู้นำหน่วย ส่วนการบังคับบัญชาและผู้ช่วยผู้นำ ส่วนปฏิบัติการ และส่วนสนับสนุนและหน่วยงานพื้นที่ ส่วนผู้นำหน่วยประกอบด้วยผู้บัญชาการตำรวจนครบาลกับรองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล สำหรับส่วนการบังคับบัญชาและผู้ช่วยผู้นำหน่วยประกอบด้วย ฝ่ายตรวจสอบภายใน (Itwasda) ฝ่ายปฏิบัติการพิเศษ (Roops) ฝ่ายแผนและงบประมาณ (Rorena) ฝ่ายกำลังพล (HR Ro) ฝ่ายอาคารและสถานที่ (Rosarpras) ฝ่ายฝึกอบรม (Bid Propam) ฝ่ายประชาสัมพันธ์ (PR Bid) ฝ่ายกฎหมาย Affairs (Bid Kum) ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ (INP Bid IT) หัวหน้าสำนักงาน (Spripim) ฝ่ายเลขาธิการ (Setum) และฝ่ายประสานสำนักงานใหญ่ (Yanma) ส่วนปฏิบัติการหลักประกอบด้วย ศูนย์ปฏิบัติการร่วม (SPKT) ศูนย์ข่าวกรอง (Intel Dit) ศูนย์สืบสวนสอบสวน (Dit Reskrimum) ศูนย์สืบสวนสอบสวนพิเศษ (Dit Reskrimsus) ศูนย์สืบสวน-

สอบสวนยาเสพติด (Dit Resnarkoba) หน่วยเคลื่อนควบคุมฝูงชน (Sat Brimob) ศูนย์บริการสาธารณะ (Dit Binmas) ศูนย์ป้องกันปราบปรามอาชญากรรม (Dit Sabhara) ศูนย์จราจร (Dit Lantas) ศูนย์ความมั่นคง (Dit Pamobvit) ศูนย์ตำรวจน้ำ (Dit Polair) ศูนย์ดูแลนักโทษและรักษาหลักฐาน (Dit Tahti) และสำหรับส่วนสนับสนุนในส่วนกลางประกอบด้วยโรงเรียนตำรวจประจำภาค (SPN) ฝ่ายการคลัง ฝ่ายยาและสาธารณสุข (Kepolisian Negara Republik Indonesia, 2558)

สำหรับโครงสร้างการบริหารงานตำรวจระดับเมือง/จังหวัด (Polres) เทียบเท่ากับกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดในประเทศไทย ตัวอย่างโครงสร้างการบริหารงานตำรวจระดับเมือง/จังหวัด (Polres) จะนำเสนอ คือ กองบังคับการตำรวจเมืองโบโกร์ (POLRES BOGOR) เป็นหน่วยงานตำรวจในชวาตะวันตก ที่มีขนาดและความรับผิดชอบเทียบได้ในระดับกองบังคับการของไทย มีกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจประมาณ 1,000 นายเศษ โดยมีหน่วยงานระดับสถานีตำรวจ (POLSEK) อยู่ในสังกัดจำนวนหนึ่ง มีพันตำรวจโทเป็นหัวหน้าหน่วยงาน ซึ่งระดับชั้นยศของหัวหน้าหน่วยจะมีระดับที่ต่ำกว่าตำรวจไทย POLRES มีการจัดองค์กรที่มีหน่วยงานด้านต่าง ๆ อย่างครบถ้วน ได้แก่ สายตรวจ รถยนต์ รถจักรยานยนต์ จักรยาน พิสูจน์หลักฐาน ฝ่ายรักษาความปลอดภัย หน่วยพยาบาล ตำรวจชุมชน หน่วยปฏิบัติการพิเศษ ตำรวจจราจร หน่วยยาเสพติด ฝ่ายสืบสวนสอบสวน (CID) เป็นต้น การปฏิบัติงานมีโครงการสำคัญ 8 โครงการ มุ่งเน้นการลดอาชญากรรมในพื้นที่ (Kepolisian Negara Republik Indonesia, 2558)

สาธารณรัฐประชาธิปไตยลาว (Lao People's Democratic Republic)

ประวัติความเป็นมา กฎหมายรักษาความสงบภายในฉบับใหม่ได้แยกกองกำลังป้องกันชาติหรือฝ่ายทหารออกจากกันอย่างเด็ดขาดจากกองกำลังรักษาความสงบภายในหรือตำรวจ การแยกสองกองกำลังด้านความมั่นคงนี้ ยังรวมทั้งการกำหนดยศชั้น การแบ่งแยกภาระหน้าที่และการจัดระบบสวัสดิการต่าง ๆ ด้วย (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2558ก, หน้า 66-68)

รูปแบบการจัดองค์กรตำรวจ ปัจจุบันรัฐมนตรีว่าการกระทรวงป้องกันชาติของลาว มียศชั้นถึงนายพลโท แต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงรักษาความสงบภายในคนปัจจุบัน

เป็นพลเรือนและยศชั้นสูงสุดในกระทรวงนี้ถึงแก่นายพลตำรวจตรี ในช่วงปี พ.ศ. 2550 เป็นต้นมาได้มีพิธีแต่งตั้งตำรวจจัดขึ้นที่กระทรวงป้องกันประเทศ โดยการเป็นประธานของนายบุญยัง วอลละจิต กรรมการเมืองพรรค และรองประธานประเทศ ปัจจุบัน รุ่งตำแหน่งที่มีอาวุโสสูงสุดในกระทรวงฯ ควบตำแหน่งหัวหน้ากรมใหญ่การเมือง-กองทัพบก พล.ต. แสงนวนฯ ยังเป็นกรรมการศูนย์กลางพรรค และเป็นเลขาธิการศูนย์กลางพรรคคนหนึ่ง ในหน่วยงานที่ดูแลการปฏิบัติงานประจำวันของพรรคประชาชนปฏิวัติ-ลาว จึงมีคุณสมบัติครบถ้วนทุกประการสำหรับการรักษาการตำแหน่งที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์นี้ นอกจากนั้น ได้มีการประกาศแต่งตั้ง พล.จ. สมแก้ว สีลาว กรรมการ-ศูนย์กลางพรรค รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงป้องกันความสงบ ขึ้นรักษาการชั่วคราวในตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการ และเลขาธิการพรรคสาขากระทรวง ปัจจุบัน พล.จ. สมแก้วฯ เป็นผู้ที่มีอาวุโสสูงสุดในกระทรวงสำคัญนี้ พิธีแต่งตั้งจัดขึ้นที่กระทรวงป้องกันความสงบ โดยมีนายจันสี โพสีคำ เลขาธิการศูนย์กลางพรรค หัวหน้าคณะจัดตั้งศูนย์กลางพรรคเป็นประธาน และช่วงเวลาที่ผ่านมา เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 ก็ได้มีการประกาศแต่งตั้งนายสมวันดี นาถาวง ขึ้นรักษาการตำแหน่งเจ้าครองนครเวียงจันทน์ และเลขาธิการพรรคสาขาเมืองหลวง ซึ่งเป็นตำแหน่งบริหารสูงสุด แบ่งการบริหารเป็นหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้ (สุภาสิทธิ รอรวันชัย, 2547, หน้า 59-60)

1. หน่วยงานส่วนกลาง
2. หน่วยสืบสวนสอบสวนคดีอาญา
3. หน่วยบริการกิจการภายใน
4. โรงเรียนนายร้อยตำรวจ สปป. ลาว

สถาบันความมั่นคงแห่งชาติ (National Security Academy) เป็นสถาบันที่ใช้ในการผลิตนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรป้อนให้กับกระทรวงรักษาความสงบภายใน โดยเมื่อนักเรียนนายร้อยตำรวจสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้รับมอบประกาศนียบัตรจากนายกรัฐมนตรีลาว (นายบัวสอน บุบผาวัน) และมีการกล่าวมอบนโยบายการปฏิบัติหน้าที่โดยให้ความสำคัญกับการป้องกันและรักษาความสงบภายในของประเทศ นอกจากนี้ ยังมีการกระตุ้นให้เจ้าหน้าที่ระดับสูงและผู้บริหารหลัก ๆ ของฝ่ายรักษาความปลอดภัยร่วมกันทำงานอย่างเต็มที่ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับ

ความต้องการทางการเมือง พร้อมทั้งกระตุ้นให้นักเรียนนายร้อยที่เพิ่งสำเร็จการศึกษาตระหนักถึงความรับผิดชอบของตน นำความรู้และแนวทางที่ได้เล่าเรียนมาจากสถาบันมาปฏิบัติใช้ในงานที่ได้รับมอบหมาย โดยตำรวจควรอุทิศตนเพื่อผลประโยชน์ของพรรค รัฐ และประชาชน รวมทั้งทำงานอย่างหนักเพื่อเรียนรู้จากชีวิตจริง และนำไปพัฒนาตนเองให้กลายเป็นตำรวจที่ดีของประชาชน

5. ศูนย์ปฏิบัติการแห่งชาติ

6. หน่วยพิสูจน์หลักฐาน (SOCO)/PNP Lab ด้านนิติวิทยาศาสตร์ มีการผลักดันให้การดำเนินการ ซึ่งเป็นผลมาจากการริเริ่มของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในสมัยการประชุมหัวหน้าตำรวจอาเซียนครั้งที่ 33 เกิดการประสานงานอย่างมีเครือข่ายที่เข้มแข็งขึ้นระหว่างตำรวจอาเซียนด้วยกัน ซึ่งแนวคิดนี้ได้มีการประชุมอย่างต่อเนื่องแสวงหาความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ตามประเภทอาชญากรรม

7. ตำรวจระดับภูมิภาค/จังหวัด/เมืองและเทศบาล

8. หน่วยงานตำรวจในภูมิภาค

อำนาจหน้าที่ของตำรวจและการแบ่งลักษณะงาน ทางการลาวได้เลื่อนชั้นและระดับยศนายพลตรี แก้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงป้องกันความสงบ พลจัตวาสมแก้ว สีลาว กับรัฐมนตรีช่วยว่าการอีก 2 คน คือ พล.จ. สิ้นทะวง ไชยะกอง กับ พล.จ. กองทอง พงพิจิต รองประธานประเทศ ให้เกียรติเป็นผู้ประดับยศดังกล่าว แก่นายพลตรีใหม่ทั้งสามนาย (สุภาสัทธิ รอวันชัย, 2547, หน้า 62)

การบริหารงานบุคคล หลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบราชาธิปไตยและสถาปนาสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวแล้ว สปป. ลาว ได้มีการปรับปรุงกลยุทธการพัฒนาประเทศตามหลักการพัฒนาระบบราชการ 5 ปี (ค.ศ. 1998-2002) โดยมีหลักการปรับปรุง ดังนี้ (สุภาสัทธิ รอวันชัย, 2547, หน้า 63)

1. ดำเนินการปรับเปลี่ยนโครงสร้างอัตราเงินเดือนข้าราชการลาวให้สอดคล้องกับระบบเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงตามนโยบายของรัฐบาลใหม่ โดยเฉพาะปรับอัตราเงินเดือนของข้าราชการสตรีให้มีตำแหน่งในราชการที่เหมาะสมกับคุณวุฒิ พร้อมทั้งได้รับอัตราเงินเดือนที่เท่าเทียมกับข้าราชการชาย

2. ปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ในการบริหารข้าราชการ โดยตั้งสถาบัน-
อบรมและพัฒนาคุณภาพข้าราชการตามพื้นที่ต่าง ๆ ในประเทศ เพื่ออบรมข้าราชการให้
มีความทันสมัย และเป็นไปตามแนวโน้มนโยบายเดียวกันจากส่วนกลาง

3. สนับสนุนโครงการด้านสาธารณสุข เพื่อลดอัตราการเสียชีวิตของข้าราชการ
เนื่องจากระบบสาธารณสุขที่ไม่ดีส่งผลทำให้ข้าราชการที่มีคุณภาพมีอัตราการตายสูง
กว่าปกติ เมื่อไปปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ห่างไกล

4. เปิดโอกาสให้ชาวลาวที่เป็นชนกลุ่มน้อยได้รับโอกาสในการรับราชการ
เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกัน พร้อมทั้งส่งเสริมด้านการศึกษาให้กับชนกลุ่มน้อยให้มี
การศึกษาที่เท่าเทียม เพื่อความมีคุณภาพในการเข้ารับราชการต่อไป ทั้งนี้เพื่อเป็น
การขจัดปัญหาเรื่องชนกลุ่มน้อย

การผลิตและพัฒนาทรัพยากรบุคคล มีดังนี้ (สุภาสัทธิ รววันชัย, 2547, หน้า 64)

1. แต่ตั้งคณะกรรมการร่างกฎหมายใหม่สำหรับการบริหารและพัฒนา
คุณภาพของข้าราชการ พร้อมทั้งตั้งองค์กรกลางในการประสานงานระหว่างภาครัฐกับ
ประชาชน เพื่อให้กฎหมายที่ร่างขึ้นใหม่ให้มีคุณภาพ และเป็นประโยชน์สูงสุดใน
การพัฒนาประเทศ

2. รัฐบาลจะสนับสนุนโครงการวิจัยในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา
ประเทศในทุกด้าน เพื่อใช้ในการปรับปรุงประเทศและปรับคุณภาพของข้าราชการให้
ตรงจุดของปัญหา

สหพันธรัฐมาเลเซีย (Federation of Malaysia)

ประวัติความเป็นมา กองกำลังตำรวจในประเทศมาเลเซียเริ่มต้นตั้งแต่วันที่
สุลต่านมะละกาปกครอง กฎหมายบัญญัติโดยสุลต่านมะละกาสร้างสิ่งที่สำคัญ คือ
กองกำลังตำรวจในประเทศมาเลเซีย ตั้งแต่ศตวรรษที่สิบห้าผ่านสถาบันการศึกษาของ
Temenggung และ Hulubalang หรือนักบวชพระราชา

การหมดอำนาจของสุลต่านมะละกาที่ Bendahara นายกรัฐมนตรีขึ้นมามีอำนาจ
เผด็จการ และได้ทำให้เกิดหัวหน้าตำรวจหรือเจดาร์งานของเขา คือ การจับกุม
อาชญากร สร้างที่คุมขัง นอกเหนือจาก Temenggung ที่มีอยู่เป็นจำนวนมากหัวหน้า

Penghulu หรือหมู่บ้านที่มีหน้าที่ในการรักษาหมู่บ้านของตน รวมถึงการจัดเก็บภาษี การบังคับใช้กฎหมาย และรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน ต่อมาประเทศมาเลเซียได้ ดำเนินการเปลี่ยนแปลงที่จำเป็นกับกองกำลังตำรวจที่รู้จักกันในชื่อ “Burgher ยาม” ก่อตั้งขึ้น ยาม Burgher ถูกควบคุมโดยชาวดัตช์ แต่ผู้ได้บังคับบัญชาของพวกเขาก็ถูกสร้าง ขึ้นจากประชาชนในท้องถิ่น ผู้นำหมู่บ้านยังคงทำหน้าที่ของตำรวจภายใต้การปกครอง ของชาวดัตช์ที่พวกเขามีมาตั้งแต่ก่อนที่จะมาถึงโปรตุเกส

หลังจากวันประกาศอิสรภาพ (24 กรกฎาคม ค.ศ. 1958) เป็นเวลาเกือบหนึ่งปี พระมหากษัตริย์ของมาเลเซีย (Tuanku Abdul Rahman Ibni Almarhum Tuanku Muhamad) ได้พระราชทานนาม “Royal” นำหน้ากองกำลังตำรวจแก่ สหภาพตำรวจ-นครบาลมลายู และในปี ค.ศ. 1963 สำนักงานตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย (Royal Malaysia Police Force) ก็ได้วางรากฐานบนเกาะบอร์เนียว โดยมีผู้บังคับบัญชาในกองตำรวจ ร่วมกับตำรวจรัฐซาราวักถูกรวมกันในนามของ RMP นับได้ว่ากองกำลังตำรวจแห่งชาติ มาเลเซียดำเนินงานอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมในปี ค.ศ. 1965 (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2558)

รูปแบบการจัดองค์กรตำรวจ แม้ว่าระบอบการปกครองของประเทศมาเลเซีย เป็นแบบสหพันธรัฐ โดยมีรัฐบาลกลาง และรัฐบาลของรัฐต่าง ๆ ที่ดูแลงานบางด้านใน ท้องถิ่น แต่โครงสร้างองค์กรตำรวจมาเลเซีย เป็นแบบรวมศูนย์ในลักษณะตำรวจ-แห่งชาติ โดยตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย (Royal Malaysia Police) ขึ้นอยู่กับกระทรวง-มหาดไทย (The Ministry of Home Affairs)

มาเลเซียมีการจัดรูปแบบองค์กรตำรวจแบบรวมศูนย์อำนาจ โดยมีผู้บัญชาการ-ตำรวจแห่งชาติมาเลเซียมีอำนาจควบคุมบังคับบัญชาสูงสุด โดยองค์กรมีการจัดแบ่ง หน้าที่ออกเป็นส่วนปฏิบัติงานตามลักษณะของอาชญากรรมที่รับผิดชอบ เช่น กองสืบสวนอาชญากรรม กองยาเสพติด กองอินเทอร์เน็ตและความมั่นคงทางเทคโนโลยี เป็นต้น (แบบรวมศูนย์ กระจายอำนาจ แบบผสมหน่วยงานตำรวจขึ้นกับรัฐบาลกลาง ขึ้นกับท้องถิ่นขึ้นกับกระทรวงหรือขึ้นตรงนายกรัฐมนตรี/ประธานาธิบดีการจัด โครงสร้างองค์กรภายในระดับต่าง ๆ ระดับชั้นของหน่วยงานแผนผังโครงสร้าง หน่วยงานโครงสร้าง/ระบบงานระดับสถานีตำรวจฯลฯ) (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2559ข, หน้า 5-9)

โครงสร้างหน่วยงานภายในแบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ

1. ระดับชาติ หมายถึง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (BUKIT AMAN HQ)
2. ระดับภาค (CONTINGENT HQ)
3. ระดับพื้นที่ (DISTRICT POLICE STATION)
4. ระดับสถานีตำรวจ (POLICE STATION)

หน่วยงานในแต่ละระดับมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างลดหลั่นกันไป เช่น

1. ระดับชาติ มีหน้าที่ในการจัดทำนโยบาย วิจัยและพัฒนา กำกับดูแลและปรับปรุงมาตรฐาน อาชญากรรมข้ามชาติ ความร่วมมือระหว่างประเทศ
2. ระดับภาค มีบทบาทหน้าที่ในการนำนโยบายไปปฏิบัติ (implementation) การติดตามกำกับดูแล ประเมินผล กำกับดูแลมาตรฐานการปฏิบัติ อาชญากรรมหลัก อาชญากรรมองค์กร
3. ระดับพื้นที่ มีบทบาทนำนโยบายไปปฏิบัติ กำกับดูแล อำนาจการ รับผิดชอบ งานอาชญากรรมองค์กร อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ การตรวจสอบ งานการข่าว วิเคราะห์ แนวโน้มอาชญากรรม การรักษาความสงบเรียบร้อย
4. ระดับสถานีตำรวจ นอกจากการนำนโยบายไปปฏิบัติแล้ว ทำหน้าที่สืบสวน สอบสวนอาชญากรรมทั่วไป คดีจราจร งานรักษาความปลอดภัย รักษาความสงบเรียบร้อยและรักษากฎหมาย คดียาเสพติด ศูนย์ควบคุมของสถานีตำรวจ (Police Station Control Centre) เป็นการกำหนดบทบาทของหน่วยงานแต่ละระดับให้ชัดเจน

อำนาจหน้าที่ของตำรวจและการแบ่งลักษณะงาน การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจมาเลเซีย ได้แก่ การสืบสวนและหน้าที่นักสืบ การจับกุมและฟ้องร้องการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ โดยแบ่งหน่วยงานรับผิดชอบเฉพาะด้าน ดังนี้ (Royal Malaysia Police Management Department, 2016, pp. 12-13)

1. สำนักงานใหญ่ตำรวจแห่งชาติมาเลเซีย
2. กองกำกับการสืบสวนอาชญากรรม (Criminal Investigation Division)
3. กองกำกับการปราบปรามยาเสพติด (Narcotics Criminal Investigation Division)

4. สำนักงานรักษาความสงบและความมั่นคงภายใน (Internal Security and Public Order Department)

5. กองกำลังปฏิบัติการทั่วไป (General Operations Force)

6. หน่วยต่อต้านการก่อการร้าย (Police Counter-Terrorism Unit)

7. หน่วยพาสถาน เกรากาน คาส (หน่วยปฏิบัติการพิเศษ)

ความสัมพันธ์กับหน่วยปกครองในภูมิภาคหรือท้องถิ่น การกำหนดบทบาทของหน่วยงานแต่ละระดับให้ชัดเจน มีความสอดคล้องกันระหว่างหน่วยงานในระดับชาติ ภูมิภาค และระดับพื้นที่ กล่าวคือ หน่วยงานระดับตำรวจแห่งชาติ เป็นหน่วยงาน ส่วนกลาง มีจำนวน 9 หน่วย ในระดับภาค (contingents) ซึ่งมีจำนวน 14 ภูมิภาค ก็จะมี หน่วยงานในลักษณะเดียวกันอยู่ในแต่ละภูมิภาค เช่น ระดับชาติมี CID มี Special Branch ในระดับภูมิภาค ก็มี CID และมี Special Branch อยู่ในภูมิภาคเช่นกัน รูปแบบ หน่วยให้บริการระดับสถานีตำรวจ มีหลายแบบ เช่น Police Hut, Community Police Post เป็นต้น (Royal Malaysia Police Management Department, 2016, p. 14)

การบริหาร และการปกครองบังคับบัญชาเป็นแบบรวมศูนย์อำนาจ ความสัมพันธ์ ระหว่างท้องถิ่นจึงมีน้อย ทั้งความหลากหลายของชาติพันธุ์ และกฎหมายที่ให้สิทธิ ชนบางกลุ่ม ทำให้การผนวกรวม หรือการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นเป็นไปได้ยาก

การผลิตและพัฒนาทรัพยากรบุคคล หน่วยงานด้านการฝึกอบรม มีค่อนข้างมาก เมื่อเปรียบเทียบกับตำรวจไทย โดยมีทั้งโรงเรียนตำรวจ ที่ฝึกอบรมขั้นพื้นฐาน โดยมี ศูนย์ฝึกอบรมกระจายอยู่ทั่วประเทศ และมีวิทยาลัยตำรวจ ซึ่งรับผิดชอบการฝึกอบรม ขั้นสูงขึ้นไป และสถาบันฝึกอบรมเฉพาะทาง

Royal Malaysian Police College Kuala Lumpur หรือวิทยาลัยตำรวจมาเลเซีย- แห่งกรุงกัวลาลัมเปอร์ มีหน้าที่ในการให้การศึกษาอบรมเจ้าหน้าที่อาวุโส (senior officer) ก่อตั้งเมื่อ 16 มกราคม ปี ค.ศ. 1999

ปัจจุบันจำนวนตำรวจทั้งหมด 137,227 นาย (ถ้าเทียบกับประชากร มาเลเซียมี ประมาณ 30,018,242 ตำรวจมาเลเซีย 1 นาย (รวมเจ้าหน้าที่พลเรือน) จะรับผิดชอบ ประชากร 281 คน มีเจ้าหน้าที่พลเรือน 14,729 คน (คิดเป็นร้อยละ 10.7) มีข้าราชการ ตำรวจหญิง 23,612 นาย คิดเป็นร้อยละ 18 (ไทยมีประมาณร้อยละ 7) โดยบทบาทหน้าที่

ของตำรวจหญิง มีเช่นเดียวกับตำรวจชาย และจากการสังเกตการณ์ปฏิบัติหน้าที่ มีเจ้าหน้าที่สายตรวจเดินเท้าที่เป็นตำรวจหญิงและพกพาอาวุธปืน เช่นเดียวกับตำรวจชาย มีตำรวจหญิงในหน่วยสืบสวนอาชญากรรม (CID) เจ้าหน้าที่ตำรวจระดับปฏิบัติ (Junior Police Officers) มีจำนวน 109,019 นาย คิดเป็นร้อยละ 79.4 นาย (Royal Malaysia Police Management Department, 2016, pp. 14-17)

สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา (Republic of the Union of Myanmar)

ประวัติความเป็นมา ในยุคสมัยของพระมหากษัตริย์ ตำรวจภูธรได้รับการจัดตั้ง ขึ้นภายใต้การกำกับดูแลโดยเจ้าเมืองและผู้ใหญ่บ้าน และเป็นกองกำลังสำรองของ กองทัพ จากนั้นได้นำระบบการจัดการตำรวจแบบอังกฤษมาใช้ในปี ค.ศ. 1885 เมื่อ เมียนมาร์ได้กลายเป็นอาณานิคมของอังกฤษ ตำรวจเมียนมาร์ได้ถูกจัดตั้งเป็นกองกำลัง ตำรวจของประชาชนในปี ค.ศ. 1964 และได้มีการปรับเปลี่ยนองค์กรอีกครั้งและเป็น ส่วนหนึ่งของกระทรวงมหาดไทย (Ministry of Home Affairs) ในนามกองกำลังตำรวจ-เมียนมาร์ (Myanmar Police Force) เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม ค.ศ. 1995 โดยมีสำนักงานใหญ่ ของกองกำลังตำรวจเมียนมาร์ตั้งอยู่ที่กรุงเนปีดอว์ มีกำลังพลประมาณ 93,000 นาย โดย ใน 7 รัฐและ 7 เขตการปกครองของเมียนมาร์จะมีหน่วยงานตำรวจเป็นของตนเอง แต่ยังคงขึ้นกับหน่วยงานส่วนกลาง

กองกำลังตำรวจเมียนมาร์มีการเปลี่ยนระบบการบริหารเพื่อให้สอดคล้องกับ ระบบการบริหารงานแบบใหม่ของประเทศในปี ค.ศ. 1988 และได้มีการจัดตั้ง คณะกรรมการเพื่อการปฏิรูประบบการบริหารงานตำรวจ ซึ่งมีเลขาธิการสภาสันติภาพ และการพัฒนาแห่งรัฐเป็นประธาน ในวันที่ 28 มกราคม ค.ศ. 1994 เพื่อวิเคราะห์ การทำงานทั้งระบบและดำเนินการเปลี่ยนแปลงในส่วนที่จำเป็น (ASEANAPOL, 2015)

รูปแบบการจัดองค์กรตำรวจ ผู้อำนวยการกองกำลังตำรวจเมียนมาร์ (Director General of Myanmar Police Force) มียศพลตำรวจตรี เป็นผู้ดูแลควบคุมสั่งการกองกำลัง-ตำรวจทั้งหมด ซึ่งกองกำลังตำรวจเมียนมาร์มีโครงสร้างการบริหาร ดังนี้ (Global Investment Center, 2014, pp. 210-23)

1. สำนักงานใหญ่ (Headquarters)

2. กองกำลังตำรวจรัฐและเขตการปกครอง (State and Division Police Forces)
3. กรมกิจการพิเศษ (Special Departments)
4. ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ (Training Centers)
5. หน่วยระวังป้องกัน (Reserved Units)
6. หน่วยปฏิบัติการพิเศษ (Combat Police Battalions-SWAT)

นอกจากนี้ ยังมีหน่วยงานหรือกองกำลังที่สำคัญอื่น ๆ เช่น กรมการบินตำรวจ กรมตำรวจตรวจตราชายฝั่งและแม่น้ำ กรมตำรวจท่องเที่ยว กรมตำรวจทางหลวง กรมตำรวจจราจร และกองกำลังต่อต้านยาเสพติด (Anti-narcotics Task Forces)

สำนักงานใหญ่ อยู่ภายใต้การควบคุมสั่งการของผู้บัญชาการกองกำลังตำรวจ-เมียนมาร์ (Director General) โดยมีรองผู้บัญชาการกองกำลัง 1 คน ซึ่งมียศเป็น พลตำรวจจัตวา เป็นผู้ช่วยในการบริหารจัดการ นอกจากนี้ ยังมีนายพลตำรวจจัตวา ทำหน้าที่เป็นอธิบดีกรมต่าง ๆ ในสำนักงานใหญ่

กองกำลังตำรวจของรัฐและเขตการปกครอง มีทั้งหมด 14 กองกำลังตำรวจ และ 3 กองกำลังตำรวจรัฐพิเศษ ซึ่งมีสถานะเท่าเทียมกัน มีตำรวจชั้นยศพันตำรวจเอกเป็นผู้บังคับบัญชาสั่งการ โดยแต่ละกองกำลังประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ดังนี้

1. สำนักงานผู้บังคับการประจำกองกำลังตำรวจรัฐหรือเขตปกครอง
2. สำนักงานผู้บังคับการประจำกองกำลังตำรวจอำเภอ
3. สำนักงานผู้บังคับการประจำกองกำลังตำรวจเมือง

4. สถานีตำรวจ กองกำลังตำรวจประจำอำเภอสามารถแบ่งออกเป็น 2 ระดับตามลักษณะของพื้นที่ ประชากร และความเจริญ โดยผู้บังคับการประจำกองกำลังตำรวจอำเภอระดับ A มียศพันตำรวจโท และผู้บังคับการประจำกองกำลังตำรวจอำเภอระดับ B มียศพันตำรวจตรี ส่วนผู้บังคับการประจำกองกำลังตำรวจเมืองมียศร้อยตำรวจเอก และหัวหน้าสถานีตำรวจมียศร้อยตำรวจโท

อำนาจหน้าที่ของตำรวจและการแบ่งลักษณะงาน กองกำลังตำรวจเมียนมาร์มีวัตถุประสงค์หรือภารกิจ ดังนี้ (ASEANAPOL, 2015)

1. สร้างความสงบและเรียบร้อยแก่ชุมชน
2. รักษากฎหมายและกฎระเบียบ

3. ปราบปรามยาเสพติด

4. ส่งเสริมสวัสดิการชุมชน

กองกำลังตำรวจเมียนมาร์มีหน้าที่โดยทั่วไป ดังนี้

1. ป้องกันอาชญากรรม

2. สืบสวนและดำเนินคดีอาญา

3. รักษาความสงบเรียบร้อย

4. รักษาความมั่นคง

5. ปราบปรามยาเสพติด

ความสัมพันธ์กับหน่วยปกครองในภูมิภาคหรือท้องถิ่น ตำรวจกับองค์กร-
ปกครองส่วนภูมิภาคหรือท้องถิ่น ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากท้องถิ่น

สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ (Republic of the Philippines)

ประวัติความเป็นมา สำนักงานตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์และกองกำลังรักษาความสงบภายในฟิลิปปินส์ (PCINP) เริ่มก่อตั้งขึ้นเมื่อ 23 มิถุนายน ค.ศ. 1898 หลังจากนั้นกรมตำรวจและการบังคับบัญชา ถูกสถาปนาใหม่โดยรัฐธรรมนูญของคณะรัฐบาลภายใต้ Gen. Emilio Aguinaldo ให้เป็นองค์กรแยกเดี่ยวออกมา โดยจัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม ค.ศ. 1901 มี Capt. Henry T. Allen เป็นหัวหน้าคนแรกจึงถือได้ว่าเป็นบิดาของสำนักงานตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์

เดือนธันวาคม ค.ศ. 1902 กรมตำรวจถูกเปลี่ยนชื่อเป็นสำนักงานตำรวจฟิลิปปินส์ ตั้งแต่นั้นมาสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ถูกปรับเปลี่ยนองค์กรอีกหลายครั้ง เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลาและความต้องการของประเทศ ในปี ค.ศ. 1950 ตำรวจฟิลิปปินส์กลายเป็นส่วนหนึ่งของกองทัพฟิลิปปินส์ โดยอาศัยอำนาจตามคำสั่งบริหารฉบับที่ 389 หลังจากนั้นมีการบูรณาการในการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศและความพยายามในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม โดยมีการรวมหน่วยตำรวจท้องถิ่นหรือเทศบาล (PC) และหน่วยงานบูรณาการตำรวจแห่งชาติ (INP) รวมเป็นองค์กรใหม่ระหว่างตำรวจท้องถิ่นฟิลิปปินส์/หน่วยบูรณาการตำรวจแห่งชาติ (PC/INP)

โดยอาศัยอำนาจตามพระราชกำหนดการบริหารราชการของประธานาธิบดี เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม ค.ศ. 1975

หลังจากที่มีการปฏิวัติโดยพลังของประชาชนในปี ค.ศ. 1986 รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ได้ประกาศให้กองกำลังตำรวจเป็นกองกำลังระดับชาติในลักษณะที่เป็นกิจการพลเรือน ในวันที่ 29 มกราคม ค.ศ. 1991 และตราพระราชบัญญัติเรื่อง “การจัดตั้งตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ภายใต้กระทรวงมหาดไทยและรัฐบาลท้องถิ่น” พร้อมทั้งยกเลิกคำสั่ง PC/INP โดยมีการคัดเลือกบุคลากรจากหน่วยงานหลักของกองกำลังของฟิลิปปินส์ เช่น กองทัพอากาศฟิลิปปินส์ (PAFSECOM) ยามชายฝั่งฟิลิปปินส์ (PCG) กองทัพเรือฟิลิปปินส์ (PN) และกองทัพฟิลิปปินส์ (PA) เพื่อมาเป็นกองกำลังตำรวจแห่งชาติ

เพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งของ PNP ให้กลายเป็นกองกำลังตำรวจที่มีประสิทธิภาพสูงและมุ่งเน้นการบริการต่อชุมชน รวมทั้งสามารถรองรับการทำงานของรัฐบาลได้ดียิ่งขึ้น จึงมีการตราพระราชบัญญัติเรียกว่า การปฏิรูป PNP และการปฏิรูปกฎหมาย ค.ศ. 1998 ในวันที่ 17 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1998 โดยมีการปรับโครงสร้างองค์กรของ PNP เพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ บังคับใช้กฎหมาย ป้องกันและควบคุมอาชญากรรม รักษาความสงบเรียบร้อยภายในและสร้างความมั่นใจในความปลอดภัยของประชาชน โดยการสนับสนุนของชุมชน (Center for Police Strategy Management, 2015)

รูปแบบการจัดองค์กรตำรวจ การจัดองค์กรภายในของสำนักงานตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ (PNP) แบ่งได้ ดังนี้ (Wikipedia, 2015)

1. หน่วยงานส่วนกลาง
2. หน่วยสืบสวนสอบสวนคดีอาญา เป็นหน่วยของ PNP ที่ทำการสอบสวนความผิดทางอาญาที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ก่ออาชญากรรมที่กระทำ โดยองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ
3. หน่วยบริการกิจการภายใน PNP ตั้งหน่วยบริการกิจการภายใน (IAS) ขึ้นในวันที่ 1 มิถุนายน ค.ศ. 1999 ซึ่งเป็นองค์กรที่อยู่ในโครงสร้างของ PNP และเป็นหน่วยงานที่ช่วยในการปรับปรุงคุณภาพของกองกำลังตำรวจที่ผ่านการประเมินผลวิเคราะห์และประเมินผลบุคลากรภายใน PNP

4. โรงเรียนนายร้อยตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ ตั้งอยู่ที่ค่าย Gen. Mariano N. Castaneda เป็นสถาบันการศึกษาชั้นนำสำหรับการฝึกอบรมตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ กรมราชทัณฑ์ และสำนักป้องกันอภัยภัย

5. ศูนย์ปฏิบัติการแห่งชาติ (NOC) ตั้งอยู่ที่ค่าย Crame เรียกว่า PNP-NOC โดยสามารถกล่าวได้ว่า “NOC เป็นศูนย์กลางมันสมองและระบบประสาทของทั้งหมด”

6. หน่วยพิสูจน์หลักฐาน (SOCO)/PNP Lab หน่วยพิสูจน์หลักฐาน (SOCO) เป็นหน่วยงานหลักด้านนิติวิทยาศาสตร์ และการพิสูจน์หลักฐานของสำนักงานตำรวจ-แห่งชาติฟิลิปปินส์ มีการตรวจวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์การตรวจวิเคราะห์ทางเคมี และการให้บริการแก่หน่วยงานการบังคับใช้กฎหมายทั้งหมดในฟิลิปปินส์ซึ่งรวมถึงสำนัก-ป้องกันอภัยภัย

7. ตำรวจระดับภูมิภาค/จังหวัด/เมืองและเทศบาล หน่วยงานของตำรวจในระดับภูมิภาค มีการบริหารจัดการเป็นสถานีตำรวจอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศฟิลิปปินส์ รวมทั้งแบ่งตามจังหวัด ในเมืองหลาย ๆ เมือง แต่ละหน่วยมีการดำเนินการและ การบังคับบัญชาที่เป็นอิสระจากส่วนกลาง ซึ่งหน่วยงานในส่วนกลางของ PNP จะถูกสั่ง การให้คอยช่วยเหลือสถานีตำรวจหรือหน่วยงานในระดับภูมิภาคเหล่านี้

8. หน่วยงานตำรวจในภูมิภาค แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ หน่วยงานตำรวจภาค 1-13 หน่วยงานตำรวจระดับจังหวัด และหน่วยงานตำรวจระดับเมืองและเทศบาล

อำนาจหน้าที่ของตำรวจและการแบ่งลักษณะงาน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ-ฟิลิปปินส์มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (Philippine National Police, 2015)

1. การบังคับใช้กฎหมาย
2. รักษาความสงบเรียบร้อย
3. ป้องกันการปราบปรามอาชญากรรมและนำผู้กระทำความผิดเข้าสู่

กระบวนการยุติธรรม

4. ปฏิบัติตามการสั่งการบังคับบัญชาของรัฐบาลฟิลิปปินส์ตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

5. ควบคุมตัวผู้ต้องหาและผู้กระทำความผิด ตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

6. ควบคุมอาวุธปืนและวัตถุระเบิดตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

7. กำกับดูแล ควบคุมการฝึกอบรมและการปฏิบัติงานของหน่วยงานรักษา- ความปลอดภัย

ความสัมพันธ์กับหน่วยปกครองในภูมิภาคหรือท้องถิ่น สำนักงานตำรวจ-
แห่งชาติฟิลิปปินส์ (PNP) เป็นหน่วยงานหลักในการบังคับใช้กฎหมายของประเทศ ซึ่งเป็น
หน่วยงานพลเรือนที่อยู่ภายใต้กระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานท้องถิ่น จึงมี
ความสัมพันธ์กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นอย่างมาก เนื่องจากการทำงานของ
สถานีตำรวจในระดับภูมิภาค ระดับจังหวัด และระดับเมืองหรือเทศบาล แยกเป็นอิสระ
จากการจัดการส่วนกลางของสำนักงานตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ มีการจัดตั้ง
ผู้ประสานงานจากภาคประชาชนในระดับสถานีตำรวจในพื้นที่ (community liaison
officer) มีหน้าที่ในการประสานงานกับสมาชิกในชุมชนและสร้างความเชื่อมั่นใน
การทำงานของตำรวจกับภาคประชาชน เนื่องจากจากการศึกษาวิจัย พบว่า ประชาชน
ในฟิลิปปินส์ยังรู้สึกไม่เชื่อมั่นต่อการทำงานของตำรวจ และรู้สึกไม่ปลอดภัยหากต้อง
รายงานปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ ดังนั้น ประชาชนจึง
มักจะรายงานโดยตรงกับรัฐบาลมากกว่าตำรวจในพื้นที่ (Center for Police Strategy
Management, 2015)

การบริหารงานบุคคล ระบบงานตำรวจในประเทศสาธารณรัฐฟิลิปปินส์อยู่ภายใต้
การควบคุมทางการเมืองที่เข้มงวดในระบบอุปถัมภ์ซึ่งยังรวมถึงกองทัพภายใต้
การบริหารงานของประธานาธิบดี การเมืองในระบบอุปถัมภ์ก่อให้เกิดกลไกการทำงาน
ภาครัฐที่อ่อนแอ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่จะได้รับความก้าวหน้าในการรับราชการจะต้องได้รับ
การสนับสนุนจากภาคการเมืองหรือจากข้าราชการตำรวจระดับสูงของหน่วยงานตำรวจ
หรือจากทั้งสองส่วน (Wikipedia, 2015)

นอกจากนี้ ตำรวจยังถูกใช้เป็นเครื่องมือทางการเมืองในการทำลายฝ่าย-
ตรงกันข้ามทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น กรณีเหตุการณ์สังหารหมู่เมื่อไม่นานมานี้
ในเดือน พ.ย. 2553 มีพลเรือนเสียชีวิต 57 คน รวมทั้งผู้สื่อข่าวประมาณ 30 คน ทางตอน
ใต้ของประเทศที่จังหวัด Maguindanao เหลือผู้เคราะห์ร้ายส่วนใหญ่เป็นญาติของผู้สมัคร
ของฝ่ายตรงข้ามกับรัฐบาลท้องถิ่นคนก่อน ขณะที่กำลังนำเอกสารการสมัครเลือกตั้งไป
ส่งที่สำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้งประจำท้องถิ่น (The Local Commission on

Elections Office) พวกเขาพบจุดตรวจของตำรวจและพลเรือนที่มีอาวุธ หลังจากหยุดรถ พวกเขาได้ถูกฆ่าเสียชีวิตทั้งหมด โดยเหยื่อหลายคนถูกข่มขืนก่อนทำให้เสียชีวิต ตามกฎหมายว่าด้วยสำนักงานตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ และ Republic Act 6975 และฉบับแก้ไข Republic Act 8551 กำหนดให้รัฐบาลท้องถิ่นมีอำนาจกำกับ ดูแล และตรวจสอบกิจกรรมต่าง ๆ ของตำรวจ และอนุญาตให้ผู้บริหารท้องถิ่นสามารถวางกำลังตำรวจ เพื่อดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในท้องถิ่นนั้น ๆ ได้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติสาธารณรัฐฟิลิปปินส์มีการแบ่งชั้นยศ และตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ตำรวจฟิลิปปินส์ โดยใช้ในการเปรียบเทียบกับยศทางทหาร (Wikipedia, 2015)

การผลิตและพัฒนาทรัพยากรบุคคล การสรรหาและการฝึกอบรมนั้น PNP จะดำเนินการวางแผนรับสมัครเจ้าหน้าที่ตำรวจใหม่เป็นปกติ โดยขึ้นอยู่กับงบประมาณประจำปี ซึ่งการรับสมัครนี้จะเป็นเจ้าหน้าที่ระดับชั้นประทวนหรือเรียกว่า PO1 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่เข้ามาใหม่จะต้องได้รับการศึกษาอบรมพื้นฐานการรักษาความปลอดภัยสาธารณะเป็นเวลาหกเดือน และฝึกอบรมภาคสนามอีกหกเดือน รวมทั้งก่อนที่จะออกปฏิบัติงานจริงพวกเขาจะต้องผ่านการฝึกอบรมพิเศษภาคบังคับของ PNP SCOUT หรือหลักสูตรต่อต้านการก่อความไม่สงบ เป็นระยะเวลา 45 วัน ถึง 5 เดือน เพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจในภารกิจทางทหาร รวมทั้งกลยุทธ์สำหรับการปฏิบัติการในอนาคต ไม่ว่าจะเป็นในนามกองทัพบกหรือในสถานีตำรวจ (Wikipedia, 2015)

สำหรับนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรของสำนักงานตำรวจแห่งชาติฟิลิปปินส์ จะจบการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจฟิลิปปินส์ สำหรับสาขาวิชาเฉพาะทางหรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายเทคนิค เช่น เจ้าหน้าที่ในสายงานแพทย์ วิศวกร และตำแหน่งทางเทคนิคอื่น ๆ จะได้รับการพิจารณาว่ามีความเหมาะสมที่จะเป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรหรือไม่ (Wikipedia, 2015)

สาธารณรัฐสิงคโปร์ (Republic of Singapore)

ประวัติความเป็นมา กรมตำรวจสิงคโปร์ (The Singapore Police Force--SPF) ในภาษามลายู คือ Pakusan Polis Singapura เป็นกองกำลังของสาธารณรัฐที่มีภารกิจการรักษากฎหมาย ดูแลความเรียบร้อยภายในรัฐเกาะสิงคโปร์ ซึ่งในอดีตเป็นที่รู้จักใน

ชื่อ กองกำลังตำรวจสาธารณรัฐสิงคโปร์ จากรากฐานขององค์กรที่มีเพียง 11 คนในอดีต
 ผู้กองกำลังที่มีเจ้าหน้าที่ประจำอยู่ถึงกว่า 38,587 นาย ทั้งนี้ กองกำลังตำรวจแห่งชาติ-
 สิงคโปร์ยังได้รับการโหวตว่ามีประสิทธิภาพสูงติดอันดับ 1 ใน 5 ของโลก ในเรื่องของ
 ความน่าเชื่อถือและได้รับความไว้วางใจจากประชาชนเป็นอย่างมาก

กรมตำรวจสิงคโปร์มีการพัฒนาควบคู่กับการเจริญเติบโตของสิงคโปร์อย่าง
 ต่อเนื่อง ซึ่งก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1819 จากจุดเริ่มต้นเล็ก ๆ ที่มีกำลังเพียงแค่ 11 คน ภายใต้
 การนำของ ฟรานซิส เจมส์ เบอร์นาร์ด (Francis James Bernard) ลูกบุญธรรมของ
 วิลเลียม ฟาร์ควาร์ (William Farquhar) โดยการปฏิบัติการอาศัยงบประมาณเริ่มต้นเพียง
 300 เหรียญสหรัฐ โดยจำกัดกำลังคนควบคู่การดำเนินนโยบายให้กำลังคนนั้นสามารถ
 ปฏิบัติหน้าที่ได้หลากหลาย เน้นการทำงานร่วมกับผู้ใหญ่บ้าน (Headmen) หรือผู้นำ-
 ชุมชนเพื่อรักษาความสงบในพื้นที่ต่าง ๆ ตามขนบธรรมเนียมประเพณีในชุมชนนั้น ๆ
 ตามความเหมาะสม (Prime Minister's Office, 2006)

ความร่วมมือกันในชุมชนนั้นเป็นไปตามการดำเนินนโยบายที่มีวิสัยทัศน์ของ
 เซอร์ สแตมฟอร์ด ราฟเฟิล (Sir Stamford Raffles) ที่ต้องการให้อาณานิคม (colony)
 ของสหราชอาณาจักรนั้นเกิดความเจริญรุ่งเรืองภายใต้การนำของคนท้องถิ่นนั่นเอง และ
 ระหว่างการบริหารงานทางอ้อมของรัฐบาลอังกฤษ ผู้อพยพจากประเทศจีนก็เข้ามายัง
 เกาะสิงคโปร์ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมเมืองส่งผลให้เกิดอาชญากรรมที่มี
 ความซับซ้อนมากขึ้น เช่น แหล่งการพนัน การลักลอบขนสิ่งผิดกฎหมาย ฯลฯ

การแข่งขันกันเป็นใหญ่ในสิงคโปร์ถึงจุดสูงสุดที่ก่อให้เกิดความวุ่นวาย นำไปสู่
 การฆาตกรรม (murder) จลาจล (riot) ลักพาตัว (kidnap) การวางเพลิง (arson)
 จนเหตุการณ์ความรุนแรงต่าง ๆ กลายเป็นเรื่องปกติที่เกิดขึ้นยาวนานต่อเนื่องถึง
 4 ทศวรรษหลังมีการจัดตั้งอาณานิคมสิงคโปร์ ซึ่งเหตุการณ์รุนแรงที่สุดครั้งหนึ่งใน
 ประวัติศาสตร์คือการจลาจลปี พ.ศ. 1846 (The Funeral Riot of 1846) ที่มีผู้ชุมนุมถึงกว่า
 9,000 คน และในขณะนั้นกรมตำรวจสิงคโปร์ไม่สามารถรับมือหรือจัดการกับ
 สถานการณ์ได้แต่อย่างใด จนต้องเรียกกองกำลังทหารเข้ามาช่วยในการปราบจลาจล
 ดังกล่าว (Prime Minister's Office, 2006)

ความเปลี่ยนแปลงภายในองค์กรตำรวจสิงคโปร์เกิดขึ้น โดยมีชาวยุโรป มาเลย์ และอินเดียเข้ามามีบทบาทในการปฏิบัติการ ส่วนชาวจีนนั้นมีส่วนน้อย ทำให้ตำรวจสิงคโปร์ในช่วงเวลานั้นถูกชุมชนชาวจีนรังเกียจเนื่องจากความขัดแย้งทางวัฒนธรรม และการที่ไม่มีตำรวจชาวจีนก็ทำให้เกิดการรังแกจากเจ้าหน้าที่ตำรวจขณะนั้นหลายกรณี

เหตุการณ์ความรุนแรงเกิดขึ้นอีกครั้งในปี ค.ศ. 1851 จากความไม่พึงพอใจใน ลัทธิโรมัน คาทอลิก ของชาวจีน ทำให้เกิดการประท้วงจนเกิดจลาจลที่ส่งผลให้มีชาวจีน เสียชีวิตถึง 500 คน กองทัพทหารถูกเรียกอีกครั้งเพื่อหยุดยั้งความวุ่นวายนี้ ต่อมาในปี ค.ศ. 1854 ความวุ่นวายที่เกิดขึ้นต่อเนื่องในช่วงปีนั้นดำเนินติดต่อกันเป็นเวลากว่า 12 วัน ซึ่งเกิดจากกรณีพิพาทระหว่างกลุ่มฮกเกี้ยนกับกลุ่มเทาชิว เหตุการณ์นี้เองก็ทำให้เกิด การสร้างกองกำลังทหารสิงคโปร์ยุคแรกในวันที่ 8 กรกฎาคม ค.ศ. 1854

สิ่งหนึ่งที่ทำให้สาธารณรัฐสิงคโปร์สงบ ยับยั้งไม่ให้เกิดความรุนแรงได้ก็เพราะ การผ่านร่างกฎหมายควบคุมอาวุธปืนเมื่อ มีนาคม ค.ศ. 1823 และการควบคุมการใช้ อาวุธนี้เองกลายเป็นวัฒนธรรมของความพยายามที่จะทำให้สังคมนั้นปราศจากอาวุธ ซึ่งเป็นนโยบายในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพ อย่างมาก (Prime Minister's Office, 2006)

รูปแบบการจัดองค์กรตำรวจ โครงสร้างองค์กรของกองกำลังตำรวจแห่งชาติสิงคโปร์ สามารถแบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือ หน่วยเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน (staff) และหน่วยสายสนับสนุน (line function) โดยมีรากฐานจากการจัดกำลังแบบกองทัพ ปัจจุบันมี หน่วยงานปฏิบัติ 14 หน่วยงาน หน่วยปฏิบัติการพิเศษ 3 หน่วยงาน และหน่วยสนับสนุนพิเศษ 15 หน่วยงาน (รวมถึงหน่วยงานระดับกองกำกับการอีก 6 หน่วยงาน) กองบัญชาการ หรือสำนักงานใหญ่ของกองกำลังตำรวจแห่งชาติสิงคโปร์ตั้งอยู่บน New Phoenix Park ในเขต Novena ขนาบล้อมด้วยกระทรวงความมั่นคงแห่งชาติ (Ministry of Home Affairs, 2015)

อำนาจหน้าที่ของตำรวจและการแบ่งลักษณะงาน อำนาจหน้าที่ของตำรวจสิงคโปร์ มียุทธศาสตร์หลักมุ่งเป้าไปที่การรักษาความปลอดภัย และทำให้อาชญากรรมที่เกิดขึ้นเป็นศูนย์ (zero crime rate) หรือใกล้เคียงกับความเป็นประเทศที่ปลอดภัยที่สุดในโลก การแบ่งงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจมาเลเซียจึงถูกแบ่งออกเป็น เจ้าหน้าที่ใน

เครื่องแบบ (uniformed career) และเจ้าหน้าที่พลเรือน (civilian career) ผสานการทำงาน (Ministry of Home Affairs, 2015)

การสนับสนุนงบประมาณ (แหล่งงบประมาณ) กองกำลังตำรวจแห่งชาติ-สิงคโปร์เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณสูงสุด เมื่อเปรียบเทียบกับหน่วยงานระดับเดียวกันในกระทรวงความมั่นคงแห่งชาติ กล่าวคือ ในปี ค.ศ. 2013 (เริ่มนับเมื่อวันที่ 1 เมษายน ค.ศ. 2013) ที่กระทรวงความมั่นคงแห่งชาติได้รับงบประมาณราว 3.89 พันล้านเหรียญสิงคโปร์ งบประมาณจำนวน 1.86 พันล้านเหรียญสิงคโปร์ หรือคิดเป็นร้อยละ 47.8 ถูกจัดสรรให้กับกรมตำรวจสิงคโปร์ งบประมาณที่แท้จริงที่ถูกใช้ในปี ค.ศ. 2013 คือ 2.04 พันล้านเหรียญสิงคโปร์ โดยถูกใช้เป็นงบประมาณในการบริหาร (operating expenditure) จำนวน 1.88 พันล้านเหรียญสิงคโปร์ ส่วนที่เหลือ คือ งบประมาณพัฒนา (development expenditure) จำนวนราว 159.1 ล้านเหรียญสิงคโปร์แสดงให้เห็นการจัดสรรงบประมาณที่ให้ความสำคัญกับองค์กรตำรวจซึ่งรักษาความปลอดภัยในประเทศเป็นอย่างมาก (Government of Singapore, 2016)

สรุปได้ว่า จากงบประมาณใช้จ่ายของตำรวจสิงคโปร์ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2010 ถึงปี ค.ศ. 2015 แสดงให้เห็นการเพิ่มขึ้นของงบประมาณในแต่ละปีโดยมีสัดส่วนของงบประมาณที่ชัดเจน โดยแบ่งออกเป็นงบประมาณบริหาร และงบประมาณพัฒนา โดยในแต่ละปีนั้นการใช้จ่ายงบประมาณจะเกินงบประมาณที่ตั้งไว้เล็กน้อย และเพิ่มขึ้นในแต่ละปีในอัตราส่วนที่สอดคล้องกัน เช่น ปี ค.ศ. 2014 งบประมาณบริหารถูกใช้รวม 2.17 พันล้านเหรียญสิงคโปร์ (งบตั้งไว้ที่ 1.932 พันล้านฯ) ในขณะที่งบพัฒนาอยู่ที่ 269 ล้านเหรียญสิงคโปร์ (งบตั้งไว้ที่ 205 ล้านฯ) รวมงบประมาณปี ค.ศ. 2014 ถูกใช้ไป 2.442 พันล้านฯ ทำให้ในปี ค.ศ. 2015 กรมตำรวจสิงคโปร์ได้รับงบประมาณเพิ่มเป็น 2.472 พันล้านฯ โดยถูกแบ่งมาจากงบประมาณของกระทรวงความมั่นคงภายในจำนวน 5 พันล้านฯ และกรมตำรวจสิงคโปร์ก็ได้วางแผนที่จะใช้งบประมาณดังกล่าวในการพัฒนา ได้แก่ การสร้างกองบัญชาการวูดแลนด์ การจัดซื้อเรือตรวจตราชายฝั่ง

การบริหารงานบุคคล เจ้าหน้าที่ตำรวจทั่วไป หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจในเครื่องแบบเป็นเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติงานเต็มเวลา คิดเป็นอัตราส่วนร้อยละ 20 ขององค์กร มีจำนวนโดยประมาณ 8,000 นาย ซึ่งการเข้ามาเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้นจะต้องมีคุณสมบัติพื้นฐาน

ได้แก่ สมรรถภาพร่างกายพื้นฐาน (normal fitness levels) สายตาที่ดี (good eye sight) และผ่านการทดสอบความรู้ (GCE ordinary level or a NITEC) ซึ่งแม้ผู้ที่มีคะแนนทดสอบความรู้ไม่ถึงเกณฑ์ก็ยังคงได้รับการพิจารณาอยู่ ส่วนผู้ที่ต้องการจะเป็นเจ้าหน้าที่อาวุโส (senior office) ต้องจบการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย อีกทางเลือกหนึ่ง คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นผู้น้อยสามารถขอรับการประเมินขึ้นสู่ชั้นอาวุโสได้ การฝึกพื้นฐานสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจทุกประเภทจะอยู่ในสถาบันการฝึก Home Team Academy ภายใต้การดูแลของกองกำกับการฝึก (police training command) ซึ่งใช้เวลาในการฝึกโดยเฉลี่ย 6-9 เดือน สำหรับการฝึกเจ้าหน้าที่ทั่วไปและเจ้าหน้าที่อาวุโส

ขณะที่มีหน่วยงานภาครัฐหลายหน่วยให้บริการประชาชน สิ่งสำคัญซึ่งเป็นปัจจัยหลักในงานตำรวจ คือ เงินเดือนของตำรวจสิงคโปร์นั้น ได้รับการคำนวณบนพื้นฐานของกลไกการตลาดที่ใช้ตัวชี้วัดของการต่อต้านการคอร์รัปชันเป็นฐานในการคำนวณ ยกตัวอย่างเช่น เงินเดือนพื้นฐานของตำรวจเริ่มต้นที่ 1,820-2,480 เหรียญสิงคโปร์ (ประมาณ 46,000-63,000 บาท อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2559) และสำหรับเจ้าหน้าที่อาวุโสอยู่ที่ระหว่าง 3,400-4,770 เหรียญสิงคโปร์ (86,400-119,500 บาท) ซึ่งอัตราเงินเดือนนั้นขึ้นอยู่กับคุณสมบัติที่เข้ารับการบรรจุ ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการรับทำงาน ฯลฯ (Senior Police Officer, 2015)

กระบวนการสรรหาและการฝึก เจ้าหน้าที่ตำรวจสิงคโปร์เริ่มต้นชีวิตการทำงานจากการเป็นจ่า (sergeants) หรือสิบโท ตามคุณวุฒิการบรรจุ ในขณะที่เจ้าหน้าที่ตำรวจอาวุโสเริ่มต้นที่ตำแหน่งผู้ช่วยผู้กำกับการ การเลื่อนตำแหน่งจะถูกพิจารณาจากการทำงานและเรื่องอื่นๆ ซึ่งใช้เวลาในการเลื่อนขึ้นแต่ละขั้นราว 5 ปี อย่างไรก็ตาม ก็ยังมีข้อยกเว้นในการเลื่อนตำแหน่งกรณีที่เจ้าหน้าที่ตำรวจคนใดมีสมรรถภาพเหนือกว่าหรือมีผลงานโดดเด่น (กล่าวคือ การพิจารณาจากความรู้ความสามารถ) (Senior Police Officer, 2015)

การปฏิบัติงานของตำรวจสิงคโปร์นั้นอยู่บนพื้นฐานของการประนีประนอมระหว่างชาติพันธุ์เนื่องมาจากประวัติศาสตร์ในอดีตที่ชาวมลายูและชาวจีนมีร่วมกัน จึงส่งผลต่อนโยบายการปฏิบัติงานของตำรวจต้องอาศัยความร่วมมือกันและการประสาน

ทางวัฒนธรรมเหนือกว่าความขัดแย้งทางชาติพันธุ์ และเจ้าหน้าที่ตำรวจทุกคนจะได้รับการปลูกฝังเสมอว่าภารกิจเหนือสิ่งอื่นใด ความขัดแย้งใด ๆ ที่ส่งผลต่อภารกิจถือว่าเป็นความไม่เป็นมืออาชีพของตำรวจที่ห้ามกระทำโดยเด็ดขาด (Senior Police Officer, 2015)

รายละเอียดการรับสมัครเข้าเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจสิงคโปร์ จำแนกออกเป็น

2 ประเภท ดังนี้ (Senior Police Officer, 2015)

1. เจ้าหน้าที่ตำรวจอาวุโส (Senior Police Officer) คุณสมบัติในการสมัคร คือ

1.1 การเข้ารับการฝึก เมื่อได้รับการคัดเลือกแล้ว ผู้สมัครจะต้องเข้ารับการฝึกหลักสูตรพื้นฐานจำนวน 9 เดือน ที่ Home Team Academy ฝึกอบรมทั้งทางร่างกาย ร่วมกับวิชาการในห้องเรียน และเพิ่มเติมทักษะด้านความเป็นผู้นำเป็นพิเศษ ประกอบด้วย กฎหมายอาญา วิชาตำรวจชุมชนสัมพันธ์ การสืบสวน ณ จุดเกิดเหตุ กลยุทธ์การป้องกันตัว และการใช้อาวุธประจำกาย

1.2 การประจำการ ได้รับการจัดสรรให้ไปประจำการตามหลักสูตรที่ได้รับการฝึกมา ได้แก่ หลักสูตรการสืบสวน หลักสูตรการบังคับบัญชา และหลักสูตรผู้บริหาร

1.3 สิทธิประโยชน์ที่ได้รับ อัตราเงินเดือนประจำตำแหน่ง คือ ผู้ช่วย-ผู้กำกับการ 3,880-4,770 เหรียญสิงคโปร์ ผู้ตรวจการ 3,400-4,290 เหรียญสิงคโปร์ (รายละเอียดอัตราเงินเดือน พิจารณาจากวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ และระยะเวลาที่รับใช้ชาติ) สิทธิประโยชน์ภายหลังเกษียณ ได้รับเงินบำนาญจากการปฏิบัติหน้าที่ คำนวณจากเงินเดือนที่ได้รับ โดยคำนวณร้อยละ 7.75 ของเงินเดือน ตั้งแต่ปีที่ 7 ของการปฏิบัติหน้าที่เป็นต้นไป

2. เจ้าหน้าที่ตำรวจทั่วไป (Police Officer) คุณสมบัติในการสมัคร คือ

2.1 การเข้ารับการฝึก เมื่อได้รับการคัดเลือกแล้ว ผู้สมัครจะต้องเข้ารับการฝึกหลักสูตรพื้นฐานจำนวน 6 เดือน ที่ Home Team Academy ฝึกอบรมทั้งทางร่างกาย ร่วมกับวิชาการในห้องเรียน และเพิ่มเติมทักษะด้านความเป็นผู้นำเป็นพิเศษ ประกอบด้วย กฎหมายอาญา วิชาตำรวจชุมชนสัมพันธ์ การสืบสวน ณ จุดเกิดเหตุ กลยุทธ์การป้องกันตัว และการใช้อาวุธประจำกาย

2.2 การประจำการ เมื่อจบการฝึกจะได้รับบรรจุเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำสถานีตำรวจในบังคับบัญชาของสำนักงานตำรวจแห่งสิงคโปร์ โดยมีเงื่อนไข ประจำ ณ

สถานที่แรกที่ได้รับการบรรจุ 1-2 ปี หลังจากนั้น มีสิทธิจะได้ดำรงตำแหน่งอื่น ๆ เช่น
หน่วยงานบริหาร หรือหน่วยงานสืบสวนกลาง ต่อไป

2.3 สิทธิประโยชน์ที่ได้รับ อัตราเงินเดือนประจำตำแหน่ง คือ จำ 1,970-2,480
เหรียญสิงคโปร์ สิบตรี 1,820-2,090 เหรียญสิงคโปร์ (รายละเอียดอัตราเงินเดือน
พิจารณาจากวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ และระยะเวลาที่รับใช้ชาติ)

สิทธิประโยชน์ภายหลังเกษียณ ได้รับการจัดสรรเงินบำนาญ โดยคำนวณ
ร้อยละ 7.75 ของเงินเดือน ตั้งแต่ปีที่ 7 ของการปฏิบัติหน้าที่ไปจนถึงการเกษียณ

การเกษียณอายุราชการ โดยทั่วไปเกษียณอายุที่ 62 ปี แต่สามารถยืดระยะเวลาได้
ถึง 65 ปี

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (Socialist Republic of Vietnam)

ประวัติความเป็นมา (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2558, หน้า
49) ในช่วงเดือนสิงหาคม ปี ค.ศ. 1945 ได้มีการเริ่มก่อตั้งกองกำลัง ซึ่งทำหน้าที่คล้ายกับ
ตำรวจในยุคปัจจุบัน แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ (1) ส่วนกลาง (2) ภูมิภาค (3) จังหวัด

วันที่ 27 เดือน สิงหาคม ปี ค.ศ. 1953 ให้กำเนิดกระทรวงตำรวจ หรือกระทรวง-
ความมั่นคงแห่งชาติ

วันที่ 6 เดือน มิถุนายน ปี ค.ศ. 1975 ได้มีการรวมระหว่างกระทรวงความมั่นคง-
แห่งชาติ กับกระทรวงมหาดไทย เป็นกระทรวงมหาดไทย

ในปี ค.ศ. 1988 กระทรวงมหาดไทย เปลี่ยนชื่อเป็น กระทรวงความมั่นคงแห่งชาติ
(Ministry of Public Security) ซึ่งจนถึงปัจจุบัน

วันที่ 19 เดือน สิงหาคม ค.ศ. 1945 ถือว่าเป็นวันตำรวจแห่งชาติเวียดนาม

รูปแบบการจัดองค์กรตำรวจ หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการบังคับใช้กฎหมาย
ในเวียดนาม คือ สำนักงานตำรวจแห่งชาติเพื่อการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม (The
General Police Department for Crime Prevention and Suppression) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง
ของกระทรวงเพื่อความมั่นคง (Ministry of Security) ตำรวจเวียดนามมีประมาณ
280,000 คน การเกษียณอายุราชการของตำรวจไม่เท่ากัน โดยเวียดนามแบ่งการเกษียณ-
อายุราชการออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ (กระทรวงยุติธรรม, 2558, หน้า 128-129)

1. ตำรวจทั่วไป ในระดับปฏิบัติการ หรือเทียบเท่ากับตำรวจไทย คือ ชั้นประทวน โดยผู้ชายเกษียณที่อายุ 55 ปี ผู้หญิงเกษียณที่อายุ 50 ปี
2. ผู้บริหารระดับกลาง หรือเทียบเท่ากับตำรวจไทย คือ ระดับรองสารวัตรถึง รองผู้บังคับการ ผู้ชายเกษียณที่อายุ 58 ปี ผู้หญิงเกษียณที่อายุ 53 ปี
3. ผู้บริหารสูงสุด หรือเทียบเท่ากับตำรวจไทย คือ ระดับผู้บังคับการหรือนายพล ขึ้นไป ผู้ชายเกษียณที่อายุ 60 ปี ผู้หญิงเกษียณที่อายุ 55 ปี

อำนาจหน้าที่ของตำรวจและการแบ่งลักษณะงาน งานตำรวจของเวียดนามอยู่ภายใต้ กระทรวงความปลอดภัยสาธารณะแห่งเวียดนาม (Ministry of Public Security of Vietnam--MPS) ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ที่สำคัญ ได้แก่ (กระทรวงยุติธรรม, 2558, หน้า 129)

1. รักษากฎหมายและความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในเวียดนาม
2. ป้องกัน ปราบปราม และสืบสวนสอบสวนอาชญากรรม
3. ให้คำแนะนำหน่วยงานที่ทำหน้าที่บริหาร เกี่ยวกับวิธีการและนโยบายต่าง ๆ เพื่อการปรับปรุงการต่อสู้กับอาชญากรรมข้ามชาติ

โครงสร้างของกระทรวงรักษาความปลอดภัยสาธารณะเวียดนาม แบ่งออกเป็น 6 กรม ได้แก่

1. กรมความปลอดภัย (General Department of Security)
2. กรมตำรวจ (General Department of Police)
3. กรมการศึกษาและฝึกอบรม (General Department of Education and Training) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ Viet กับ Mo ปฏิบัติงานอยู่โดย Viet อยู่ในโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ส่วน Mo อยู่ในโรงเรียนรักษาความปลอดภัย
4. กรมส่งกำลังบำรุงและเทคโนโลยี (General Department of Logistics & Technology)
5. กรมการศึกษาผู้ต้องขังและการฟื้นฟู (General Department of Prisoner Education and Rehabilitation)
6. กรมกองกำลังต่อสู้และกองกำลังพิเศษ (General Department of Combat and Task Force)

การบริหารงานบุคคล สำหรับเครื่องแบบตำรวจของเวียดนาม เนื่องจากมีภูมิอากาศที่แตกต่างกันระหว่างภาคเหนือกับภาคใต้ จึงมีทั้งเครื่องแบบแขนสั้นและแขนยาว เครื่องแบบแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ เครื่องแบบสำหรับพิธีการ สีเหลืองอ่อน รูปทรงคล้ายเครื่องแบบคอเบะของตำรวจไทย กับเครื่องแบบปฏิบัติงานเป็นสีเขียวเข้ม (กระทรวงยุติธรรม, 2558, หน้า 140)

การผลิตและพัฒนาทรัพยากรบุคคล การวางแผนทรัพยากรบุคคลภาครัฐของเวียดนาม ยังไม่มีระบบแบบแผนที่ชัดเจนนัก ดังนั้น การวางแผนทรัพยากรบุคคลภาครัฐนั้นจึงอยู่บนพื้นฐานของแผนโควตา “จำนวนเจ้าหน้าที่” ของแต่ละหน่วยงาน ซึ่งจำนวนเหล่านี้ก็ไม่ได้อยู่บนพื้นฐานของความต้องการที่แท้จริง ส่งผลให้มีการใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่จำเป็น และสถานการณ์ขาดแคลนบุคลากรและมีบุคลากรมากเกินไป ความจำเป็นในเวลาเดียวกัน ในการคัดเลือกบุคลากรเข้ามาทำงานในภาครัฐนั้น ต้องเป็นผู้ที่มีสัญชาติเวียดนาม และสมัครได้ตามหน่วยงานของรัฐที่ประกาศรับสมัคร โดยได้รับเงินจากงบประมาณของรัฐ ซึ่งปกติจะผ่านการทดสอบ คือ (1) ผ่านการทดสอบข้อเขียน (2) ผ่านการทดสอบคอมพิวเตอร์ (computer-based testing)

เป็นการทดสอบที่ใช้คัดเลือกบุคลากรเข้าทำงานในทุกระดับตำแหน่ง ไม่เว้นแม้ตำแหน่งบริหารจัดการอาวุโส หน่วยงานในภาคราชการของเวียดนาม มีเป้าหมายอย่างชัดเจนในการเชื่อมโยงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้สอดคล้องกับการปฏิรูประบบเศรษฐกิจโดยใช้กลไกตลาด รวมทั้งการมุ่งสู่ประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ดังนั้น การเชื่อมโยงเป้าหมายส่วนบุคคลเข้ากับเป้าหมายขององค์กรจึงเป็นสิ่งที่รัฐให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในเวียดนามจึงมิใช่เพียงแต่การพัฒนาในระดับบุคคลเพียงด้านเดียว แต่ยังเป็นการพัฒนาภาพรวมในระดับองค์กรให้สอดคล้องกับเป้าหมายหลักของประเทศเป็นสำคัญ (กระทรวงยุติธรรม, 2558, หน้า 112-123)

บทที่ 5

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาตำรวจสายตรวจไทย: กรณีศึกษากองบังคับการตำรวจนครบาล 4” เป็นการวิจัยเพื่อเสนอรูปแบบหรือแนวทางการพัฒนาตำรวจสายตรวจของกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 อันเป็นหนึ่งในหน่วยงานใต้บังคับบัญชาของกองบัญชาการตำรวจนครบาลซึ่งรับผิดชอบ ดูแลความสงบเรียบร้อยในพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีประเด็นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ข้อค้นพบจากการวิจัย
3. ผลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง
4. ผลการสังเกตและการเก็บข้อมูลในพื้นที่
5. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) ประกอบด้วย

1. การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร (content analysis and document study) ซึ่งเป็นการศึกษาจากเอกสารหลักฐานการดำเนินการตามบันทึกการปฏิบัติงาน และการส่งข้อมูลผ่านทางแอปพลิเคชันไลน์ (LINE) โดยโทรศัพท์เคลื่อนที่ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานสายตรวจ ของกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 ในปี พ.ศ. 2558 ที่แต่ละสถานีตำรวจในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 จัดทำขึ้น เพื่อติดตามผลการดำเนินการว่ามีการดำเนินการอย่างไร พร้อมตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สายตรวจตามสภาพความเป็นจริง

2. การสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งมีโครงสร้าง (semi-structured in-depth interview) ผู้ให้ข้อมูลหลัก (key informants) ประกอบด้วย

2.1 การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านแผนบริหารงานสายตรวจ ฝ่ายอำนวยการ กองบังคับการตำรวจนครบาล 4 เพื่อสอบถามการดำเนินการตาม ยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามของกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 ในสถานี- ตำรวจต่าง ๆ รวมถึงปัจจัยสนับสนุน ปัญหาและข้อจำกัดที่หน่วยงานต่าง ๆ ได้แจ้งให้ทราบ

2.2 การสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูงของกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 เกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการดำเนินการสายตรวจ ในฐานะผู้กำหนดนโยบายและวางแผนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ รวมทั้งการเสนอแนะแนวทางการเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงไปของสภาพอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และอนาคต

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

ส่วนที่ 2 รายชื่อและข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 3 ผลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย มีดังต่อไปนี้

1. การวิจัยจากเอกสาร (document research) การศึกษาจากหนังสือเอกสารทางวิชาการ ตำรา ผลการศึกษาของนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย สรุปเป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ด้วยวิธีการ Content Analysis เป็นเทคนิคการวิจัย (research technique) เพื่อใช้อธิบายเป้าหมาย (objective) และจำนวนของเนื้อหา (content) ของการสื่อสารที่เห็นได้เด่นชัดอย่างเป็นระบบ ใช้ในการวิจัยเอกสาร ภายใต้กรอบทฤษฎี ดังนี้ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารระบบงานสายตรวจ การป้องกันปราบปรามอาชญากรรม การบริหารงานตำรวจ การพัฒนากิจการตำรวจและการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ เพื่อการวิเคราะห์เนื้อหา

2. หลักการในการตีความ (content analysis) ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้การตีความ นฤมิตนิยม (รังสรรค์วิทยา) (constructionism) ซึ่งได้ให้ความสำคัญกับความคิดรวบยอด

ที่สรุปออกมา ว่ามีเนื้อหาที่สำคัญ แยกประเด็น จำแนกเป็นข้อ ๆ ตามเนื้อหา โดยเน้น คำหลัก คำสำคัญ สัญลักษณ์ และความหมาย ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยครั้งนี้มีการศึกษา ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์และแยกประเด็นสำคัญ ในการวิจัยนี้ใช้การตีความ (interpretation) โดยการเขียนแผนผัง (diagram) เพื่อช่วยในการตีความและวิเคราะห์ ขั้นตอนจะเริ่มทำเมื่ออ่านข้อมูลที่ได้จนตกผลึกจนได้เนื้อหาที่ต้องการศึกษา จากนั้นจึง วาดแผนผังขึ้นมาเพื่อช่วยในการเขียน เมื่อศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ จากหนังสือ เอกสาร ทางวิชาการ ตำรา ผลการศึกษานักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบหรือแนวทางของ การปฏิบัติงานสายตรวจ และปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไข รวมถึงการศึกษาจาก เอกสารทางวิชาการทั้งในและต่างประเทศ จึงนำข้อสรุปที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) เกี่ยวข้องทั้งหมด มาเป็นกรอบในการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบ กึ่งโครงสร้าง (semi-structured interview)

3. นำผลการสัมภาษณ์และข้อมูลจากการศึกษาวิเคราะห์ หลักการ แนวคิด ทฤษฎี มาสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนางานตำรวจสายตรวจ ของกองบังคับการตำรวจ-นครบาล 4

ข้อค้นพบจากผลการวิจัย

ข้อมูลจากผลการวิจัย พบว่า กองบังคับการตำรวจนครบาล 4 ได้จัดการ-ดำเนินการในแต่ละมิติ โดยผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์ความคิดเห็น ซึ่งมีความคล้ายคลึง มีจุดร่วมที่เหมือนกัน โดยแยกออกเป็นในด้านที่เป็นผลบวกและด้านที่เป็นผลลบจาก ข้อมูลมีรายละเอียด ดังนี้

ด้านที่เป็นผลบวก

ด้านบุคลากร

1. มีการจัดฝึกอบรมเตรียมความพร้อมด้านทักษะทางภาษาแก่บุคลากร เพื่อเพิ่ม สมรรถนะในการปฏิบัติงาน รวมทั้งการปรับทัศนคติเพื่อเข้าสู่การปฏิรูปองค์กรอย่างเป็น รูปธรรม พบว่า สน. วังทองหลาง สน. โชคชัย สน. บางชัน และ สน. ลาดพร้าว ได้มี

การเปิดการฝึกอบรมภาษาอังกฤษ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง ให้กับเจ้าหน้าที่ ตำรวจสายตรวจ โดยเน้นการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสนทนาในชีวิตประจำวัน มีการเชิญ อาจารย์และวิทยากรจากภายนอกมาบ้าง แต่โดยหลักจะใช้เจ้าหน้าที่ตำรวจภายใน สน. ที่มีความชำนาญในการใช้ภาษาเป็นผู้ฝึกสอน โดยให้เหตุผลถึงการเปิดการฝึกอบรมว่า มีที่มาจากความต้องการพัฒนาเพื่อตอบรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บังคับบัญชา และในพื้นที่ที่รับผิดชอบของ บก.น. 4 จะมีห้องพักอาศัย โรงแรม และห้างสรรพสินค้า หลายจุด ส่งผลให้มีนักท่องเที่ยว นักธุรกิจชาวต่างชาติเข้ามาพักอาศัยอยู่สม่ำเสมอ จึง จำเป็นต้องมีการพัฒนาการใช้ภาษาให้สามารถสื่อสารได้ยามเกิดเหตุด่วนเหตุร้าย หรือ ต้องการความช่วยเหลือ

2. มีการจัดทำแผนการฝึกอบรมประจำสัปดาห์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพร่างกาย และฝึกอบรมการใช้ยุทธวิธีประจำทุกสัปดาห์ ซึ่งทุกสถานีกระทำเป็นประจำปฏิบัติ เดียวกัน ควบคุมและกำกับการฝึก โดยรองผู้กำกับการป้องกันและปราบปราม มีสารวัตร- ป้องกันและปราบปรามเป็นหัวหน้าครูฝึก และรองสารวัตรป้องกันและปราบปรามเป็นผู้ช่วยครูฝึก โดยกำหนดให้ทำทุกวันศุกร์เหมือนกันทุกสถานีตำรวจ โดยให้เหตุผลว่า เป็นวันสุดสัปดาห์ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายอื่น ๆ สามารถเข้ามาร่วมการฝึกได้ แต่ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจจะมีการฝึกแยกต่างหากเป็นพิเศษในวิชายุทธวิธี และการตรวจค้นยานพาหนะ หรือการเข้าตรวจค้นในอาคาร รวมถึงอาจมีการเข้าเรียน ในห้องเรียนเกี่ยวกับวิชากฎหมายหรือหลักปฏิบัติอื่น ๆ เช่น กฎหมายควบคุมเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ กฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจโรงแรม หรือกฎหมายเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ ซึ่งประชาชนให้ความสนใจ หรือรัฐบาล ผู้บริหารประเทศเน้นเป็นพิเศษ เป็นต้น

3. มีการจัดทำแผนรองรับปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่โดยเจ้าหน้าที่ ระดับสารวัตรเป็นผู้ควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติ ยกตัวอย่างเช่น การชักซ้อมรับมือเหตุเพลิงไหม้ การชักซ้อมแผนเผชิญเหตุอาชญากรรม การชักซ้อมการตั้งจุดตรวจ จุดสกัด เป็นต้น ซึ่งแต่ละสถานีตำรวจได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานกู้ภัย หรือมูลนิธิที่อยู่ในพื้นที่ให้การสนับสนุนด้านอุปกรณ์ จากการเก็บข้อมูล พบว่า สน. โชคชัย มีการดำเนิน โครงการฝึกอบรมและมอบใบประกาศเกียรติคุณให้กับอาสาสมัครในพื้นที่อย่างเป็น

รูปธรรม ส่วน สน. วังทองหลาง มีการจัดทำโครงการ “วินอาสา” นำจักรยานยนต์รับจ้างในพื้นที่มาเข้ารับการอบรมแล้วตั้งกลุ่มสื่อสารทางไลน์ขึ้นมาเพื่อรับแจ้งเหตุเป็นการส่งเสริมการป้องกันภัยในท้องถิ่นอีกทางหนึ่ง

ด้านองค์กร

1. มีการปรับอัตรากำลังและปรับภารกิจของหน่วยงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่รับผิดชอบของกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 ให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน เช่น การจัดกำลังพลสายตรวจของแต่ละ สน. ได้แบ่งกำลังส่วนหนึ่งจัดตั้งขึ้นเป็นชุดปฏิบัติการพิเศษ หรือเรียกว่า ชุดจู่โจม เป็นกำลังส่วนกลางที่คอยสนับสนุนการทำงานของสายตรวจปกติ เวลาที่สายตรวจต้องการกำลังเสริม เพื่อตอบรับกับสถานการณ์บางอย่าง นอกจากนั้น กำลังพลตำรวจสายตรวจปกติ มีการจัดแบ่งเวรไปประจำยังตู้ตำรวจชุมชน (โคบัง) เป็นสถานีตำรวจย่อยเพื่อคอยรับแจ้งเหตุ

2. มีการปรับกระบวนการทำงาน (workflow) ให้สั้น กระชับ และง่ายต่อการทำความเข้าใจ เพื่อรองรับบทบาทของงานในเชิงรุก ซึ่งแต่เดิมสายตรวจจะทำหน้าที่ในการตรวจตรา เช่น ชื้อตามตู้ตรวจ วนไปตามจุดต่าง ๆ ตามแผนการตรวจที่วางไว้ จนเสร็จภารกิจหมดเวลา ก็แยกย้ายกลับ แต่ปัจจุบัน ทุก สน. ผู้บังคับบัญชาจะกำชับการปฏิบัติของสายตรวจให้เมื่อหยุดตรวจ ณ จุดใด ต้องลงไปพูดคุยมีปฏิสัมพันธ์กับประชาชน ชาวบ้านในละแวกนั้นด้วย ตามหลัก Stop Walk Talk (หยุด เดิน พูดคุย) เพื่อประสิทธิภาพในการสร้างความไว้วางใจให้เกิดขึ้นกับประชาชนในพื้นที่มากขึ้น ไม่เหมือนในอดีตที่ตรวจตราผ่าน ๆ ไป นอกจากนั้น ยังมีการจัดทำสติกเกอร์หรือใบปลิวแจกให้กับประชาชนตามที่ต่าง ๆ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ระมัดระวังในเรื่องใดเป็นพิเศษ เช่น ระวังการถูกทุบกระชก หรือระวังการถูกวิ่งราว เป็นต้น จากนั้นส่งผลภาพที่ทำการประชาสัมพันธ์ เข้าไปในกลุ่มไลน์ (LINE) เพื่อรายงานผลให้ผู้บังคับบัญชาทราบและพัฒนาในโอกาสต่อไป

3. ในส่วนของสถานีตำรวจภายใต้การกำกับดูแลของกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 ได้มีโครงการปรับปรุงระบบการให้บริการแก่ประชาชนที่มีประสิทธิภาพ เกิดความพึงพอใจต่อประชาชนผู้รับบริการและเป็นมาตรการสากล นอกจากนี้ ยัง

ส่งเสริมและพัฒนาให้มีขีดความสามารถรองรับการให้บริการด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย และเป็นตำรวจระดับมืออาชีพ รวมทั้งการเพิ่มช่องทางรับเรื่องราวร้องทุกข์ที่สะดวกต่อประชาชนมากขึ้น เช่น ทางโปรแกรมไลน์ (LINE) และเฟซบุ๊ก (Facebook) การใช้แอปพลิเคชัน Police iLertU (โปลิศไอเลิทยู) เป็นช่องทางให้ประชาชนส่งข้อมูลแจ้งเหตุเข้ามา

ด้านระบบข้อมูลสารสนเทศ

1. มีการจัดทำแผนพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารสารสนเทศ และเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรมาปฏิบัติงานในโครงการต่าง ๆ อย่างเพียงพอ
2. พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศให้ทันต่อเหตุการณ์ และสามารถนำมาใช้ในการวางแผนป้องกันเหตุที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้
3. จัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศที่แสดงถึงบริการด้านต่าง ๆ เป็นภาษาอังกฤษ แยกต่างหากจากฐานข้อมูลเดิม รวมทั้งให้มีลักษณะเป็นแผนภาพ (info graphic) ที่สื่อสารให้เข้าใจง่าย

ทั้งนี้ได้มีการกำหนดปฏิทินในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ ทำการประเมินผลแต่ละห้วงระยะเวลา เพื่อพัฒนาปรับปรุงไปพร้อม ๆ กับการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

ด้านที่เป็นผลลบ

ด้านบุคลากร

1. เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจเป็นหน่วยงานที่ต้องใช้กำลังกายในการปฏิบัติงาน แต่สภาพปัญหาปัจจุบัน พบว่า ยังมีเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ยังติดสุรา ติดการสูบบุหรี่ เป็นประจำ ทำให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพร่างกาย เสียวทรัพย์ และยังส่งผลกระทบต่อการทำงานหน้าที่ในเรื่องการรณรงค์ส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดี ดังนั้น การให้ความรู้เกี่ยวกับการสาธารณสุข หรือวิทยาศาสตร์การกีฬาที่จะช่วยให้ตำรวจสายตรวจสามารถดูแลตนเองได้ และมีพฤติกรรมในการออกกำลังกายด้วยตนเองยังมีน้อย
2. การใช้ยุทธวิธีตำรวจในการปฏิบัติงานสายตรวจยังไม่มีแบบแผนที่เป็นหนึ่งเดียวกัน ใช้ระบบแบบรุ่นพี่สอนรุ่นน้อง ตำรวจสายตรวจอาวุโสทั้งชั้นประทวน และชั้นสัญญาบัตร ไม่ยอมรับการปฏิบัติที่เป็นยุทธวิธี ยังคงใช้การปฏิบัติแบบที่เคยทำ ๆ

กันมา เช่น การใส่กุญแจมือผู้ต้องหา ในยุทธวิธีตำรวจตามตำรา ซึ่งมีการรวบรวมและคิดค้นทดลอง ได้กำหนดไว้ให้ใส่กุญแจมือไพล่หลัง โดยหันช่องเสียบกุญแจขึ้น เพื่อให้ผู้ต้องหาเคลื่อนไหวไม่สะดวกและป้องกันการไขกุญแจมือออก แต่สายตรวจที่ไม่ได้ผ่านการฝึกอบรม หรือสายตรวจโบราณก็ยังคงใส่กุญแจมือผู้ต้องหาด้านหน้า และไม่ใส่ใจที่จะทำให้ถูกต้อง ด้วยเพราะการใส่ด้านหน้าง่ายกว่าทั้งขณะใส่และถอดกุญแจมือออก รวมถึงทำให้ผู้ต้องหาสะดวกในการลงลายมือชื่อในบันทึกจับกุม เมื่อต้องหยิบจับปากกา ซึ่งสิ่งเหล่านี้ ตำรวจสายตรวจทุกคนไม่ได้รับการฝึกอบรมมาเหมือนกัน ผู้ที่ได้รับการฝึกเมื่อทำตามที่ได้รับมาก็ถูกสายตรวจรุ่นเก่าหาว่าทำตัวยุ่งยาก เสียเวลา เป็นต้น

3. การรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ เมื่อเกิดเหตุ ตำรวจสายตรวจจะเป็นเจ้าหน้าที่ซึ่งเข้าไปประจักษ์เหตุหรือควบคุมเหตุการณ์เป็นคนแรก แต่จากการปฏิบัติที่ผ่านมา เป็นที่ปรากฏชัดเจนว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่สามารถกั้นหรือปิดที่เกิดเหตุได้สมบูรณ์เลยสักครั้ง มักถูกล่วงล้ำโดย นักข่าว เจ้าหน้าที่มูลนิธิ หรือผู้บังคับบัญชา ซึ่งต้องการเป็นข่าว เข้ามาทำให้ที่เกิดเหตุ (crime scene) เกิดความสับสนวุ่นวาย เช่น จากเหตุการณ์ระเบิดบริเวณศาลพระพรหม เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2558 เมื่อเกิดเหตุขึ้น เวลาผ่านไปถึง 1 ชั่วโมงก็ยังคงมีผู้ที่ไม่เกี่ยวข้อง เช่น นักข่าว อาสาสมัครไม่ทราบแหล่ง หรือพลเมืองก็ยังคงเดินวิ่งผ่านไปมาบริเวณที่เกิดเหตุ แสดงให้เห็นถึงการปิดล้อมที่เกิดเหตุของตำรวจสายตรวจที่ล้มเหลว ไม่มีมาตรฐาน เกิดเป็นผลกระทบที่สร้างความเสียหายต่อการสืบสวนเพื่อติดตามจับกุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในภายหลังอย่างมาก

ด้านองค์กร

1. กำลังพลสายตรวจแต่ละผลัด ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในทุก สน. ของกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 ยังมีจำนวนที่ไม่เพียงพอ แต่ละผลัดนั้นจะมีหัวหน้าชุดสายตรวจระดับสารวัตรชั้นยศพันตำรวจตรีถึงพันตำรวจโท 1 นาย ทำหน้าที่ในการกำกับดูแลระดับรองสารวัตรชั้นยศร้อยตำรวจตรีถึงร้อยตำรวจเอก 1 นาย ทำหน้าที่ควบคุมการปฏิบัติของลูกชุดสายตรวจ และระดับผู้บังคับหมู่ชั้นยศสิบตำรวจตรีถึงดาบตำรวจอีกประมาณ 6-8 นาย (แบ่งเป็น 3-4 เขตตรวจ เขตละ 2-3 นาย) กล่าวคือ ในช่วงระยะเวลาหนึ่งจะมีเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจดูแลพื้นที่อยู่ไม่ถึง 10 นาย ซึ่งถือเป็นจำนวนที่น้อยและยังพบปัญหาในการบังคับบัญชาอีกประการหนึ่ง สืบเนื่องมาจากโครงการเลื่อน

ตำแหน่ง และเลื่อนยศแบบเลื่อนไหลเป็นชั้นสัญญาบัตรถึงยศร้อยตำรวจเอก เมื่ออายุครบ 53 ปี ทำให้สายตรวจบางชุดที่เข้าหลักเกณฑ์เลื่อนไหลข้ามจากชั้นประทวนมาเป็นชั้นสัญญาบัตร ดังนั้น เมื่อนายตำรวจระดับสัญญาบัตรซึ่งจบการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ หรือสอบได้สัญญาบัตรโดยใช้วุฒิปริญญาตรี เข้ามารับตำแหน่งใหม่ทางปฏิบัติจึงเกิดปัญหาการสั่งการระบบบังคับบัญชา เนื่องมาจากโครงการดังกล่าว กล่าวคือ โดยฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาแต่เพราะมีชั้นยศเท่ากันจึงเกิดความเกรงใจ และปฏิบัติงานได้ไม่เต็มที่ เป็นต้น

2. กระบวนการทำงานของสายตรวจมีความเป็นระบบมากขึ้นกว่าในสมัยก่อน แต่ยังคงประสบปัญหาล้มมือเนื่องจากคำสั่งตามนโยบายของผู้บังคับบัญชา หรือกฎหมาย ซึ่งโดยหลักแล้วยากแก่การปฏิบัติ เช่น โครงการฝากบ้านไว้กับตำรวจในลักษณะของสัญญาประชาคม ที่ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจปฏิบัติหน้าที่คุ้มครองบ้านเรือนประชาชนในช่วงเทศกาลหรือช่วงวันหยุดยาว กำลังพลสายตรวจที่หน่วยงานต้องใช้ในการปฏิบัติการกิจตามโครงการฝากบ้าน จึงต้องพ่วงเล็งไปที่บ้านซึ่งอยู่ในบัญชีรายชื่อไม่ให้ถูกขโมยทรัพย์สิน แต่กับบ้านซึ่งไม่ได้เข้าโครงการ หากถูกขโมยทรัพย์สินกลับไม่ได้รับการคุ้มครองดูแล ซึ่งถือเป็นความล้มเหลวของการบริหารจัดการที่ต้องคำนึงถึงการจัดสรรทรัพยากร (กำลังพลสายตรวจ) ที่มีอยู่จำกัดไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ไม่ใช่ได้ประโยชน์แต่เพียงกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น ในส่วนของกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 นั้น สน. โชคชัย ถือเป็นสถานีตำรวจที่มีจำนวนผู้เข้ามาฝากบ้านสูงที่สุด โดยในช่วงเทศกาลสงกรานต์ พ.ศ. 2558 รับฝากบ้านไว้สูงถึง 61 หลังคาเรือน กับกำลังสายตรวจที่มีเพียง 10 กว่านาย ย่อมไม่เพียงพอต่อการตรวจตรารับผิดชอบ และยังมีแนวโน้มการฝากบ้านที่จะเพิ่มสูงขึ้นต่อไป กับกำลังพลของหน่วยที่มีอยู่เท่าเดิม

3. การปรับปรุงโครงการต่าง ๆ ที่ดำเนินการอยู่ ขาดงบประมาณในการสนับสนุน จึงต้องอาศัยความช่วยเหลือจากองค์กรต่าง ๆ โดยเฉพาะคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (กต.ตร.) ที่มีบทบาทในการให้การสนับสนุนในเรื่องงบประมาณของสายตรวจ เช่น น้ำมัน อุปกรณ์วงจรปิด ฯลฯ การได้รับการสนับสนุนดังกล่าวจากภาคประชาชน ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำหรือการเลือกปฏิบัติของสายตรวจ หรือแม้แต่การตั้งจุดตรวจตามบ้านของบุคคลสำคัญ

(คู่แข่ง) ก็ยังเป็นปัญหาของหน่วยที่การราคาซึ่งมาอย่างยาวนาน มีทั้งคู่แข่งที่ถูกกฎหมาย และคู่แข่งเถื่อน หรือตำรวจสายตรวจตัวเองและรับเป็นรายเดือน

การเตรียมความพร้อมด้านระบบข้อมูลสารสนเทศ

1. การเข้าใช้ฐานข้อมูลเพื่อป้องกันและปราบปราม ยังไม่มีระบบหรือโปรแกรมรองรับที่เชื่อมโยงกัน นอกจากนั้นสายตรวจใช้ระบบแตกต่างกันขึ้นอยู่กับหัวหน้าสถานีเป็นผู้กำหนด และยังเก็บข้อมูลเป็นเอกสารมากกว่าเป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์ทำให้ยากแก่การหยิบใช้รวมถึงเสียงบประมาณในการเก็บรักษาสูง

2. การเข้าใช้ฐานข้อมูลไม่สามารถเข้าใช้ได้โดยตรงเนื่องจากไม่ได้บริหารจัดการโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจเอง เช่น ฐานข้อมูลอาวุธปืนต้องขอเข้าดูกับแผนกอาวุธปืน กรมการปกครอง ฐานข้อมูลบัตรประจำตัวประชาชนต้องขอดูกับสำนักงานเขตในพื้นที่ ฐานข้อมูลยานพาหนะ ต้องขอเข้าดูกับกรมขนส่ง

ผลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

กระบวนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 52 คน มีความเห็นที่น่าสนใจ และสอดคล้องกันในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ลักษณะและวิธีการปฏิบัติงานสายตรวจ

1. การปฏิบัติงานของสายตรวจนับว่าเป็นงานหัวใจสำคัญของสถานีตำรวจ มีลักษณะสำคัญ คือ การออกตรวจตามจุดต่าง ๆ ซึ่งผู้บังคับบัญชาเป็นผู้กำหนดแผนในการตรวจ มีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ จำนวนเขตตรวจ เวลาที่ใช้ในการตรวจ เป้าหมายการตรวจ โดยมียุทธศาสตร์ร่วมกัน คือ การแสดงตัวให้เป็นที่ปรากฏให้มากที่สุด รวมถึงการตั้งจุดตรวจจุดสกัดเมื่อเกิดเหตุจับปล้น (มีการพูดถึง 14 จาก 52 คน)

2. สายตรวจได้รับการกำชับจากผู้บังคับบัญชาเสมอถึงระเบียบกฎหมาย และให้ยุทธวิธีตำรวจในการทำงาน พร้อมทั้งปลูกฝังให้รักษาความไม่ประมาทเสมอชีวิต และปฏิบัติต่อประชาชนอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน (มีการพูดถึง 10 จาก 52 คน)

3. การปฏิบัติงานของสายตรวจปัจจุบันมีลักษณะเป็นการทำงานตามวงรอบ เริ่มเป็นกระบวนการเดิม ๆ ซ้ำไปมา โดยเริ่มจากรวมแถว ตรวจจำนวน ตรวจเครื่องแต่งกาย และอาวุธ หัวหน้าสายตรวจมอบนโยบาย และปล่อยแถวไปปฏิบัติงานจนครบเวลาที่กำหนด (มีการพูดถึง 8 จาก 52 คน)

4. ระบบการตรวจของสายตรวจจะปรับเปลี่ยนอย่างไร ขึ้นอยู่กับปัจจัยสถานการณ์และนโยบายจากเบื้องบนที่สั่งการลงมา เช่น เมื่อเกิดเหตุนักเรียนตีกัน สายตรวจก็จะเน้นตรวจบริเวณที่นักเรียน นักศึกษาชุมนุมเป็นกรณีพิเศษ หรือเมื่อเกิดเหตุข่มขืนในห้องน้ำ ก็เกิดเป็นโครงการ “สุสานครบาลเพื่อประชาชน” หรือจากพฤติกรรมหลังเลิกงานของประชาชนที่ต้องสัญจรกลับบ้านในช่วงเวลา 17.00 น. ถึงเวลา 05.00 น. ก็ก่อเกิดเป็นโครงการ “รถตู้นครบาล บริการรับส่งประชาชน” เป็นต้น (มีการพูดถึง 7 จาก 52 คน)

5. ช่วงเวลาที่สายตรวจต้องใช้กำลังมากที่สุด คือ ช่วงเย็นหลังเลิกเรียน 15.00 น. ไปจนถึงยามวิกาล ตั้งแต่เวลา 17.00 น. ถึงเวลา 06.00 น. (มีการพูดถึง 5 จาก 52 คน)

6. งานสายตรวจเป็นงานที่ต้องใช้กำลังกาย กำลังใจ ความรู้ความสามารถมากกว่างานอื่น ๆ ในสถานีตำรวจ เนื่องจากเป็นงานที่ต้องเผชิญกับเหตุการณ์ที่ต้องใช้การตัดสินใจโดยฉับพลัน และต้องสัมผัสกับประชาชนทั้งดีและไม่ดี โดยไม่อาจแบ่งแยกได้ว่าใครดีหรือไม่ดี (มีการพูดถึง 4 จาก 52 คน)

ปัญหาและอุปสรรคของงานสายตรวจ

1. การขาดงบประมาณงานสายตรวจ ได้แก่ งบประมาณด้านการบริหารจัดการ โดยแต่ละสถานีตำรวจผู้บริหารไม่มีงบประมาณจะมอบให้ได้ในทุกสถานีเพื่อการพัฒนาอาคารสถานที่หรือการจัดซื้ออุปกรณ์ อาวุธปืน ชุดเกราะ ไฟฉาย และอุปกรณ์จำเป็นอื่น ๆ เพื่อใช้ในการส่วนรวม งบประมาณด้านการพัฒนาที่ไม่มีในส่วนที่จะปรับปรุงระบบสารสนเทศ การติดต่อสื่อสาร การติดตั้งกล้องวงจรปิด และงบประมาณในการปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจต้องใช้จ่ายเงินส่วนตัวเพื่อซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานด้วยตนเอง ตั้งแต่ โต๊ะทำงาน เก้าอี้ กระดาษ ปากกา ปืน กระสุน โดยสรุป

คือ งบประมาณภาพรวมทุกด้านยังขาดแคลน และไม่เพียงพอเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไป (มีการพูดถึง 25 จาก 52 คน)

2. การขาดกำลังคนเพื่อปฏิบัติงานสายตรวจ เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจในแต่ละผลัดมีจำนวนไม่เพียงพอความต้องการของประชาชนในพื้นที่ เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนประชากรทั้งหมดทั้งที่อาศัยอยู่จริง และประชากรแฝง ทำให้ประสบปัญหาไม่สามารถตอบสนองกับเหตุการณ์ได้ครอบคลุมหากเกิดเหตุฉุกเฉิน หรือเหตุเกิดขึ้นพร้อมกันหลายจุด อีกทั้งการออกแผนการตรวจแผนรับมือกับเหตุการณ์ก็ล่าสมัย ใช้แบบและแผนเดิมที่เปลี่ยน คือ ชื่อของผู้ปฏิบัติเท่านั้น (มีการพูดถึง 20 จาก 52 คน)

3. การปฏิบัติงานของสายตรวจในปัจจุบันดำเนินการตามโครงการที่ผู้บังคับบัญชาสั่งการเป็นหลักในลักษณะของการทำกรบ้านที่ต้องได้รับการตรวจสอบทุกวันตามช่องทางที่กำหนด เช่น โทรศัพท์ ไลน์ เฟซบุ๊ก แต่เมื่อโครงการที่เกิดขึ้นมาใหม่มีเพิ่มขึ้น แต่ไม่มีการยกเลิกโครงการเดิมทำให้ภาระงานเพิ่มขึ้นจนล้นมือ อีกทั้งโครงการที่เกิดขึ้นใหม่นั้นไม่มีส่วนที่พูดถึงงบประมาณแต่อย่างใด การปฏิบัติที่เพิ่มขึ้นนอกจากเป็นการเพิ่มภาระงานแล้ว ยังเป็นการเพิ่มภาระหนี้สินที่ผู้บริหารสถานี่ รวมถึงผู้ปฏิบัติต้องชดเชยในส่วนที่ขาดโดยวิธีการต่าง ๆ เช่น การหยิบยืม การขอสนับสนุนจากเอกชนไม่ว่าจะเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่เป็นลายลักษณ์อักษร การรับเงินใต้โต๊ะที่ก่อให้เกิดการคอร์รัปชันอีกด้วย (มีการพูดถึง 18 จาก 52 คน)

4. ระบบการฝึกอบรมการเรียนการสอนไม่มีคุณภาพ ขาดการฝึกฝนการอบรม ทบพทางยุทธวิธีตำรวจ เมื่อตำรวจจบมาจากสถาบันแล้วมีโอกาสน้อยที่จะได้ฝึก ทบพทวนอีก ผู้ที่ได้เข้าไปฝึกได้ไปฝึกคนใด คนนั้นก็จะได้ไปฝึกเรื่อย ๆ ซ้ำ ๆ อยู่คนเดียว สาเหตุเพราะการฝึกต้องใช้ระยะเวลา และตำรวจส่วนใหญ่มองว่าเป็นการสิ้นเปลืองเวลา หรือกระทบกับเวลาที่จะได้พักผ่อน (มีการพูดถึง 17 จาก 52 คน)

5. นโยบายจากส่วนกลางมุ่งเน้นเพิ่มปริมาณแต่ไม่เพิ่มคุณภาพ ทำให้ระยะเวลาที่ตำรวจใหม่จะอยู่ในสถาบันฝึกอบรมน้อยลง มาปฏิบัติงานเร็วขึ้น ผลักภาระให้กับสถานี ตำรวจในการอบรมดูแลปลูกฝัง ซึ่งถ้าตำรวจบใหม่ได้ครุติ มีพี่เลี้ยงที่ดีก็จะเป็นคุณ แต่หากได้ครูไม่ดี พี่เลี้ยงที่ไม่ดี ก็จะก่อให้เกิดปัญหาอย่างใหญ่หลวงต่อประชาชนและ กระทบต่อภาพลักษณ์ของสายตรวจส่วนรวม (มีการพูดถึง 15 จาก 52 คน)

6. ปัญหาที่สายตรวจต้องแก้ไขประจำเป็นเรื่องเดิม ๆ ซ้ำไปซ้ำมา ได้แก่ ปัญหาการลักลอบจากรถยนต์ รถยนต์ ปัญหานักเรียนตีกัน ปัญหาการทะเลาะวิวาทอันมีสาเหตุมาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปัญหายาเสพติด ซึ่งทุกปัญหานั้นเป็นเรื่องที่แก้ไม่จบไม่สิ้น แต่เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบกันโดยทั่วไปว่า ปัญหาทุกปัญหาสามารถแก้ไขได้ต้องอาศัยความร่วมมือจากประชาชน เช่น ในกรณีชุมชนที่มีปัญหายาเสพติดเรื้อรังสาเหตุมาจากประชาชนในพื้นที่บางส่วนคอยดูคั่นทางให้ คอยปกป้องคนในพื้นที่ การพนันก็เช่นกัน ด้วยกฎหมายบัญญัติไว้เป็นความผิดแต่โดยสภาพสังคมวัฒนธรรมของคนไทยก็ยังคงมีการพนันเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประชาชนเสมอ ส่วนปัญหาการลักลอบจากรถยนต์ เมื่อเกิดเหตุขึ้นในพื้นที่ใดบ่อย ๆ เข้า สายตรวจก็จะวางแผนการตรวจในจุดนั้นถี่ขึ้น โดยมุ่งเป้าไปที่การผลักดันให้คนร้ายไปก่อเหตุนอกพื้นที่แทน ซึ่งปัญหาก็จะไม่หมดเพราะเมื่อย้ายไปทำที่อื่นแล้ว คนร้ายก็ยังอยู่และมีแนวโน้มที่จะกลับมาก่อเหตุอีกครั้งในพื้นที่อยู่แต่เมื่อถึงเวลานั้นผู้บังคับบัญชาใหม่ก็เข้ามาบริหารงานแล้ว เป็นต้น (มีการพูดถึง 13 จาก 52 คน)

7. ปัญหาการคอร์รัปชัน จากเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจบางรายใช้อำนาจรัฐนั้นเพื่อเรียกรับผลประโยชน์มาเป็นของตัวเอง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเล็กน้อยเพียงใด แต่เพราะตำรวจใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด หน่วยงานอื่นของรัฐที่ทำการคอร์รัปชันแม้จะมีจำนวนที่มากกว่าตำรวจทำ แต่ก็ไม่ถูกพูดถึงเท่ากับที่ตำรวจทำเอง (มีการพูดถึง 10 จาก 52 คน)

8. ปัญหาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจแบกรับความรับผิดชอบมากกว่าข้าราชการอื่น ๆ เพราะต้องรักษาความสมดุลระหว่างการบังคับใช้กฎหมาย กับการบริการประชาชน ซึ่งเป็นสิ่งตรงข้ามกัน และเป็นปัญหาที่ไม่เฉพาะประเทศไทยเท่านั้น แต่เป็นปัญหาทั่วโลกที่ทุกประเทศยังหาแนวทางในการแก้ไข พัฒนาและปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา (มีการพูดถึง 5 จาก 52 คน)

9. ภาวะความปลอดภัยในการเผชิญเหตุ หรือแสดงตัว เพื่อระงับยับยั้งเหตุของสายตรวจเป็นแบบคำนึงถึงความปลอดภัยของประชาชน ผู้ต้องหา เป็นหลัก ทำให้การทำงานบางครั้ง กรณีเช่น ผู้ต้องหาใช้อาวุธปืน ตำรวจสายตรวจยังไม่มีระเบียบความปลอดภัยต้องให้ผู้ต้องหาวิ่งเข้าใส่ก่อน ถึงจะสามารถยิงตอบโต้ได้ หากพิสูจน์

ได้ว่า ตำรวจเป็นผู้ยิ่งก่อนก็จะถูกตั้งกรรมการสอบ และถูกตั้งข้อหาฆ่าคนตายโดยเจตนา จึงเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานอย่างมากเพราะ ไม่มีการปรับปรุงระเบียบวิธีในการตอบสนองเหตุการณ์ (มีการพูดถึง 3 จาก 52 คน)

10. ปัญหาการสื่อสาร การใช้ภาษาเมื่อต้องติดต่อกับชาวต่างชาติจะประสบปัญหามาก และการใช้คำพูดกับประชาชนยัง พบว่า มีการร้องเรียนเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจใช้คำพูดไม่สุภาพ (มีการพูดถึง 2 จาก 52 คน)

รูปแบบหรือแนวทางที่ตำรวจสายตรวจควรพัฒนาต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาจัดสรรในเรื่องงบประมาณให้กับสายตรวจมากกว่าในปัจจุบัน ให้ครอบคลุมการปฏิบัติงานทุกด้าน รวมถึงส่งเสริมสวัสดิการชีวิตความเป็นอยู่ไม่ให้ตำรวจต้องไปหารายได้พิเศษทางอื่น (มีการพูดถึง 28 จาก 52 คน)

2. ลดจำนวน ยุบเลิกโครงการที่มีอยู่ในปัจจุบันให้ลดลง โครงการหรือนโยบายใดที่ขาดการศึกษา ขาดการจัดสรรงบประมาณ ก่อนประกาศหรือสั่งการออกมาควรเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติสามารถค้านหรือแย้งได้ หรืออย่างน้อยควรมีการกำหนดเวลาในการดำเนินโครงการที่ชัดเจน ซึ่งปัจจุบันนี้การยกเลิกโครงการใดจะไม่ได้กระทำการทาง การ แต่จะเป็นที่เข้าใจโดยทั่วกันว่า เมื่อผู้บริหารระดับสูงมีการเปลี่ยน แต่งตั้งโยกย้ายใหม่ โครงการเดิมของผู้บริหารเก่าก็จะไม่ได้รับความสนใจไปโดยปริยาย ส่วนโครงการใหม่ของผู้บริหารใหม่ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติก็ต้องรอรับนโยบายปฏิบัติกันต่อไป (มีการพูดถึง 26 จาก 52 คน)

3. เน้นการเพิ่มคุณภาพของสายตรวจมากกว่าเพิ่มจำนวน เพราะปัจจุบันเทคโนโลยีมีการพัฒนาไปมาก ทั้งกล้องวงจรปิด กล้องติดรถยนต์/รถจักรยานยนต์ ระบบพิกัด GPS มีคุณภาพเชื่อถือได้มากขึ้น ในการกลับกันมีต้นทุนที่ลดลง แต่ยังไม่มีการนำมาใช้เชิงปฏิบัติอย่างแพร่หลาย เห็นควรให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ พร้อมการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น (มีการพูดถึง 25 จาก 52 คน)

4. ควรพัฒนาแนวทางการแต่งตั้งโยกย้ายเจ้าหน้าที่ตำรวจ มีระบบการแต่งตั้งที่มั่นคงชัดเจน ให้โอกาสบุคคลผู้มีความรู้ความสามารถได้ทำงานที่ถนัด และรักษาคำสัตย์

ของตำรวจในการปฏิบัติ ไม่ให้เป็นเครื่องมือของฝ่ายการเมือง (มีการพูดถึง 22 จาก 52 คน)

5. ควรแก้ปัญหาในเชิงนโยบาย โดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ที่ส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วนของประเทศทั่วกัน ยกตัวอย่างกรณี พบการกระทำผิดซ้ำ เช่น ผู้ปกครองผู้ใหญ่ทิ้งเด็กให้อยู่ในรถภายใต้สภาพอากาศที่ร้อน ส่งผลให้เด็กเสียชีวิต พบว่า เกิดเหตุซ้ำขึ้นทุกปี และทุกปีก็มีการนำเสนอข่าวซ้ำไป แต่ไม่มีการแก้ไขปัญหาย่างจริงจัง หรือกรณีรถยนต์ถูกทุบกระจกก็มีสาเหตุมาจากปัญหาการมีจำนวนรถมากกว่าที่จอด และทิ้งทรัพย์สินมีค่าไว้ในรถ เป็นต้น กล่าวคือ เจ้าหน้าที่ตำรวจควรต้องพัฒนาในเชิงรุกเป็นผู้ที่คอยประชาสัมพันธ์สนับสนุนให้ความรู้กับประชาชนในการเสริมภูมิคุ้มกันอันตรายและลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน (มีการพูดถึง 20 จาก 52 คน)

6. ควรมีการกำหนดกรอบการปฏิบัติ แนวทางการปฏิบัติเพื่อตอบรับกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นมาตรฐานสากล มีกรอบหน้าที่ชัดเจน ไม่ปล่อยให้ตำรวจสายตรวจดำเนินการกันเอง

7. เนื่องจากตำรวจส่วนใหญ่ไม่ได้รับการฝึกอบรมในด้านการติดต่อสื่อสาร ซึ่งจำเป็นมากหากเกิดเหตุที่ต้องใช้การพูดคุยเป็นหลัก จนมีคำพูดขึ้นมาในหมู่ตำรวจว่า “พูดมากงานน้อย พูดน้อยงานมาก” แสดงให้เห็นว่าการพูดคุยเป็นส่วนสำคัญที่ตำรวจควรต้องพัฒนา ยกตัวอย่างเช่น กรณีเหตุจับตัวประกัน จะสามารถคลี่คลายได้หากสายตรวจที่เผชิญเหตุคนแรกเข้าไปพูดคุยเพื่อลดระดับความตึงเครียดก่อน เป็นต้น (มีการพูดถึง 6 จาก 52 คน)

8. งานสายตรวจในประเทศที่พัฒนาแล้วหลายประเทศจะมีนโยบายในการปฏิบัติที่คล้ายกัน คือ เน้นการเข้าถึงประชาชน ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารและการปฏิบัติ ดังเช่น ประโยค “เข้าไปนั่งในใจของประชาชน” ผลลัพธ์ที่ดีที่สุด คือ การคาดหวังให้ประชาชนเป็นหูเป็นตาให้กับตำรวจ โดยสายตรวจเป็นเพียงส่วนสนับสนุนในการป้องกันเหตุ เน้นการเดินทางเข้าถึงพื้นที่ต้องรวดเร็ว ตอบสนองต่อเหตุการณ์ยามเมื่อได้รับแจ้งอย่างทันที่ (มีการพูดถึง 5 จาก 52 คน)

ผลการสังเกตและการเก็บข้อมูลในพื้นที่

จากการที่ผู้วิจัยได้เข้าไปเก็บข้อมูลในสถานีตำรวจทั้ง 8 สถานีในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 โดยร่วมเดินทางไปกับรถตำรวจสายตรวจ (2-0) และสังเกตการปฏิบัติบริเวณจุดตรวจจุดสกัดในช่วงระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ. 2558 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2558 พบข้อมูลที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

รายละเอียดเกี่ยวกับตำรวจสายตรวจ

1. อุปกรณ์ที่ใช้ปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจหนึ่งนายจะมีอุปกรณ์ที่พกพาติดตัวประกอบด้วย

1.1 ปืนพก มีทั้งประเภทกึ่งอัตโนมัติ โดยปืนที่นิยมใช้ ได้แก่ ปืนยี่ห้อ GLOCK รุ่น GLOCK19 กระสุนขนาด 9 มม. รองลงมา คือ ปืนยี่ห้อ SIG SAUER รุ่น P226 ใช้กระสุนขนาด 9 มม. เช่นกัน และประเภทลูกโม้ ยี่ห้อที่นิยมใช้ คือ SMITH & WESSON ขนาด 3-4 นิ้ว ใช้กระสุนขนาด .38 โดยสายตรวจเกือบทุกคนที่ผู้วิจัยได้สอบถามจะพกพาปืน ซึ่งเป็นทรัพย์สินส่วนตัวมาปฏิบัติหน้าที่ โดยให้เหตุผลว่าปืนหลวงมีแต่ประเภทลูกโม้ มีสภาพที่เก่ามาก หากเบื่อยืมใช้ก็ต้องเก็บรักษาอย่างดี

1.2 ไฟฉาย สายตรวจปัจจุบันจะหาซื้อไฟฉายเอง นิยมใช้ไฟฉายระบบ LED เพราะใช้งานได้นาน และให้แสงสว่างมากกว่าไฟฉายแบบหลอดทั่วไป

1.3 คุญแจมือ ส่วนใหญ่คุญแจมือจะไม่มียี่ห้อมาตรฐานที่กำหนดให้ใช้ทั่วไปพบว่า สายตรวจส่วนมากพกพาคุญแจมือในช่องคุญแจมือที่เหน็บไว้ข้างเอว เป็นคุญแจมือแบบตะขอเกี่ยวล็อกชั้นเดียว มีโซ่คล้องระหว่างตัวล็อกทั้งสองข้าง

1.4 นกหวีด เป็นอุปกรณ์ส่งสัญญาณเสียงประจำตัวสายตรวจ นิยมผูกติดไว้กับสายสีแดงคล้องไหล่ซ้าย หรือสายโยงปฏิบัติหน้าที่ ใช้เพื่อส่งสัญญาณประกอบในโอกาสต่าง ๆ

1.5 กระบอง สายตรวจส่วนใหญ่ที่พบมักไม่พกพากระบอง เนื่องจากมองว่าเป็นอุปกรณ์ที่มีขนาดใหญ่ทื่อๆ ส่วนสายตรวจที่ให้ความสำคัญก็จะซื้อกระบองแบบพกพาหรือดัดไว้ใช้ส่วนตัว ทราบรายละเอียดว่า บางคนได้รับการฝึกอบรมมาว่าดัดไว้

เป็นอุปกรณ์ป้องกันตัวที่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่คนร้ายใช้อาวุธแบบไม่อันตรายมากนัก เช่น ไม้ ขวด แต่หากคนร้ายใช้อาวุธมีคม สายตรวจก็จะเลือกใช้ปืนในการตอบโต้ตามกฎหมายความปลอดภัย

1.6 โทรศัพท์มือถือ ปัจจุบันเป็นอุปกรณ์ส่วนตัวที่มีความจำเป็นมากเพราะการพัฒนาทางด้านการสื่อสารทำให้มีการใช้แอปพลิเคชันไลน์ในการรายงานเหตุ ถือเป็นแนวทางปฏิบัติของสายตรวจที่จะต้องรายงานเหตุประกอบกับการถ่ายรูปส่งทางไลน์ กลุ่มให้ผู้บังคับบัญชาทราบ

1.7 วิทยุสื่อสาร เป็นอุปกรณ์สื่อสารที่จำเป็นเพื่อสื่อสารระหว่างสายตรวจด้วยกัน และกับศูนย์วิทยุประจำสถานีตำรวจ ให้ความรวดเร็วในการสื่อสารในพื้นที่จำกัดไม่เป็น 8-10 ตารางกิโลเมตร สายตรวจในพื้นที่กองบังคับการตำรวจนครบาล 4 ในแต่ละชุดตรวจจะตั้งคลื่นความถี่เพื่อรายงานเหตุสองจุด คือ ศูนย์วิทยุสถานีตำรวจ และศูนย์วิทยุของกองบังคับการ วิทยุที่สายตรวจใช้มักเป็นอุปกรณ์ส่วนตัว ไม่อยู่ในบัญชีพัสดุ

2. ยานพาหนะที่ใช้ตรวจ

2.1 รถยนต์สายตรวจ 2-0 เป็นยานพาหนะหลักที่หัวหน้าชุดสายตรวจใช้ออกตรวจตามจุดตรวจต่าง ๆ และใช้สนับสนุนการปฏิบัติงานของสายตรวจรถจักรยานยนต์ในกรณีที่พบรถต้องสงสัยต้องให้การเคลื่อนย้าย หรือจับกุมผู้ต้องหาที่ใช้รถยนต์-สายตรวจในการขนย้ายเพื่อส่งสถานีตำรวจ และขนย้ายอุปกรณ์ในการตั้งจุดตรวจจุดสกัดได้แก่ แผงไฟ โตะ เป็นต้น โดยรถยนต์สายตรวจในปัจจุบันแต่ละสถานีตำรวจของกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 ได้รับการจัดสรรเป็นรถกระบะยี่ห้อ อีซูซุ รุ่น D-Max สีขาวดำ เครื่องยนต์ดีเซล พร้อมติดตั้งอุปกรณ์วิทยุ และสัญญาณเสียงไซเรน และไฟกะพริบขาว-แดง

2.2 รถจักรยานยนต์สายตรวจ สายตรวจแต่ละชุดตรวจจะมีกำลังสายตรวจเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนออกตรวจเป็นคู่ ใช้รถจักรยานยนต์ยี่ห้อ ฮอนด้า รุ่น CBR-150 สีแดงเลือดหมู ติดเหล็กป้องกันขา ได้รับมอบมาเมื่อ พ.ศ. 2557 จำนวนสถานีละประมาณ 3-5 คัน

ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการณ์ปฏิบัติงาน

1. การปฏิบัติเมื่อเดินทางถึงที่เกิดเหตุ

1.1 ตำรวจสายตรวจเป็นบุคคลแรกที่เป็นผู้เผชิญเหตุ หลักการทั่วไปที่ผู้วิจัยสังเกตได้ คือ เมื่อไปถึงที่เกิดเหตุ สายตรวจจะต้องเก็บข้อมูลในสถานที่นั้น ๆ ให้ได้มากที่สุด โดยเก็บข้อมูลจากการพูดคุยเป็นส่วนใหญ่ ยกตัวอย่าง เมื่อเกิดเหตุลักทรัพย์ในเคหสถาน ตำรวจต้องได้รับการอนุญาตจากเจ้าของสถานที่เสียก่อน จากนั้นสอบถามรายละเอียดที่จำเป็น ได้แก่ ระยะเวลาที่คาดว่าคนร้ายลงมือ (ระยะเวลาที่ผู้เสียหายออกไปข้างนอกหรือกำลังพักผ่อน) ทรัพย์สินที่ถูกลักไปมีอะไรบ้างสามารถประเมินราคาในเบื้องต้นได้หรือไม่ และไม่ไปหยิบจับสิ่งของในสถานที่เกิดเหตุโดยพลการ เพราะจะเป็นการทำให้ที่เกิดเหตุปนเปื้อน จากนั้นโทรศัพท์แจ้งไปยังกองพิสูจน์หลักฐานเพื่อให้เจ้าหน้าที่มาเก็บพยานหลักฐานในสถานที่เกิดเหตุ เช่น ลายนิ้วมือแฝง รอยเท้า (หากมี) และแนะนำให้ผู้เสียหายเดินทางไปยังสถานีตำรวจ เพื่อเข้าแจ้งความลงบันทึกประจำวันไว้เป็นหลักฐาน ในเหตุอื่นที่สายตรวจมักพบ คือ มีการรับแจ้งว่ามีคนส่งเสียงดัง โดยส่วนใหญ่จะเป็นเสียงจากกลุ่มคนที่ดื่มสุรา จึงเป็นหน้าที่ของสายตรวจที่ต้องไปห้ามปรามและหยุดการดื่ม เนื่องจากการส่งเสียงรบกวนผู้อื่น ทั้งอาจนำไปสู่การทะเลาะวิวาทและเหตุรุนแรงอื่น ๆ ตามมา

1.2 ระยะเวลาที่ใช้ตรวจ สายตรวจจะปฏิบัติหน้าที่โดยปกติเป็นเวลา 8 ชั่วโมงต่อเนื่อง การตรวจตามจุดต่าง ๆ เป็นวงรอบถูกกำหนดโดยหัวหน้าสายตรวจ (ร้อยละ 2-0) ขับรถยนต์วนตามจุดต่าง ๆ โดยไม่แวะพัก ประกอบกับสายตรวจรถจักรยานยนต์ทำการตรวจซ้ำตามจุดต่าง ๆ โดยจะเป็นการสุมหรือนั่งตามจุดที่ผู้บังคับบัญชากำชับมา เช่น หากได้รับแจ้งว่า ซอยใดเพิ่งเกิดคดีวิ่งราว หรือทำร้ายร่างกายมา ก็จะเน้นในการตรวจจุดนั้นซ้ำและถี่มากเป็นพิเศษ

1.3 การตอบรับเหตุการณ์เมื่อได้รับแจ้งจากศูนย์วิทยุหรือโทรศัพท์เคลื่อนที่ สายตรวจรถยนต์และรถจักรยานยนต์จะมีอุปกรณ์สื่อสารใช้งาน ได้แก่ วิทยุสื่อสาร และโทรศัพท์มือถือ เพื่อรับฟังและติดต่อกับศูนย์วิทยุ โดยปกติผู้บังคับบัญชาจะใช้วิทยุเป็นหลักในการสั่งการบริหารสายตรวจ แต่หากสายตรวจเดินทางออกจากจุดที่ตั้งของ

ศูนย์วิทยุไกลเกินไป สัญญาณไม่สามารถส่งถึงได้ชัดเจนแล้วนั้น ก็อาจใช้โทรศัพท์มือถือช่วยส่งการอีกทางหนึ่งเช่นกัน

1.4 โครงการซึ่งตำรวจสายตรวจต้องรับผิดชอบ จากการสอบถามและเก็บข้อมูลจากสายตรวจ พบว่า ปัจจุบันในปี พ.ศ. 2558 มีโครงการตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่ต้องดำเนินการนอกเหนือจากการออกตรวจตามปกติ และการรับมือกับเหตุอาชญากรรมต่าง ๆ มีรายละเอียด ดังนี้

1.4.1 โครงการ “ทำดี ทำได้ ทำเลย” โดยกองบัญชาการตำรวจนครบาล มอบนโยบายให้แต่ละสถานีตำรวจสร้างช่องทางในการติดต่อสื่อสาร เพื่อรับเรื่องหรือภาพจากประชาชน โดยมุ่งเน้นให้ประชาชนใช้ในการแจ้งภาพ พร้อมข้อความประทับใจที่พบเห็นจากการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ อันเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างตำรวจกับประชาชน

1.4.2 โครงการ “ท่านไม่ลืมหูลืมใจ” เป็นโครงการมีที่มาจากผู้บังคับบัญชาของกองบัญชาการตำรวจนครบาล ได้ไปสอบถามผู้ต้องหาที่ทำการโจรกรรมรถจักรยานยนต์ว่า พฤติการณ์ของโจรจะเน้นการลักลอบที่มักลืมหูลืมใจหรือลืมหูลืมใจ ซึ่งจะสามารถใช้อุปกรณ์จับกุมได้อย่างง่ายดาย แต่มักจะไม่ขโมยรถที่ลืมหูลืมใจ เบรก จึงได้ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนหาตัวลืมหูลืมใจเบรกมาใช้ และมอบตัวลืมหูลืมใจเบรกให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจของแต่ละสถานี โดยสั่งการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเมื่อตรวจตราในพื้นที่แล้ว พบรถจักรยานยนต์ที่ไม่ได้ลืมหูลืมใจเบรก ให้ดำเนินการลืมหูลืมใจเพื่อป้องกันรถหาย โดยจะมีการประเมินผลในแต่ละเดือน หากมีผลการประเมินที่ดี ทางกองบัญชาการตำรวจนครบาลก็จะจัดตัวลืมหูลืมใจเบรกให้ในจำนวนที่เพิ่มขึ้น

1.4.3 โครงการ “บ้านสีขาว ปลอดภัยตลอด” เป็นโครงการที่ผู้บังคับบัญชาของกองบัญชาการตำรวจนครบาลมีแนวคิดให้พี่น้องประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อให้ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในกรุงเทพมหานครลดลง โดยวิธีการจัดตั้งคณะทำงานของสถานีตำรวจประกอบด้วย ฝ่ายอำนวยการ ฝ่ายปฏิบัติการ และฝ่ายประชาสัมพันธ์ ให้มีชุดปฏิบัติการ สน. อย่างน้อย 4 นาย มีระดับสัญญาบัตรเป็นหัวหน้าชุด จัดตั้งศูนย์รับแจ้งข้อมูลยาเสพติด อาชญากรรม

และเรื่องราวร้องทุกข์ในชุมชนที่ร่วมโครงการ จากนั้นลงพื้นที่รวบรวมสภาพปัญหาบ้านแต่ละหลัง นำข้อมูลผู้ค้าผู้เสพขึ้นบัญชี ประชุมวางแผน ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุคปฏิบัติการ สน. คัดเลือกบ้านมอบป้าย “บ้านสีขาว ปลอดภัยเสพติด” หากพบว่ายุ่งเกี่ยวก็จะยึดคืนป้ายทันที ส่วนกรณีบ้านที่ไม่ผ่านการพิจารณา ให้คณะกรรมการคัดกรองรายงานผู้เกี่ยวข้องในชุมชน และรายงานให้ชุคปฏิบัติการ สน. ทราบเพื่อดำเนินมาตรการปราบปราม ควบคู่กับมาตรการทางสังคมต่อไป

1.4.4 โครงการ “สายตรวจรอดูป้องกันอาชญากรรม” (รอดูรับ-ส่งประชาชน) โดยให้ทุกกองบังคับการ (บก.) สถานีตำรวจนครบาล ทั้ง 88 สน. จัดหารอดู-สายตรวจ สน. ละ 1 คัน พร้อมเจ้าหน้าที่พลขับประจำรถ 1 นาย รวม 97 คัน อำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในห้วงเวลากลางคืนตั้งแต่ 22.00-05.00 น. ในจุดที่มีประชาชนหนาแน่น สุ่มเสี่ยงต่อการเกิดเหตุอาชญากรรม

1.4.5 โครงการ “Home Guard” เป็นระบบบริการประชาชนผ่านสมาร์ตโฟน โดยทำงานผ่านแอปพลิเคชันที่มีชื่อเดียวกับโครงการในการแสดงสถานี-ตำรวจที่อยู่ใกล้แบบอัตโนมัติ มีฟังก์ชันขอความช่วยเหลือ แจ้งเหตุหรือเบาะแสร้องเรียน แจ้งคนหายหรือรถหาย ทำหน้าที่เป็นวิทยุสื่อสารแบบ Push to Talk และ Free Call ไปถึงโรงพักที่อยู่ใกล้ผู้ใช้งาน แอปพลิเคชันดังกล่าวได้รับการพัฒนาโดยกองบังคับการ-ปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีและประชาสัมพันธ์ให้สถานีตำรวจต่าง ๆ ดาวน์โหลดติดตั้งไปใช้งานและรายงานผลที่ได้รับแจ้งอย่างสม่ำเสมอ

1.4.6 โครงการ “อิ่มละ 10 บาท” เป็นโครงการของกองบัญชาการตำรวจ-นครบาลที่ต้องการให้ตำรวจช่วยบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน ข้าราชการตำรวจเพื่อเป็นสวัสดิการสร้างขวัญกำลังใจอีกทั้งประชาชนเองสามารถมาใช้บริการอาหาร โดยจัดหาอาหารแก่ประชาชนในราคาครั้งละ 10 บาท โดยรับการสนับสนุนจากคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (กต.ตร.) และประชาชนผู้ให้การสนับสนุนกิจการงานตำรวจทั่วไป ตลอดจนข้าราชการที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายด้วยความตั้งใจว่าโครงการนี้จะทำให้ตำรวจได้ใกล้ชิดประชาชนมากยิ่งขึ้น

1.4.7 โครงการ “สายตรวจเสริม” เป็นโครงการที่ผู้บังคับบัญชามอบหมายให้ผู้บริหารงานสายตรวจในแต่ละสถานีสนธิกำลังกับสายตรวจต่างสถานี อาสาสมัคร ตำรวจชุมชน ประชาชนทั่วไป ในการเข้ามาเป็นสายตรวจร่วมกันออกตรวจในพื้นที่เพื่อเพิ่มความถี่ในการตรวจตราและสร้างแรงขับเคลื่อนด้านการป้องกันอาชญากรรม

1.4.8 โครงการ “สุขา บช.น. เพื่อความปลอดภัยของประชาชน” “Rest Room for All” โดยโครงการดังกล่าวเกิดขึ้นในพื้นที่กองบัญชาการตำรวจนครบาล เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าใช้บริการสุขาที่อยู่ภายในตู้พักของเจ้าหน้าที่ตำรวจตามจุดต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นปั๊มตำรวจ หรือสถานีย่อยในพื้นที่รับผิดชอบของกองบัญชาการตำรวจนครบาลได้อย่างปลอดภัย อีกทั้งยังได้มีการประสานไปยังผู้รับผิดชอบสุขาสาธารณะของหน่วยงานทางภาครัฐและภาคเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการบริการดูแลประชาชน ติดไฟส่องสว่าง และพัฒนาห้องน้ำสาธารณะต่าง ๆ โดยยึดหลักการ CSS ที่ย่อมาจาก Clean Restroom, Security และ Service Mind หมายถึง ห้องน้ำสะอาดสภาพแวดล้อมสวยงาม มีความปลอดภัย และมีใจบริการ

ข้อมูลจากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการกำหนดมาตรการในการปฏิบัติงานของสายตรวจ

1. มาตรการป้องกัน อันได้แก่ มาตรการป้องกันพื้นฐาน มาตรการป้องกันตามปกติและมาตรการป้องกันในเชิงรุก ทั้ง 3 มาตรการนี้มีความคล้ายคลึง และแตกต่างกันคือ

1.1 มาตรการการป้องกันพื้นฐาน เป็นการปฏิบัติการใช้แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับงานป้องกันอาชญากรรม สอดคล้องกับองค์ประกอบการเกิดอาชญากรรมที่ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมของสังคม สถานภาพของผู้ที่จะประกอบอาชญากรรม และโอกาสในการประกอบ อาชญากรรม ซึ่งในด้านโอกาสในการประกอบอาชญากรรมนี้ถือว่าเป็นหน้าที่ของตำรวจที่จะต้องปฏิบัติโดยตรง เพื่อไม่ให้คนที่คิดจะประกอบอาชญากรรมมีโอกาสดำเนินการหรือให้มีโอกาสน้อยที่สุด โดยอาจจะทำในรูปของการตัดโอกาสโดยตรงหรือโดยอ้อมก็ได้ ก็คือ การใช้กำลังของเจ้าหน้าที่ตำรวจในเครื่องแบบปรากฏในพื้นที่ และช่วงเวลาที่เหมาะสมในเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดอาชญากรรม เช่น ในช่วงเวลากลางวันหรือในพื้นที่ล่อแหลมต่อการประกอบอาชญากรรมต่าง ๆ เป็นต้น

1.2 มาตรการป้องกันตามปกติ คือ การกำหนดแนวทางการปฏิบัติให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติงาน เพื่อผลการป้องกันการเกิดอาชญากรรมทั่วไปในทุกคดี และมีมาตรการติดตามตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องเป็นประจำ

1.3 มาตรการป้องกันเชิงรุก คือ การปฏิบัติหน้าที่ที่ใกล้เคียงกับการปราบปราม แต่ยังไม่ถึงขั้นของการจับกุม เป็นแต่การปฏิบัติที่เข้าไปใกล้กับคนร้ายมากขึ้นกว่า มาตรการป้องกันตามปกติ วิธีการนี้จะเน้นที่ความสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันมากกว่าการหวังผลจับกุม

2. มาตรการปราบปราม แบ่งออกเป็นมาตรการปราบปรามตามปกติกับ มาตรการปราบปรามเชิงรุก มาตรการปราบปรามตามปกติ ได้แก่ การสืบสวนหาข่าว ปราบปรามอาวุธสงคราม อาวุธเถื่อน ยาเสพติด ของหนีภาษีและมือปืนรับจ้าง ส่วนมาตรการปราบปรามเชิงรุก ได้แก่ การจัดระดมพลเพื่อกวาดล้างให้สอดคล้องกับเหตุการณ์และสถานการณ์ที่เกิดอาชญากรรม

ดังนั้น กระบวนการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ขององค์กร จึงนำไปสู่แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมแนวใหม่ ซึ่งที่ผ่านมานั้น นับแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ตำรวจไทยใช้แนวทางการทำงาน โดยมุ่งเน้นการบังคับใช้กฎหมายเป็นหลัก โดยพยายามระดมจับกุมผู้กระทำความผิดให้ได้จำนวนมาก ๆ ให้ตำรวจตระเวนตรวจ เพื่อหวังผลในการป้องกันอาชญากรรม แต่วิธีการดังกล่าว ไม่สามารถลดอาชญากรรมได้ ต่อมาตำรวจเริ่มมองเห็นความจริงว่า การทำงานเพียงลำพังโดยปราศจากความร่วมมือจากประชาชน ไม่อาจทำให้งานตำรวจประสบความสำเร็จได้ ต่อมาในปี พ.ศ. 2531 จึงได้ใช้แนวทางการบังคับใช้กฎหมายควบคู่กับตำรวจชุมชนสัมพันธ์ (ตชส.) แต่ก็ยังไม่สามารถทำให้อาชญากรรมลดลงได้ ในทางตรงกันข้ามอาชญากรรมในประเทศไทยยังคงสูงอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งภาพลักษณ์ของตำรวจในสายตาประชาชนยังไม่ดี ตำรวจยังคงมีต้นทุนทางสังคมต่ำ สะท้อนให้เห็นว่า ทิศทางการทำงานของตำรวจไทย กำลังเดินไปในทางที่ไม่ถูกต้อง ตำรวจกำลังเดินออกห่างจากประชาชนออกไปทุกที ๆ องค์กรที่ตำรวจไทยไม่ใช่เป็นตำรวจประเทศเดียวที่ประสบปัญหา แต่ตำรวจในประเทศที่ใช้

แนวทางการทำงานที่มุ่งเน้นการบังคับใช้กฎหมายเป็นหลัก จะประสบปัญหา
เช่นเดียวกับตำรวจไทย

สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ-
สายตรวจโดยรวมนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจมีความสามารถในการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับ
แนวคิดสากลในการบังคับใช้กฎหมาย และพบว่า ตำรวจไทยพบการกระทำในลักษณะ
ที่ใช้ความรุนแรง (police brutality) น้อยมากเมื่อเทียบกับประเทศที่บังคับใช้กฎหมาย
อย่างเคร่งครัด เช่น ประเทศอเมริกาหรือประเทศสมาชิกยุโรป ทั้งนี้เป็นสิ่งพิสูจน์ได้ว่า
การปฏิรูปตำรวจไทยสายงานป้องกันและปราบปรามจำเป็นต้องมีการศึกษาลักษณะ
การดำเนินงานและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ รวมทั้งแบบและแนวทางที่เป็นอยู่ใน
ปัจจุบันอย่างถี่ถ้วนเสียก่อนที่จะกำหนดแนวทางการปฏิรูปได้อย่างชัดเจน เพราะที่
ผ่านมามีหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนที่พยายามเข้ามาปฏิรูปองค์กรตำรวจ
โดยนำแบบอย่างจากตำรวจต่างประเทศเข้ามาเปรียบเทียบ โดยหารู้ไม่ว่าตำรวจ-
ต่างประเทศ ซึ่งมีแนวทางการปฏิบัติแตกต่างกับตำรวจไทย ก็พบเจอปัญหาในอีก
รูปแบบหนึ่งซึ่งตำรวจไทยมิได้พบเจอ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อพิจารณาจากข้อมูลการปฏิบัติงานสายตรวจที่สามารถเก็บข้อมูลได้จาก
การสัมภาษณ์ การศึกษาเอกสาร การสังเกต ทำให้ทราบสถานการณ์การปฏิบัติงาน
สายตรวจในปัจจุบัน ซึ่งเป็นงานหัวใจหลักของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พบว่า
กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นที่สอดคล้องกันว่า ตำรวจสายตรวจกองบังคับการตำรวจ-
นครบาล 4 มีการปฏิบัติงานตามระบบแบบแผน รู้หน้าที่ความรับผิดชอบ ปฏิบัติตาม
คำสั่งที่ชอบธรรมอย่างเคร่งครัด หากคำสั่งดังกล่าวไม่ได้กระทบต่อความสงบเรียบร้อย
หรือละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของประชาชน แล้วก็ยินยอมปฏิบัติตามโดยไม่มีข้อกีดค้าน
แต่อย่างใด แม้เมื่อพิจารณาจากงบประมาณ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกใน
การปฏิบัติงานแล้ว กลุ่มตัวอย่างเห็นพ้องต้องกันว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจยังขาดทรัพยากร
ในการปฏิบัติงานอีกจำนวนมาก โครงการที่ผู้บังคับบัญชาสั่งการลงมาเพียงมอบหมาย

กรอบการปฏิบัติ ระยะเวลา และแนวทางในการรายงานผลการดำเนินการให้ทราบ แต่ไม่มีการพูดถึงในเรื่องของงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ และการปฏิบัติงานปัจจุบัน อาศัยความเสียสละส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้น ๆ เป็นหลัก อันจะสังเกตได้จากอุปกรณ์ที่เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจคนหนึ่งใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่ศีรษะจรดเท้า เป็นทรัพย์สินส่วนตัวเกือบทั้งสิ้น เพราะเพื่อหวังผลให้การทำงานนั้นสำเร็จลุล่วง โดยมิได้เรียกร้องสิ่งตอบแทนหรือผลตอบแทนแต่อย่างใดจากผู้บริหารหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

คดีอาชญากรรมที่ตำรวจสายตรวจต้องรับมือเป็นประจำนอกเหนือจากปัญหาเสพติด ซึ่งเป็นประเด็นที่น่าสนใจ คือ ปัญหาการลักทรัพย์โดยเฉพาะการลักรถยนต์ และรถจักรยานยนต์ จากข้อมูลสถิติสำคัญ ของเว็บไซต์ประชาชาติธุรกิจ (2558) เกี่ยวกับการขโมยรถยนต์และรถจักรยานยนต์ในกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ช่วงเดือนเมษายน พ.ศ. 2556 ถึงเดือนเมษายน พ.ศ. 2557 มีผู้เสียหายเข้าแจ้งความกับเจ้าหน้าที่ตำรวจกรณี รอดหายเป็นจำนวน 2,952 คดี แบ่งเป็นรถยนต์ 369 คดี และรถจักรยานยนต์ 2,583 คดี จากตัวเลขดังกล่าว มีคดีที่สามารถจับกุมผู้โจรกรรมได้ทั้งหมดเพียง 298 คดี (คิดเป็นประมาณร้อยละ 10 ของคดีทั้งหมด) โดยช่วงเวลาที่รถถูกขโมยมากที่สุด คือ ตั้งแต่ 24.00 น. เป็นต้นไป ประกอบกับข้อมูลจากศูนย์ปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์ รถมอเตอร์ไซด์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2558) เปรียบเทียบจำนวนรถหายทั่วประเทศ ในปี พ.ศ. 2556 พบว่า สูงถึง 12,067 คัน เป็นรถจักรยานยนต์กว่า 10,000 คัน รองลงมา เป็นรถกระบะ และรถนั่งส่วนบุคคล ตามลำดับ ส่วนในกรุงเทพมหานคร จำนวน 2,583 คัน ตำรวจสามารถติดตามคืนมาได้ 59 คัน ซึ่งช่วงเวลาที่ตำรวจ พบว่า คนร้ายก่อเหตุ ขโมยรถมากที่สุด คือ ช่วงเวลา 00.00 น. ถึง 06.00 น. โดยรถที่ถูกโจรกรรมมา บางส่วน จะถูกนำไปแยกชิ้นส่วน บางส่วนถูกส่งขายไปประเทศเพื่อนบ้านโดยนำออกทาง ชายแดน ต่อมาเมื่อนำข้อมูลเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม พ.ศ. 2558 จากการประชุมใหญ่ กองบัญชาการตำรวจนครบาล (บช.น.) มีการเรียกประชุมเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับ รองผู้กำกับ จนถึงรองผู้บังคับการ ที่รับผิดชอบงานสืบสวนทุกสถานีตำรวจตั้งแต่ บก.น. 1 ถึง บก.น. 9 เข้าร่วมประชุม เนื่องจากช่วงที่ผ่านมาตั้งแต่เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2557 ถึง เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2558 ได้รับแจ้งเหตุ การโจรกรรมรถยนต์ รถมอเตอร์ไซด์ในแต่ละ

พื้นที่เป็นจำนวนมาก แต่ไม่มีผลงานการจับกุมผู้ต้องหา สำหรับผลการรับแจ้งและจับกุมคดีโจรกรรมจักรยานยนต์และรถยนต์ มีดังนี้

1. บก.น. 1 รถจักรยานยนต์รับแจ้ง 157 ราย จับกุม 12 ราย รถยนต์รับแจ้ง 2 ราย จับกุมไม่ได้
2. บก.น. 2 รถจักรยานยนต์รับแจ้ง 373 ราย จับกุม 38 ราย รถยนต์รับแจ้ง 39 ราย จับกุม 1 ราย
3. บก.น. 3 รถจักรยานยนต์รับแจ้ง 120 ราย จับกุม 28 ราย รถยนต์รับแจ้ง 17 ราย จับกุม 4 ราย
4. บก.น. 4 รถจักรยานยนต์รับแจ้ง 187 ราย จับกุม 16 ราย รถยนต์รับแจ้ง 30 ราย จับกุม 2 ราย
5. บก.น. 5 รถจักรยานยนต์รับแจ้ง 247 ราย จับกุม 18 ราย รถยนต์รับแจ้ง 20 ราย จับกุม 4 ราย
6. บก.น. 6 รถจักรยานยนต์รับแจ้ง 71 ราย จับกุม 8 ราย รถยนต์รับแจ้ง 3 ราย ไม่มีผลการจับกุม
7. บก.น. 7 รถจักรยานยนต์รับแจ้ง 159 ราย จับกุม 14 ราย รถยนต์รับแจ้ง 3 ราย จับกุม 1 ราย
8. บก.น. 8 รถจักรยานยนต์รับแจ้ง 279 ราย จับกุม 19 ราย รถยนต์รับแจ้ง 14 ราย จับกุม 2 ราย
9. บก.น. 9 รถจักรยานยนต์รับแจ้ง 201 ราย จับกุม 29 ราย รถยนต์รับแจ้ง 19 ราย จับกุม 3 ราย

รวมจำนวนที่ได้รับแจ้งรถยนต์ และรถจักรยานยนต์หาย 1,941 ราย จับกุมได้ 189 ราย (คิดเป็น 9.73% หรือประมาณ 10%) เมื่อเทียบอัตราส่วนที่ได้รับแจ้งกับที่สามารถจับกุมได้ เปรียบเทียบระยะเวลา 1 ปี ระหว่างปี พ.ศ. 2556-2557 และปี พ.ศ. 2557-2558 ที่ได้นำเสนอไปแล้วนั้น พบว่า มีจำนวนเกือบเท่ากัน แสดงให้เห็นว่า มาตรการในการปฏิบัติงานของสายตรวจเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีส่วนเกี่ยวข้องประสิทธิภาพไม่ได้เพิ่มขึ้นเป็นที่น่าสนใจ และเมื่อพิจารณาข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ของผู้วิจัยนั้น ผู้วิจัยได้รับทราบอีกทางหนึ่งว่า สถิติที่มีการแจ้งที่แท้จริงนั้น ตัวเลขที่ได้ข้อมูลมาไม่ใช่ตัวเลข

ที่แท้จริง อาจมีการแต่งเติมหรือมีนโยบายให้มีการปรับลดตัวเลข เพื่อแสดงให้เห็นว่ามีจำนวนลดลง แต่จำนวนคดีที่แท้จริงกลับไม่เป็นที่ปรากฏ ดังนั้น สถิติข้อมูลคดีอาญาที่ระบบสารสนเทศสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ระบบ POLIS) แสดงออกมานั้น ก็มีความเป็นไปได้ที่จะไม่ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องเที่ยงตรงที่สุด (สามารถอ่านรายละเอียดของข้อมูลสถิติคดีอาญา 5 กลุ่ม เปรียบเทียบระหว่างช่วงปี พ.ศ. 2556-2557 และ พ.ศ. 2557-2558 ได้ในภาคผนวก)

เมื่อวิเคราะห์ส่วนของผู้บริหารระดับสูง ซึ่งมีหน้าที่ควบคุม กำกับดูแล และตรวจสอบการปฏิบัติงานสายตรวจในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 พบว่าการดำเนินการใด ๆ ก็ตามที่อยู่ในแผนปฏิบัติงานสายตรวจดังกล่าวนั้น ยังเป็นไปในรูปแบบของการปฏิบัติงานตามปกติที่หวังเพียงเพื่อให้ครบถ้วน ตามโครงสร้างของงานตามยุทธศาสตร์เท่านั้น และยังยึดติดอยู่กับระบบราชการที่มีความเคร่งครัดต่อระเบียบ กฎเกณฑ์มากเกินไป ขาดความยืดหยุ่น และไม่เปิดโอกาสให้หน่วยปฏิบัติใช้ดุลยพินิจในการปรับสภาพหรือประยุกต์แผนการปฏิบัติให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงทางสังคมในขณะนั้น เช่น ความเหมาะสมของพื้นที่ที่มีขนาดแตกต่างกัน แต่ได้รับงบประมาณเท่ากัน เช่น ระหว่าง สน. ประเวศ ซึ่งมีพื้นที่รับผิดชอบขนาด 50.219 ตารางกิโลเมตร กับ สน. วังทองหลาง ซึ่งมีพื้นที่ 15.30 ตารางกิโลเมตร ทั้งสองสถานีได้รับการจัดสรรงบประมาณส่วนของเชื้อเพลิงน้ำมันรถยนต์ รถจักรยานยนต์สายตรวจ เท่ากัน คือ รถยนต์ ประมาณ 5,000 บาท ต่อเดือน รถจักรยานยนต์ จำนวนประมาณ 2,000 บาท ต่อเดือนต่อคัน (3 ชุดสายตรวจ 3 คัน รวม 6,000 บาท) ถ้าใช้หมดแล้ว ส่วนที่ขาดก็เป็นหน้าที่ของตำรวจต้องออกค่าใช้จ่ายเอง หรือหัวหน้าสายตรวจ หรือผู้กำกับการสถานี จะจัดสรรให้เพิ่มเติมเป็นกรณีพิเศษไป

ยิ่งไปกว่านั้น ตามโครงสร้างการบริหารงานของกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 ในส่วนของตำรวจสายตรวจประกอบด้วย ภารกิจ หน้าที่ และลักษณะงานที่มีความหลากหลายต้องกระทำต่อเนื่องเป็นระเบียบประจำวัน ดังนั้น ในการกำหนดยุทธศาสตร์ เพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลง จึงไม่ควรกำหนดแบบภาพกว้าง แต่ควรมุ่งเน้นเป็นพิเศษเฉพาะเรื่องเฉพาะราว เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนได้ตามความเป็นจริง ซึ่งผู้บริหารในแต่ละหน่วย เป็นผู้ที่ทราบรายละเอียดของลักษณะงานที่ตนเองรับผิดชอบ

อยู่ ดังนั้น จึงควรเปิดโอกาสให้ผู้บริหารในแต่ละระดับร่วมกันพิจารณาปรับปรุง ยุทธศาสตร์ ให้เกิดความเหมาะสมในลักษณะของการเสนอแนะจากล่างขึ้นบน (bottom up) แทนที่จะรับมอบนโยบายมาเพียงอย่างเดียว ซึ่งทำให้ปัจจุบันมีโครงการที่ ผู้บังคับบัญชาสั่งการลงมามากขึ้นทับซ้อนกับภารกิจหลักตามข้อมูลที่ได้เสนอไปแล้ว โดยแต่ละโครงการไม่มีงบประมาณสนับสนุนในการปฏิบัติ รวมถึงไม่กำหนดระยะเวลา ดำเนินโครงการ ผู้ปฏิบัติจึงจำต้องปฏิบัติตามอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะหากไม่ปฏิบัติ ก็ถือเป็นการขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาโดยปริยาย เป็นต้น

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องตกเป็นจำเลยของสังคม ถูกโจมตีถึงประเด็นการทำงาน จนปรากฏเป็นข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์อยู่บ่อยครั้ง โดยเฉพาะพื้นที่เขตเมืองหลวง ซึ่งมีประชากรหนาแน่น มีวัฒนธรรมที่แตกต่างหลากหลาย ซึ่งบทบาทเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้น ถือเป็นเจ้าหน้าที่รัฐที่มีความสำคัญต่อความมั่นคงของชาติในหลายมิติ มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเมือง การปกครอง ทำให้เกิดข้อสงสัยในมุมมองของนักวิชาการขึ้นว่า ปัจจุบันนั้น การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจดีหรือไม่อย่างไร ปัญหาใดที่เจ้าหน้าที่ตำรวจพบ และมีเป็นอุปสรรคในการทำงาน และการจะปรับปรุงพัฒนางานตำรวจให้ดีขึ้น ควรเริ่มหรือทำอย่างไร ซึ่งเป็นประเด็นที่มีการถกเถียงกันอย่างกว้างขวางทั้งในหมู่นักวิชาการ สื่อโทรทัศน์ จนไปถึงแวดวงโซเชียลเน็ตเวิร์ค ยิ่งไปกว่านั้น ตามโครงสร้างการบริหารงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ส่วนของตำรวจสายตรวจ ประกอบด้วยภารกิจ หน้าที่ และลักษณะงานที่มีความหลากหลาย ซ้ำยังมีโครงการที่กำลังดำเนินการค้างอยู่ และเข้ามาใหม่จำนวนมาก ส่งผลให้การดำเนินการตามจุดมุ่งหมาย เพื่อลดจำนวนอาชญากรรม เสริมสร้างความปลอดภัยให้กับประชาชนถูกละเลย เจ้าหน้าที่ตำรวจมุ่งทำตามงานที่สั่งการให้แล้วเสร็จเป็นอย่าง ๆ เพียงเพื่อจะได้ไม่ถูกดำเนินคดี เมื่อเสร็จสิ้นภารกิจก็แยกย้าย ไม่มีการติดตามงานที่ได้ดำเนินการไปแต่อย่างใด ซึ่งปัญหาเล็ก ๆ เหล่านี้ก่อตัวสะสมจนเป็นวัฒนธรรมองค์กร ถือได้ว่าเป็นเรื่องที่สามารถบั่นทอนเสถียรภาพและความมั่นคงของประเทศได้

ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกประเด็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาตำรวจสายตรวจไทยใน 3 ประเด็นหลัก คือ ด้านสถานการณ์ปัจจุบัน ด้านปัญหาและอุปสรรค และด้านแนวทางหรือรูปแบบที่ควรนำไปพัฒนา โดยศึกษาเฉพาะกรณีกองบังคับการ-

ตำรวจนครบาล 4 ประกอบด้วย สถานีตำรวจนครบาลหัวหมาก สถานีตำรวจนครบาล-ลาดพร้าว สถานีตำรวจนครบาลวังทองหลาง สถานีตำรวจนครบาลโชคชัย สถานีตำรวจ-นครบาลบึงกุ่ม สถานีตำรวจนครบาลบางชัน สถานีตำรวจนครบาลประเวศ และสถานี-ตำรวจนครบาลอุดมสุข ซึ่งพื้นที่ทั้งหมดมีประชากรอยู่อย่างหนาแน่น มีเหตุหรือคดีที่ น่าสนใจเกิดขึ้นจำนวนมาก สิ่งที่น่าสนใจ คือ ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในพื้นที่จริงนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติและผู้บริหารมองสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างไร

สำหรับผลจากการที่ได้ศึกษาโดยทางเอกสาร และการสัมภาษณ์ทั้งผู้บังคับบัญชา ระดับผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ ที่เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key informants) ทำให้ทราบถึงลักษณะการปฏิบัติงานในปัจจุบัน ปัญหาอุปสรรค และรูปแบบหรือแนวทางที่ ได้มีการเสนอมาเพื่อพัฒนา ซึ่งแยกเป็นประเด็นโดยสรุป ดังนี้

1. ลักษณะการปฏิบัติงานของสายตรวจ มีการกำหนดระเบียบแบบแผนและ การวางกรอบการปฏิบัติที่รองรับความเปลี่ยนแปลงหรือเพื่อการพัฒนา โดยมุ่งเน้นเป็น พิเศษเฉพาะเรื่อง มีระเบียบงบประมาณบังคับในการปฏิบัติควบคุมเพื่อให้สามารถ ขับเคลื่อนได้ตามความเป็นจริง ซึ่งผู้บริหารในแต่ละหน่วย แต่ละส่วนเป็นผู้ที่ทราบ รายละเอียดของลักษณะงานที่ตนเองรับผิดชอบอยู่เป็นอย่างดี เห็นควรเปิดโอกาสให้ ผู้บริหารในแต่ละระดับร่วมกันพิจารณาปรับปรุงยุทธศาสตร์ ให้เกิดความเหมาะสมใน ลักษณะของการเสนอแนะจากล่างขึ้นบน (bottom up) และเมื่อนำข้อมูลมาบูรณาการ เข้ากับข้อมูลของผู้บริหารระดับสูงแล้ว จึงกำหนดเป็นแนวทางการปฏิบัติที่ประกอบด้วย กรอบทิศทางและรายละเอียดของการดำเนินกิจกรรมที่ชัดเจน

2. บุคลากรในการปฏิบัติงานสายตรวจ ในส่วนของการขับเคลื่อนบุคลากรให้ ดำเนินการตามแนวทางการพัฒนานั้น จำเป็นต้องมีการเรียนรู้งานให้มีความรู้ความเข้าใจ ในการสร้างความร่วมมือกับภาคประชาชน และหน่วยงานสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับ การรักษาความปลอดภัย เพื่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมอย่างมี ประสิทธิภาพเสียก่อน มุ่งสร้างความเป็นมืออาชีพให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ลดการเพิ่ม บุคลากรโดยไม่จำเป็น เพื่อลดภาระในด้านงบประมาณสวัสดิการและใช้งบประมาณ เพื่อพัฒนาศักยภาพแทนบุคลากรจึงจะสามารถใช้ศักยภาพของตนเองในฐานะที่ได้ผ่าน

การฝึกอบรมและเสริมทักษะมาเป็นอย่างดี สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมายและยุทธศาสตร์ขององค์กรได้อย่างมีคุณภาพ

3. ทักษะของผู้บังคับบัญชาระดับผู้บริหาร ในส่วนของผู้บริหารทั้งระดับสูง (ผู้บังคับการ และรองผู้บังคับการ) และระดับกลาง (ผู้กำกับการสถานีตำรวจ) ของกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 ควรมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการบริหาร เพื่อกระตุ้นและขับเคลื่อนการปฏิบัติในลักษณะการพัฒนาควบคู่กับการส่งเสริมความสามารถเฉพาะตัวบุคลากรออกมาใช้ในเชิงปฏิบัติการ โดยอยู่บนพื้นฐานของธรรมาภิบาล ดังนั้น ควรจัดให้มีโครงการอบรมด้านการบริหารแก่ผู้บริหารระดับสูงและระดับกลางอย่างต่อเนื่อง และมีการพัฒนาระบบการเรียนรู้ให้ทัดเทียมกับมาตรฐานสากล

4. แนวทางเพื่อรองรับการพัฒนาในอนาคต นอกจากนี้ เพื่อเป็นการรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในการก้าวเข้าสู่ความเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN Community--AC) ควรส่งเสริมให้มีการเดินทางไปดูงานในกลุ่มประเทศสมาชิกกลุ่มประเทศพันธมิตร เพื่อแลกเปลี่ยนแนวคิด ทักษะ รวมทั้งแนวทางการดำเนินงาน เพื่อนำข้อมูลกลับมาปรับปรุงกลไก และวิธีปฏิบัติงานเพื่อความเป็นสากลให้สอดคล้องกับประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก

ที่สำคัญ คือ ตำรวจสายตรวจของกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 ไม่สามารถดำเนินการหรือปฏิบัติการได้โดยลำพัง แต่จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือ และการประสานงานจากหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกับประชาชน ดังนั้น จึงควรมุ่งเน้นไปที่โครงการความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ และมีการร่วมมือกันปฏิบัติงาน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงรับมือกับอาชญากรรมได้อย่างสมบูรณ์และเป็นรูปธรรม

โดยรวมนั้น การปฏิบัติงานสายตรวจของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 มีความสอดคล้องกับแนวคิดการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม (crime prevention concepts) กล่าวคือ นับตั้งแต่สังคม และวัฒนธรรมมีการพัฒนานับสหัสวรรษเป็นต้นมา เกิดความเปลี่ยนแปลงขึ้นอย่างรวดเร็วในทุก ๆ ด้าน ในลักษณะของโลกาภิวัตน์ (globalization) วงการตำรวจเริ่มมีการนำแนวคิดเกี่ยวกับกลยุทธ์ (strategy)

มาใช้ การบริหารเชิงกลยุทธ์จึงเป็นการกำหนดทิศทาง และขอบเขตการบริหารองค์กรใน ห้วงระยะเวลาหนึ่ง เพื่อปรับตัวให้สอดคล้องกับปัจจัยภายในองค์กร และปัจจัยภายนอก องค์กร ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางการบริหารงานที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปลี่ยนแปลงของสังคม เพื่อตอบสนองความต้องการและเป็นไป ตามความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสียต่าง ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรูปแบบการปฏิบัติงาน ของกำลังพลงานสายตรวจ มีความแตกต่างจากการปฏิบัติงานตำรวจประเภทอื่น ๆ เช่น งานจราจร งานสืบสวน งานสอบสวน และงานธุรการ โดยคำนึงถึงความสงบสุขของ ประชาชนเป็นหลัก จึงต้องมีการพัฒนาการปฏิบัติงานของตนเองให้สอดคล้องทันต่อ กระแสการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง ข้อค้นพบที่ว่า ประชาชนที่ เข้ามาติดต่อราชการกับตำรวจไม่เหมือนกับหน่วยงานราชการหรือเอกชน เพราะถ้าไม่มี ปัญหาประชาชนจะไม่มีโอกาสได้พบปะกับตำรวจโดยตรง ดังนั้น เพื่อไม่ให้เกิดเหตุร้าย กำลังพลสายตรวจต้องมีความรู้ความสามารถและความพร้อมในหลาย ๆ ด้าน เช่น งานสืบสวน สอบสวน มีการเพิ่มศักยภาพของเจ้าหน้าที่ โดยการจัดฝึกอบรมกำลังพล- สายตรวจเป็นหลักสูตรเฉพาะด้านอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิด การพัฒนาการปฏิบัติงานว่า การพัฒนาการปฏิบัติงานจำเป็นต้องพิจารณาประเภทของ งาน และรูปแบบการทำงานในส่วนที่ต้องปรับปรุง วางแผนกำหนดขั้นตอน กำหนด วิธีการใหม่ ปรึกษาและตัดสินใจร่วมกับผู้ร่วมงานขอความเห็นชอบ และลงมือปฏิบัติ ตามขั้นตอนและวิธีการใหม่ ติดตามประเมินผล เพื่อนำไปสู่การพัฒนาขั้นตอน การปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และทำให้การปฏิบัติงานพัฒนาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนั้น การสร้างศรัทธาและภาพพจน์แก่ประชาชนให้รู้สึกว่าได้รับการคุ้มครองจากเจ้าหน้าที่- ตำรวจสายตรวจ มีมาตรฐานและสร้างความอุ่นใจให้กับประชาชน ดังนั้น การเปิด โอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมก็เป็นแนวทาง หนึ่งในการพัฒนาระบบการปฏิบัติงานของกำลังพลสายตรวจอีกทางหนึ่ง และในการให้ ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการปฏิบัติงานใหม่ ๆ ควรให้ประชาชนที่เป็นเครือข่ายได้มี โอกาสในการเข้ารับการอบรมด้วย ซึ่งอาจเป็นการลดภาระการปฏิบัติงานได้บ้างและ ทำให้ไม่มีช่องว่างระหว่างตำรวจกับประชาชน

จากข้อค้นพบในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาตำรวจสายตรวจไทย: กรณีศึกษากองบังคับการตำรวจนครบาล 4 พบว่า มีองค์ประกอบที่สำคัญมีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาดังนี้

1. องค์ประกอบด้านการพัฒนาระบบงบประมาณ เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญ เนื่องจากงบประมาณเป็นปัจจัยสนับสนุนให้การปฏิบัติงานดำเนินไปได้ อย่างราบรื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หน่วยงานควรมีการวางแผนระยะยาว เพื่อนำเสนอโครงการ/กิจกรรมต่อกองบัญชาการ พร้อมเหตุผลและความจำเป็น รวมถึงมีความกล้าคิด กล้าทำ กล้าเสนอแนะรายชื่อโครงการที่สมควรยุบเลิกเนื่องจากขาดความต่อเนื่อง ไม่มีงบประมาณสนับสนุน สอดคล้องกับแนวคิดของ อนุรักษ์ ทองสุโขวงศ์ (2555) ที่ได้สรุปเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ เพื่อการวางแผนและควบคุมสำหรับหน่วยงาน ไว้ว่า งบประมาณเป็นการประมาณการทางการเงินหรือทรัพยากรอื่นที่กำหนดขึ้นอย่างมีระบบ ซึ่งช่วยให้กิจการได้พิจารณาและทบทวนข้อมูลรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง งบประมาณจึงกลายเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการสร้างความร่วมมือและสร้างความเข้าใจอันดีของทุกส่วนงาน ทั้งนี้การจัดทำงบประมาณที่มีประสิทธิภาพต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงให้ทุกส่วนงานได้มีส่วนร่วมในการจัดทำบนพื้นฐานของระบบงาน และระบบบัญชีที่ดีของงบประมาณดังกล่าว มาใช้ในการวางแผน การประสานงาน และการควบคุม เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายที่ต้องการ งบประมาณที่ต้องจัดทำ ประกอบด้วยงบประมาณดำเนินงาน และงบประมาณการเงิน งบประมาณดำเนินงาน เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมในกิจการหรืออาจกล่าวได้ว่า เป็นการจัดทำงบประมาณ งบกำไร ขาดทุน ส่วนงบประมาณการเงินมุ่งแสดงฐานะ และกระแสเงินสด ที่เกี่ยวข้องกับกิจการหรืออาจกล่าวได้ว่า เป็นงบประมาณงบแสดงฐานะการเงินและงบประมาณ งบกระแสเงินสดนั่นเอง อย่างไรก็ตาม งบประมาณย่อยจะมีงบประมาณใดบ้างขึ้นอยู่กับลักษณะของธุรกิจ ดังนั้น ในการพัฒนางบประมาณสำหรับงานสายตรวจ จึงต้องมีการพิจารณาให้เหมาะสมกับหน่วยงานปริมาณงานของแต่ละพื้นที่ ตลอดจนการวางแผนงบประมาณ เพื่อการบำรุงรักษา นอกจากนั้น ยังอาจมีการขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชนในกรณีที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ในกิจกรรมนั้น ๆ และจากกรณีที่ผู้วิจัยได้ค้นพบในรายละเอียดการจัดสรรงบประมาณ

รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำแนกตามหน่วยงาน มีข้อค้นพบที่น่าสนใจอย่างมาก คือ สำนักงานตำรวจแห่งชาติไม่มีการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนางานสายตรวจแต่อย่างใด ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องทำการศึกษาค้นคว้าต่อไปว่า เพราะเหตุใดจึงไม่มีการจัดสรรงบประมาณในหมวดการพัฒนา

2. องค์ประกอบด้านการพัฒนาอุปกรณ์ เครื่องมือ เป็นปัจจัยหลักที่ต่อเนื่องกับองค์ประกอบด้านงบประมาณที่จะสามารถนำงบประมาณมาบริหารจัดการอุปกรณ์เครื่องมืออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานที่จำเป็นให้มีความทันสมัยและอยู่ในสภาพที่ใช้การได้ตลอดเวลา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สำเริง สวนทอง (2542) ที่ศึกษาเรื่อง ตำรวจสายตรวจกับการป้องกันอาชญากรรม พบว่า ตำรวจสายตรวจส่วนใหญ่ต้องใช้ยานพาหนะและอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ส่วนตัวในการปฏิบัติหน้าที่ โดยเฉพาะอาวุธปืน ซึ่งสาเหตุมาจากหน่วยงาน มีอาวุธปืนไม่เพียงพอ นอกจากนี้ ตำรวจสายตรวจหลักต้องปฏิบัติภารกิจอื่นที่ไม่ใช่การออกตรวจพื้นที่ โดยเป็นการปฏิบัติภารกิจตามโครงการที่ผู้บังคับบัญชาได้มอบหมายเป็นพิเศษ ดังนั้น ตำรวจสายตรวจจึงใช้เวลามากกว่าครึ่งของเวลาทำงานไปในการปฏิบัติหน้าที่อื่นที่ไม่ใช่การออกตรวจพื้นที่เพื่อป้องกันอาชญากรรม ทำให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเกิดอาชญากรรม ส่งผลต่อประสิทธิภาพการป้องกันอาชญากรรมเช่นกัน ดังนั้น ภารกิจของตำรวจสายตรวจในการป้องกันอาชญากรรมจะมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จได้นั้น จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนปัจจัยดังกล่าวอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพเสียก่อน

3. องค์ประกอบด้านการพัฒนาโครงสร้างกำลังพล เป็นองค์ประกอบหลักที่สำคัญไม่น้อยกว่าองค์ประกอบอื่น ๆ เนื่องจากในการปฏิบัติงานจำเป็นต้องมีบุคลากรที่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้บริการได้อย่างทั่วถึงและเสมอภาค เป็นการวางแผนกำลังคน สอดคล้องกับแนวคิดของ พรชัย เจดามาน (2559) ที่กล่าวไว้ในบทความเรื่อง กลยุทธ์การวางแผนทรัพยากรมนุษย์เพื่อพัฒนาองค์กรว่า การวางแผนทรัพยากรมนุษย์ช่วยให้องค์กรสามารถวางแผนพัฒนาการใช้ทรัพยากรมนุษย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และช่วยให้กิจกรรมด้านทรัพยากรมนุษย์ และเป้าหมายขององค์กรมีความสอดคล้องกัน เป็นระบบและมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน ช่วยในการปรับปรุงกำลังพลของหน่วยงานให้ดีขึ้น ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ตลอดจนมีความพร้อม และ

สามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น การจัดหาบุคลากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และตามความต้องการขององค์กร เป็นการส่งเสริมและพัฒนาโอกาสของบุคลากรในหน่วยงานต่าง ๆ ขององค์กรให้มีความเท่าเทียมกัน สามารถนำไปใช้ในการวางแผนบุคลากรให้สอดคล้องกับปริมาณงานอย่างแท้จริง และทำให้การโยกย้าย สับเปลี่ยนบุคลากรในองค์กรเป็นไปอย่างเหมาะสม และช่วยป้องกันปัญหาการขาดความมั่นคงทางด้านบุคลากรขององค์กร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรมีการพัฒนาระบบงบประมาณ วางมาตรฐานเจ้าหน้าที่ตำรวจให้มีอุปกรณ์ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงานให้เพียงพอ โดยเฉพาะอาวุธปืนพกประจำกาย เสื้อเกราะกันกระสุนที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ให้ประโยชน์เจ้าหน้าที่ในการฝึกและการปฏิบัติที่มีมาตรฐานและขั้นตอนเดียวกัน ระบบสื่อสารต้องมีความทันสมัย มีความเสถียร อำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในการแจ้งเหตุให้ได้รับบริการที่รวดเร็วทันใจ

2. เสริมสร้างระบบการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่มีมาตรฐานสากล มุ่งหวังให้เกิดการพัฒนานำไปสู่ความปลอดภัยสาธารณะที่มีความมั่นคงถาวร เช่น จัดทำคู่มือให้ความรู้การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจแก่ประชาชนและนักท่องเที่ยว จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ โฆษณาโทรทัศน์หรือป้ายบิลบอร์ดณรงค์ตามจุดสำคัญต่าง ๆ และเพิ่มมาตรการหรือโครงการที่มีประสิทธิภาพในการสร้างความร่วมมือให้กับประชาชน โดยอยู่บนพื้นฐานของขั้นตอนการกำหนดนโยบายที่สามารถตรวจสอบได้ และไม่สร้างภาระให้กับเจ้าหน้าที่จนเกิดความสามารถในเรื่องกำลังพล และทรัพยากร

3. มีกระบวนการในการคัดสรรและพัฒนาบุคลากร ลดการแทรกแซงทางการเมือง เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจจะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ ไม่ควรพึ่งพิงการเมืองหรือหน่วยงานเอกชนหรือภาคประชาชนสนับสนุน ควรส่งเสริมให้

เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกระดับ มีทักษะ ความรู้ความสามารถที่จำเป็นและทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะสมาร์ทโฟน (smartphone) เพื่อให้ใช้งานอุปกรณ์ได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทักษะด้านภาษาสากล (ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน) รวมทั้งภาษาประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เนื่องจากประเทศไทยเป็นเมืองท่องเที่ยว และมีคนต่างด้าวเข้ามาทำงานในประเทศจำนวนมาก ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติมีโอกาสพบเจอและมีปฏิสัมพันธ์

4. แสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานและภาคส่วนอื่น ๆ เพื่อให้ร่วมบูรณาการปฏิบัติแบบองค์รวม (holistic) เพื่อให้สามารถรองรับกับความเปลี่ยนแปลงและการแก้ไขปัญหาได้ครบถ้วนในทุกมิติ

5. พัฒนาระบบการปฏิบัติงานที่มีมาตรฐานสอดคล้องกับนโยบายของผู้บังคับบัญชาตามยุทธศาสตร์หลัก ลดภารกิจที่ซ้ำซ้อนหรือไม่มีงบประมาณในการดำเนินการรองรับ มอบหมายงานที่เหมาะสมตามความถนัดและประสบการณ์ของแต่ละบุคคลเพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนารูปแบบการปฏิบัติงานสายตรวจ

1. ควรพัฒนากิจการตำรวจสายตรวจโดยอ้างอิงจากประเทศต่าง ๆ ซึ่งประสบความสำเร็จ โดยนำแบบแผนวิธีมาประยุกต์ใช้ มิใช่การนำมาใช้ทั้งหมดหรือปฏิรูป โดยไม่มีการพิจารณาศึกษาอย่างถ่องแท้เสียก่อน เนื่องจากกิจการตำรวจของประเทศต่าง ๆ มีที่มาจากประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม สภาพสังคม เป็นข้อบ่งชี้ ดังนั้น การจะดำเนินการให้มีประสิทธิภาพได้ พื้นฐานของความมีเอกภาพทางการเมืองเป็นปัจจัยสำคัญ สืบเนื่องจากทิศทางของนโยบายภาครัฐจากเบื้องบนสู่เบื้องล่าง ส่งผลอย่างมากต่อการพัฒนาการสร้างวาระแห่งชาติในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับคำสั่งมาโดยชอบธรรม จะช่วยให้การปฏิบัติงานต่าง ๆ ได้รับความร่วมมือมากยิ่งขึ้น เช่น การกำหนดวาระแห่งชาติในเรื่องตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ใช้นโยบายเกมบังคับหรือสร้างค่านิยมในการเป็นหูเป็นตาสอดส่องดูแลชุมชนที่อาศัยอยู่ ให้ประชาชนร่วมมือกันจับคนร้ายในความผิดเล็กน้อย เพื่อนำส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือมีมาตรการในการป้องกันตนเองจากอาชญากรรมเบื้องต้น ตำรวจสายตรวจพลิกบทบาทตนเองเป็นผู้สนับสนุนในการปฏิบัติ

ทั้งอุปกรณ์ เครื่องมือ ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นผู้ให้แก่ประชาชน เป็นผู้ที่ให้แก่ตำรวจ อาสาของชุมชนที่เข้ามาทำงานป้องกันอาชญากรรม มิใช่สถานการณ์ปัจจุบันของ สายตรวจไทยที่รอการสนับสนุนจากภาคเอกชนหรือรอรับการบริจาคเพียงอย่างเดียว ก็จะสามารถยกระดับความปลอดภัยของคนในชาติให้มีระดับที่สูงขึ้น ยกฐานะ ความปลอดภัยประเทศที่มีชื่อด้านการท่องเที่ยว และเพิ่มผลผลิตทางเศรษฐกิจให้มากขึ้น ตามไปด้วย

2. ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกกฎหมายกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทั้งประเภทกฎหมายสารบัญญัติและประเภทวิธี สบัญญัติที่ล้าสมัยเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน เพราะกฎหมายเป็นหลักพื้นฐานที่ กำหนดวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ดังนั้น ควรต้องมีการพัฒนาควบคู่ไปกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม การเมือง และเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง เพื่อรองรับ อาชญากรรมในอนาคตที่พัฒนาอยู่ตลอดเวลา

3. ตำรวจสายตรวจปัจจุบันปฏิบัติงานอยู่บนกระแสนองงานชุมชนสัมพันธ์มาก ขึ้นกว่าในสมัยก่อน สื่อประชาสัมพันธ์ สำนักข่าวต่าง ๆ เข้ามามีบทบาทในงานตำรวจ มากขึ้น มีความเกี่ยวข้องกับประชาชนในรูปแบบของการพึ่งพาอาศัยกันมากขึ้น แต่ด้วย ฐานะของผู้บังคับใช้กฎหมาย ฝั่งหนึ่งต้องรักษาไว้ ซึ่งความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมาย ส่วนอีกฝั่งหนึ่งต้องอุ้มชูประชาชนเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ เปรียบดังตาข่ายที่ต้องรักษา ความสมดุลไว้ตลอดเวลา แนวทางของการพัฒนาตำรวจจึงต้องขึ้นอยู่กับนโยบายของ ผู้ปกครองและรัฐบาล ที่จะเป็นตัวกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ หากนโยบายแห่งรัฐอยู่บนการรักษาความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมาย ตำรวจสายตรวจก็จะ เข้มงวดกวัดขัน บังคับใช้กฎหมายอย่างเต็มที่ แต่หากนโยบายแห่งรัฐอิงไปในด้าน การประนีประนอม ให้ความสำคัญแก่สิ่งที่ประชาชนต้องการมากกว่า การบังคับใช้ กฎหมาย การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจก็ต้องอยู่บนพื้นฐานของการพึ่งพาอาศัยกัน อย่างที่ปฏิบัติกันมา

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเฉพาะตำรวจสายตรวจไทยของกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 กองบัญชาการตำรวจนครบาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เท่านั้น จึงควรมีการวิจัยเพื่อหาแนวทางพัฒนาสำหรับสายงานอื่น ๆ ทั้งในกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดต่าง ๆ ซึ่งอาจจะทำให้พบแนวทางที่น่าสนใจและข้อค้นพบที่แตกต่างนำมาเปรียบเทียบปรับใช้ในการวางรูปแบบแนวทางพัฒนาที่เหมาะสมต่อไปได้

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์ และแบบสัมภาษณ์

ที่ ศธ ๐๕๑๘ ๐๕/ปร.ด. (พิเศษ)

โครงการปรัชญาดุขุภินิจิต สาขาวิชาการเมือง
คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
หัวหมาก บางกะปิ กรุงเทพฯ ๑๐๒๔๐

๕ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์ข้อมูล
เรียน

ด้วย ร.ต.อ.ชร พรประภุต รหัสประจำตัว ๕๖๑๔๘๖๐๐๐๖ ปัจจุบันศึกษาปริญญาเอกหลักสูตร
ปรัชญาดุขุภินิจิต สาขาวิชาการเมือง คณะรัฐศาสตร์ รุ่นที่ ๖ กำลังศึกษาวิชา POL๔๔๔๔ ดุขุภินิจิต ในเรื่อง
“การพัฒนาตำรวจสายตรวจไทย :กรณีศึกษากองบังคับการตำรวจนครบาล ๔” ซึ่งต้องการสัมภาษณ์ข้อมูลเพื่อ
ประกอบการทำดุขุภินิจิตดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์นัดวัน-เวลาเข้าสัมภาษณ์ให้แก่ ร.ต.อ.ชร พรประภุต
หากข้อมูลใดสามารถเปิดเผยได้ กรุณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวด้วย โครงการปรัชญาดุขุภินิจิต
สาขาวิชาการเมือง คณะรัฐศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณใน
ความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุพล ราชภัณฑารักษ์)
ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรปรัชญาดุขุภินิจิต
สาขาวิชาการเมือง คณะรัฐศาสตร์

โครงการปรัชญาดุขุภินิจิต สาขาวิชาการเมือง

โทร. ๐-๒๓๑๐-๘๔๘๓-๔ ต่อ ๘๕

โทรสาร ๐-๒๓๑๐-๘๔๘๒

แบบสัมภาษณ์

เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานสายงานป้องกันและปราบปราม เพื่อการวิจัยเรื่อง การพัฒนาตำรวจสายตรวจไทย: กรณีศึกษากองบังคับการตำรวจนครบาล 4

คำชี้แจง การสัมภาษณ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของวิจัยเรื่อง “การพัฒนาตำรวจสายตรวจไทย: กรณีศึกษากองบังคับการตำรวจนครบาล 4” ของ ร้อยตำรวจเอกชรรพรประภคต นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการเมือง คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) ถึงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 กองบัญชาการตำรวจนครบาล ในปี พ.ศ. 2558 โดยคำตอบที่ได้จะถูกนำไปใช้ในเชิงวิชาการเท่านั้น จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้สัมภาษณ์ ซึ่งจะใช้เวลาประมาณ 30-45 นาที เพื่อผู้วิจัยจะได้นำข้อมูลไปใช้ประกอบการวิจัยดังกล่าวต่อไป

การสัมภาษณ์ครั้งนี้จะดำเนินการโดยการถามและตอบปากเปล่า โดยใช้การจดบันทึกในขณะที่สัมภาษณ์ และทำการสัมภาษณ์ ณ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ-ชื่อสกุล.....
 2. ตำแหน่ง.....สังกัด.....
 3. ระยะเวลาที่ได้ปฏิบัติงานในหน่วยงานสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 จำนวน..... ปี..... เดือน
 4. บทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับแผนการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของกรุงเทพมหานครในปี พ.ศ. 2558
 - 4.1 บทบาทการทำงาน (ประสานงานกับหน่วยงาน/เป็นผู้ร่วมจัดทำแผน/ติดตามประเมินผลการนำแผนไปปฏิบัติ/ ฯลฯ)
-
-

.....

.....

.....

.....

4.2 ด้านที่รับผิดชอบ (ด้านการปฏิบัติ ด้านการบริหาร ด้านการวางแผน การปฏิบัติ ฯลฯ)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจไทย

1. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับ กระแสการปฏิรูปตำรวจไทยในปัจจุบัน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านมีความเห็นว่า งานสายตรวจในระดับสถานีตำรวจ (โรงพัก) มีลักษณะเป็นอย่างไร มีความพึงพอใจหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ในฐานะท่านเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ ปัญหาและอุปสรรคที่ท่านพบในการทำงานคืออะไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ถ้าท่านเป็นผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาตำรวจสายตรวจไทย ท่านจะดำเนินการในเรื่องใด อย่างไร และเพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. จากคำกล่าวที่ว่า “เป็นกรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ที่เสมือนเป็นตาซัง มือข้างหนึ่งต้องถือกฎหมายดำรงความยุติธรรม ส่วนอีกมือหนึ่งต้องอุ้ม พื้ทักษ์รับใช้ประชาชน” จากคำกล่าวนี้ในประเทศไทย ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรในการรักษาสมดุลดังกล่าว

.....

.....

.....

.....

.....

ขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือ

ส่วนที่ 3 สิ่งอื่น ๆ ที่ผู้สัมภาษณ์สังเกตได้เพิ่มเติมจากการสัมภาษณ์ (บันทึกภายหลังจบ
 การสัมภาษณ์)

.....

ภาคผนวก ข
ภาพการลงพื้นที่เก็บข้อมูล

เจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมเป็นตัวแทนสถานีตำรวจ
ในการตั้งแถวเคารพธงชาติ กล่าวปฏิญาณ สวดมนต์เป็นประจำทุกเช้า

เจ้าหน้าที่ตำรวจสายงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมชักซ้อมการใช้อาวุธ
ก่อนออกปฏิบัติหน้าที่ โดยมีผู้บังคับบัญชาคอยกำกับดูแล และแนะนำ

พ.ต.ท. ขวัญชัย บุญเพชร สวป.สน. ลาดพร้าว นำกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทหาร
อาสาสมัครพิทักษ์ราษฎร์ ปิดล้อมตรวจค้นสถานบริการและจุดเสี่ยงเกิดอาชญากรรม

เจ้าหน้าที่ตำรวจ สน. บางชัน ร่วมงานเครือข่ายสัมพันธ์ ชุมชนสุเหร่าชีรอ
สร้างเสริมความสัมพันธ์ภายในชุมชน ทดช่องว่างวัฒนธรรม

พ.ต.ท. สุทัศน์ ชัยมงคล รอง ผกก.ป. สน. หัวหมาก พร้อมเจ้าหน้าที่สายตรวจ
ชุดเหยี่ยวดำ (อาสาตำรวจ สน. หัวหมาก) ร่วมงานอาสาเฝ้าระวังยาเสพติดในสถานศึกษา
เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิต

การร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายจราจร เพื่อป้องกันและกวดขันการกระทำผิด
ทางกฎหมาย

การตั้งจุดตรวจ จุดสกัดป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม โดยร่วมกันทำงานระหว่าง
ฝ่ายป้องกันและปราบปรามกับฝ่ายจราจร

พ.ต.ท. ศิริ ราชรักษา รอง ผกก.ป. สน. ประเวศ และ พ.ต.ท. อังฉมา พุทธิปลันธน์ สวป.
สน. ประเวศ อบรมปล่อยแถวสายตรวจชุดปฏิบัติการ พร้อมกำกับการปฏิบัติ

พ.ต.ท. ภูมิประสิทธิ์ น้อยวงษ์ สวป.สน. วังทองหลาง ประชุมแถวสายตรวจตรวจสอบ
ความพร้อมก่อนออกปฏิบัติหน้าที่

พ.ต.อ. สุพล คำชู ผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลบึงกุ่มอบรมปล่อยแถวสายตรวจ
ด้วยตนเอง

เจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายป้องกันและปราบปราม นำกำลังตำรวจพร้อมทหาร อาสาสมัคร
พิทักษ์ราษฎร์ปิดล้อมตรวจค้นสถานบริการ ควบคุมการจำหน่ายสุรา สิ่งเสพติด

เจ้าหน้าที่ตำรวจ สน. ประเวศ ออกตรวจร้านเกมส์ บริเวณหมู่บ้านเสรีอ่อนนุช ป้องกัน
เหตุลักทรัพย์จักรยานยนต์ ตรวจสอบเด็กเยาวชน และรวบรวมข้อมูลผู้ให้บริการ

เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจร่วมกับเจ้าหน้าที่ทหารจับกุมตัวผู้กระทำความผิด
เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

เจ้าหน้าที่ตำรวจสืบเวร (ดูแลห้องขังห้องควบคุม) ตรวจที่คุมขัง
และดูแลความสงบเรียบร้อย

เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดเคลื่อนที่เร็ว สน. วังทองหลาง ออกป้องกันรถแข่ง
ปากซอยพระรามเก้า 17 แสดงออกถึงความพร้อมเพรียงและการแต่งกายนำเกรงขาม

พ.ต.ท. สุทัศน์ ชัยมงคล รอง ผกก.ป. สน. หัวหมาก ร่วมประชุมสัมมนาผู้นำชุมชน
อาสาเหยี่ยวดำ ขยายแนวร่วมเครือข่ายชุมชนต้นแบบในการป้องกันและปราบปราม
อาชญากรรม

เจ้าหน้าที่ตำรวจป้องกันและปราบปราม สน. โชคชัย ออกประชาสัมพันธ์
ให้บริการประชาชนป้องกันเหตุในพื้นที่รับผิดชอบ

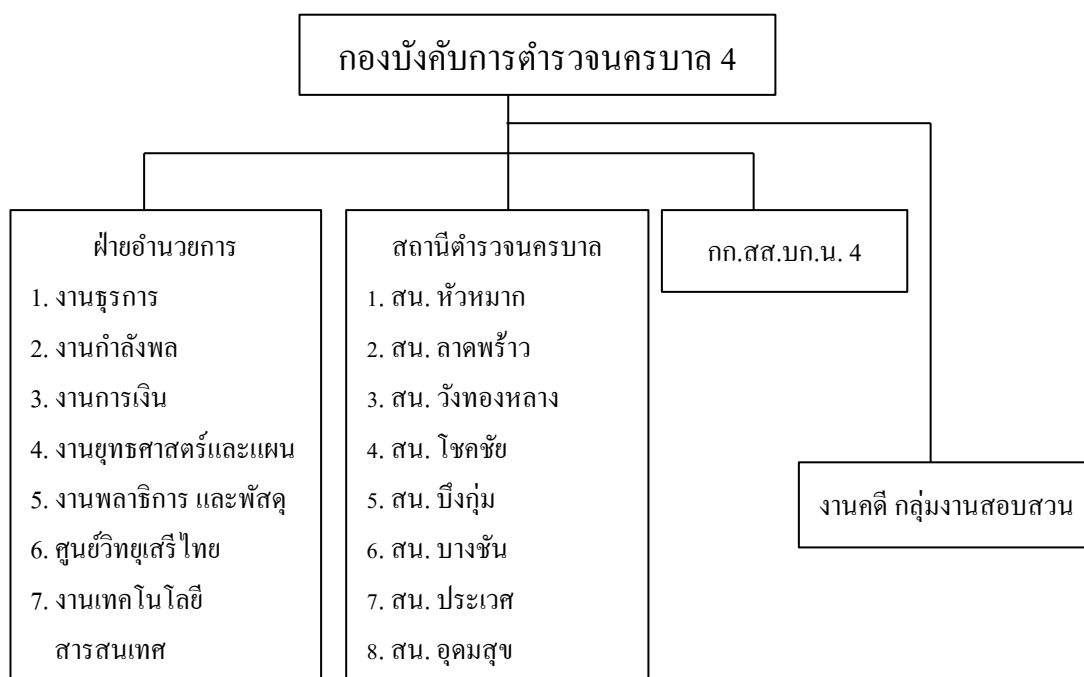
พ.ต.ท. ชีรยุทธ ใหม่แปง รอง ผกก.ป. สน. บางชัน มอบรางวัล โครงการจับผู้ร้าย
สถานีตำรวจนครบาลบางชัน เพื่อเป็นขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่

กิจกรรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจกฎหมายในชุมชน

ภาคผนวก ค

ข้อมูลทั่วไปของกองบังคับการตำรวจนครบาล 4

ภาพ 5 โครงสร้างหน่วยงาน

ภาพ 6 ภาพแสดงพื้นที่รับผิดชอบ

พื้นที่รับผิดชอบทั้งหมด 183.985 ตารางกิโลเมตร แบ่งออกเป็น

1. สน. หัวหมาก 17.275 ตร.กม.
2. สน. ลาดพร้าว 15.936 ตร.กม.
3. สน. วังทองหลาง 15.30 ตร.กม.
4. สน. โชคชัย 20.9 ตร.กม.
5. สน. บึงกุ่ม 16.238 ตร.กม.
6. สน. บางชัน 26.36 ตร.กม.
7. สน. ประเวศ 50.219 ตร.กม.
8. สน. อุดมสุข 21.757 ตร.กม.

สภาพพื้นที่รับผิดชอบ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นเขตธุรกิจ และที่พักอาศัยติดต่อกันไปถึงเขตชานเมือง จำนวนประชากรโดยประมาณ 3 ล้านคน ประชากรตามทะเบียนราษฎร์ประมาณ 2 ล้านคน และประชากรแฝงที่พักอาศัยอยู่ตามหอพัก อพาร์ทเมนต์ และห้องเช่าประมาณ 1 ล้านคน (กองบังคับการตำรวจนครบาล 4, 2558, หน้า 12)

ตาราง 4

สถานภาพกำลังพล ฝ่ายป้องกันและปราบปราม (ชั้นประทวน) ประจำปีงบประมาณ

2558

สถานีตำรวจนครบาล	ตำแหน่งที่กำหนด ตามอัตรา (นาย)	ตำแหน่งว่าง (นาย)	รวมคงเหลือ (นาย)
หัวหมาก	140	59	81
ลาดพร้าว	128	48	80
วังทองหลาง	121	50	71
โชคชัย	129	38	91
บึงกุ่ม	116	52	64
บางชัน	125	50	75
ประเวศ	142	53	89

ตาราง 4 (ต่อ)

สถานีตำรวจนครบาล	ตำแหน่งที่กำหนด ตามอัตรา (นาย)	ตำแหน่งว่าง (นาย)	รวมคงเหลือ (นาย)
อุดมสุข	121	44	77

ที่มา. จาก สถานภาพกำลังพล ฝ่ายป้องกันและปราบปราม ประจำปีงบประมาณ 2558 (หน้า 15), โดย ฝ่ายอำนวยการกองบังคับการตำรวจนครบาล 4, 2558, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

ตาราง 5

สถานภาพกำลังพล ฝ่ายป้องกันและปราบปราม (ชั้นสัญญาบัตร) ประจำปีงบประมาณ 2558

สถานีตำรวจนครบาล	ระดับรองสารวัตร (นาย)	ระดับสารวัตร (นาย)	ระดับรอง- ผู้กำกับฯ (นาย)
หัวหมาก	17	4	1
ลาดพร้าว	20	4	1
วังทองหลาง	20	4	1
โชคชัย	21	4	1
บึงกุ่ม	20	4	1
บางชัน	21	4	1
ประเวศ	20	4	1
อุดมสุข	16	3	1

ที่มา. จาก สถานภาพกำลังพล ฝ่ายป้องกันและปราบปราม ประจำปีงบประมาณ 2558 (หน้า 16), โดย ฝ่ายอำนวยการกองบังคับการตำรวจนครบาล 4, 2558, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

งานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมภายใต้การนำของ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติปัจจุบัน

วิสัยทัศน์และนโยบายการบริหารราชการของพลตำรวจเอกจักรทิพย์ ชัยจินดา

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (ผบ.ตร.)

วิสัยทัศน์

“เป็นหลักประกันความยุติธรรม และความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนที่มีมาตรฐานสากล”

นโยบายการบริหารราชการ

1. การพิทักษ์ ปกป้อง และเทิดพระเกียรติเพื่อความจงรักภักดีต่อสถาบัน-พระมหากษัตริย์
2. การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยในสังคม
3. การป้องกันและลดระดับอาชญากรรม
4. การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในทุกระดับ
5. การเร่งรัดขับเคลื่อนกระบวนการปฏิรูปองค์กรตำรวจในยุคประชาคมอาเซียน
6. การเสริมสร้างความสามัคคี และการบำรุงขวัญข้าราชการตำรวจ

งานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของตำรวจไทย มีส่วนเกี่ยวข้องกับมิติต่าง ๆ ของนโยบายการบริหารราชการของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อันประกอบด้วย

1. การพิทักษ์ ปกป้อง และเทิดพระเกียรติเพื่อความจงรักภักดีต่อสถาบัน-พระมหากษัตริย์

1.1 เจ้าหน้าที่ตำรวจสายงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมมีการจัดกำลังในการกิจถวายความปลอดภัยโดยถือเป็นภารกิจสำคัญสูงสุด

1.2 วรรณรงค์ เสริมสร้าง ปลุกจิตสำนึกรักในประเทศชาติ ศาสน์ กษัตริย์

1.3 ชักซ้อมแผนปฏิบัติการ

1.4 ส่งเสริมโครงการในพระราชดำริ

2. การรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยในสังคม

2.1 พัฒนาระบบงานด้านการข่าว (การพัฒนาแอปพลิเคชันบนมือถือและสมาร์ทโฟน เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยและแจ้งเหตุด่วนเหตุร้ายได้รวดเร็วขึ้น เช่น แอปพลิเคชัน Police iLertU ใช้ในการแจ้งเหตุอาชญากรรม ซึ่งประชาชนพบเห็นเข้ามายังศูนย์รับแจ้งเหตุ แอปพลิเคชัน Homeguard สนับสนุนการใช้งานโปรแกรม Police iLertU เป็นต้น)

2.2 พัฒนาขีดความสามารถชุดปฏิบัติการพิเศษ (การจัดตั้งชุดจู่โจมและชุดเคลื่อนที่เร็วระดับสถานีตำรวจเพื่อสนับสนุนการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ (สายตรวจปกติ)

2.3 กำหนดมาตรการและขั้นตอนการบริหารเหตุการณ์ (การฝึกซ้อมประจำสัปดาห์ การฝึกยุทธวิธีและทบทวนทฤษฎีการรับมือกับสถานการณ์หรือเหตุฉุกเฉินต่าง ๆ)

2.4 การแก้ปัญหาในพื้นที่ (สนธิกำลังกับเจ้าหน้าที่ทหาร เจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือน ผู้นำศาสนาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

2.5 การแก้ปัญหาจราจร โดยร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรในการตั้งจุดตรวจจุดสกัด ตรวจจับและเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการใช้รถใช้ถนน

3. การป้องกันและลดระดับอาชญากรรม

3.1 มุ่งเน้นป้องกันอาชญากรรม (การประชุมปล่อยแถวสายตรวจ หัวหน้าสายตรวจรวบรวมข้อมูลอาชญากรรมแต่ละประเภทที่เกิดขึ้นและออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ในชุดปฏิบัติการดำเนินการและกลับมารายงานผล)

3.2 การควบคุมสถานที่เสี่ยง แหล่งมั่วสุม

3.3 พัฒนาศักยภาพบุคคลากร

3.4 จัดทำฐานข้อมูลด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

3.5 จัดตั้งศูนย์ประสานงานและแก้ไขปัญหาคนหายและศพนิรนาม ขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล

4. การแก้ไขปัญหาเสพติดในทุกมิตี

4.1 มุ่งเน้นปราบปรามจับกุมผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้ล่าเหยื่อ

4.2 ดำเนินมาตรการสมคบ มาตรการทางทรัพย์สิน

- 4.3 จัดระบบเร่งรัดสืบสวนจับกุมบุคคลตามหมายจับ
- 4.4 ส่งเสริมความร่วมมือกับนานาชาติ
- 4.5 ดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ที่เข้าไปเกี่ยวข้อง
- 5. การเร่งรัดขับเคลื่อนกระบวนการปฏิรูปองค์กรตำรวจในยุคประชาคมอาเซียน
 - 5.1 ปรับรื้อระบบงานทั้งระบบให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล
 - 5.2 พัฒนาศักยภาพตำรวจ
 - 5.3 จัดระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร
 - 5.4 บริการประชาชน ด้วยความรวดเร็วสะดวก โปร่งใส เป็นธรรม
- 6. การเสริมสร้างความสามัคคี และการบำรุงขวัญข้าราชการตำรวจ
 - 6.1 พัฒนาคุณภาพชีวิตตำรวจให้มีความสุข
 - 6.2 ปรับปรุงสวัสดิการ
 - 6.3 จัดกิจกรรมเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ
 - 6.4 ตั้งศูนย์ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือตำรวจ

การเงินการงบประมาณของตำรวจ

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มาตรา 13 กำหนดให้คณะรัฐมนตรีจัดให้มีแผนการบริหารราชการแผ่นดินตลอดระยะเวลาการบริหารราชการของคณะรัฐมนตรี และมาตรา 16 ให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการนั้น โดยจัดทำเป็นแผนสี่ปี ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับแผนการบริหารราชการแผ่นดินดังกล่าว ในแต่ละปีงบประมาณ ให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปี โดยให้ระบุสาระสำคัญเกี่ยวกับนโยบายการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ เป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงาน รวมทั้งประมาณการรายได้และรายจ่าย และทรัพยากรอื่นที่จะต้องใช้จ่าย เสนอต่อรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติราชการ 4 ปี พ.ศ. 2555-2558 เสนอรองนายกรัฐมนตรีที่กำกับดูแลสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้ความเห็นชอบแล้ว และเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำคำของบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้จัดทำแผนปฏิรูปตำรวจประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 โดยได้นำนโยบายการบริหารราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มากำหนดเป็นแผนปฏิรูปตำรวจ ซึ่งมีความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2564 และแผนปฏิรูปตำรวจ 4 ปี (พ.ศ. 2555-2558) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วย วิทยาลัย ปันธิกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์และหน่วยรับผิดชอบนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ

ยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

ยุทธศาสตร์ ยกระดับขีดความสามารถในการปฏิบัติการหลักเพื่อตอบสนองนโยบายรัฐบาล

ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์ ความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชน

เป้าประสงค์ ลดความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชน โดยเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่สร้างความเดือดร้อนแก่ประชาชน ชุมชน และที่มีผลกระทบต่อสังคมในทุกระดับ

จากการศึกษาเอกสารแผนปฏิรูปตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ทำให้ทราบรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับ ดังนี้

1. เป้าประสงค์ของการจัดทำงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม คือ ลดความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชน โดยมีกลยุทธ์ คือ เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่สร้างความเดือดร้อนแก่ประชาชน ชุมชน และที่มีผลกระทบต่อสังคมในทุกระดับ

2. พึงทักษ์รับใช้ให้บริการประชาชนในทุกมิติทั้งการรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และการอำนวยความสะดวกเพื่อให้ตำรวจเป็นที่พึ่งพาของประชาชนได้อย่างแท้จริง

3. ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชน เครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการกระทำ ความผิดทางอาญา การรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของประชาชน

เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของแต่ละท้องถิ่นและชุมชน โดยสถานีตำรวจต้องพร้อมรับฟังความคิดเห็นและสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่

แนวทางการใช้จ่ายงบประมาณ

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความสงบเรียบร้อย เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน หรืองานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม มีการใช้จ่ายงบประมาณในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. พัฒนาระบบสายตรวจให้มีความพร้อม มีประสิทธิภาพในการระงับเหตุ และบริการประชาชนด้วยความรวดเร็ว รวมถึงการเพิ่มจำนวนบุคลากรในการปฏิบัติหน้าที่
2. การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม และการสืบสวน เช่น CCTV GPS และการประยุกต์ใช้โปรแกรมใช้งานบนมือถือ
3. การเพิ่มประสิทธิภาพให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยการฝึกอบรมยุทธวิธีตำรวจ
4. การมุ่งเน้นการป้องกันอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม การป้องกันคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินในที่สาธารณะ เช่น ร้านสะดวกซื้อ ธนาคาร ร้านทอง ปั๊มน้ำมัน โดยใช้โครงการ-ทิ้งทุนตามช่วงเวลา
5. การพัฒนาศูนย์รับแจ้งเหตุ 191 ให้สามารถใช้ได้ทั้งระบบ สามารถรับแจ้งเหตุได้จริง และบริหารสถานการณ์สำคัญในระดับจังหวัด และสถานีตำรวจ
6. การพัฒนาระบบคุ้มกัน (koban) ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสำนักงาน-ตำรวจแห่งชาติ คือ ให้มี 1 คุ้มกัน/1 สน. และเพิ่มขึ้นในแต่ละปี
7. การพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพเรื่องของยานพาหนะ อาวุธยุทโธปกรณ์ เสือกัน-กระสุน วิทยุสื่อสาร และอุปกรณ์ประจำกาย เช่น ไฟฉาย กุญแจมือ เสือกันฝน เสือสะท้อนแสง เป็นต้น

แผนงานโครงการ

1. โครงการพัฒนาประสิทธิภาพระบบงานสายตรวจ และบุคลากรในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อทดแทน

2. โครงการอบรมเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและสืบสวนให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ

3. โครงการฝึกอบรมยุทธวิธีเพื่อความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

4. โครงการพัฒนาศักยภาพชุดปฏิบัติการเคลื่อนที่เร็ว เพื่อป้องกันและปราบปรามคดีที่เกี่ยวกับทรัพย์สินและร่างกาย

5. โครงการรับแจ้งเหตุ 191 ให้มีประสิทธิภาพในการรับแจ้งเหตุ

6. โครงการสถานีตำรวจชุมชน (koban)

7. การจัดซื้อ จัดหา ยานพาหนะ อาวุธ เสื้อเกราะกันกระสุน วิทยุสื่อสาร และอุปกรณ์ประจำกาย

8. โครงการจัดทำคู่มือการตรวจสอบกิจกรรมป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

9. โครงการพบปะผู้นำชุมชน

10. โครงการชุมชนเข้มแข็ง

ในการวิจัย “เงิน” ที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร การปฏิบัติงานของตำรวจ จะเป็นประเด็นที่ถูกละเลยไม่ค่อยมีการกล่าวถึง ซึ่งผู้วิจัยมีความสนใจ และต้องการหยิบยกมาเป็นประเด็นว่าตำรวจไทย ซึ่งเราต้องการพัฒนานั้น ปัจจุบัน มีเงิน หรืองบประมาณ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญ ถูกจัดสรรในลักษณะอย่างไร เพียงพอต่อความต้องการที่จะทำให้ตำรวจไทยสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ เพราะการเงินการงบประมาณเปรียบได้กับฟันเฟืองขับเคลื่อนองค์กรตำรวจที่จะขาดเสียมิได้ ประเภทของเงินที่จะกล่าวถึงนั้นแยกออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ คือ

1. เงินงบประมาณเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยประกอบการตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ และมีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยบรรลุเป้าหมายของแผนงานที่วางไว้ ดังนั้น การจะกำหนดแนวทางพัฒนาหน่วยงานได้ จึงควรคำนึงถึงเงินงบประมาณเป็นอันดับแรก และการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำแนกตามหน่วยงานในส่วนของกองบัญชาการตำรวจนครบาล ซึ่งเป็นหน่วยงานบังคับบัญชาของกองบังคับการตำรวจนครบาล 4

พบว่า มีผลผลิต (outcome) ในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน จำแนกเป็น

1.1 กิจกรรมการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม จำนวน 4,828,272,000 บาท (สี่พันแปดร้อยยี่สิบแปดล้านสองแสนเจ็ดหมื่นสองพันบาทถ้วน) มีรายละเอียด คือ

ตาราง 6

รายละเอียดการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย กองบัญชาการตำรวจนครบาล สำนักงาน-ตำรวจแห่งชาติประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559

ประเภท	จำนวน (บาท)
1. งบบุคลากร	4,084,215,600
1.1 เงินเดือน	4,072,185,000
อัตราเดิม 14,201 อัตรา	3,493,885,500
เงินประจำตำแหน่ง	25,767,600
เงินเพิ่มพิเศษอื่น ๆ	8,395,500
เงิน ต.ป.ป., ต.ส.ส., ต.จ.ร.	475,846,800
เงินค่าตอบแทนรายเดือนสำหรับข้าราชการ	25,683,600
เงินช่วยเหลือการครองชีพข้าราชการระดับต้น	42,606,000
1.2 ค่าจ้างประจำ	12,030,600
อัตราเดิม 62 อัตรา	11,481,300
เงินเพิ่มค่าจ้างประจำ	549,300
2. งบดำเนินการ	676,634,400
2.1 ค่าตอบแทน ใช้สอย และวัสดุ	609,606,000
2.1.1 ค่าตอบแทน	120,152,900
ค่าเช่าบ้าน (บ้านข้าราชการ)	1,122,600
ค่าอาหารทำการนอกเวลา	118,453,000
ค่าเบี้ยประชุมกรรมการ	577,300

ตาราง 6 (ต่อ)

ประเภท	จำนวน (บาท)
2.1.2 ค่าใช้สอย	56,418,900
ค่าเบี้ยเลี้ยง ที่พัก และพาหนะ	25,396,000
ค่าซ่อมแซมยานพาหนะและขนส่ง	6,743,100
ค่าซ่อมแซมสิ่งก่อสร้าง	442,800
ค่าเช่าทรัพย์สิน (เครื่องถ่ายเอกสาร ที่ดิน)	20,341,900
ค่าจ้างเหมาบริการ (ทำความสะอาด ฯลฯ)	1,213,100
ค่าประกันภัยรถยนต์ราชการ	2,082,000
ค่าเบี้ยประกันภัยกลุ่มข้าราชการกลุ่มงานเก็บกู้	
วัตถุระเบิด	200,000
2.1.3 ค่าวัสดุ	433,034,200
วัสดุสำนักงาน	3,072,700
วัสดุเชื้อเพลิงและหล่อลื่น	410,353,900
วัสดุไฟฟ้าและวิทยุ	394,200
วัสดุโฆษณาและเผยแพร่	247,300
วัสดุคอมพิวเตอร์	53,400
วัสดุแบบพิมพ์	2,005,200
วัสดุอาหารผู้ต้องหา/ผู้ต้องกักขัง	10,572,200
วัสดุอาหารสำเร็จรูป	2,777,000
วัสดุอาหารและยาให้สุนัขและม้า	3,558,300
2.2 ค่าสาธารณูปโภค	67,028,400
ค่าไฟฟ้า	27,845,500
ค่าน้ำประปา	24,078,900
ค่าโทรศัพท์	13,849,900
ค่าไปรษณีย์	1,254,100

ตาราง 6 (ต่อ)

ประเภท	จำนวน (บาท)
3. งบลงทุน	67,042,600
3.1 ค่าครุภัณฑ์	49,377,000
ครุภัณฑ์สำนักงาน	2,128,000
ครุภัณฑ์ยานพาหนะขนส่ง	7,870,000
ครุภัณฑ์อาคาร (ไฟฟ้าสำหรับหน่วยปฏิบัติการพิเศษ)	369,000
ครุภัณฑ์อื่น ๆ (เสื้อเกราะอ่อน 95 ตัว เครื่องตรวจโลหะ	
แบบประตู่ 10 เครื่อง หมวกกันกระสุนระดับ 3 เอ 95 ใบ)	27,010,000
หุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิด	12,000,000
3.2 ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง (อาคารที่พักอาศัย)	17,665,600
4. งบเงินอุดหนุน (เงินรางวัล สิบบนนำจับ ค่าใช้จ่าย	
ในการสืบจับ และค่าปลงศพ)	379,400

ที่มา. จาก การจัดสรรงบประมาณรายจ่าย กองบัญชาการตำรวจนครบาล สำนักงาน-
ตำรวจแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 (หน้า 17-18), โดย สำนักงานตำรวจ-
แห่งชาติ, 2559ก, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

1.2 กิจกรรม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำนวน
3,670,000 บาท (สามล้านหกแสนเจ็ดหมื่นบาทถ้วน) มีรายละเอียด ดังนี้

ตาราง 7

รายละเอียดงบประมาณรายจ่ายการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. 2559

ประเภท	จำนวน (บาท)
งบลงทุน	3,670,000
1. เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับงานประมวลผล	1,937,000

ตาราง 7 (ต่อ)

ประเภท	จำนวน (บาท)
2. เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับงานสำนักงานและ คอมพิวเตอร์โน้ตบุค	972,000
3. เครื่องพิมพ์ชนิดเลเซอร์ และชนิด Dot Matrix Printer	761,000

ที่มา. จาก การจัดสรรงบประมาณรายจ่าย กองบัญชาการตำรวจนครบาล สำนักงาน-
ตำรวจแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 (หน้า 19), โดย สำนักงานตำรวจ-
แห่งชาติ, 2559ก, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

จากรายละเอียดการใช้จ่ายงบประมาณแยกตามประเภททั้ง 2 ประเภท พบว่า
งบประมาณส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม คือ
เงินเดือนเจ้าหน้าที่ตำรวจ รองลงมา คือ งบประมาณดำเนินการ งบลงทุนในครุภัณฑ์และ
สิ่งก่อสร้าง งบเงินอุดหนุนสินบนรางวัลนำจับ และงบประมาณเกี่ยวกับการใช้
เทคโนโลยี ตามลำดับ ซึ่งเมื่อพิจารณาจากการวิจัยครั้งนี้ทำให้สรุปได้ว่า งบประมาณของ
กองบัญชาการตำรวจนครบาล ซึ่งจะจัดสรรให้กับกองบังคับการต่าง ๆ ในสังกัด
โดยเฉพาะกองบังคับการนครบาล 4 ซึ่งเป็นพื้นที่ศึกษาในครั้งนี้ ไม่มีงบประมาณในส่วน
ของการพัฒนาแต่อย่างใด มีเพียงงบประมาณที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ทั่วไป และ
ดำเนินการให้งานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมสามารถดำเนินการได้ตามปกติ
เท่านั้น

2. เงินเดือน (salary) หมายถึง จำนวนเงินที่ผู้ปฏิบัติงานได้รับเป็นการตอบแทน
การปฏิบัติงาน ถือเกณฑ์การจ่ายเหมาเป็นรายเดือนและถือเป็นรายได้ประจำ โดย
ไม่คำนึงถึงชั่วโมงการทำงานที่เปลี่ยนแปลงเหมือนค่าจ้าง กล่าวคือ ไม่ว่าผู้ปฏิบัติงาน
จะทำงานครบตามชั่วโมงที่กำหนดต่อวันหรือไม่ก็ตาม เช่น เวลาปฏิบัติงานตั้งแต่ 08.00-
16.00 น. ทางหน่วยงานจะเบิกจ่ายเงินให้เต็มจำนวนเป็นรายเดือน จึงเรียกว่าเงินเดือน
เงินเดือนเป็นเครื่องกำหนดสถานภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจ

ใบรับรองการจ่ายเงินเดือนและเงินอื่น

ประจำเดือน กรกฎาคม ปี พ.ศ. 2558

ชื่อ-นามสกุล : _____

หน่วยงาน : สถานีตำรวจนครบาล [บก.น. 4]

จังหวัด : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

โอนเงินเข้า : ธนาคารทหารไทย จำกัด(มหาชน)

เลขที่บัญชี : _____ เลขตำแหน่ง : _____

ลำดับ	รายการ	จำนวนเงิน(บาท)
รายรับ		
1.	เงินเดือน	23,700.00
2.	เงินเดือน (ตกเบิก)	6,260.00
3.	เงินปจต. / วิชาชีพ / วิทยฐานะ	
4.	เงินปจต. / วิชาชีพ / วิทยฐานะ (ตกเบิก)	
5.	ต.ช.ท.ปจต./ ต.ช.8-8ว./ ต.ด.ช.1-7	
6.	ต.ช.ท.ปจต./ ต.ช.8-8ว./ ต.ด.ช.1-7(ตกเบิก)	
7.	เงินช่วยเหลือบุตร	
8.	เงิน พ.ส.ร./ พ.ด.ก.	
9.	เงินตอบแทนพิเศษ	
10.	อื่น ๆ	3,000.00
	รวม	32,960.00
รายจ่าย		
1.	ภาษี	648.00
2.	ค่าทุนเรือนหุ้น - เงินกู้สหกรณ์	
3.	กบข./กสจ. (รายเดือน)	
4.	เงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัย	
5.	เงินกู้เพื่อการศึกษา	
6.	เงินกู้ยืมพาหนะ	
7.	ค่าฌาปนกิจ / เงินช่วยเหลืองานศพ	522.75
8.	เงินบำรุง / เงินทุน / กุศลสวัสดิการ / สงเคราะห์	
9.	เงินบำรุงเรียดคืน / ชาติไทยทางแพ่ง / อายัดเงิน	
10.	อื่น ๆ	19,261.07
	รวม	20,431.82
	รับสุทธิ	12,528.18

ลงชื่อ **สว.บรรณ** () ผู้มีหน้าที่จ่ายเงิน

(17/07/2558)

วัน เดือน ปี ที่ออกหนังสือรับรอง

ภาพ 7 ตัวอย่างสลิปเงินเดือนเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม
จำแนกเป็นประเภทรายรับและรายจ่าย

3. เงินสนับสนุนในการปฏิบัติงาน หมายถึง เงินที่ตำรวจได้รับเพื่อนำไปใช้ใน
สิ่งจำเป็นเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ เช่น เงินเพื่อซื้อเครื่องกระสุนปืน เสื้อเกราะ อุปกรณ์-

ติดตัว เงินเพื่อดูแลรักษายานพาหนะ เงินเติมน้ำมัน เป็นต้น โดยมีรายละเอียดจากการศึกษา ดังนี้

4. เงินเบี้ยเลี้ยง หมายถึง เงินซึ่งตำรวจแต่ละหน่วยงานได้รับ ในปริมาณไม่เท่ากัน เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ และช่วยในเรื่องค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน โดยมีที่มาจากการจัดสรรงบประมาณของหัวหน้าสถานีตำรวจ หรือหัวหน้างานสายตรวจเป็นผู้บริหารเงิน หรือจากการสนับสนุนของเอกชน เพื่อให้ตำรวจสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5. เงินบำเหน็จรางวัล และเงินบำนาญ

เงินบำเหน็จรางวัล (reward) หมายถึง เงินที่ตำรวจได้รับเพื่อเป็นการตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่ จับกุมผู้กระทำความผิดได้ หรือเงินรางวัลที่ได้รับเป็นกรณีพิเศษจากการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ

เงินบำนาญ (pensions) หมายถึง เงินที่ได้รับเป็นรายเดือนภายหลังการเกษียณอายุราชการ โดยรัฐตอบแทนให้เป็นรายเดือน คำนวณจากอัตราเงินสุดท้ายที่ได้รับตลอดระยะเวลาหลังเกษียณจนกระทั่งเสียชีวิต ซึ่งตำรวจสามารถเลือกได้ว่าจะรับเป็นเงินก้อน หรือเป็นรายเดือน

6. เงินสนับสนุนกิจการตำรวจ หมายถึง เงินซึ่งเอกชนหรือประชาชนในพื้นที่รวบรวมมามอบให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ มีจุดประสงค์ เพื่อให้ตำรวจนำไปสร้าง จัดซื้อ หรือใช้จ่ายในการทำงาน โดยมุ่งหวังให้เกิดประสิทธิภาพในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่ การมอบให้อาจจะผ่านทาง กต.ตร. (คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ) หรือมีตัวแทนในท้องถิ่นมามอบให้กับผู้บังคับบัญชาก็ได้

7. เงินช่วยเหลือซึ่งสามารถเบิกได้อื่น ๆ

7.1 เงินค่ารักษาพยาบาล โดยการเบิกจ่ายเป็นไปตามระเบียบของกรมบัญชีกลาง แบ่งอัตราการจ่ายตามประเภทของโรคหรือความเจ็บป่วย รวมถึงการทำกายภาพบำบัด และส่งเสริมสุขภาพข้าราชการตำรวจอื่น ๆ

7.2 เงินสงเคราะห์การศึกษานูตร หรือเงินสนับสนุนทุนการศึกษา เพื่อสนับสนุนค่าเล่าเรียนให้กับบุตรธิดาของข้าราชการตำรวจ

7.3 เงินสงเคราะห์พิทักษ์ ข้าราชการตำรวจในปัจจุบันจะเป็นสมาชิกฌาปนกิจ
บริหารงานโดยฝ่ายการฌาปนกิจสงเคราะห์ กองสวัสดิการ สำนักงานกำลัง เพื่อ
สนับสนุนข้าราชการตำรวจที่บุพการีหรือตนเองเสียชีวิต ให้ได้รับเงินช่วยเหลือใน
การจัดงานศพ และทายาท

บรรณานุกรม

- กระทรวงยุติธรรม. (2558). รายงานการศึกษากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ระบบงาน และแนวปฏิบัติของกระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบงาน-ยุติธรรมของประเทศในอาเซียน. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- กองการเจ้าหน้าที่. (2558). การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ. ค้นเมื่อ 15 กันยายน 2558, จาก www.person.doe.go.th/new53/km/info_km/tool/PMQA.doc
- กองบังคับการตำรวจนครบาล 4. (2558). พื้นที่รับผิดชอบของกองบังคับการตำรวจ-นครบาล 4. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- กองบังคับการปราบปราม. (2555). *Modern policing community policing in CSD*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ตำรวจ.
- กองบัญชาการตำรวจนครบาล. (2526). การป้องกันอาชญากรรมสำหรับประชาชน. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- คณะกรรมการพัฒนาระบบงานตำรวจ. (2550). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับตำรวจ-ต่างประเทศ*. นนทบุรี: สำนักพิมพ์คณะกรรมการพัฒนาระบบงานตำรวจ.
- โครงสร้างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2552). *ราชกิจจานุเบกษา*, 126(65), 5.
- จุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์. (2547). *ความคิดในการปฏิบัติราชการของข้าราชการไทยกับการจัดการภาครัฐแนวใหม่*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์-มหาวิทยาลัย.
- ชาย โพธิ์สิตา. (2547). *ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อมรินทร์พินติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง.
- ไชยวงศ์ คงจันทร์. (2543). *ศาลยุติธรรมกับการคุ้มครองผู้เสียหายตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540*. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตร-มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- ณรงค์ เหล่าอุปตะวานิชย์. (2553). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานชุมชนสัมพันธ์ เพื่อการป้องกันอาชญากรรมในเขตพื้นที่สถานีตำรวจนครบาลทองหล่อ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- ณัฐพงษ์ พินิจ. (2555). *ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจในการเผชิญเหตุของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ: ศึกษาเฉพาะกรณีสถานีตำรวจภูธรปากเกร็ด. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.*
- ตำรวจสากล. (2558). *Annual Report 2558.* ค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2558, จาก <http://www.interpolbangkok.go.th/site/>
- ทัชชกร ภูวศิษยคุณ. (2554). *ตำรวจกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม. นครปฐม: สำนักพิมพ์นิตินัย.*
- เทพศักดิ์ บุญยรัตพันธุ์. (2558). *Reinventing government.* ค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2558, จาก <http://www.drmanage.com/index.php?lay=show&ac=article&Id=538632211>
- ชนะชัย ผดุงธิตติ. (2547). *ตำรวจไทยยุคปฏิรูป.* กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติรัฐ.
- ธเนศ ทองยินดี และจันทิมา แสงเลิศอุทัย. (2554). *คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจรถจักรยานยนต์ในสถานีตำรวจภูธรเมือง-นครปฐม. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 3(1), 245-256.*
- นภดล เทียนเพิ่มพูน. (2546). *การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนนายร้อย-ตำรวจ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.*
- นิตยา วังคาม. (2549). *สภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจสายตรวจ-รถจักรยานยนต์ ในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น. ขอนแก่น: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.*
- บ้านจอมยุทธ. (2558). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสารสนเทศ. ค้นเมื่อ 15 สิงหาคม 2558, จาก http://www.baanjommyut.com/library_3/extension1/introduction_to_information_technology/09.html*

- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2554). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จามจุรีโปรดักท์.
- ประชาชาติธุรกิจ. (2558). 5 อันดับรถยนต์ที่ถูกขโมยมากที่สุดในกรุงเทพมหานคร. ค้นเมื่อ 20 กันยายน 2558, จาก http://www.prachachat.net/news_detail.php?newsid=1436255296
- ประพนธ์ สหพัฒนา. (2553). *วิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรมในปริมาณสูง (hot spot) ในเขตกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ปราโมทย์ จันท. (2558). *แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่สถานีตำรวจนครบาลบางโพธิ์*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ปรีดา สถาวร. (2557). *สำรวจกับการเปลี่ยนผ่านสู่ประชาธิปไตยของไทย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ปิยะนุช เงินคล้าย และพงศ์สันต์ ศรีสมทรัพย์. (2550). *การวิจัยเพื่อศึกษาแนวทางควบคุมและติดตามงานวิจัยกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์. (2530). *การบริหารงานตำรวจ*. นครปฐม: สำนักพิมพ์โรงเรียนนายร้อยตำรวจ.
- ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์. (2531). *อาชญากรรมพื้นฐานกับกระบวนการยุติธรรม: ปัญหาและอุปสรรคและแนวทางควบคุม*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์การพิมพ์พระนคร.
- ฝ่ายอำนวยการกองบังคับการตำรวจนครบาล 4. (2558). *สถานภาพกำลังพล ฝ่ายป้องกันและปราบปราม ประจำปีงบประมาณ 2558*. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- พงศ์พัศ พงษ์เจริญ. (2548). *ตำรวจยุคใหม่หัวใจคือประชาชน (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มติชน.
- พงษ์ธร ธีญญศิริ. (2555). *การบริหารและพัฒนาระบบงานตำรวจ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม.

- พรชัย เจดามาน. (2558). *มติสมรณะแบบมืออาชีพ*. ค้นเมื่อ 3 กันยายน 2558, จาก <http://www.oknation.net/blog/jedaman/2015/06/24/entry-1>
- พรชัย เจดามาน. (2559). *กลยุทธ์การวางแผนทรัพยากรมนุษย์เพื่อพัฒนาองค์กร*. ค้นเมื่อ 3 กันยายน 2559, จาก <http://oknation.nationtv.tv/blog/jedaman/2016/06/24/entry-1>
- พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547. (2547). *ราชกิจจานุเบกษา*, 121(18ก), 6.
- พลวัชร พลดงนอก. (2558). *ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจในเขตอำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- วสิษฐ เดชกุญชร. (2550). *ปฏิรูปตำรวจ ประชาชนได้อะไร*. นนทบุรี: กระทรวงยุติธรรม, คณะกรรมการพัฒนาระบบงานตำรวจ.
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2558). *Royal Malaysia Police*. ค้นเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2558, จาก https://en.wikipedia.org/wiki/Royal_Malaysia_Police
- วินัย หมั่นคติธรรม. (2558). *ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดอาชญากรรมที่สัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพของชุมชนแออัด*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม.
- ศิริพล กุศลศิลป์วุฒิ. (2548). *โครงสร้างตำรวจสหรัฐอเมริกา*. ค้นเมื่อ 5 สิงหาคม 2558, จาก <http://www.bloggang.com/viewblog.php?id=jurisprudence&date=09-05-2005&group=23&gblog=4>
- สมเกียรติ แก้ววิเศษ. (2546). *ปัญหาและอุปสรรคของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายงานป้องกันและปราบปรามต่อการปฏิบัติงานด้านการควบคุมสถานบริการในเขตพื้นที่รับผิดชอบของกองบังคับการตำรวจนครบาล 6*. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุนทร สุวรรณละออง และสุธิดา แจ่มประจักษ์. (2554). *รูปแบบการจัดการปัญหาอาชญากรรมของสถานีตำรวจภูธรเมืองพัทธยา จังหวัดชลบุรี*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.

- สุพิศาล ภักดีนฤนาถ. (2556). *แนวทางการปฏิบัติงานตามหลักการและแนวทางทฤษฎีตำรวจสมัยใหม่*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์กรีนแอปเปิลปรีนติ้ง.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2542). *การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาสัทธิ ร่อวันชัย. (2547). *กระบวนการยุติธรรมทางอาญาเปรียบเทียบ ไทย-ลาว: ขั้นตอนก่อนการพิจารณาของศาล*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวรรณ สุวรรณเวโซ. (2555). *ประวัติและวิวัฒนาการของตำรวจไทย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ตำรวจ.
- โสภณ ศรีวจน์. (2556). *การบริหารงานสถานีตำรวจ (Police Station Administration)*. นครปฐม: สำนักพิมพ์พันดาวงษ์.
- สำนักงานกำลังพล, กองอัตรากำลัง. (2558). *รายงานแสดงจำนวนข้าราชการตำรวจเปรียบเทียบกับตำแหน่งที่มีอยู่ จำแนกตามระดับชั้นข้าราชการตำรวจ*. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2558ก). *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว*. นนทบุรี: สำนักพิมพ์กรณกการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2558ข). *ระบบบริหารราชการของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม*. นนทบุรี: สำนักพิมพ์กรณกการพิมพ์.
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, สำนักงานกำลังพล. (2558). *รายงานแสดงจำนวนสถานีตำรวจและระดับตำแหน่งของหัวหน้าสถานีตำรวจ จำแนกตามหน่วยพื้นที่*. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2551). *คู่มือการบริหารงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรม*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ดอกเบี๋ย.
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2556). *คู่มือการบริหารงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม*. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2558). ศูนย์ปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์
รถจักรยานยนต์. ค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2558, จาก <http://polislostcar.police.go.th/>
หรือ www.รถหาย.com
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2559ก). การจัดสรรงบประมาณรายจ่าย กองบัญชาการ-
ตำรวจนครบาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559.
กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2559ข). เอกสารประกอบการวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบ
การบริหารจัดการงานตำรวจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องของประเทศสมาชิกอาเซียน
เพื่อการดูแลความปลอดภัยสาธารณะ. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- สำเริง สวนทอง. (2542). ตำรวจสายตรวจกับการป้องกันอาชญากรรม. ค้นเมื่อ
10 กันยายน 2558, จาก [https://www.regis.ku.ac.th/cpcmns/kugradNew/mis/
gr_student.php?student_id=37680246](https://www.regis.ku.ac.th/cpcmns/kugradNew/mis/gr_student.php?student_id=37680246)
- อนรรักษ์ ทองสุโขวงศ์. (2555). การจัดทำงบประมาณเพื่อการวางแผนและควบคุม.
ค้นเมื่อ 20 สิงหาคม 2558, จาก <http://web.kku.ac.th/anuton/185742/D1.pdf>
- อมรรัตน์ กรียาผล. (2527). การชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้เสียหายในคดีอาญา. วารสารอาญา-
วิทยาและงานยุติธรรม, 5(1), 47-66.
- อัมณพ ชูบำรุง และอุณิษา เลิศโตมรสกุล. (2555). อาชญากรรมและอาชญวิทยา.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อินทรชัย พาณิชกุล. (2558). ไชยปริศนา “ตำรวจไทยฆ่าตัวตายสูงสุด”. ค้นเมื่อ
15 กรกฎาคม 2558, จาก <http://www.posttoday.com/analysis/report/311836>
- อุทสัน วีระศักดิ์การุณย์. (2556). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความต้องการในการปฏิบัติงาน
ของข้าราชการตำรวจกองบังคับการอารักขาและควบคุมฝูงชน. วิทยานิพนธ์-
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- The American College Dictionary. (2015). *Random house dictionary of the
english language*. New York: Random House.
- ASEANAPOL. (2015). *Myanmar police force*. Retrieved October 8, 2015,
from <http://www.seanapol.org/information/myanmar-police-force>

- Berg, B. L. (2001). *Qualitative research methods for the social sciences*. Berkeley, CA: Allyn & Bacon.
- Bieck, W. H., & Geller, W. A. (1991). *"The patrol function" local government police management* (3rd ed.). Washington, DC: International City Management Association.
- Bigwas. (2015). *Cambodian police system*. Retrieved June 23, 2015, from <http://www.bigwas.com/2015/03/cambodian-police-system.html>
- Black, H. C. (1968). *Black's law dictionary: Definitions of the terms and phrases of American and English jurisprudence, ancient and modern* (4th ed.). St. Paul, MN: West Publishing.
- Boston, J. (1996). *Public management: The New Zealand model*. St. Leonards, New Zealand: Allen & Unwin.
- Center for Police Strategy Management. (2015). *Brief background of the PNP*. Retrieved November 2, 2015, from <https://cpsm.ph/npn-history.xml>
- Clarke, R. V. (2005). Crime prevention through environment design: A review and modern bibliography. *Property Management*, 23(5), 328-356.
- Dammer, H. R., & Albanese, J. S. (2014). *Comparative criminal justice systems* (5th ed.). Belmont, CA: Wadsworth.
- Department of Justice, Office of Justice Programs. (1994). *Understanding community policing, a framework for action*. Washington, DC: Bureau of Justice Assistance Response Center.

- Eastman, G., & Eastman, E. (1969). *Municipal police administration*. Washington, DC: International City Management Association.
- Eck, J. E. (2012). *Crime places in crime theory*. College Park, MD: University of Maryland.
- Global Investment Center. (2014). *Indonesia: Justice system and national police handbook, volume 1: Strategic information and regulations*. Washington, DC: International Business Publication.
- Global Investment Center. (2015). *Indonesia: Justice system and national police handbook*. Jakarta, Indonesia: Int'l Business Publications.
- Government of Singapore. (2016). *Analysis of revenue and expenditure*. Retrieved June 23, 2015, from http://www.singaporebudget.gov.sg/budget_2015/RevenueandExpenditure.aspx
- Haberfield, M. R. (2008). Introduction: Policing is hard on democracy, democracy is hard on policing. In M. Haberfield & I. Cerrah (Eds.), *Comparative Policing: The Struggle for Democratization* (p. 3). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Kansas City Police Department. (1980). *Response time analysis* (Vol. IV, non-crime call analysis; synopsis). Kansas City, MO: Kansas City Police Department.
- Kelling, G. L. (1988). *Revolution perspectives on police and communities: The quiet policing*. Washington DC: National Institution of Justice.
- Kelling, G. L., Pate, A. M., Dieckman, D., & Brown, C. (1974). *The Kansas City preventive patrol experiment: Technical report*. Washington, DC: Police Foundation.

- Kepolisian Negara Republik Indonesia. (2558). *โครงสร้างการบริหารงานตำรวจ-อินโดนีเซีย*. ค้นเมื่อ 5 พฤษภาคม 2558, จาก <https://www.polri.go.id/tentang-struktur.php>
- Law Enforcement in Cambodia. (2015). *Interpol*. Retrieved June 23, 2015, from <https://www.interpol.int/Member-countries/Asia-South-Pacific/Cambodia>
- Melville, W. L. (1901). *A history of police in England*. London: Methuen.
- Ministry of Home Affairs Annex. (2015). *Singapore budget*. Retrieved December 21, 2015, from http://www.singaporebudget.gov.sg/budget_2015/RevenueandExpenditure/RevenueandExpenditureEstimates.aspx
- Ministry of Home Affairs. (2015). *Singapore recruit*. Retrieved December 20, 2015, from <http://morethanjustajob.spf.sg/>
- Packer, H. L. (1968). *The limits of the criminal sanction*. Stanford, CA: Stanford University.
- Patton, M. Q. (1990). *Qualitative evaluation and research methods*. Berkeley, CA: Sage.
- Philippine National Police. (2015). *About the Philippine national police*. Retrieved November 3, 2015, from <http://pnp.gov.ph/portal/index.php/features11/organization>
- PINSP Anthony A Mondejar. (2015). *Comparative police system*. Retrieved June 23, 2015, from <http://www.slideshare.net/monde24836/comparative-police-system2015-upload>

- Prime Minister's Office. (2006). *A police force that inspires the world*. Retrieved December 9, 2015, from http://www.challenge.gov.sg/archives/2006_06
- Rosenbaum, J. E., & Kaufman, J. (1991). *Educational and occupational achievements of low-income black youth in white suburbs*. Cincinnati, OH: American Sociological Association.
- The Royal Brunei Police Force. (2015). *Capacity building challenges and strategies Royal Brunei Police Force*. Retrieved November 2, 2015, from <http://borneobulletin.com.bn/shahbandar-murder-case-rbpf-looking-two-men/>
- Royal Malaysia Police Management Department. (2016). *Presentation to royal Thai police visiting*. Kuala Lumpur, Malaysia: Author.
- Schnelle, J. F., Kirchner, R. E., Casey, J. D., Uselton, P. H., & McNees, M. P. (1977). Patrol evaluation research: A multiple-baseline analysis of saturation police patrolling during day and night hours. *Journal of Applied Behavior Analysis*, 10(3), 30-45.
- Scott, E. (1981). *Calls for service: Citizen demand and initial police response*. Washington, DC: Government Printing Office.
- Senior Police Officer. (2015). *More than just a job Singapore police force*. Retrieved December 9, 2015, from <http://morethanjustajob.spf.sg/>
- Skogan, W. G., & Antunes, G. E. (1979). Information, apprehension and deterrence: Exploring the limits of police productivity. *Journal of Criminal Justice*, 7(3), 217-241.

- United Nations. (2010). *Handbook in the crime prevention guidelines, making them work*. New York: International Centre for the Prevention of Crime.
- Weiner, K. (1977). Impact of a juvenile curfew-suppression and displacement offenses. *Journal of Police Science and Administration*, 5(4), 407-422.
- Weisburd, D. (2011). What can police do to reduce crime, disorder and fear. *Journal of Applied Social Science*, 593(1), 42-65.
- Wikipedia. (2015). *Philippine national police*. Retrieved November 3, 2015, from https://en.wikipedia.org/wiki/Philippine_National_Police

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ ชื่อสกุล	ร้อยตำรวจเอกชร พรประกฤต
วัน เดือน ปีเกิด	4 พฤศจิกายน 2530
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียน กรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย และ โรงเรียนเตรียมทหาร (รุ่นที่ 48) ปีการศึกษา 2551 สำเร็จปริญญาตรีรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (ตำรวจ) จากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ปีการศึกษา 2554 สำเร็จปริญญาตรีนิติศาสตรบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2557 สำเร็จปริญญาโทรัฐศาสตรมหาบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2556
ตำแหน่งหน้าที่	
การงานปัจจุบัน	รองสารวัตร ฝ่ายความชอบ กองทะเบียนพล สำนักงานกำลังพล ปฏิบัติหน้าที่ รองสารวัตรชุดปฏิบัติการที่ 2 ศูนย์ป้องกัน และปราบปรามการละเมิดลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ